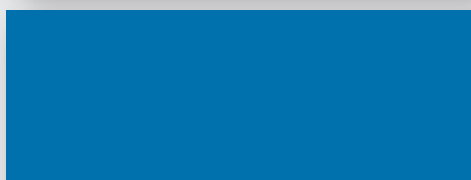

ŽARY

**RAPORT
2020**

Podstawa prawna sporządzenia raportu o stanie gminy

Zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378), Burmistrz ma obowiązek przedstawić Radzie Miejskiej co roku do dnia 31 maja raport o stanie gminy.

Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE OGÓLNE	8
1.1. Charakterystyka gminy	8
1.2. Liczba mieszkańców i wyborców	9
1.3. Statystyka urodzeń i zgonów	10
2. ROZWÓJ GOSPODARCZY	13
2.1. Informacja o liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	13
2.2. Informacja o bezrobociu	13
2.3. Sytuacja w strefie przemysłowej oraz inwestycje	13
2.4. Zatrudnienie obcokrajowców	15
2.5. Fundusze pożyczkowe i oferta Fundacji Przedsiębiorczość	15
2.6. Realizacja Programu Rozwoju Gminy Żary na lata 2016 -2023	15
2.7. Realizacja uchwały o wspieraniu inwestycji	16
2.8. Realizacja pozostałych uchwał	16
2.9. Budżet obywatelski	17
2.10. Zezwolenie na sprzedaż alkoholu	18
2.11. Opłata targowa	18
2.12. Współpraca krajowa i przygraniczna:	
2.12.1. Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny	19
2.12.2. Zielony Las - współpraca z Nadleśnictwem Lipinki	19
2.12.3. Współpraca ze Stowarzyszeniem Łuk Mużakowa oraz Łęknica	19
2.12.4. Euroregion Sprewa - Nysa - Bóbr jako główna platforma współpracy	19
2.13. Współpraca międzynarodowa i projekty transgraniczne	
2.13.1. Partnerzy miasta	20
2.13.2. Współpraca międzynarodowa	20
2.13.3. Małe projekty transgraniczne	20
2.14. Znaczące wydarzenia, promocja, nagrody, wyróżnienia, imprezy	21
2.15. Miejski kanał informacyjny – statystyka, zasięg postów	23
2.16. Statystyka - informacja publiczna	24
3. OŚWIATA, KULTURA, SPORT	25
3.1. Wykaz jednostek, instytucji, zakładów budżetowych podlegających pod Wydział Oświaty, Kultury i Sportu	25
3.2. Inwestycje i remonty w jednostkach oświatowych	26
3.3. Finanse oświaty	28
3.4. Pozyskane środki pozabudżetowe	28
3.4.1. Program „UEFA PLAYMAKERS”	28
3.4.2. #SUPERKODERZY	28
3.4.3. Szkoła pozytywnego myślenia	28
3.5. Ogólnopolski egzamin ósmoklasisty	29
3.6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym	31
3.6.1. Stypendia szkolne	31
3.6.2. Zasiłek szkolny	31
3.7. Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022	31

3.8. Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych jako pomoc de minimis	32
3.9. Doskonalenie zawodowe nauczycieli	32
3.10. Nagrody dla uczniów	32
3.11. Nagrody dla nauczycieli	33
3.12. Dowozy uczniów	33
3.13. Organizacja nauczania	33
3.14. Obowiązek nauki	33
3.15. Realizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	34
3.16. Nagrody dla sportowców	35
3.17. ŻĄRSKI DOM KULTURY	36
3.17.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	36
3.17.2. Charakterystyka bazy lokalowej	36
3.17.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	37
3.17.4. Pozyskane środki pozabudżetowe	37
3.17.5. Inwestycje, remonty, modernizacje	37
3.17.6. Liczba osób uczestniczących i biorących udział w imprezach i sekcjach ŻDK	37
3.17.7. Znaczące imprezy, wydarzenia kulturalne i artystyczno-edukacyjne	37
3.17.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	38
3.17.9. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności	39
3.18. MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA	40
3.18.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	40
3.18.2. Charakterystyka bazy lokalowej	40
3.18.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	40
3.18.4. Pozyskane środki pozabudżetowe	40
3.18.5. Inwestycje, remonty, modernizacje	41
3.18.6. Stan sieci bibliotecznej	41
3.18.7. E-usługi	42
3.18.8. Zbiory i ich udostępnianie	42
3.18.9. Czytelnicy	42
3.18.10. Działalność promocyjna i znaczące wydarzenia	42
3.18.11. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	46
3.18.12. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności	48
3.19. MUZEUM POGRANICZA ŚLĄSKO-ŁUŻYCKIEGO	49
3.19.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	49
3.19.2. Charakterystyka bazy lokalowej	49
3.19.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	49
3.19.4. Zasoby	49
3.19.5. Liczba odwiedzających	49
3.19.6. Działalność promocyjna, wydarzenia kulturalne	49
3.19.7. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	51
3.19.8. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności	51
3.20. MIEJSKI OŚRODEK, SPORTU, REKREACJI I WYPOCZYNKU W ŻARACH	52
3.20.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	52
3.20.2. Charakterystyka bazy lokalowej	52
3.20.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	54
3.20.4. Inwestycje, remonty, modernizacje	55
3.20.5. Zasoby	55
3.20.6. Liczba osób korzystających z poszczególnych obiektów	55
3.20.7. Organizowane imprezy i przedsięwzięcia	56
3.20.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	56

4. RODZINA, OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA 58

4.1. Rodzina	58
4.1.1. Żłobki	58
4.1.2. Karta Dużej Rodziny	59
4.1.2.1. Krajowa Karta Dużej Rodziny	59
4.1.2.2. Karta „Żary Miasto Przyjazne Rodzinie”	60
4.1.3. Karta Seniora	60
4.1.4. Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, wychowawcze, dobry start	60
4.1.5. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	61
4.1.6. Dodatki mieszkaniowe	62
4.1.7. Dodatki energetyczne	63
4.2. Ochrona zdrowia	64
4.2.1. Programy polityki zdrowotnej	64
4.2.2. Hospicjum (zakład pielęgnacyjno-leczniczy)	65
4.2.3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	65
4.3. Pomoc społeczna	67
4.3.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	67
4.3.1.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	67
4.3.1.2. Charakterystyka bazy lokalowej	67
4.3.1.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	67
4.3.1.4. Remonty, modernizacje oraz inwestycje	68
4.3.1.5. Działalność promocyjna, w tym wydarzenia kulturalne, organizowane imprezy	68
4.3.1.6. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	68
4.3.1.7. Realizacja polityk, strategii, programów i uchwał w ramach działalności	71
4.3.2. Środowiskowy Dom Samopomocy	74
4.3.2.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	74
4.3.2.2. Charakterystyka bazy lokalowej	74
4.3.2.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	75
4.3.2.4. Działalność promocyjna, w tym wydarzenia kulturalne, organizowane imprezy	75
4.3.2.5. Inwestycje, remonty, zakupy	75

5. ZADANIA W ZAKRESIE POPRAWY PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO 76

5.1. Podstawa prawna działalności Straży Miejskiej	76
5.2. Czynności podjęte w 2020 roku	76
5.3. Zabezpieczenie imprez i uroczystości	80
5.4. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	80
5.5. Realizacja działań profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa w żarskich szkołach i placówkach oświatowych	80

6. SPRAWY OBYWATELSKIE, ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE 83

6.1. Dowody osobiste	83
6.2. Ochotnicza Straż Pożarna	83
6.3. Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego	84
6.4. Obrona Cywilna	85
6.5. Kwalifikacja wojskowa	86
6.6. Imprezy masowe	86
6.7. Świadczenia pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie żołnierzom rezerwy za czas ćwiczeń wojskowych	87

7. ZASÓB KOMUNALNY, GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI, GOSPODARKA PRZESTRZENNA 88

7.1. Zasób komunalny gminy	88
7.2. Grunty stanowiące majątek gminy	89
7.3. Gospodarka nieruchomościami	89
7.3.1. Sprzedaż nieruchomości gminnych	89
7.3.1.1. Sprzedaż w formie przetargu ustnego nieograniczonego	89
7.3.1.2. Sprzedaż w formie bezprzetargowej	91
7.3.1.2.1. Sprzedaż lokali mieszkalnych i użytkowych na rzecz najemców	91
7.3.1.2.2. Sprzedaż nieruchomości gruntowych	93
7.3.2. Dzierżawa nieruchomości gminnych na cele rolnicze i nierolnicze, najem i użyczenia od osób prawnych	94
7.3.3. Dzierżawa gruntu przez gminę od osób prawnych	94
7.3.4. Użytkowanie wieczyste	95
7.3.5. Darowizny	95
7.4. Zarządzanie zasobem nieruchomości gminnych	96
7.4.1. Zarządzanie majątkiem gminy w systemie zleceń	97
7.5. Najem lokali mieszkalnych	97
7.6. Remonty	98
7.7. Polityka windykacyjna	98
7.8. Polityka czynszowa	98
7.9. Dotacje celowe na sfinansowanie prac konserwatorskich	99
7.10. Działalność Miejskiego Konserwatora Zabytków	99
7.11. Zagospodarowanie przestrzenne	101
7.11.1. Statystyka wydanych decyzji o warunkach zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz zatwierdzające projekty podziałów geodezyjnych	101
7.12. Realizacja polityk, strategii, programów i uchwał w ramach działalności, (w tym uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2017-2022)	100
7.12.1. Program rewitalizacji dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2016-2022	102

8. OCHRONA ŚRODOWISKA, ZIELEŃ, GOSPODARKA KOMUNALNA, KOMUNIKACJA MIEJSKA, INWESTYCJE 106

8.1. Działania z zakresu ochrony środowiska	106
8.1.1. Program wymiany pieców	106
8.1.2. Informacja z realizacji zadania polegającego na usuwaniu wyrobów zawierających azbest	107
8.2. Bezpłatna komunikacja w mieście	107
8.3. Informacja z zakresu funkcjonowania komunikacji miejskiej	108
8.4. Realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej	108
8.5. Działania w zakresie zieleni miejskiej	109
8.6. Gminny system gospodarki odpadami komunalnymi	111
8.6.1. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	111
8.6.2. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	112
8.6.3. Dane o właścicielach nieruchomości i złożonych deklaracjach z danymi o liczbie mieszkańców oraz sposobie zbierania odpadów	112
8.6.4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w zamieszkałych nieruchomościach na terenie gminy	113
8.7. Strefy ochronne ujęć wody	114
8.7.1. System zaopatrzenia w wodę miasta Żary	114
8.7.2. Stacje uzdatniania wody	114
8.8. Zadania inwestycyjne	115
8.9. Wykaz wykonanych remontów dróg, chodników, ścieżek rowerowych, parkingów, oświetlenia	117

9. FINANSE GMINY 118

9.1. Wykonanie budżetu za rok 2020	118
9.2. Wykonanie przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej	119
9.3. Realizacja uchwał	119

10. PODATKI I OPŁATY LOKALNE	121
10.1. Zestawienie powierzchni gruntów oraz powierzchni użytkowej budynków na terenie miasta	121
10.2. Ilość podatników, ilość podmiotów w strefie gospodarczej oraz na terenie miasta	121
10.3. Wpływy z podatków i opłat	121
10.4. Stan zaległości podatków i opłat	122
10.5. Ulgi podatkowe	122
11. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH NA PLANOWANE INWESTYCJE I ZADANIA MIEJSKIE	123
11.1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Współpracy INTERREG VA Brandenburgia – Polska 2014-2020	123
11.2. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Współpracy INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020	124
11.3. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020	124
11.4. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	131
11.5. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	131
11.6. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych	132
11.7. Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	132
11.8. Programy realizowane przez szkoły i kluby sportowe przy współpracy z gminą	132
11.9. Program „Żary, tu chcę żyć!!!”	135
12. SPÓŁKI KOMUNALNE	137
12.1. Informacje ogólne	137
12.2. Wykaz spółek z udziałem Gminy Żary o statusie miejskim	137
12.3. Zakres działalności spółek Gminy Żary o statusie miejskim	138
13. PANDEMIA COVID-19	140
13.1. Wpływ pandemii na finanse gminy w roku 2020	140
13.2. Wydatki na sytuację kryzysową związaną z COVID 19	141
13.3. Pomoc udzielona lokalnym przedsiębiorcom w związku z pandemią	143
14. SKARGI, WNIOSKI, PETYCJE, UCHWAŁY - STATYSTYKA	144

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Charakterystyka gminy

Żary jako największe miasto Łużyc na wschód od granicznej Nysy Łużyckiej określane są mianem Stolicy Polskich Łużyc. Miasto może pochwalić się licznymi zabytkami kultury sakralnej i świeckiej charakterystycznej dla tej części Łużyc. Powstałe na przestrzeni wieków, zachowane do naszych czasów i sukcesywnie odrestaurowywane podnoszą estetykę i atrakcyjność miasta. Zachowany średniowieczny układ urbanistyczny uzupełniony nowoczesną architekturą sprawia, że miasto jest warte odwiedzenia przez turystów. Dzisiaj powiatowe miasto przemysłowe, z kompletną infrastrukturą społeczną i biznesową liczące około 36 tys. mieszkańców.

Historia

Pierwsza wzmianka o Żarach pojawiła się w kronice Thietmara w 1007 roku. Prawa miejskie na prawie magdeburskim zostały nadane Żarom w 1260 roku. Właścicielem Żar był wówczas Albrecht Dewin, który to połączył gród z podgrodziami, otoczył drewnianą konstrukcją obronną i stworzył tym samym miasto. Żary rozwijały się prężnie pod zwierzchnictwem najpierw Dewinów, następnie Paczków, Bibersteinów oraz Promnitzów. Na początku XVIII w. w Żarach żył i tworzył niemiecki kompozytor G. Ph. Telemann, a na zamku często bywali polscy królowie: elektorowie sascy, August II Mocny, August III. Jak każdy ośrodek miejski Żary przeżywały swoje wzloty i upadki. Obecnie jest to średniej wielkości miasto, znaczący ośrodek przemysłowy i kulturalny województwa lubuskiego.

Zabytki

W sercu starego miasta znajduje się odrestaurowany rynek z ratuszem z XIV/XV w. z pięknym renesansowym portalem nad głównym wejściem. Dookoła rynku wznoszą się piękne kamieniczki barokowe, secesyjne oraz modernistyczne z interesującymi fasadami. Stare miasto zdobią również liczne fontanny oraz studnie, w tym Studnia Tkacza i Studnia Bazyliuszka związane z intrygującymi żarskimi legendami. Warto zobaczyć także: zespół zamkowo-pałacowy (renesansowo-barokowy), w którym kapelmistrzem był G.P. Telemann, mury i budowle obronne z XV w., gotycki kościół farny, Muzeum Pogranicza ze zbiorami regionalnymi, wieżę wartowniczą z wystawą, park przypałacowy i wiele innych urokliwych zabytkowych miejsc. Najważniejsze zabytki to: Zamek Bibersteinów i Pałac Promnitzów, mury miejskie z basztami, gotycki kościół

farny, park przypałacowy z folwarkiem, kościołem romańskim, Domem Winiarza, rynek i kompleksy zabytkowych kamienic starówki, muzeum wraz z wieżą wartowniczą.

Kultura

W Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego można obejrzeć makietę średniowiecznego miasta Żary, regionalne zbiory, zwiedzić leżącą opodal Wieżę Wartowniczą oraz podziwiać porcelanę z żarskiej fabryki porcelany Carstensa. Warto także przyjechać na coroczne jarmarki świąteczne oraz miodu i wina. W ostatni weekend sierpnia odbywają się Dni Miasta Żary. Salon Wystaw Artystycznych na deptaku to miejsce, w którym prezentowane jest malarstwo, grafika, rzeźba oraz fotografia autorstwa lokalnych artystów i nie tylko.

Położenie

W Żarach krzyżują się dwie drogi krajowe nr 12 i 27. Wspólny odcinek tych dróg stanowi fragment obwodnicy miejskiej, który znacznie usprawnia ruch w mieście. Ciężki transport omija zabytkową część miasta.

Nieopodal miasta przebiega międzynarodowa trasa E-36 (Berlin-Wrocław-Kraków), po polskiej stronie jest to autostrada A18. Obecnie droga ta podlega głębokiej modernizacji. Zaawansowane roboty są na odcinku od granicy z Niemcami do MOP-u Wymiarki. Roboty obejmują oba zjazdy z A18 na Żary tj. Żary Zachód i Żary Południe. Z Żar do najbliższego zjazdu na autostradę jest tylko 9 km. Trasa E-36 to po niemieckiej stronie autostrada A-15, która umożliwia bardzo szybki dostęp, poprzez sieć autostrad do Berlina. Międzynarodowe lotniska w Berlinie i Wrocławiu oddalone są o około 160 - 185 km, tj. 1,5 godziny jazdy samochodem.

Gospodarka

Żarski przemysł cechuje nowoczesność i duża różnorodność. Wiodące gałęzie gospodarki to: przemysł drzewny, szklarski, motoryzacyjny, elektryczny, metalowy oraz materiałów budowlanych. Miasto jest otwarte na inwestorów, którzy do tej pory zainwestowali w nim 600 mln euro. Znaczna część z tych środków to kapitał zagraniczny. W firmach zatrudniających więcej niż 9 osób jest zatrudnionych ok. 11 tys. osób. Łącznie w mieście zarejestrowanych jest ponad 4500 firm. W samym przemyśle zatrudnionych jest ponad 5000 pracowników. Żary są głównym motorem gospodarczym całego południa województwa lubuskiego.

Opracowanie pod nadzorem **Ireneusza Brzezińskiego**, Naczelnika Wydziału Polityki Gospodarczej i Promocji.

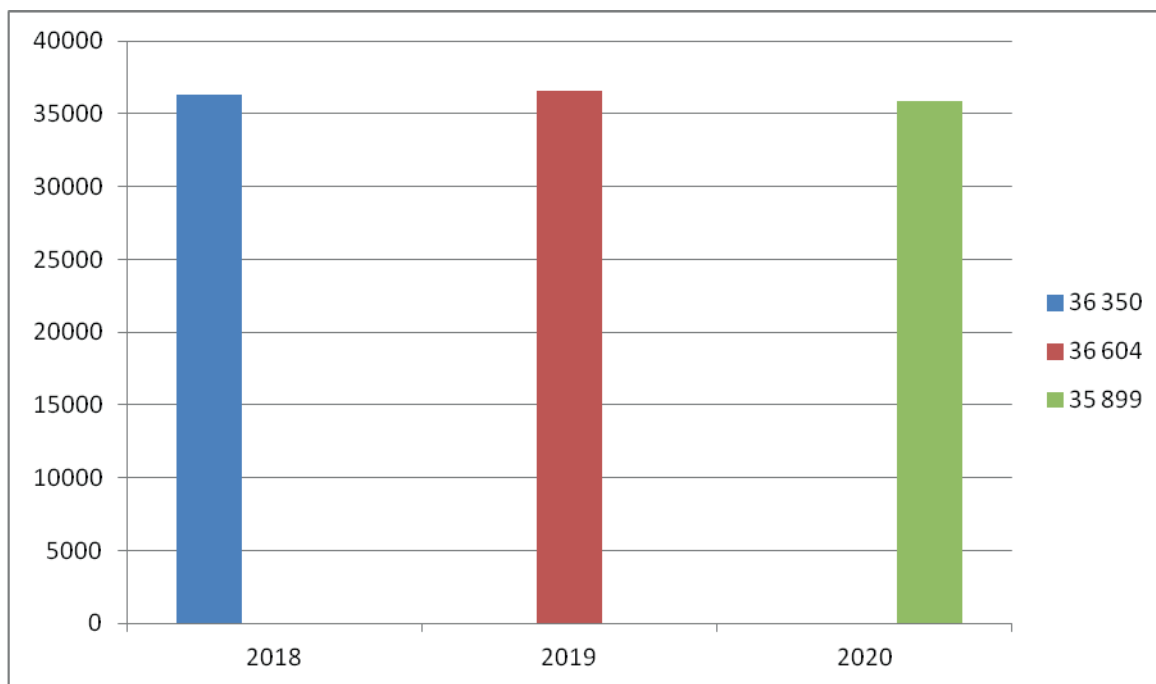

1.2. Liczba mieszkańców i wyborców

Ewidencja ludności

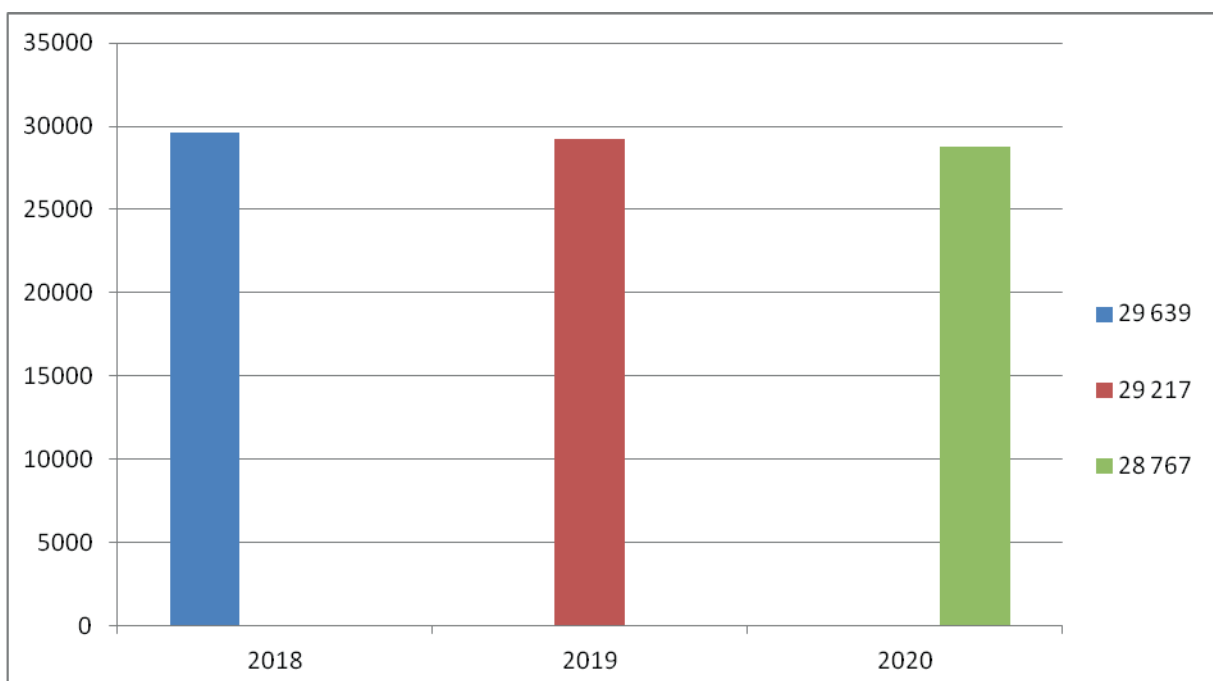
Ewidencja ludności polega na rejestracji określonych w ustawie z dnia 23 lutego 2021 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 510) podstawowych danych identyfikujących tożsamość oraz status administracyjnoprawny osób fizycznych. Ewidencję ludności prowadzi się w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności oraz w rejestrach mieszkańców, prowadzonych w systemie teleinformatycznym.

Liczba mieszkańców miasta Żary w latach 2018 – 2020 opracowana na podstawie gminnego rejestru mieszkańców

Prowadzenie rejestru wyborców

Liczba wyborców miasta Żary w latach 2018-2020 opracowana na podstawie gminnego rejestru wyborców

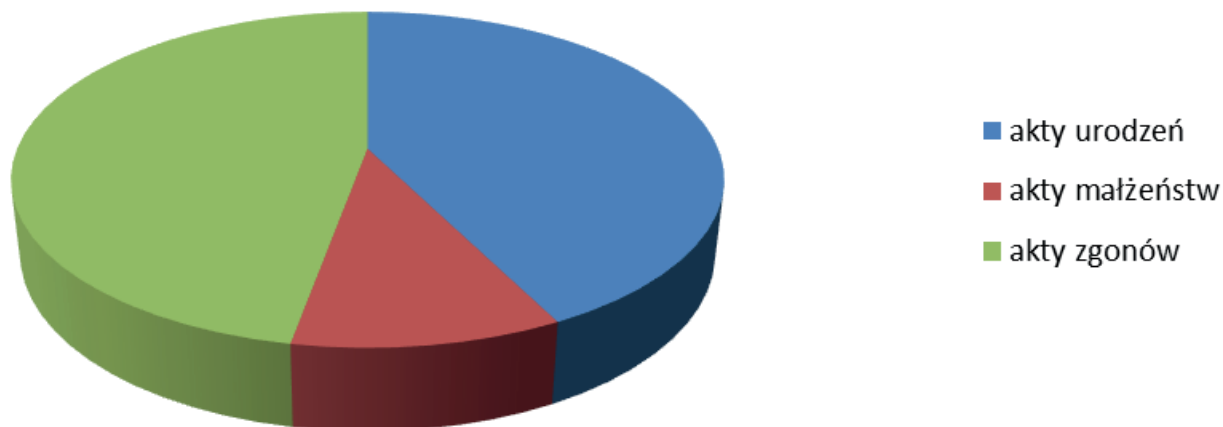

1.3. Statystyka urodzeń i zgonów

W roku 2018 sporządzono:

- 916 aktów urodzenia (z tego: 316 dzieci zostało zameldowanych w Żarach),
- 223 akty małżeństwa,
- 1015 aktów zgonu (w tym 437 to mieszkańcy Żar).

Akty stanu cywilnego sporządzone w Urzędzie Stanu Cywilnego w Żarach w roku 2018

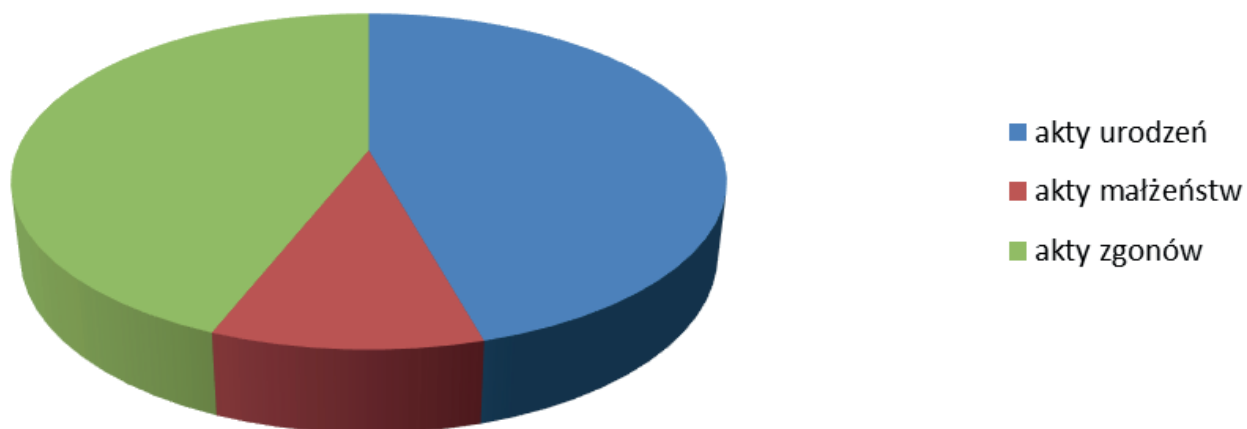
Pozostała statystyka roku 2018:

- wykonano 196 orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych innych organów,
- wydano 37 decyzji o zmianie imion i nazwisk,
- przyjęto 363 oświadczenia,
- wydano 185 zaświadczeń,
- dokonano 6 097 migracji aktów do Systemu Rejestru Stanu Cywilnego,
- dokonano ok. 1000 czynności aktualizacji rejestru PESEL,
- wydano 11 347 odpisów aktów stanu cywilnego,
- wykonano 921 szt. korespondencji krajowej i zagranicznej,
- wykonano 30 szt. korespondencji konsularnej,
- przyjęto ok. 5 900 interesantów,
- zorganizowano uroczystość „Jubileuszy małżeńskich” dla 61 par.

W roku **2019** sporządzono:

- 1006 aktów urodzenia (z tego: 282 dzieci zostało zameldowanych w Żarach),
- 228 aktów małżeństwa,
- 969 aktów zgonu (w tym 451 to mieszkańcy Żar).

Akty stanu cywilnego sporządzone w Urzędzie Stanu Cywilnego w Żarach w roku 2019

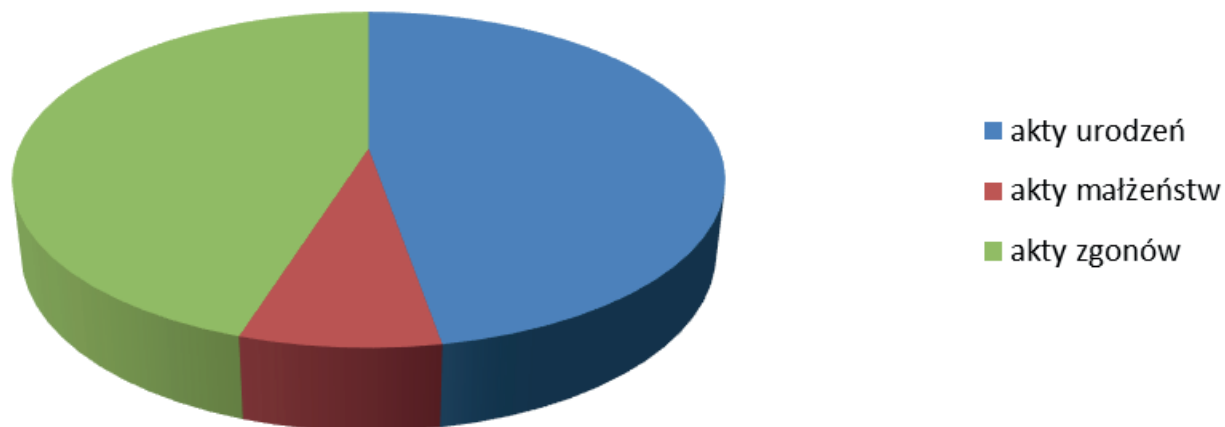
Pozostała statystyka roku 2019:

- wykonano 216 orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych innych organów,
- wydano 40 decyzji o zmianie imion i nazwisk,
- przyjęto 340 oświadczeń,
- wydano 159 zaświadczeń,
- dokonano 6 018 migracji aktów do Systemu Rejestru Stanu Cywilnego,
- dokonano ok. 1500 czynności aktualizacji rejestru PESEL,
- wydano 10 786 odpisów aktów stanu cywilnego,
- wykonano 877 szt. korespondencji krajowej i zagranicznej,
- wykonano 23 szt. korespondencji konsularnej,
- przyjęto ok. 6 000 interesantów,
- zorganizowano uroczystość „Jubileuszy Małżeńskich” dla 63 par.

W roku **2020** sporządzono:

- 1109 aktów urodzenia (z tego: 291 dzieci zostało zameldowanych w Żarach),
- 180 aktów małżeństwa,
- 1058 aktów zgonu (w tym 499 to mieszkańcy Żar).

Akty stanu cywilnego sporządzone w Urzędzie Stanu Cywilnego w Żarach w roku 2020

Pozostała statystyka roku 2020:

- wykonano 126 orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych innych organów,
- wydano 44 decyzje o zmianie imion i nazwisk,
- przyjęto 335 oświadczeń,
- wydano 137 zaświadczeń,
- dokonano 4 936 migracji aktów do Systemu Rejestru Stanu Cywilnego,
- dokonano ok. 1000 czynności aktualizacji rejestru PESEL,
- wydano 10 421 odpisów aktów stanu cywilnego,
- wykonano 1732 szt. korespondencji krajowej i zagranicznej,
- wykonano 23 szt. korespondencji konsularnej,
- przyjęto ok. 5 000 interesantów.

Opracowanie pod nadzorem **Grażyny Jasińskiej**, Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

2. ROZWÓJ GOSPODARCZY

2.1. Informacja o liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych

Wielkość podmiotu / pracownicy	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0 - 9	4 234	4 215	4 145	4 185	4 298	4 388
10 - 49	149	148	152	145	145	140
50 - 249	36	37	32	32	32	32
250 - 999	7	7	7	6	6	6
Pow. 1000	1	1	1	1	1	1
Ogółem	4 427	4 408	4 337	4 369	4 482	4 567

2.2. Informacja o bezrobociu

2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób bez pracy w Żarach					
750	630	425	404	370	535
Stopa bezrobocia w powiecie żarskim					
9,6 %	7,8 %	6,0 %	5,6 %	4,9 %	6,6 %

Szacunkowa stopa bezrobocia wyliczona na podstawie proporcjonalności na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosła w Żarach około 3,7 %.

2.3. Sytuacja w strefie przemysłowej oraz inwestycje

W 2019 r. w strefie przemysłowej wykonano kilka inwestycji. Największa polegała na budowie ul. Rzemieśniczej i ul. Handlowej na odcinku od ul. Gospodarczej do ul. Zakładowej. Inwestycja została dofinansowana ze środków UE z projektu ŻŻOF na tworzenie nowych terenów inwestycyjnych, wyłącznie dla małych i średnich przedsiębiorstw. Łącznie w strefie przemysłowej obecnie jest blisko 30 działek na ok. 10 ha w pełni uzbrojonych, wyłącznie dla MSP (sektora małych i średnich przedsiębiorstw). Sprzedaż tych działek rozpocznie się na początku 2021 r.

Drugą inwestycją jest wybudowanie przez firmę transportową Hasiuk magazynu o powierzchni ok. 3700 m². W 2020 roku inwestycja została zakończona.

Plany rozbudowy na swoich gruntach w najbliższych latach mają takie firmy jak Sage, Stahlbau, Valmet, Urban i Exim-port. Inwestycje te są wstępnie przygotowane, ale nie są podjęte ostateczne decyzje.

Na terenie strefy „Lotnisko”, firma Hart SM, posiada około 24 ha niezagospodarowanego obszaru. Firma obecnie nie sygnalizuje swoich planów rozbudowy.

Główne zapotrzebowanie w kraju na nowe inwestycje to powierzchnie magazynowe dla handlu internetowego. Sprawa przygotowania nowych terenów dla dużych firm jest bardzo pilna. Taką szansą mogłyby być tereny pomiędzy cmentarzem a koszarami.

Inne większe inwestycje komercyjne w mieście w 2020 r.:

- Swiss Krono – projekty związane z ochroną środowiska, magazyny,
- Relpol - nowe technologie i produkty, rozbudowa hali w kierunku al. Wojska Polskiego - inwestycja trwa,
- Vitrosilikon – nowe ciągi produkcyjne, bocznicą, zwiększenie produkcji o ok. 30 %,
- przygotowywane są do sprzedaży tereny dla MŚP przy ul. Rzemieśniczej i Handlowej,

Inne ważne inwestycje komercyjne:

- budowa galerii handlowo – usługowej Hosso przy ul. Broni Pancerniej,
- budowa centrum handlowego TOP 10 przy ul. Moniuszki / Lotników,
- zakończono budowę mniejszych obiektów handlowych przy ul. Katowickiej,
- trwa przebudowa dawnej fabryki Wełny przy ul. Podwale na cele komercyjne i mieszkaniowe,
- przebudowa hali CASTORAMY.

Ważnymi inwestycjami niekomercyjnymi są:

- planowana budowa nowej siedziby Policji przy ul. Fabrycznej,
- trwająca inwestycja w 105 Szpitalu Wojskowym (zakończenie I kw. 2021),
- zakończona inwestycja rozbudowy Szpitala na Wyspie,
- budowa nowej siedziby Straży Pożarnej na granicy miasta,
- inwestycje miejskie.

Ważniejsze inwestycje mieszkaniowe:

- budowa nowego bloku osiedla Lusatia przy ul. Strzelców,
- budowa kompleksu obiektów szeregowych przy ul. Tatrzańskiej,
- budowa domów szeregowych ul. Smoczyka,

- budowa kilkudziesięciu mieszkań w kompleksie dawnej fabryki WEŁNY,
- nowy blok mieszkalny firmy PKS przy ul. Dygasińskiego.

Inwestycje wokół Żar mające istotny wpływ na rozwój gospodarczy

Najważniejsza inwestycja 2020 r. w pobliżu Żar to przebudowa drogi Nr 18 do parametrów autostrady A18. Wybrano już wszystkich wykonawców robót na wszystkie cztery odcinki. Zaawansowane prace trwają na odcinku od granicy z Niemcami do gminy Wymiarki. Roboty obejmują dwa zjazdy z A18 do Żar, tj.: Żary Południe i Żary Zachód. Przebudowa A18 będzie powodowała znaczący wzrost ruchu także na drogach do Żar z w/w węzłów, tj. na drogach Nr 27 i Nr 12. Tym samym wzrosną problemy na obwodnicy miejskiej, ale i atrakcyjność inwestycyjna miasta. Planowane zakończenie tej inwestycji to rok 2023 r. Inwestycja ta generuje obecnie duże zainteresowanie miejscami noclegowymi dla budowlańców pracujących przy autostradzie. Są to zwykle mieszkania lub domki jednorodzinne. W tym zakresie nie ma danych. Cała inwestycja to kwota rzędu 0,8 miliarda zł.

2.4. Zatrudnienie obcokrajowców

Liczba cudzoziemców, którzy otrzymali pozwolenie na pracę wg. krajów pochodzenia (PUP Żary)

Rok 2020	Ukraina	Białoruś	Federacja Rosyjska	Gruzja	Mołdawia	RAZEM
Liczba cudzoziemców	1462	72	7	29	17	1587
Ogółem w %	92,1	4,5	0,4	1,8	1,1	

Pozwolenie wydawane jest na okres pół roku, w związku z tym można szacować, że oficjalnie pracuje ok. 1000 osób w całym powiecie. Nieco zmniejszyła się liczba pracujących obcokrajowców w 2020 r., co spowodowane było pandemią COVID-19. Szczególnie w pierwszy półroczu nastąpił spadek po czym następował powrót do starego trendu, jednak nie osiągnięto już wyników sprzed pandemii.

2.5. Fundusze pożyczkowe i oferta Fundacji Przedsiębiorczość

Fundacja Przedsiębiorczość prowadzi 5 różnych linii funduszy pożyczkowych. Dwie finansowane z funduszy Unii Europejskiej (RPO I, RPO II), dwie wspierane przez Bank Gospodarstwa Krajowego i jedna finansowana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej. Obecnie 4 linie pożyczkowe są aktywne. W roku 2020 Fundacja pozyskała dodatkowe środki wspierające przedsiębiorców o kapitale 16 mln zł na tzw. pożyczki płynnościowe – przeciwdziałające negatywnym skutkom pandemii Covid-19.

Wszystkie linie pożyczkowe mają atrakcyjne oprocentowanie, konkurencyjne w stosunku do oferty bankowej, natomiast pożyczki płynnościowe udzielane są z zerowym oprocentowaniem i 12-miesięczną karencją w spłacie. Całość środków pożyczkowych służy wspieraniu i rozwojowi istniejących firm oraz tworzeniu nowych podmiotów gospodarczych.

RAZEM kapitały dla 5 linii pożyczkowych wynoszą 26,1 mln.

Liczba i wartość udzielonych pożyczek w latach 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
Ilość pożyczek	15	22	27	77
Kwota w zł	2 458 500	2 981 500	3 019 700	10 537 150

(Dane: Fundacja Przedsiębiorczość - w tym nowe pożyczki płynnościowe COVID-19, 52 pożyczki na kwotę 8 mln zł.)

2.6. Realizacja Programu Rozwoju Gminy Żary na lata 2016 - 2023

Miasto Żary przygotowało nową ścieżkę rozwoju w ramach tzw. projektu norweskiego. Projekt „Żary tu chcę żyć” został złożony w końcu 2020 r., natomiast jego ostateczna ocena nastąpi w I półroczu 2021 r. Jeśli projekt otrzyma dofinansowanie, konieczna będzie zmiana Programu Rozwoju Gminy, który ma ważność do 2023 r.

Obowiązujący Program Rozwoju Gminy stracił aktualność w zakresie oświaty na skutek zmian systemowych (likwidacja gimnazjów) i jego monitorowanie w tym zakresie stało się bezprzedmiotowe. Pozostała część realizowana jest na bieżąco.

W ostatnim czasie trwają intensywne prace na nowych strategiach na poziomie krajowym, regionalnym (woje-

wódzkim), subregionalnym (ŻŻOF). Zmieniła się również w lipcu 2020 r. ustawa o planowaniu polityki rozwoju. Związane jest to z nowym okresem planistycznym w Unii Europejskiej oraz sytuacją wynikającą z pandemii COVID-19.

W nowej strategii Województwa Lubuskiego, obowiązującej do 2030 r., jako obszar specjalnej interwencji wpisany został Żarsko- Żagański Obszar Funkcjonalny rozszerzony o gminę Iłowa. Trzeba przygotować nowy dokument strategiczny ŻŻOF na najbliższy okres planistyczny. W 2020 r. wykonano diagnozę wraz z syntezą problemów całego obszaru ŻŻOF, która ma przedstawiać punkt wyjścia do opracowania wraz z pozostałymi gminami planu działań. Prace planistyczne wraz z konsultacjami społecznymi we wszystkich gminach będą trwały cały 2021 r.

2.7. Realizacja uchwały o wspieraniu inwestycji

Od 2014 r. obowiązuje w Żarach UCHWAŁA NR XL/68/14 RADY MIEJSKIEJ W ŻARACH z dnia 11 września 2014 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości. Uchwała dotyczy wyłącznie nowych obiektów używanych przez firmy do celów usługowych lub produkcyjnych. Czas zwolnienia nie może być dłuższy niż 3 lata.

Z uchwały korzystały 3 firmy. Uchwała była ważna do końca 2020 r. Ze względu na trudne do przewidzenia zmiany w gospodarce po pandemii, szczególnie na rynku pracy nie przygotowano nowej uchwały.

2.8. Realizacja pozostałych uchwał

Lp.	Numer uchwały	Opis
1	Uchwała Nr VII/32/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia cen za przewozy taksówkami oraz określenia strefy cen przy przewozie osób i ładunków na terenie Miasta Żary.	Uchwała realizowana na bieżąco.
2	Uchwała nr XL/33/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie potrzeby wprowadzenia zasad realizacji części budżetu miasta Żary – „Budżetu Obywatelskiego” na rok 2019.	Uchwała została wykonana.
3	Uchwała nr XXXV/137/17 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 października 2017 r. w sprawie ustanowienia nagrody gospodarczej Burmistrza Miasta Żary „Żarska Róża Biznesu”.	Do 2019 r. realizacja na bieżąco. W 2020 r. wydarzenie nie odbyło się ze względu na pandemię.
4	Uchwała nr V/28/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie potrzeby wprowadzenia zasad realizacji części budżetu miasta Żary – „Budżetu Obywatelskiego” na rok 2020.	Uchwała została wykonana.
5	Uchwała nr XLIII/50/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Żary o statusie miejskim.	Uchwała jest realizowana na bieżąco.
6	Uchwała Nr XII/98/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 31.10.2019 r. w sprawie ustalenia zasad, poboru, terminów płatności i wysokości stawek opłaty targowej na terenie miasta Żary oraz wyznaczenia inkasentów.	Uchwała jest realizowana na bieżąco.
7	Uchwała nr XXIV/100/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do Związku Miast Polskich.	Uchwała jest realizowana na bieżąco.
8	Uchwała nr XXIV/99/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Żary o statusie miejskim do Stowarzyszenia „Klaster Turystyki Historycznej” w charakterze członka wspierającego.	Uchwała jest realizowana na bieżąco.
9	Uchwała nr XXII/82/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 października 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Żary o statusie miejskim do Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej „Polsko – niemiecki Geopark Łuk Mużakowa”.	Uchwała jest realizowana na bieżąco.
10	Uchwała nr XX/55/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Żary o statusie miejskim do Stowarzyszenia „Klaster Turystyki Historycznej” w charakterze członka wspierającego.	Uchwała została zastąpiona Uchwałą nr XXIV/99/20 z dnia 30 grudnia 2020 r. Klaster w trakcie rejestracji.

2.9. Budżet obywatelski

Budżet Obywatelski 2019 – stan realizacji na koniec 2020 roku

Lp.	Nazwa zadania	Stan realizacji
1	Kociarnia.	Zadanie zrealizowane w 2020 roku.
2	Ścieżka rekreacyjno-edukacyjna / miejsce zabawy i edukacji dla rodziny przy Szkole Podstawowej nr 5 przy ul. Okrzei 19.	Zadanie zrealizowane w 2019 roku.
3	Wiąta piknikowa i ścieżki dydaktyczne w parku przy ul. Ludowej.	Wykonany został I etap - powstała dokumentacja projektowa osobno na ścieżki dydaktyczne, osobno na wiatę grillową. Ze względu na skargi mieszkańców okolicznych domów zadanie nie zostało zrealizowane.
4	Wykonanie parkingu i wjazdu od ul. Szymanowskiego w Żarach do Szkoły Podstawowej nr 1.	Zadanie zrealizowane w 2019 roku.
5	Oświetlenie drogi 2-3 lampy - droga łącząca Al. Wojska Polskiego od przystanków z ul. Lelewela.	Zadanie zrealizowane w 2019 roku.
6	Zakup i montaż dodatkowych urządzeń na placu zabaw przystosowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych przy Szkole Podstawowej nr 2.	Zadanie zrealizowane w 2019 roku.
7	Budowa wiaty pomiędzy stawami „Kwadrat” i „Przeprawowy” działka nr 372.	Zadanie zrealizowane w 2019 roku.

Wybrane wnioski mieszkańców do realizacji w 2020 r. - zadania wybrane w głosowaniu w 2019 roku:

Lp.	Nazwa zadania	Stan realizacji
1	Budowa placu zabaw dla Miejskiego Przedszkola nr 10 w Żarach przy ul. Częstochowskiej.	Zadanie zrealizowane.
2	Ruch - zabawa - edukacja - budowa piramidy linowej, placu zabaw oraz zagospodarowanie przestrzeni podwórkowej o zestaw chodnikowych gier edukacyjnych, miasteczka rowerowego na terenie Szkoły Podstawowej nr 3 w Żarach, przy ul. Broni Panczernej 8 i Miejskiego Przedszkola nr 1 w Żarach przy ul. Parkowej 10.	Zadanie zrealizowane.
3	Utwardzenie części nieruchomości oznaczonej jako działka nr 147 około 500 m ² – przy Szkole Podstawowej nr 2.	Zadanie w trakcie realizacji - opracowana została dokumentacja projektowa, roboty budowlane zostały zaplanowane na 2021 rok.
4	Montaż wyświetlaczy odmierzających czas do zmiany świateł (Artylerzystów - Ułańska i Artylerzystów - Legionistów).	Zadanie zrealizowane.
5	Modernizacja placu zabaw przy ul. Zawiszy Czarnego rejon bloków: 6, 9, 10 i 16.	Zadanie zrealizowane.

Lp.	Nazwa zadania	Stan realizacji
6	Zakup regałów na książki do wypożyczalni ogólnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żarach.	Zadanie zrealizowane.
7	Park Aleja Wojska Polskiego - Zakopiańska - alejki i ławki.	Zadanie w trakcie realizacji, dokumentacja projektowa została przekazana i jest w trakcie weryfikacji.

W 2020 roku ze względu na pandemię nie przeprowadzono Budżetu Obywatelskiego na rok 2021.

2.10. Zezwolenie na sprzedaż alkoholu

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych na dzień 31.12.2020 r.

Rok	Łączna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Łączna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczona do spożycia (gastronomia)	Łączna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczona do sprzedaży
2020	104	33	71

Ilość zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31.12.2019 r.

Rok	Łączna liczba zezwoleń	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5 % do 18% zawartości alkoholu	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych od 18% zawartości alkoholu
2020	263	104	80	79

W roku 2020 plan wpływów z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych wynosił 950 000,00 zł, wpływy łącznie wyniosły 1 027 468,03 zł. Liczba zezwoleń jest mniejsza niż w 2019 r. W Żarach wydatki na alkohol przekroczyły 51 mln złotych i jest to niewielki, 1% przyrost. W mieście zaopatruje się duża część mieszkańców powiatu i przeliczenie wydatków na 1 mieszkańca nie oddaje sytuacji rzeczywistej dotyczącej spożycia alkoholu wyłącznie przez mieszkańców.

Opłaty są pobierane zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochód z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń w całości jest przeznaczony na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

2.11. Opłata targowa

	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Wpływy z tytułu opłaty targowej	174 586,00 zł	152 818,40 zł	155 940,40 zł

Dochody pochodzą z opłat targowych, które pobierają inkasenci na targowiskach przy ul. Kąpielowej i ul. Lotników oraz opłat targowych pobieranych na targach staroci, a także pochodzą z opłat od przedsiębiorców, którzy prowadzą sprzedaż tzw. sezonową poza targowiskami np. sprzedaż truskawek, kwiatów. Opłaty są pobierane na podstawie Uchwały nr X/91/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 21.08.2015 r. w sprawie ustalania zasad, poboru, terminów płatności i wysokości stawek opłaty targowej na terenie miasta Żary oraz wyznaczenia inkasentów.

2.12. Współpraca krajowa i przygraniczna

2.12.1. Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny

Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny do końca 2019 r. był porozumieniem czterech gmin: miast Żary i Żagań oraz ościennych gmin wiejskich Żary i Żagań. W styczniu 2020 r. ŻŻOF poszerzono o gminę Iłowa. ŻŻOF został ujęty jako specjalny obszar wsparcia w uchwalonej ostatnio strategii województwa Lubuskiego do 2030 r.

W 2020 r. opracowano diagnozę ŻŻOF, tj. opis wszystkich gmin wraz z problemami i szansami przed którymi one stoją w najbliższych latach. Dokument ten będzie podstawą do dalszego wspólnego przygotowania listy projektów i wspólnych działań w okresie najbliższej perspektywy finansowej w UE.

Diagnoza jest w trakcie konsultacji. Budowanie powiązań w ŻŻOF zbiega się z budową A18, co stanowi dobry prognostyk dalszej współpracy.

2.12.2. Zielony Las - współpraca z Nadleśnictwem Lipinki

W 2020 r. Nadleśnictwo w ramach dofinansowanego projektu wykonało ok. 1,5 km dróg leśnych. Wraz z istniejącymi już wyremontowanymi ścieżkami znacząco poprawiło ofertę dla rowerzystów, biegaczy czy też spacerowiczów.

Miasto w ramach małych projektów euroregionalnych, uzupełnia w miejscach odwiedzanych przez turystów informacje o morenie i innych atrakcjach, montując nowe wyjątkowe tablice. Dodatkowo wykonano dwa kamienne kręgi z głazów narzutowych oraz ustawiono nowe tablice informacyjne, w tym jedną o dawnym grodzisku łużyckim, które było w tym miejscu przed 2500 lat.

Z Nadleśnictwem planuje się także współpracę do wytyczenia nowej drogi turystycznej z Zielonego Lasu do Przewozu oraz połączenia Zielonego Lasu z Łukiem Mużakowa, a w przyszłości także rozszerzenia Geoparku o Zielony Las.

2.12.3. Współpraca ze Stowarzyszeniem Łuk Mużakowa oraz Łęknica

Miasto złożyło wraz z kilkoma gminami projekt o wspólnej promocji Łuku Mużakowa i Zielonego Lasu. Projekt otrzymał dofinansowanie, a jego realizacja będzie możliwa w latach 2021- 2022. Jednym z celów projektu będzie przygotowanie opisu potencjałów Zielonego Lasu i terenów leżących pomiędzy Zielonym Lasem i Łukiem Mużakowa, aby było możliwe przygotowanie wniosku o powiększenie Geoparku Łuk Mużakowa o teren Zielonego Lasu. Tym samym Zielony Las byłby z obecnym Łukiem Mużakowa Światowym Geoparkiem UNESCO.

2.12.4. Euroregion Sprewa - Nysa - Bóbr jako główna platforma współpracy

W 2020 r. uchwalona została nowa strategia dla Euroregionu Sprewa – Nysa – Bóbr do 2030 r. Sprawy pogranicza dla miasta mają fundamentalne znaczenie. Wiedza o kierunkach współpracy, jej celach, pulsie dnia codziennego dla przygranicznych Żar jest niezbędna dla wytyczenia właściwych kierunków rozwoju miasta. Poprzez kontakty w Euroregionie można wpływać na rozwój pogranicza, można też szybciej przygotować się do planowanych zmian przez ośrodki rządowe Polski i Niemiec. Obecnie Burmistrz Żar jest członkiem Konwentu (organ wykonawczy) Euroregionu SNB.

W 2020 r. ze względu na pandemię nie była możliwa realizacja małych projektów. Realizacja tych projektów została przełożona na 2021 rok.

2.13. Współpraca międzynarodowa i projekty transgraniczne

2.13.1. Partnerzy miasta

Miastem partnerskim Żar od 24 lat jest miasto Weißwasser. W 2020 r. było ono także partnerem zarówno w projektach twardych jak i miękkich. Często też poprzez swoje jednostki jest również partnerem stowarzyszeń działających w Żarach i Weißwasser.

Ważnym partnerem dla Żar jest Forst. To historycznie miasto miało ściśle związki z Żarami, bo było miastem wydzielonym w przedwojennym powiecie żarskim. Związki te mocno się rozluźniły, ale wspólne interesy pozostały. W szczególności ważne dla obu miast jest jakość drogi DK 18, stan połączeń kolejowych, współpraca jednostek samorządowych.

Kolejnym miastem partnerskim jest miasto Gardony z Węgier. Tutaj ze względu na odległość współpraca jest rzadka. Zwykle raz do roku spotykają się grupy samorządowców oraz sportowców przemennie tj. jednego roku w Polsce, a następnego na Węgrzech.

W 2020 r. współpraca z każdym z partnerów ze względu na pandemię była bardzo trudna. Bardzo często ograniczała się jedynie do wymiany informacji i spotkań przez Internet.

2.13.2. Współpraca międzynarodowa

Miasto Żary brało udział w projekcie REVIVAL wraz z dwunastoma partnerami (głównie z gminami) z Saksonii i Dolnego Śląska. Jest to platforma wymiany doświadczeń w zakresie różnorodności działań dotyczących żywienia starówek w miastach pogranicza. Projekt ma charakter „twardo-miękki”. W ramach części twardej zaadaptowano, wyczyszczono, częściowo wyremontowano i udostępniono do zwiedzania Wieżę Wartowniczą. Przygotowano w niej specjalną wystawę o fortyfikacjach miejskich pt. „ŻARY 1540”. Obiekt, który był problemem miasta stał się jego dodatkową atrakcją.

W 2020 r., ze względu na pandemię, zaplanowany projekt pn. „Dzień działań – żywe śródmieście” musiał ulec zmianie i odbył się w innej formie. Niewielka międzynarodowa grupa osób wzięła udział w zwiedzaniu parku, krótkim koncercie w kościele oraz pokazie laserowo-świetlnym (ok. 150 osób) na dziedzińcu pałacu Promnitzów. Zorganizowano również na rynku wystawę międzynarodową przedstawiającą wszystkich partnerów. Zaoszczędzone środki z organizacji jarmarku przeznaczono

na wykonanie rysunków, a później wystawy, która jest eksponowana w piwnicy (dawnej wieży rycerskiej) domku winnego w żarskim parku. Wystawa przedstawia rozwój Żar od osady do miasta tj. od VIII do XIII w. W ramach projektu wykonane zostały rysunki do wystawy, zakupiono system ekspozycyjny, wykonano wystawę oraz wydawnictwo okolicznościowe w formacie A4.

Dla Żar najważniejsze ikony współpracy to: Geopark – w tym Zielony Las, G. P. Telemann, oraz Porcelana Żarska. Być może temat promocji tradycji Telemanna będzie dobrą platformą do pozyskania środków na Zamek. Zamek też może być głównym celem turystycznym, a tym samym początkiem różnorodnej współpracy międzynarodowej.

W 2020 r. przejęty został żarski zamek, w tym czasie uprzątnięte zostało otoczenie zamku, wywieziono śmieci, uporządkowano fosę (wycięto niepotrzebne drzewa i krzewy), teren został wyrównany i obsiany trawą. Wykonano przyłącze prądu oraz oświetlenie tymczasowe obiektu.

2.13.3. Małe projekty transgraniczne

Zestawienie projektów transgranicznych realizowanych w latach 2019-2021

Lp.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Partner
1	Lato z muzyką i historią na pograniczu (2019) – rozliczenie w 2020 r.	22 527,45 euro	Große Kreisstadt Weißwasser / O L.
2	Przygoda z porcelaną na Łużycach (2019) – rozliczenie w 2020 r.	9 436,64 euro	Große Kreisstadt Weißwasser / O L.
3	Łużycka turystyka (2019) – rozliczenie w 2020 r.	14 445,44 euro	„Land & Leute“ Region Lausitzer Neisse e.V.
4	Turystyka bez granic - kontynuacja (2019 -2020)	ok. 15 tys. euro - działania promocyjne	Große Kreisstadt Weißwasser / O L.

Lp.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Partner
5	Zabawa z historią i nauką (2020) – przełożony ze względu na pandemię na rok 2021.	11 254,00 euro	Landau-Gymnasium Weißwasser
6	Lato z Telemannem na pograniczu polsko – saksońskim (2020) – przełożony ze względu na pandemię na rok 2021.	23 505,30 euro	Große Kreisstadt Weißwasser / O L.
7	Poznajemy wspólnie Łużyce (2020).	13 094,58 euro	„Land & Leute“ Region Lausitzer Neisse e.V.

Poznajemy wspólnie Łużyce

W ramach projektu zaplanowano wyjazdy mieszkańców Żar do Niemiec oraz przyjazd mieszkańców Forst do Polski. Planowane jest zwiedzanie miejsc związanych z tematyką militarną różnych epok: zwiedzanie zamku we Frytlancie, ruin dawnej fabryki w Brożku oraz fortyfikacji w Żarach. W ramach projektu wydane zostaną materiały promocyjne oraz ustawione tablice z informacją turystyczną w Żarach.

Wartość projektu 13 094,58 euro.

Lato z Telemannem na pograniczu polsko-saksońskim

W ramach projektu zaplanowano 4 koncerty Telemannowskie w lipcu 2021 r. Koncerty odbędą się w pawilonie muzycznym w parku przypałacowym, dawnym folwarku zamkowym oraz na dziedzińcu Pałacu Promnitzów.

Podczas koncertów wystąpią grupy artystyczne i amatorskie z Polski i Niemiec. Wykonane również zostaną materiały promocyjne: folder i gadżety.

Wartość projektu 23 505,30 euro.

Zabawa z historią i nauką

W ramach projektu spotkają się dzieci szkół z Żar i Weisswasser. Zaplanowano warsztaty w muzeum żarskim. W ramach projektu wykonane zostaną materiały promocyjne, które będą dostępne w Urzędzie Miejskim, Salonie Wystaw Artystycznych, zostaną także przekazane do punktów informacji turystycznej w Cottbus, Forst i Weißwasser.

Wartość projektu 11.254,00 euro.

2.14. Znaczące wydarzenia, promocja, nagrody, wyróżnienia, imprezy

Żarska Róża Biznesu

21 lutego 2020 r. w sali konferencyjnej ratusza odbyło się Noworoczne Spotkanie z przedsiębiorcami oraz V Gala Żarskiej Róży Biznesu, której pomysłodawcą jest Społeczna Rada Przedsiębiorców działająca od 2015 roku.

Wyboru dokonała kapituła w składzie: Grażyna Bar - Społeczna Rada Przedsiębiorców, Marek Przedwojski - Społeczna Rada Przedsiębiorców, Jolanta Tomalak - Społeczna Rada Przedsiębiorców, Olga Boryń – przedstawiciel Urzędu Miasta Żary, Ireneusz Brzeziński - przedstawiciel Urzędu Miasta Żary, Karolina Kaczmarska - przedstawiciel Urzędu Miasta Żary, Artur Stępień - Fundacja Przedsiębiorczość, Joanna Małecka - Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej, Zbigniew Markulak - Łużycka Izba Gospodarcza, Bolesław Adamik – Cech Rzemiosł Różnych.

I. Kategoria Wydarzenie Gospodarcze Roku 2019

Laureat

Szpital na Wyspie Sp. z o.o.

Rozbudowa Pawilonu Nr 2 Szpitala na Wyspie w Żarach,

Nominacje:

Relpol S.A.

Certyfikat i statuetka Lubuskiego Lidera Biznesu. Spółka zajęła II miejsce w XI. Edycji Konkursu Lubuskiego Lidera Biznesu w kategorii „Duże Przedsiębiorstwo”,

ARMAN Roboty ziemne s.c.

Lubuski Mister Budowy – Edycja XXV, I miejsce w kategorii Inne Budowle za teren rekreacyjno-wypoczynkowy przy ul. Czerwonego Krzyża w Żarach.

II. Kategoria Produkt - Usługa Roku 2019

Laureat

COMPUTERNET za „SoftMeble – platforma do współpracy producentów mebli ze wszystkimi salonami meblowymi w Polsce”.

Nominacje:

Relpol S.A. za „Stacje ładowania samochodów elektrycznych i hybryd plug-in; stacje LS-4 i Wallbox”.

III. Kategoria Mecenas Sportu 2019

Laureat

AK ANATOL Anatol Kałasznikow.

Nominacja:

Wiga Expert Artur Janusz,

Izabela Niekało Firma Prywatna Ośrodek Szkolenia Kierowców „PARTNER”.

IV. Kategoria Mikroprzedsiębiorca Roku 2019

Laureat

ARMAN Roboty Ziemne s.c.

Nominacje:

PODOSMED Gabinet Podologiczny Klaudia Makowska,

Przedszkole Niepubliczne CHATKA PUCHATKA.

V. Kategoria Firma Roku 2019

WENTOR Piotr Wentlant – wyróżnienie.

VI. Nagrodę Specjalną Burmistrz Miasta Żary

otrzymała firma SYNCREON LOGISTICS POLSKA Sp. z o.o.

Zamek wrócił do miasta

16.01.2020 r., pomiędzy właścicielami zamku a miastem Żary, podpisana została umowa darowizny zamku Bibersteinów, będącego częścią kompleksu zamkowo-pałacowego wraz z działką nr 332/1 o powierzchni 5 502 m².

Żarsko Żagański Obszar Funkcjonalny

W dniu 8.01.2020 r. w żarskim ratuszu podpisane zostało Porozumienie o współpracy w partnerstwie pomiędzy samorządami miast Żary i Żagań oraz gmin Żary, Żagań i Łowa. Gminy postanowiły przygotowywać się do wspólnego składania projektów unijnych w nowej perspektywie 2021 - 2027.

W ramach dotychczasowego Żarsko-Żagańskiego Obszaru Funkcjonalnego wykonano uzbrojenie terenu strefy przemysłowej, wybudowano dwie drogi ul. Rzemieślniczą i Handlową, postawiono nowe wiaty przystankowe, Centrum Przesiadkowe przy ul. Ułańskiej oraz prowadzono projekt oświatowy.

Region Łużyce otrzymał dotacje

Stowarzyszenie Region Łużyce, otrzymało z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotację na prace po pożarze. O środki Burmistrz Miasta zabiegała bezpośrednio u Generalnego Konserwatora Zabytków. Wysokość przyznanych środków to 660 tys. zł. Stowarzyszenie składając wnioski miało podpisaną umowę użyczenia z poprzednimi właścicielami zamku. Urząd po przejściu zamku kontynuuje współpracę ze stowarzyszeniem.

Serce na nakrętce

Kosz w kształcie serca stanął przy ratuszu na żarskim rynku. Kosz przeznaczony jest na nakrętki wrzucane przez mieszkańców na cele charytatywne.

Delegacja z Beeskow

8.10.2020 r. delegacja z zamku Beeskow odwiedziła Żary. Mieszkańcy tego miasta, w którym również jest zamek Bibersteinów przejęli się pożarem wieży naszego zamku. Zorganizowali charytatywny koncert na odbudowę hełmu wieży zamkowej. Podczas wizyty przekazali w symboliczny sposób akt darowizny na ręce Danuty Madej Burmistrz Miasta Żary. Kwota darowizny to 2 500 euro.

30-lecie samorządu terytorialnego:

- wystawa na żarskim rynku,
- wydanie małej monografii ratusza,
- produkcja i emisja filmu 30-lecie samorządu terytorialnego.

Wprowadzenie Platformy online „Konsultacje społeczne w mieście Żary”

<https://zary.konsultacjejst.pl/konsultacje-spoeczne>

W ramach konsultacji urząd przedstawia mieszkańcom swoje plany dotyczące np. aktów prawnych (ich zmiany lub uchwalania nowych), inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie i pracę mieszkańców Żar. Konsultacje społeczne nie ograniczają się jednak tylko do przedstawienia i opiniowania gotowych planów. Mogą być też procesem, w którym od początku wypracowywana jest jakaś propozycja rozwiązania lub diagnozowane są potrzeby w obszarze, w którym w przyszłości podejmowane będą decyzje publiczne. Istotą konsultacji społecznych jest poznawanie perspektyw i potrzeb różnych obszarów życia społecznego i wspólny namysł nad konkretnymi rozwiązaniami i działaniami, które pozwolą realizować ich zróżnicowane potrzeby.

Mural od strony ul. Kujawskiej i Witosa

Na ścianach pod wiaduktem kolejowym na ul. Kujawskiej/Witosa powstał mural przedstawiający elementy związane z historią miasta Żary: porcelaną, Telemannem, tkactwem, herbem i koleją.

Honorowy Obywatel

4.12.2020 r. podczas sesji Rady Miejskiej w Żarach Roman Krzywotulski otrzymał tytułu Honorowego Obywatela Miasta Żary.

Jarmark Bożonarodzeniowy

W weekend poprzedzający Święta organizowany był na żarskim rynku jarmark. Trwał on 3 dni.

Patronat Burmistrza Miasta Żary

Pod Patronatem Burmistrza Miasta Żary odbywały się imprezy, wydarzenia organizowane w Żarach m.in. Targ śniadaniowy, Bal charytatywny organizowany przez Stowarzyszenie Razem dla Dzieci i Ośrodek dla Dzieci z Wadami Słuchu i Mowy w Żarach, Otwarte Zawody Wędkarskie.

2.15. Miejski kanał informacyjny – statystyka, zasięg postów

Łączna liczba polubień strony:

1 stycznia 2020 r.
5 943

31 grudnia 2020 r.
6 783

Spoty reklamowe / filmiki

Lp.	Nazwa	Liczba odbiorców	3-sekundowi widzowie	Data opublikowania
1	Wschodnie Dolne Łużyce.	18,5 tys.	8,1 tys.	9.01.2020 r.
2	Żarski park po metamorfozie.	14,3 tys.	6,8 tys.	3.07.2020 r.
3	Jeszcze będzie przepięknie, jeszcze będzie normalnie, projekcja filmu promocyjnego o Żarach.	14,1 tys.	6,2 tys.	12.05.2020 r.
4	Zapraszamy do Kunic! Spędź tu wolny czas!	12,4 tys.	5,9 tys.	7.10.2020 r.

Plakaty / informacje / komunikaty

Lp.	Nazwa	Liczba odbiorców (około)	Data opublikowania
1	Podpisanie umowy na żarski zamek.	5 400	16.01.2020 r.
2	Droga pod wiaduktem już otwarta (ul. Kujawska/Witosa).	5 200	9.09.2020 r.
3	Kosić czy nie kosić, nasz park jest oddany.	4 900	5.06.2020 r.
4	Burmistrz Miasta Żary biorąc pod uwagę obecną sytuację prawną nie udostępni danych ze spisu wyborców na wniosek Poczty Polskiej.	4 800	28.04.2020 r.
5	Maseczki dla osób starszych – komunikat.	4 700	14.04.2020 r.
6	Malują mural.	4 500	2.10.2020 r.
7	Od 17. października powiat żarski jest w czerwonej strefie.	3 400	15.10.2020 r.
8	Nowe miejsce rekreacyjno-wypoczynkowe na mapie naszego miasta. Zagospodarowanie terenu wokół stawu w Kunicach dobiega końca.	3 100	25.09.2020 r.
9	Komunikat o awarii sieci wodociągowej.	3 000	25.07.2020 r.
10	Awaria sieci wodociągowej - pl. Inwalidów.	2 500	31.07.2020 r.
11	Uruchomiliśmy specjalną internetową wyszukiwarkę, dzięki której można zlokalizować grób na cmentarzach komunalnych w Żarach.	2 400	5.10.2020 r.
12	Chryzantemy zdobią nasze miasto.	2 400	4.11.2020 r.
13	Nowe drzewa posadzili dzisiaj żaranie „Drzewa Młodych Żaran”.	2 100	20.10.2020 r.

2.16. Statystyka - informacja publiczna

Ilość wniosków	Ilość udzielonych odpowiedzi	Ilość decyzji odmownych
115	109	6

3. OŚWIATA, KULTURA, SPORT

3.1. Wykaz jednostek, instytucji, zakładów budżetowych podlegających pod Wydział Oświaty, Kultury i Sportu

Gmina Żary o statusie miejskim jest organem prowadzącym dla 5 szkół podstawowych, 6 przedszkoli oraz 1 zespołu szkolno-przedszkolnego z oddziałami integracyjnymi, w których uczy się **2 968** uczniów w szkołach podstawowych i **1 332** dzieci przedszkolnych, są to:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Fryderyka Chopina, ul. Szymanowskiego 8,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Janusza Korczaka, ul. Gabrieli Zapolskiej 16,
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Polskich Noblistów, ul. Okrzei 19,
- Szkoła Podstawowa nr 8 im. Bolesława Chrobrego, ul. Partyzantów 9,
- Szkoła Podstawowa nr 10 im. Armii Krajowej, ul. Pułaskiego 4,

- Miejskie Przedszkole nr 2 im. Jana Brzechwy, ul. 1 Maja 3a,
- Miejskie Przedszkole nr 3 im. Fundacji „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, ul. 11 Listopada 22,
- Miejskie Przedszkole nr 4, ul. Sikorskiego 22,
- Miejskie Przedszkole nr 7 im. Marii Konopnickiej, ul. Szymanowskiego 2,
- Miejskie Przedszkole nr 8 im. Misia Uszatka - Przyjaciela Przyrody, ul. Górnośląska 28,
- Miejskie Przedszkole nr 10 im. Bajka, ul. Okrzei 15 (z oddziałami przy ul. Częstochowskiej),
- Zespół Szkolno-Przedszkolny z oddziałami integracyjnymi, ul. Parkowa 10.

W związku z zakończeniem kadencji w roku szkolnym 2019/2020 po konkursie powierzono stanowiska dyrektora w Szkole Podstawowej nr 2 oraz Zespole Szkolno-Przedszkolnym z oddziałami integracyjnymi.

Sieć żarskich szkół i przedszkoli w 2020 r. uzupełniały placówki niepubliczne: 4 przedszkola i 4 szkoły podstawowe.

Przedszkola niepubliczne:

- Społeczne Przedszkole,
- Niepubliczne Przedszkole Chatka Puchatka,
- Niepubliczne Przedszkole Groszki,
- Niepubliczne Przedszkole eNCE-peNCE.

Niepubliczne szkoły podstawowe:

- Katolicka Szkoła Podstawowa,
- Społeczna Szkoła Podstawowa,
- Szkoła Podstawowa ZDZ.

Gmina Żary o statusie miejskim prowadzi rejestr instytucji kultury, dla których jest organizatorem:

- Żarski Dom Kultury,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji jest kolejnym podmiotem – zakładem budżetowym dotowanym przez Gminę Żary o statusie miejskim.

Ze względu na koniec kadencji Rady Muzeum 3 czerwca 2020 r. Zarządzeniem Burmistrza została powołana Rada Muzeum działająca przy Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego w Żarach.

3.2. Inwestycje i remonty w jednostkach oświatowych

Lp.	Nazwa placówki	Krótki opis przedsięwzięcia	Przyznana kwota
1	Miejskie Przedszkole Nr 2	<ul style="list-style-type: none"> • pomalowanie dwóch sal i remont schodów • remont dachu po wichurze 	33 610,00 zł
2	Miejskie Przedszkole Nr 3	<ul style="list-style-type: none"> • remont sali i szatni wraz z montażem lamp oświetleniowych • remont wind towarowych 	37 360,00 zł
3	Miejskie Przedszkole Nr 4	<ul style="list-style-type: none"> • wymiana stolarki okiennej w auli i holu 	25 000,00 zł
4	Miejskie Przedszkole Nr 7	<ul style="list-style-type: none"> • instalacja klimatyzacji w trzech salach • remont instalacji elektrycznej 	34 000,00 zł
5	Miejskie Przedszkole Nr 8	<ul style="list-style-type: none"> • remont monitoringu • remont pomieszczeń administracji 	22 700,00 zł
6	Miejskie Przedszkole Nr 10	<ul style="list-style-type: none"> • remont i dostosowanie budynku do przepisów p-poż, • remont kotłowni • naprawa systemu monitoringu • konserwacja dźwigu i węzła cieplnego • remont instalacji elektrycznej • remont przyłącza wodnego w zmywalni i kuchni • remont kotłowni • wymiana stolarki okiennej • remont windy 	115 277,00 zł
7	Szkoła Podstawowa Nr 2	<ul style="list-style-type: none"> • naprawa windy i wentylacji 	14 480,00 zł
8	Zespół Szkolno-Przedszkolny	<ul style="list-style-type: none"> • remont pomieszczeń kuchni w budynku MP 1 w ZSP 	30 000,00 zł
9	Szkoła Podstawowa Nr 5	<ul style="list-style-type: none"> • wymiana instalacji elektrycznej w budynku szkoły II piętro • malowanie sal po wymianie i elektryki • remont stołówki szkolnej • naprawa centrali wentylacyjnej • naprawa sieci internetowej • wymiana instalacji elektrycznej i pomalowanie sali komputerowej 	121 000,00 zł
10	Szkoła Podstawowa Nr 8	<ul style="list-style-type: none"> • renowacja schodów i wymiana barierek na klatkach schodowych 	42 000,00 zł
11	Szkoła Podstawowa Nr 10	<ul style="list-style-type: none"> • remont pieca • wymiana kamer • montaż i konfiguracja centrali telefonicznej 	7 100,00 zł
Ogółem			482 527,00 zł

Lp.	Nazwa placówki	Krótki opis przedsięwzięcia	Przyznana kwota
1	Zespół Szkolno-Przedszkolny	<ul style="list-style-type: none"> budowa placu zabaw na terenie Miejskiego Przedszkola Nr 1 w Żarach przy ul. Parkowej - Budżet Obywatelski 	60 000,00 zł
2	Zespół Szkolno-Przedszkolny	<ul style="list-style-type: none"> budowa piramidy liniowej oraz zagospodarowanie terenu edukacyjno-rekreacyjnego przy Szkole Podstawowej Nr 3 - Budżet Obywatelski modernizacja kotłowni budynku Szkoły Podstawowej Nr 3 przy ul. Broni Panczernej adaptacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 3 do potrzeb osób niepełnosprawnych - dofinansowanie z PFRON 	392 000,00 zł
3	Miejskie Przedszkole Nr 10	<ul style="list-style-type: none"> budowa placu zabaw na terenie MP 10 przy ul. Częstochowskiej – Budżet Obywatelski 	297 812,60 zł
4	Szkoła Podstawowa Nr 5	<ul style="list-style-type: none"> przekształcenie gabinetu dydaktycznego w gabinet stomatologiczny 	50 000,00 zł
Ogółem			799 812,60 zł

Zakupy inwestycyjne

Lp.	Nazwa placówki	Krótki opis przedsięwzięcia	Przyznana kwota
1	Zespół Szkolno-Przedszkolny	<ul style="list-style-type: none"> zakup szatkownicy elektrycznej – wielofunkcyjnej do warzyw i owoców 	12 000,00 zł
2	Miejskie Przedszkole Nr 3	<ul style="list-style-type: none"> zakup zmywarki kapturowej 	14 998,00 zł
3	Miejskie Przedszkole Nr 4	<ul style="list-style-type: none"> zakup pieca konwekcyjno-parowego 	20 500,00 zł
4	Miejskie Przedszkole Nr 8	<ul style="list-style-type: none"> zakup placu zabaw 	40 000,00 zł
5	Zespół Szkolno-Przedszkolny	<ul style="list-style-type: none"> zakup pomocy dydaktycznych dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych niezbędnych do funkcjonowania w grupach integracyjnych 	122 000,00 zł
6	Zespół Szkolno-Przedszkolny	<ul style="list-style-type: none"> zakup urządzeń multimedialnych do pracy z uczniami realizującymi kształcenie specjalne 	77 280,00 zł
Ogółem			286 778,00 zł

3.3. Finanse oświaty

Planowana subwencja oświatowa wynosiła 24 864 337,00 zł, jednak rzeczywiście została przyznana subwencja o 249 963,00 zł mniejsza i wynosiła 24 614 374,00 zł, w tym na dzieci z dysfunkcjami miasto otrzymało 3 065 159,10 zł. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 listopada 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, Gmina Żary o statusie miejskim otrzymała dodatkową subwencję oświatową w kwocie 146 500,00 zł na dofinansowanie dla nauczycieli do prowadzenia zajęć zdalnych.

W związku z epidemią COVID-19 gmina otrzymała z Ministerstwa Finansów w ramach programu Zdalna Szkoła oraz Zdalna Szkoła+ dofinansowanie na zakup laptopów, tabletów do szkół w celach umożliwienia zdalnej nauki w kwocie 204 675,00 złotych.

Dotacja przedszkolna otrzymana na dzieci pięcioletnie i młodsze wynosiła 1 434 580 zł.

Na utrzymanie szkół Gmina dołożyła kwotę 5 459 374,79 zł, a na utrzymanie przedszkoli 14 294 353,47 zł.

Gmina Żary o statusie miejskim przekazywała dotacje na uczniów do placówek niepublicznych. Miesięcznie na jednego ucznia w szkole podstawowej przekazywano 519,04 zł, a na ucznia przedszkolnego 744,67 zł.

Za pobyt dzieci przedszkolnych w innych gminach miasto Żary zapłaciło 54 745,49 zł, natomiast inne gminy zwróciły miastu za pobyt ich dzieci przedszkolnych w naszych przedszkolach 408 541,34 zł.

3.4. Pozyskane środki pozabudżetowe

3.4.1. Program „UEFA PLAYMAKERS”

Program „UEFA PLAYMAKERS” przy współpracy z firmą DISNEY realizowany jest pilotażowo w 6 krajach europejskich, w tym w Polsce. Szkoła Podstawowa nr 2 w Żarach jest w województwie lubuskim jedyną szkołą i jednym z dwóch ośrodków, który po wnikliwej ocenie wniosków, otrzymał rekomendacje UEFA i PZPN do realizacji Programu „UEFA PLAYMAKERS”.

Termin rozpoczęcia Programu: październik 2020 roku.

Czas trwania Programu: przez okres kolejnych 3 sezonów: 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023.

Grupa docelowa: dziewczynki w wieku 5-8 lat, które nigdy wcześniej nie trenowały piłki nożnej i nie są zarejestrowane w systemie Extranet.

Cele:

- zachęcenie dziewczynek do piłki nożnej poprzez środowisko stworzone specjalnie dla nich: skoncentrowane na zabawie, przyjaźniach i piłce nożnej,
- przekazanie kadrze szkoleniowej nowej, dostosowanej do grupy docelowej metodologii, która wykorzystuje wyobraźnię jako narzędzie nauczania i treningu umiejętności piłkarskich,
- podniesienie poziomu sprawności ogólnej u dziewczynek i stworzenie trwałego przywiązania ich do piłki nożnej.

Liczba uczestniczek: minimum 30 dziewczynek na każdym treningu.

Otrzymane dofinansowanie (wypłacane w złotych polskich):

- sezon 2020/2021 - 999,98 euro,
- sezon 2021/2022 - 666,65 euro,
- sezon 2022/2023 - 666,65 euro.

Partnerzy Programu: Klub Sportowy Promień w Żarach.

3.4.2. #SUPERKODERZY

Szkoła Podstawowa nr 2 realizowała projekt edukacyjny z fizyki pn.: #SuperKoderzy (nauka programowania z wykorzystaniem robotów Photon i ciekawych scenariuszy). Realizację programu dofinansowała Fundacja Orange.

3.4.3. SZKOŁA MYŚLENIA POZYTYWNEGO – komunikacja bez przemocy i mediacje w szkole dbającej o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży

Szkoła Podstawowa nr 1 realizowała projekt finansowany ze środków Narodowego Programu Zdrowia przez Ministerstwo Edukacji Narodowej Projekt: „Szkoła Myślenia Pozytywnego – komunikacja bez przemocy i mediacje w szkole dbającej o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży” to projekt partnerski Instytutu Edukacji Pozytywnej, Polskiego Centrum Mediacji i Polskiego Stowarzyszenia Fundraisingu, którego celem głównym jest upowszechnianie zasad prawidłowej komunikacji oraz mediacji szkolnej i rówieśniczej w szkołach, jako metod rozwiązywania sporów i konfliktów oraz przeciwdziałania agresji i przemocy poprzez doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i rodziców.

Termin realizacji projektu: 05.10.2020 r. – 31.12.2020 r.

Szkoła Podstawowa nr 1 otrzymała w ramach programu:

- kursy na platformie zgodne ze standardami Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Sprawiedliwości i Rzecznika Praw Dziecka – mediacje 50 godzin, komunikacja bez przemocy - 20,
- 20 godzin wykładów na żywo dla nauczycieli,
- 20 godzin wykładów na żywo dla dyrekcji,
- 5 godzin wykładów na żywo dla uczniów,
- 10 godzin wykładów na żywo dla kandydatów na szkolnych opiekunów mediacji,
- konsultacje specjalistyczne podejmowanych działań,
- materiały dodatkowe dostępne wyłącznie w programie SMP,
- opiekę Fundacji, także po zakończeniu projektu,
- certyfikat potwierdzający udział placówki w Programie.

W przyszłości, po powrocie uczniów do szkół, szkoła zamierza uruchomić Uczniowski Klub Mediacyjny.

3.5. Ogólnopolski egzamin ósmoklasisty

Egzamin ósmoklasisty obejmuje wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w klasach I–VIII. Egzamin został przeprowadzony po raz pierwszy w roku szkolnym 2018/2019. Jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń ósmej klasy musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Egzamin jest przeprowadzany w formie pisemnej. Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych tj.:

- języka polskiego,
- matematyki,
- języka obcego nowożytnego (angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego lub włoskiego).

Uczeń może wybrać tylko ten język, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Egzamin jest przeprowadzany przez trzy kolejne dni:

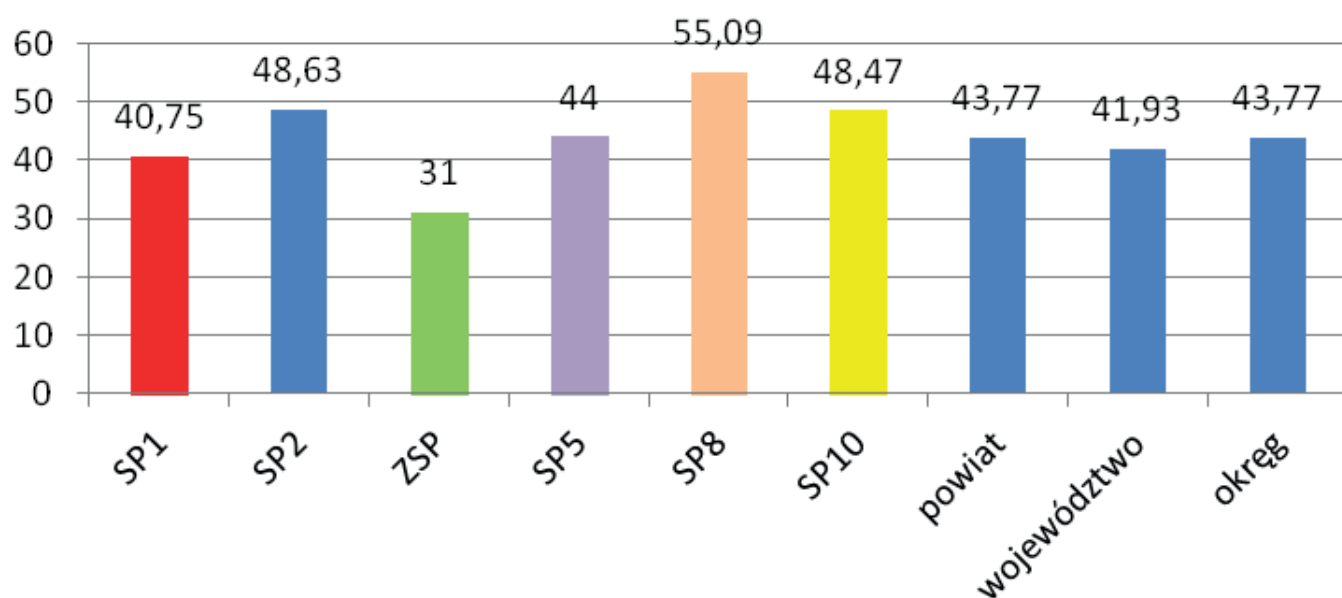
- pierwszego dnia – egzamin z języka polskiego, który trwa 120 minut,
- drugiego dnia – egzamin z matematyki, który trwa 100 minut,
- trzeciego dnia – egzamin z języka obcego nowożytnego, który trwa 90 minut.

W dniach 16, 17 i 18 czerwca 2020 roku 243 uczniów klas ósmych z 6 szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim przystąpiło do egzaminu ósmoklasisty.

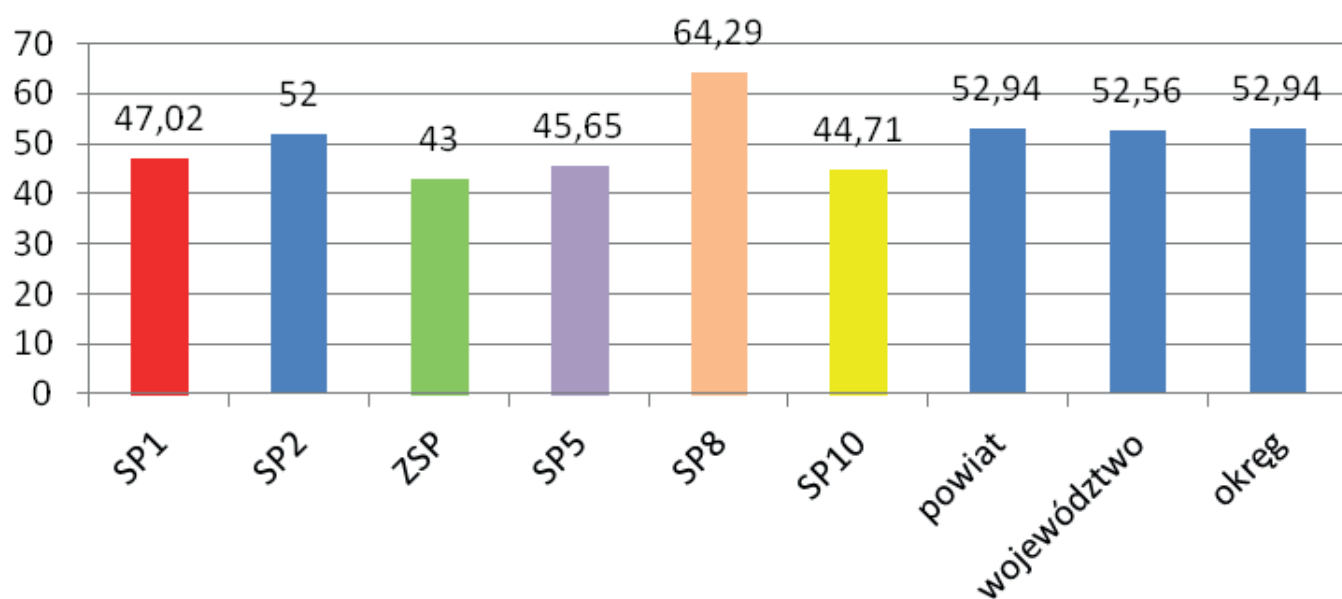
Poniższe wykresy obrazują wyniki procentowe na egzaminie języka polskiego, matematyki i języka obcego.

wynik procentowy na egzaminie z matematyki

wynik procentowy na egzaminie z języka obcego

Na egzaminie z języka polskiego 3 szkoły (SP2, SP5, SP8) uzyskały wynik egzaminu wyższy niż powiat, okręg, województwo. Na egzaminie z matematyki 4 szkoły (SP 2, SP 5, SP 8, SP 10), a na egzaminie z języka obcego 1 szkoła (SP 8) uzyskała wynik egzaminu wyższy niż powiat, okręg, województwo.

3.6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym

3.6.1. Stypendia szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota 528,00 zł netto. Na tej podstawie następuje weryfikacja złożonych wniosków, a następnie podział kwot według wcześniej ustalonych (uchwałą) progów dochodowych oraz przyznanie odpowiedniej miesięcznej kwoty stypendium (na podstawie zarządzenia o kwotach) decyzją administracyjną.

W zależności od progu dochodowego wyszczególniono dwie kwoty stypendium, tj.:

- od 0 zł do 120,00 zł (po zaokrągleniu do pełnych złotych) - kwota stypendium wynosi 230,00 zł miesięcznie,
- od 121,00 zł (po zaokrągleniu do pełnych złotych) do 528,00 zł (kryterium dochodowe) - kwota stypendium wynosi 170,00 zł miesięcznie.

W roku budżetowym 2020 stypendium szkolne otrzymało 129 uczniów, w tym:

- w roku szkolnym 2019/2020 – 74 uczniów,
- w roku szkolnym 2020/2021 – 55 uczniów zamieszkujących z zamiarem pobytu stałego na terenie Gminy Żary o statusie miejskim, na łączną kwotę 77 641,15 zł, w tym:
 - 62 112,92 zł - środki z dotacji,
 - 15 528,23 zł - środki własne Gminy.

3.6.2. Zasiłek szkolny

Pomoc materialna w formie zasiłku szkolnego może być przyznana uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym ucznia lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

Maksymalna jednorazowa kwota zasiłku szkolnego wynosi 620,00 zł.

W roku 2020 przyznano zasiłek szkolny 5 uczniom na łączną kwotę 2 660,00 zł.

3.7. Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022

Program ten ma na celu pomoc uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.

W roku 2019 obejmował on dofinansowanie podręczników i materiałów ćwiczeniowych. Wychodząc jednak naprzeciw oczekiwaniom beneficjentom programu, rozszerzono katalog wsparcia o dofinansowanie zakupu materiałów ćwiczeniowych.

Program ten jest jedną z form realizacji wyrównywania szans edukacyjnych i podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, co w konsekwencji przyczynia się do zwiększenia ich szans edukacyjnych.

Po zakwalifikowaniu wniosków o uzyskanie przedmiotowej pomocy, uczeń otrzymuje zwrot kosztów podręczników szkolnych/materiałów edukacyjnych/materiałów ćwiczeniowych do wartości określonej w obowiązującym na dany rok rozporządzeniu, jednak po uprzednim przedłożeniu dowodów zakupu.

W roku 2020 na tego typu potrzeby dla uczniów niepełnosprawnych wydatkowano kwotę w wysokości 11 757,32 zł, która obejmowała pomoc dla 48 uczniów.

3.8. Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych jako pomoc de minimis

Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianym pracownikiem umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli:

- pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych, określone w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania,
- młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dofinansowanie przyznaje wójt/burmistrz/prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, na wniosek złożony przez pracodawcę w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu. Po upływie ww. terminu dofinansowanie nie przysługuje. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników stanowi pomoc de minimis.

Dofinansowanie przyznawane jest pracodawcom w oparciu o ukończenie przez pracownika młodocianego:

- nauki zawodu i wynosi do 8 081,00 zł przy maksymalnym okresie kształcenia 36 miesięcy,
- nauki zawodu prowadzonej w zawodach wskazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie, o której mowa w przepisach szczegółowych i wynosi do 10 000,00 zł,
- przyuczenia do wykonywania określonej pracy i wynosi 254,00 zł za każdy miesiąc kształcenia przy maksymalnej możliwości kształcenia 22 miesiące.

W roku 2020 dofinansowanie kosztów kształcenia przyznane zostało pracodawcom na 23 młodocianych pracowników. Wysokość otrzymanych środków na ten cel wyniosła 144 376,02 zł, w tym:

- na naukę zawodu – 132 438,02 zł,
- na przyuczenie do wykonywania określonej pracy – 11 938,00 zł.

3.9. Doskonalenie zawodowe nauczycieli

Do 30 listopada w każdym roku szkoły składają plany doskonalenia nauczycieli, na podstawie których co roku podejmowana jest uchwała w sprawie rocznego planu dofinansowania doskonalenia nauczycieli. W roku 2020 przyznano dofinansowanie na doskonalenie zawodowe nauczycieli szkół/przedszkoli w łącznej wysokości 129 895,25 zł. W roku 2019 przyznano dofinansowanie do doskonalenia zawodowego dla nauczycieli z żarskich szkół/przedszkoli w łącznej wysokości 135 308,80 zł. Dodatkowo Gmina pokryła koszty szkolenia on-line dla dyrektorów szkół z efektywnego opracowywania arkuszy organizacyjnych dla szkół i przedszkoli.

3.10. Nagrody dla uczniów

30 kwietnia 2020 r. przyjęta została Uchwała NR XVII/20/20 Rady Miejskiej w Żarach w sprawie przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży Gminy Żary o statusie miejskim. Na tej podstawie została przyjęta 27 sierpnia 2020 r. Uchwała NR XX/59/20 Rady Miejskiej w Żarach w sprawie ustalenia Regulaminu przyznawania stypendium Burmistrza Miasta Żary dla uzdolnionych uczniów za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauki.

W roku szkolnym 2019/2020 przyznane zostały nagrody:

- **za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauki - otrzymało nagrody 34 uczniów żarskich szkół**

Nagroda w kategorii indywidualnej za osiągnięcia w olimpiadach lub konkursach przedmiotowych ogłoszonych przez MEN lub Lubuskiego Kuratora Oświaty wynosiła:

- laureat – 300,00 zł,
- finalista – 200,00 zł.

(Za każdy kolejny tytuł laureata przyznano dodatkowo 150,00 zł, natomiast za każdy kolejny tytuł finalisty przyznano dodatkowo 100,00 zł).

- **za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury lub sztuki - 27 uczniów i 13 zespołów**

Nagroda wyniosła:

- laureat w kategorii indywidualnej – 200,00 zł,
- laureat będący członkiem zespołu – 100,00 zł.

Przyznano również nagrodę specjalną za promowanie Miasta Żary członkom Miejskiej Orkiestry Dętej Żarskiego Domu Kultury w wysokości 100,00 zł dla każdego członka orkiestry.

- **za wybitne osiągnięcia w dziedzinie sportu - 37 uczniów indywidualnie lub w drużynie**

Nagroda indywidualna wynosiła: 200,00 zł.

Nagroda zespołowa dla każdego członka drużyny/zespołu wynosiła: 100,00 zł. Łącznie na nagrody za wybitne osiągnięcia sportowe dla uczniów wydatkowano 5 700 złotych.

Łącznie na nagrody dla wybitnych uczniów za osiągnięcia w roku szkolnym 2019/2020 wydano kwotę 118 600,00 zł.

Nagroda „Uczeń Roku”

Nagrodę „Uczeń Roku” może otrzymać 1 uczeń z każdej szkoły podstawowej, dla której organem prowadzącym jest Gmina Żary o statusie miejskim. Kryteria do nagrody opracowują szkoły według uznania. W roku szkolnym 2019/2020 Burmistrz Miasta Żary przedmiotową Nagrodę przyznał 6 uczniom z żarskich szkół na łączną kwotę 3 000,00 zł.

3.11. Nagrody dla nauczycieli

Z okazji Dnia Komisji Edukacji Narodowej Burmistrz Miasta Żary co roku przyznaje nagrody wyróżniającym się nauczycielom zatrudnionym w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Żar o statusie miejskim. 30 września 2020 r. w porozumieniu ze związkami zawodowymi podjęta została uchwała Rady Miejskiej w sprawie kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli. W roku szkolnym 2019/2020 przyznane zostały nagrody dla 58 nauczycieli z 12 żarskich placówek oświatowych oraz dla 12 dyrektorów publicznych przedszkoli i szkół podstawowych.

Łącznie na nagrody dla wyróżniających się nauczycieli w roku szkolnym 2019/2020 wydatkowano kwotę 138 500,00 zł.

3.12. Dowozy uczniów

Gmina zleciła wykonanie usługi dowozu dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego do i z Zespołu Szkół Specjalnych, Ośrodka dla Dzieci z Wadami Słuchu i Mowy oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego z oddziałami integracyjnymi. Dowóz odbywał się w dni nauki szkolnej przez cały rok.

Trasa przejazdu ustalana była przez Wykonawcę w porozumieniu z Gminą i dyrektorami szkół w zależności od potrzeb zgłaszanych przez rodziców uczniów z orzeczeniem o niepełnosprawności. W 2020 r. przewóz świadczony był dla 36 uczniów, w tym dla 2 osób niepełnosprawnych na wózkach. Na ten cel została wykorzystana kwota 65 957,19 zł. Drugi rok z rzędu podejmowana jest uchwała Rady Miejskiej w sprawie ustalenia średniej ceny jednostkowej paliwa w Gminie Żary o statusie miejskim.

3.13. Organizacja nauczania

W celu usprawnienia pracy szkół Gmina już od 6 lat wykupuje dla wszystkich szkół publicznych licencję na dziennik elektroniczny Librus, a od 2 lat dla przedszkoli platformę 4Parens. Obie platformy szczególnie przydatne są w okresie pandemii, są one między innymi formą kontaktu z rodzicami. Od 3 lat prowadzony jest elektroniczny nabór do przedszkoli. W celu organizacji religii dla uczniów innych wyznań niż chrześcijaństwo wyznaczono Szkołę Podstawową nr 8 jako międzyszkolny punkt nauki religii. Dla obcokrajowców organizowane są lekcje języka polskiego. We wszystkich placówkach oświatowych zatrudnieni są pedagodzy i psycholodzy. W miarę potrzeb uczniów Gmina pokrywa koszt zwiększenia ilości godzin na zajęcia dodatkowe dla uczniów zdolnych lub godzin na zajęcia wyrównujące wiedzę.

3.14. Obowiązek nauki

Zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910), gmina kontroluje spełnianie obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na terenie tej gminy, w tym odpowiednio: prowadzi ewidencję spełniania obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki.

Według stanu na początek października 2020 r. w rocznikach podlegających kontroli obowiązku nauki zameldowanych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim było 1009 mieszkańców. Wg otrzymanych informacji część uczniów nie realizuje obowiązku nauki w żarskich szkołach ponadpodstawowych:

- 41 uczniów spełniało obowiązek nauki poza Żarami (m.in. szkoły w Zielonej Górze, Żaganiu, Wrocławiu, Lubinie),
- 4 uczniów spełniało jeszcze obowiązek szkolny,
- 21 uczniów mieszkało zagranicą,
- 5 uczniów było zameldowanych, ale nie zamieszkujących na terenie Żar.

Ponadto według informacji pochodzących od dyrektorów żarskich szkół ponadpodstawowych dodatkowo 103 uczniów zamieszkiwało na terenie naszego miasta i tutaj realizowało obowiązek nauki.

3.15. Realizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

W Gminie Żary o statusie miejskim uchwalany jest corocznie program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Uchwałą nr XIII/103/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 listopada 2019 r. został uchwalony roczny Program współpracy Gminy Żary o statusie miejskim na 2021 rok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Głównym celem Programu było budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi.

W Programie na 2020 rok za szczególnie istotne, zostały uznane zadania w zakresie:

- działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- ochrony i promocji zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- turystyki i krajoznawstwa,
- działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt. 1–32a” - wspieranie funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz rozwój lokalnego społeczeństwa obywatelskiego poprzez prowadzenie Żarskiego Sektora 3 - Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych,
- nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania,
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego miała charakter finansowy i pozafinansowy. Wydział Oświaty Kultury i Sportu w roku 2020 ogłosił 2 konkursy dla organizacji pozarządowych na wsparcie realizacji zadań w następujących zakresach:

- 1) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami; turystyki i krajoznawstwa; działania na rzecz osób w wieku emerytalnym; nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 2) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.

W wyniku ogłoszonego Zarządzeniem Burmistrza Miasta Żary nr WA.0050.03.2020 z dnia 08.01.2019 r. otwartego konkursu ofert do Urzędu Miejskiego w Żarach w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami; turystyki i krajoznawstwa; działania na rzecz osób w wieku emerytalnym; nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania wpłynęły 33 oferty na łączną kwotę 239 008,60 zł. Z czego 21 ofert otrzymało dofinansowanie na łączną kwotę 100 000,00 zł. Z uwagi na obecną sytuację w kraju dotyczącą pandemii Covid-19 na mocy porozumienia oraz rezygnacji 10 ofert nie zostało zrealizowanych co stanowiło sumę: 26 000,00 zł.

W wyniku ogłoszonego Zarządzeniem Burmistrza Miasta Żary nr WA.0050.138.2020 z dnia 08.06.2020 r. otwartego konkursu ofert do Urzędu Miejskiego w Żarach w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez organizację czasu wolnego podczas wakacji letnich wpłynęło 5 ofert na łączną kwotę z dotacji w wysokości 78 620,00 zł. W wyniku postępowania konkursowego dofinansowanie otrzymały wszystkie złożone oferty, a środki przekazane na ten cel wyniosły 70 110,00 zł.

W trybie pozakonkursowym do urzędu wpłynęły 4 oferty z czego w 3 uznano celowość zadania i otrzymały dofinansowanie na łączną kwotę 23 960,00 zł.

W roku 2020 przedstawiciele żarskich organizacji byli informowani o szkoleniach, spotkaniach organizowanych na terenie województwa, dotacjach do uzyskania ze środków zewnętrznych oraz innych ważnych informacjach związanych z ich działalnością. Dla organizacji pozarządowych było udostępnione pomieszczenie w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żarach z dostępem do komputera, drukarki oraz Internetu.

Ze względu na pandemię ograniczone zostały spotkania Miejskiej Rady Seniorów, Żarskiego Forum Dzieci i Młodzieży oraz Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

3.16. Nagrody dla sportowców

Podstawa prawna: uchwała nr V/20/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie określenia szczególnych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości nagród i wyróżnień sportowych. Termin składania wniosków -31 grudnia danego roku.

Nagrody finansowe dla zawodników oraz trenerów za osiągnięcie wysokich wyników sportowych przyznano 22 sportowcom i trenerom reprezentującym żarskie kluby. Wysokość nagród wynikała z kryteriów merytorycznej uchwały i kształtowała się w przedziale między 400,00 zł a 2 000,00 zł. Łącznie na nagrody finansowe przeznaczono 23 150,00 zł.

Nagrody rzeczowe dla zawodników oraz trenerów za osiągnięcie wysokich wyników sportowych przyznano 38 sportowcom i trenerom indywidualnie i 25 sportowcom i trenerom reprezentującym 2 drużyny. Wysokość nagród zależała od osiągniętego sukcesu sportowca lub trenera, tj.:

- 500 zł - nagroda za medal na ME w kategorii dzieci,
- 400 zł - nagroda za złoty medal MP w kategorii dzieci,
- 300 zł - nagroda za srebrny medal MP w kategorii dzieci,
- 200 zł - nagroda za brązowy medal MP w kategorii dzieci.

Łącznie na nagrody rzeczowe przeznaczono 14 600,00 zł.

3.17. Żarski Dom Kultury

3.17.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Statut Żarskiego Domu Kultury z dnia 27 kwietnia 2017 r., uchwałą nr XXX/60/17, nadany przez Radę Miejską w Żarach. Dom kultury prowadzi (zgodnie z ustawą) wielokierunkową działalność polegającą na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Dom kultury realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury na podstawie własnego programu.

3.17.2. Charakterystyka bazy lokalowej

1) Żarski Dom Kultury, ul. Wrocławska 7

Obiekt secesyjny z 1903 r. o powierzchni użytkowej 736 m². Wykonany remont elewacji z częściową wymianą okien, remont pomieszczeń na parterze i I piętrze z wymianą instalacji elektrycznej i teleinformatycznej, klatki schodowej i holi, piwnicy wraz z odwilgoceniem obiektu.

Charakter własności/władania - użytkowanie wieczyste gruntu, własność budynku.

W budynku mieszczą się:

- dyrekcja,
- administracja,
- dział organizacji i dokumentacji imprez,
- sala kameralna,
- pracownie specjalistyczne.

2) Sala widowiskowa ŻDK, ul. Okrzei 35

Sala widowiskowa na 210 miejsc. Obiekt przedwojenny po remontach, o powierzchni użytkowej 1.273 m². W 2016 r. wykonany został remont garderób i zaplecza sceny oraz remont klatek schodowych i niektórych pomieszczeń na I piętrze oraz remont toalet i holi.

Charakter własności/władania - użytkowanie wieczyste gruntu, własność budynku.

W budynku mieszczą się:

- sala widowiskowa,
- mała Galeria ŻDK,
- pracownie specjalistyczne,
- Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej,
- Świetlica Środowiskowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

3) Filia ŻDK „Kunice”, ul. Grunwaldzka 3

Sala widowiskowa na 180 miejsc. Obiekt przekazany po dawnym klubie HSO „Kunice” o powierzchni 1 143 m². Wykonano remont dachu, instalacji c.o., wymieniono instalację elektryczną. Dokonano wymiany okien w obiekcie. Wyremontowano zaplecze sceny, salę widowiskową z wymianą foteli oraz toalety i hol. Remont pomieszczenia – e-klub. Nowa elewacja obiektu.

Charakter własności/władania - użytkowanie wieczyste.

W budynku mieszczą się:

- sala widowiskowa,
- Galeria „Zaścianek” ŻDK,
- Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej.

4) Salon Wystaw Artystycznych ŻDK, ul. Chrobrego

Obiekt o powierzchni 102 m², ostatni remont w 2006 r..

Charakter własności/władania - dzierżawa lokalu komunalnego.

W budynku mieści się salon wystawienniczy.

5) Muszla koncertowa w Parku ŻDK przy ul. Wrocławskiej

Obiekt o powierzchni całkowitej 214,07 m², w tym scena - 140,12 m², pomieszczenia gospodarcze i garderoba - 73,95 m².

Oddany do użytku w 2019 r., w ramach projektu „Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu przy Żarskim Domu Kultury”.

3.17.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Łącznie środki finansowe przeznaczone na działalność statutową w 2020 r. wyniosły 2 480 257,25 zł, w tym dotacja celowa na wydatki majątkowe w kwocie 35 467,00 zł.

3.17.4. Pozyskane środki pozabudżetowe

Darowizna w kwocie 4 000,00 zł.

3.17.5. Inwestycje, remonty, modernizacje

W 2020 r. zakończono remont sali prób i części zaplecza Miejskiej Orkiestry Dętej Żarskiego Domu Kultury w sali widowiskowej Luna przy ul. Okrzei 35.

We wrześniu 2020 r. rozpoczęto „Termomodernizację sali widowiskowej LUNA Żarskiego Domu Kultury”. Koszt zadania: 859 000,00 zł.

3.17.6. Liczba osób uczestniczących i biorących udział w imprezach i sekcjach ŻDK

W 2020 roku w Żarskim Domu Kultury zorganizowano 151 imprez na żywo, w których uczestniczyło 27 561 osób, oraz 23 wydarzenia online na których zarejestrowano 37 200 wyświetleń. W imprezach, projektach profesjonalnych oraz amatorskich realizowanych przez ŻDK na terenie miasta oraz online swój dorobek artystyczny prezentowało 66 sekcji. W sekcjach, kołach zainteresowań, klubach i zespołach artystycznych uczestniczyło w 2020 roku około 965 członków.

3.17.7. Znaczące imprezy, wydarzenia kulturalne i artystyczno-edukacyjne

Impreza / Wydarzenie	Przykład
Imprezy promujące ruch i twórczość amatorską:	Powiatowy i Wojewódzki Przegląd 65 Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego; XXX Wojewódzka Wystawa Fotograficzna; XXX Krajowy Salon Fotografii Artystycznej, XV Akcja fotograficzna „24 sierpnia ... w Żarach”; XLIV Wojewódzki Konkurs Plastyki „Salon Jesienny”; premierowe spektakle teatralne „Tańcowanie myśli”, „Galeria Żywej Sztuki”, „Teatr Drewniana Kurtyna ma zaszczyt przedstawić...”, „Geometrycznie” i „Wędrówka”. Koncerty „Radosna nowina”, „Noworoczny”, „Prognoza Niepogody”, Mono Mask. Wydarzenia, akcje i konkursy online.
Udział Teatrów Tańca i zespołów tanecznych w:	dwóch spektaklach „Tańcowanie myśli” reż. B. Wróbel, Projekcie oraz spektaklu „Galeria żywej sztuki” reż. B. Wróbel, B. Chudy i G. Kowalczuka; Akcji tańca „Korona” online, Mini Konfrontacjach Tańca Współczesnego TanArt” online, Akcji „Maniak tańca” online, Konkursie „Taneczne foto” online, Konkursie „Międzynarodowy Dzień Tańca” online, cyklu zajęć tańca współczesnego online B. Wróbel, obozie tanecznym TanArt w Darłowie, spektaklu plenerowym „Geometrycznie” Teatrów Tańca ŻDK reż. B. Wróbel, TanArt Ogólnopolskich Konfrontacjach Tańca Współczesnego online, Lubuskiej Gali Tanecznej Nowa Formuła PRO ARTE online.
Udział zespołów muzycznych i wokalnych w:	koncercie kolęd „Radosna nowina”, Koncercie, Noworocznym Miejskiej Orkiestry Dętej, mini koncercie zespołu „Wrocławska 7” online, cyklu mini koncertów sekcji zespołów rockowych online, cyklu mini koncertów zespołu rockowego „Mono Mask” online, cyklu mini koncertów zespołu „Prognoza niepogody” online, koncertach z okazji Międzynarodowych Plenerowych Spotkań ze Sztuką.
Udział Teatru Drewniana Kurtyna w:	Wieczorze Poezji Teatru Drewniana Kurtyna - Dzień Ojca – online, Wieczorze Poezji - Dzień Matki, Teatr Drewniana Kurtyna w sieci – online, Wieczorze Poezji „Teatr Drewniana Kurtyna ma zaszczyt przedstawić...”, cyklu prób czytanych poezji, prozy i dramatu online; czytaniu bajek dla dzieci online, Akcji fotograficznej „Odtwórz kadr z filmu lub serialu” online, grze plenerowej „Łowcy legend”, plenerowym spektaklu Teatru Drewniana Kurtyna „Wędrówka”, wojewódzkim i centralnym Przeglądzie 65. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w Żarach i Ostrołęce.

Impreza / Wydarzenie	Przykład
Udział sekcji filmowo-teatralnej MIOT w:	retrospektywie serialu „Kukurydziany chłopiec” online, premierze filmu „Dziennik pokładowy” online, Konkursie filmowym „Maska” online, Finale Turnieju Teatrów Jednego Aktora 65. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w Słupsku, Konkursie filmowym „#51 sekund w kulturze” CK „Muza” Lubin.
W ramach organizowanych wystaw wydano foldery:	twórczości żarskich artystek - Pasje 2020, XXI Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny „Teatr”, malarstwa ze zbiorów ŻDK, malarstwa i grafiki Eugenii Siejkowskiej, „Ikony haftem malowane” Oleny Kolesnikowej, prac plastycznych sekcji ŻDK – online, prac sekcji grafiki ŻDK oraz „Modelowy plan Weisswasser – miara wszechrzeczy”, fotografii Zdzisława Beksińskiego, wystawy malarstwa i rysunku Karoliny Matuszewskiej, pokonkursowej wystawy XXX Wojewódzkiego Konkursu Fotograficznego, wystawy XV Akcji Fotograficznej „24 sierpnia... w Żarach”, Laureaci Międzynarodowych Plenerów Malarstwa, wystawy „Ślady” fotografii Leszka Mądziaka, XLIV Otwartego Wojewódzkiego Konkursu Plastyki „Salon Jesienny”, XXX Krajowego Salonu Fotografii Artystycznej.
W serwisie internetowym „Arsenał Kultury” zamieszczono:	cykl vlogów literackich, podręcznik recytacji, podręcznik fotografii, Dobranocki TDK, Filary opowieści – mini poradnik, Cykl „Warto przeczytać ”, W plastycznym warsztacie Świętego Mikołaja, cykl vlogów filmowych, Cykl spotkań z ...
Imprezy promujące region żarski:	6. Festiwal Filmu i Teatru, 29 Międzynarodowe Plenerowe Spotkania ze Sztuką – cykl imprez obejmujących spektakle plenerowe, koncerty plenerowe, warsztaty, pokazy plenerowe, akcje oraz wystawy; XLIV Otwarty Wojewódzki Konkurs Plastyki „Salon Jesienny”, Lubuski Konkurs Recytatorski, Powiatowe Spotkania Grup Kolędniczych i Jasełkowych, Przegląd Powiatowy Lubuskiego Dziecięcego i Młodzieżowego Festiwalu Piosenki online, 65 Ogólnopolski Konkurs Recytatorski (powiatowy wojewódzki), Wojewódzki Konkurs Fotograficzny, Krajowy Salon Fotografii Artystycznej, Akcja fotograficzna „24 sierpnia... w Żarach”, TanArt Ogólnopolskie Konfrontacje Tańca Współczesnego online, „Wierna Wataha” spektakl Teatru im. H. Modrzejewskiej z Legnicy w ramach projektu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Teatr Polska online, Festiwal muzyczny „Przedśionek Raju” online, Wystawy, koncerty, spektakle prezentujące dorobek sekcji Żarskiego Domu Kultury, Spektakle i koncerty w wykonaniu zespołów profesjonalnych.

3.17.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Ze względu na zaistniałą sytuację pandemiczną w 2020 roku Żarski Dom Kultury we współpracy z organizacjami pozarządowymi zrealizował mniej imprez i przedsięwzięć niż w latach poprzednich. Do najistotniejszych organizacji i instytucji współpracujących z ŻDK należą: Parafia p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, PCK, Stowarzyszenie Klub Motocyklowy „Black Eagles”, Żarskie Towarzystwo Upiększania Miasta, Klub Kobieta i Pieniądze, Klub Młodego Programisty, Stowarzyszenie Przyjaciół UTW ŻDK „Aktywny Senior”, oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Teatrów Tańca ŻDK „TanArt”. Żarski Dom Kultury jako instytucja kultury realizując różne projekty kulturalne i edukacyjne współpracuje z wieloma instytucjami i stowarzyszeniami z terenu kraju, województwa i regionu, m.in.: Stowarzyszeniem Twórców Fotoklub Rzeszypolitej Polskiej w Warszawie, Instytutem Teatralnym w Warszawie, z Narodowym Centrum Kultury w Warszawie, z Teatrem im. H. Modrzejewskiej w Legnicy, Fundacją Muzyki Dawnej „Canor” z Torunia, Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Norwida w Zielonej Górze oraz samorządowymi instytucjami kultury z terenu województwa. Zakres współpracy z wyżej wymienionymi jednostkami jest różnorodny. Niektóre z nich są inicjatorami poważnych imprez, które ŻDK pomaga realizować, w innych organizacje pozarządowe uczestniczą na zasadzie współorganizatora.

Instytucja	Impreza / wydarzenie w ramach współpracy
Parafia p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny	Żarski Orszak trzech Króli – nagłośnienie, oprawa akustyczna i obsługa techniczna.
Klub Kobieta i Pieniądze	Cykliczne spotkania Klubu Kobieta i Pieniądze.

Instytucja	Impreza / wydarzenie w ramach współpracy
Klub Młodego Programisty	Cykliczne zajęcia z programowania i robotyki w grupach zainteresowań.
Polski Czerwony Krzyż	Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
Stowarzyszenie Klubu Motocyklowego „Black Eagles”	Finał WOŚP w Żarach.
Towarzystwo Upiększania Miasta	Jarmark Miodu i Wina – udział zespołu wokalnego „Charyzma” i kabaretu „Oj! Tam, Oj! Tam” ŻDK - oprawa akustyczna i oświetleniowa.
Stowarzyszenie Przyjaciół Teatrów Tańca ŻDK „TanArt”	Mini Konfrontacje Tańca Współczesnego TanArt online, Walne zebranie stowarzyszenia, Obóz taneczny TanArt Teatrów Tańca ŻDK w Darłowie, Ogólnopolskie Konfrontacje Tańca Współczesnego TanArt 2020 online.

W 2020 r. Uniwersytet Trzeciego Wieku ŻDK we współpracy z Klubem Seniora z Weisswasser zrealizował:

- Polsko-niemiecki bal karnawałowy – Walentynki,
- ponadto współorganizacja:
- ze Związkiem Emerytów i Rencistów VII Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Ludowych.

3.17.9. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności

Żarski Dom Kultury w 2020 r. realizował zadania zgodnie ze strategią miasta Żary, województwa lubuskiego oraz programem ŻDK.

3.18. Miejska Biblioteka Publiczna

3.18.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Biblioteka jest samorządową instytucją kultury, działająca na podstawie Statutu z dnia 26 lutego 2013 r., wpisana do rejestru instytucji kultury Gminy Żary o statusie miejskim pod numerem 2, posiada osobowość prawną i jest samodzielna organizacyjnie.

Celem głównym Biblioteki jest zaspakajanie i rozwijanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i kultury oraz dorobku dziedzictwa narodowego.

Korzystanie z usług Biblioteki, zgodnie z ustawą o bibliotekach, jest bezpłatne.

Do podstawowych zadań Biblioteki należą:

- gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i upowszechnianie zbiorów bibliotecznych,
- obsługa czytelników i użytkowników poprzez udostępnianie na miejscu lub wypożyczenie na zewnątrz zbiorów,
- prowadzenie działalności informacyjnej, bibliograficznej, wystawienniczej, kulturalno-oświatowej oraz popularyzacyjnej książki i czytelnictwa, gromadzenie, udostępnianie informacji regionalnej dotyczącej miasta Żary i jego mieszkańców.

3.18.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Nazwa	Stan na dzień 31.12.2020
Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach - budynek główny	Zabytkowy budynek z przełomu XIX i XX wieku wpisany do rejestru zabytków. Budynek w stanie dobrym, po remoncie. Brak dostępu dla niepełnosprawnych ruchowo.
Filia nr 1	Filia usytuowana w budynku, którego administratorem jest ŻDK. Lokal po remoncie. Planowane inwestycje - wymiana mebli.
Filia nr 2	Filia usytuowana w budynku, którego administratorem jest ŻDK. Lokal po remoncie. W roku 2019 zakupiono nowe regały.
Filia nr 3	Lokal wynajmowany od Spółdzielni Mieszkaniowej. Jedyna agenda Biblioteki w pełni przystosowana dla niepełnosprawnych ruchowo. W roku 2020 zakupiono nowe regały.
Punkt Biblioteczny przy Dziennym Domu Wsparcia - MOPS Żary	Punkt usytuowany w jednym z pomieszczeń DDW.

3.18.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Dotacja podmiotowa z budżetu Gminy Żary o statusie miejskim, w roku 2020 wyniosła 1 425 370,00 zł.

3.18.4. Pozyskane środki pozabudżetowe

Lp.	Nazwa programu	Źródło finansowania	Kwota dofinansowania (zł)
1	NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA Zakup nowości wydawniczych do bibliotek	Biblioteka Narodowa	11 250,00
2	ETNOPOLSKA 2020 W kulturowym tygłu pogranicza śląsko-łużyckiego	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Narodowe Centrum Kultury	10 000,00
3	DKK (3 kluby)	Instytut Książki	450,00

Lp.	Nazwa programu	Źródło finansowania	Kwota dofinansowania (zł)
4	PARTNERSTWO DLA KSIĄŻKI Okiełznać kosmos	Ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury	7 500,00
5	PARTNERSTWO DLA KSIĄŻKI Bibliotekarz szyty na miarę	Ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury	10 477,80
6	KULTURA W SIECI Wirtualny bibliotekarz	Ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury	12 000,00
7	TU MIESZKAM, TU ZMIENIAM Biblioteko! Jesteś eko!	Fundacja Santander	10 000,00
8	Wymiana wyposażenia w wypożyczalni ogólnej	Budżet Obywatelski Miasta Żary	50 000,00
9	Z KSIĄŻKĄ NA START	Mała książka – wielki człowiek Instytut Książki	Darmowe książeczki dla dzieci i ich rodziców - 60 wyprawek

3.18.5. Inwestycje, remonty, modernizacje

Zadanie 1: Remont Filii nr 3 - wykonano z dotacji podmiotowej i środków własnych.

Zadanie 2: Zakup regałów do Filii nr 3 - wykonano z dotacji podmiotowej i środków własnych.

Zadanie 3: Doposażenie Sali Projekcyjnej 3D - podłoga interaktywna, filmy, okulary interaktywne- wykonano z dotacji podmiotowej i środków własnych.

Zadanie 4: Wymiana mebli i nowa aranżacja wnętrza w dziale Wypożyczalnia Ogólna - wykonano z dotacji celowej "Budżet Obywatelski" oraz ze środków pozyskanych z Fundacji Santander.

Zadanie 5: Wymiana gablot ekspozycyjnych w bibliotece głównej na potrzeby organizowanych w bibliotece wystaw - wykonano z dotacji podmiotowej i środków własnych.

3.18.6. Stan sieci bibliotecznej

Nazwa	Adres	Informacje teleadresowe
Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach - budynek główny	ul. Wrocławska 11	tel. 68 374 37 36 mbpzary@wp.pl, dyrektor@mbp.zary.pl mbp.zary.pl m.in.: z wykazem działów i kontaktów - dla wszystkich agend www.facebook.com/mbpzary
Filia nr 1	ul. Grunwaldzka 3	tel. 68 371 35 00 mbpzary.f1@wp.pl, filia1@mbp.zary.pl
Filia nr 2	ul. Okrzei 35	tel. 68 363 69 08 mbpzary.f2@wp.pl, filia2@mbp.zary.pl
Filia nr 3	ul. Moniuszki 36	tel. 68 363 69 17 mbpzary.f3@wp.pl filia3@mbp.zary.pl
Punkt Biblioteczny przy Dziennym Domu Wsparcia - MOPS Żary	ul. Bohaterów Getta 19	tel. 68 75 56 03 www.mops.zary.pl

3.18.7. E-usługi

1. Użytkowany program biblioteczny – PROLIB Max Elektronik. Skomputeryzowane procesy biblioteczne - ewidencja zbiorów w systemie, czynności związane z rejestracją czytelników i dokonywanych przez nich transakcji wypożyczeń, zwrotów, prolongat i rezerwacji i zamówień.
2. Rodzaje e-usług – katalog on-line.
3. Pracownia Multimedialna – nieodpłatny dostęp do Internetu na 9 stanowiskach komputerowych, 1 stanowisko w Fili nr 1, 2 stanowisko w Fili nr 2 i 2 stanowiska w Fili nr 3 oraz 1 stanowisko w Oddziale dla Dzieci i 1 stanowisko w Wypożyczalni Ogólnej.
4. Academica. Cyfrowa Wypożyczalnia Publikacji Naukowych.
5. Legimi. Cyfrowa Wypożyczalnia – publikacje beletrystyczne (55 bezpłatnych kodów miesięcznie).
6. Czytak PLUS jest to odtwarzacz cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących.
7. www.mbp.zary.com.pl - Biblioteka posiada stronę internetową, której liczba odwiedzin w 2020 wyniosła 165 836. Na liczbę odwiedzin wpływa również to, że zamieszczona na stronie wersja on-line „Info Żary”, do którego na stronach www urzędów i instytucji miejskich w Żarach znajduje się link.
8. Sala Projekcyjna 3D - w roku 2020 odbyło się 42 projekcje w których uczestniczyło 619 osób.

3.18.8. Zbiory i ich udostępnianie

KSIĘGOZBIORY				
Księgozbiory ogółem w wol.	Liczba wypożyczeń księgozbioru w wol.	Liczba zakupionych książek w wol. w 2020 r.		
		Ogółem	w tym ze środków	
			organizatora	Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
86 229	112 196	2 427	2 033	394

POZOSTAŁE ZBIORY							
Zbiory specjalne w jedn. inw.		Liczba wypożyczeń zbiorów specjalnych w jedn. inw.		Liczba zakupionych zbiorów specjalnych w jedn. inw.	Licencjonowane zbiory elektroniczne, do których biblioteka opłaciła dostęp		
ogółem	w tym audiobooki	ogółem	w tym audiobooki		Liczba	Wartość w zł brutto	Liczba udostępnień (pobrań)
21 630	1120	956	944	225	58 000	2 150	2 472

3.18.9. Czytelnicy

Liczba czytelników - **4 257**.

Łączna liczba odwiedzin w bibliotece - **41 970**.

3.18.10. Działalność promocyjna i znaczące wydarzenia

Ogółem MBP Żary w 2020 roku przeprowadziła 136 form promocji książki i biblioteki. Uczestniczyło w nich 6 986 osób. Ze względu na obostrzenia związane z Covid-19 oraz zakaz organizacji działań z udziałem publiczności, część imprez została odwołana lub musiała zostać przeprowadzona w formie online.

WYBRANE FORMY Z OFERTY DLA DZIECI 2020

<p>Dyskusyjne Kluby Książki</p>	<p>Comiesięczne spotkania z przedszkolakami (sześciolatkami) i uczniami nauca- nia początkowego w ramach, których poprzez czytanie, zabawę, prezentację książek najmłodszy poznają literaturę dziecięcą o różnej tematyce np. okazjo- nalną 2 kwietnia Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, Wielkanoc, Dzień Kota, Boże Narodzenie, Barbórka jak również popularnonaukową. Ważniejsze inicjatywy podejmowane przez DKK w ramach programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mój przyjaciel Malmi, • Dzień Babci i Dziadka, • Recepta na miłość, • Dzień Kota, • Pieski Pana Kieszonki, • Ufoludek w, • Gwiezdna podróż, • To ja, Wiewiórka, • Przygody skarpetek, • To ja, Jeżyk, • Spotkanie autorskie online z pisarką Barbarą Gawryluk. Uczestnicy - wy- chowankowie Miejskiego Przedszkola nr 8 w Żarach (18.11.2020 r.).
<p>Ferie w Bibliotece Kosmiczne hece w Bibliotece</p>	<p>Propozycja spędzenia wolnego czasu w Bibliotece przez dzieci w wieku 7-16 lat (w grupie liczącej maksymalnie 25 osób). Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00-12.00. Ich program stworzony został w oparciu o literaturę dla dzieci i młodzieży - tematem przewodnim w 2020 r. był Kosmos. Czas ten można było spędzić aktywnie i twórczo uczestnicząc w naszych zaję- ciach opartych na literaturze dla dzieci i młodzieży, grach planszowych, zasobach Internetu, spotkaniach z ciekawymi ludźmi. Do realizacji naszych zajęć wy- korzystaliśmy różne formy pedagogiki zabawy m.in. literacką - głośne czytanie, muzyczną - śpiewanie, plastyczną - rysowanie, pogadankę. Zajęcia odbywały się w Oddziale dla Dzieci, Pracowni Multimedialnej i Sali Projekcyjnej 3D MBP Żary oraz w Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego w Żarach.</p>
<p>Wakacje w Bibliotece Lato w Grimmlandii</p>	<p>Propozycja spędzenia wolnego czasu w Bibliotece przez dzieci w wieku 7-16 lat (w grupie liczącej maksymalnie 15 osób). Zajęcia odbywały się we wtorki 10.00- 12.00 i czwartki online od 10.00. Ich program tworzony był w oparciu o litera- turę dla dzieci i młodzieży z tematem przewodnim – twórczość braci Grimm.</p>
<p>Galeria Kalebka</p>	<p>Oferta skierowana do młodych i zdolnych twórców, którzy pragną pokazać świa- tu swoje prace (zbiory własne utworów plastycznych bądź literackich, ciekawe kolekcje tj. znaczki, karty, pocztówki i inne). Wspólnie z autorem organizujemy jego własną wystawę (prezentujemy prace w holu Biblioteki, spotkanie z twórcą oraz jego najbliższymi – rodziną i rówieśnikami, wydajemy katalog, informujemy lokalne media o wystawie).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innowacja Pedagogiczna pt. „Co pływa, lata, chodzi – poznajemy tajemni- czy świat ryb i owadów, cz. I Mrówki”. Autor projektu - Barbara Hausmann – wychowawca z Miejskiego Przedszkola nr 1 w Żarach. • Lena Brąś „Spokojnie”- wystawa prac plastycznych i wierszy uczennicy kl. VIII SP nr 8 w Żarach. • Okiełznać Kosmos – wystawa powarsztatowa projektu Okiełznać Kosmos organizowanego przez Oddział dla Dzieci MBP Żary. • Innowacja Pedagogiczna pt. „Co pływa, lata, chodzi – poznajemy tajem- niczy świat ryb i owadów, cz. II Ryby”. Autor projektu - Barbara Hausmann – wychowawca z Miejskiego Przedszkola nr 1 w Żarach.
<p>Mikołajki</p>	<p>Najlepszy Czytelnik roku 2019/2020 impreza cykliczna. Wśród dzieci i młodzie- ży w wieku od 1 roku życia do 15 lat wybieranych jest i nagradzanych 15 osób, które często odwiedzają Bibliotekę, wypożyczają książki, potrafią o nich rozma- wiać, wykazują zainteresowanie literaturą.</p>

WYBRANE FORMY Z OFERTY DLA DZIECI 2020

<p>Spotkania autorskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ewa Kołodziejczyk - autorka i ilustratorka bajek charytatywnych z serii o jaszczurce Cziczi, prezes Stowarzyszenia Żar Serca spotkała się z uczniami klas trzecich ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Żarach i Społecznej Szkoły Podstawowej w Żarach. Była to premiera III cz. serii o Cziczi - „Jaszczurka Cziczi na Zachodzie Polski”. Dochód ze sprzedaży książek został przeznaczony na pomoc podopiecznym ze stowarzyszenia. • Katarzyna Zychła – lokalna pisarka i poetka tworząca dla dzieci, młodzieży i dorosłych spotkała się z uczniami klas siódmych ze Szkoły nr 10 w Żarach i Katolickiej Szkoły Podstawowej w Żarach. Była to promocja nowej książki dla nastolatków pt. „Koleś”.
<p>Projekt Mała Książka – Wielki Człowiek (wyprawki)</p>	<p>Nasza Biblioteka przyłączyła się do Ogólnopolskiej kampanii „Mała książka – Wielki człowiek”, która skierowana była do dzieci urodzonych w latach 2014 – 2017 i ich opiekunów. Oddział dla Dzieci zaprosił dzieci wraz z rodzicami do udziału w akcji „Z książką na Start”.</p> <p>„...Każde dziecko, które przyszło do biblioteki, otrzymało w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę bibliotecznej wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzymał naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostaje uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znaleźli coś dla siebie także rodzice. „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka”. Dzięki akcji dziecko pozna ważne miejsce na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego...”.</p>
<p>Projekt „Okiełznać Kosmos”</p>	<p>Wieloetapowy projekt realizowany we współpracy z żarskim oddziałem PTTK, którego działania dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu promocji Kultury. Obejmował m.in. projekcje filmy 3D, Nocny Marsz po Zielonym Lesie, Planetarium Mobilne, wystawę powarsztatową „Okiełznać Kosmos”. Podsumowaniem działań był film przedstawiający przebieg poszczególnych etapów projektu zamieszczony na kanale YouTube.</p>
<p>Czytanie z bohaterem literackim przez cztery pory roku</p>	<p>Zimowe czytanie z Basią – cykl zajęć dla przedszkolaków mający na celu promowanie książeczek z serii „Basia”, zachęcenie najmłodszych do udziału w spotkaniach organizowanych przez Bibliotekę, zainteresowanie dzieci literaturą i Biblioteką. W zajęciach uczestniczyli wychowankowie Niepublicznego Przedszkola Chatka Puchatka w Żarach.</p>
<p>Akcja bookcrossingowa we współpracy ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „DWUKROPEK”</p>	<p>Przez cały rok gromadzimy i przekazujemy książki będące darami od naszych czytelników w miejsca do tego celu specjalnie stworzone, tj. umieszczamy je w szafkach (akcja sezonowa) lub regałach (akcja całoroczna) bookcrossingowych.</p>
<p>Akcja „Resocjalizacja przez książkę”</p>	<p>Przez cały rok wspieramy Zakład Karny w Krzywańcu - przekazujemy książki będące darami od naszych czytelników do biblioteki zakładowej.</p>
<p>Projekt „Wychowanie przez czytanie” realizowany przez SP nr 1 w Żarach we współpracy z MBP Żary</p>	<p>Promocja żarskiej Biblioteki wśród dzieci ukraińskich, które niedawno przyjechały do Żar (starsi uczniowie SP nr 1 w Żarach). Projekt realizowany przez bibliotekę szkolną.</p>

WYBRANE FORMY Z OFERTY DLA DOROSŁYCH - 2020

<p>W kulturowym tygłu pogranicza śląsko-łużyckiego</p>	<p>Etapy zadania:</p> <p>1.07 – 30.09.2020 r.: Nasze pogranicze – Wykłady o kulturze pogranicza, tradycji, początków osadnictwa. Połączone z Tygodniem Turystyki w Żarach organizowanym przez PTTK;</p> <p>1.07 – 30.09.2020 r.: Nasze pogranicze turystycznie – Wycieczki do ważnych kulturowo miejsc w regionie (Bieniów, Jasień, Biedrzychowice);</p> <p>1.07 – 30.09.2020 r.: Nasze pogranicze – cykl wywiadów do filmu o początkach kultury pogranicza śląsko-łużyckiego po II wojnie światowej. Bohaterami filmu są osoby posiadające fascynujące życiorysy, interesujące charaktery Alicja Skowrońska, Józef Maciejewski, Mieczysław Kamiński, Urszula Sęk. Rozmowy przeprowadziła Magdalena Broniecka, pracownik biblioteki. Film można obejrzeć na profilu biblioteki na Kanale YouTube;</p> <p>27.08.2020 r.: Premiera filmu o początkach osadnictwa na pograniczu śląsko-łużyckim po II wojnie światowej „W kulturowym tygłu pogranicza śląsko-łużyckiego”, w którym przedstawiona została historia pięciu osób z różnych środowisk, połączonych w jednym miejscu, w Żarach – mieście o zróżnicowanej kulturze, wynikającej z jego położenia i burzliwej historii;</p> <p>27.08.2020 r.: Piknik z historią w tle, zorganizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Żarach, w partnerstwie z Żarskim Oddziałem PTTK, pod hasłem: W KULTUROWYM TYGLU POGRANICZA ŚLĄSKO-ŁUŻYCKIEGO. Wydarzenie stanowiło element zadania, dofinansowanego kwotą w wysokości 10 000 zł ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu EtnoPolska 2020. Uczestnicy pikniku obejrzeli film pt. „W kulturowym tygłu pogranicza śląsko-łużyckiego”. Podczas pikniku wystąpiły uzdolnione dzieci z zespołu Mała Tęcza, Duet Wokalny Stanisław Kowalski i Lucjan Lajtner oraz Magdalena Broniecka i Piotr Pużak - znany duet w naszym regionie. Najmłodszy uczestnicy pikniku mogli obejrzeć maselnice, własnoręcznie ubić masło i spróbować czy smakuje inaczej, niż sklepowe. Mogli też sprawdzić, jak wyglądały gry i zabawy w dawnych latach.</p>
<p>Narodowe Czytanie 2020</p>	<p>Narodowe Czytanie 2020 – „Balladyna” Juliusza Słowackiego.</p> <p>Z okazji tegorocznej edycji Narodowego Czytania przygotowaliśmy dla mieszkańców miasta inną formę przekazu, a mianowicie podcast. Zaprosiliśmy dziesięć znanych osób, znanych w mieście, do przeczytania fragmentów „Balladyny”. Uczestnicy spotkania w formie online, mogli usłyszeć zmagania się z trudną sztuką głośnego czytania, zwłaszcza dramatu, gdzie należy wcielić się w różne postacie. Po przesłuchaniu nagrania należało rozpoznać głosy, a co za tym idzie ludzi, którzy się za nimi kryją.</p>
<p>Spotkanie Aliną Trzeciak-Taryma</p>	<p>Alina Trzeciak-Taryma - polska piosenkarka, wykonującą muzykę z pogranicza disco i popu, autorka tekstów i kompozytorka zarazem.</p> <p>W maju ubiegłego roku Alina zadebiutowała w Miejskiej Bibliotece Publicznej jako poetka. Jej tomik pt. „W poszukiwaniu onirycznej odpowiedzi” poruszył zgromadzoną publiczność. Bohaterka spotkania zachwyciła nas swoim ciepłem, wrażliwością i odwagą – ponieważ wielką pasją Aliny są też dalekie i jeszcze dalsze podróże, w których uczestniczy cała rodzina. Do 31 grudnia spotkanie obejrzało 771 osób.</p>
<p>XIII Ogólnopolski Konkurs Literacki „O Laur Dziewina”</p>	<p>Konkurs organizowany przez MBP Żary od 2007 roku. W tegorocznej edycji wzięło udział 191 prac z czego nagrodzono 7 i wyróżniono 5 uczestników z całego kraju. Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się online, ze względu na zagrożenie epidemiologiczne.</p>

WYBRANE FORMY Z OFERTY DLA DOROSŁYCH - 2020

<p>Otwarcie WO po zmianach</p>	<p>Uroczyste otwarcie Wypożyczalni Ogólnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żarach po metamorfozie. Wśród osób, które zaszczyliły nas swoją obecnością, znaleźli się m.in. Burmistrz Miasta Żary, Olaf Napiórkowski, Dyrektor Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze, dr Andrzej Buck oraz kierownik Działu Badań, Analiz i Metodyki tejże Biblioteki, p. Monika Simonjetz. Wśród gości nie zabrakło również dyrektora I Oddziału Bank Santander Polska S.A. w Żarach, p. Dariusza Maciuby. Warto podkreślić, że dzięki grantowi, pozyskanemu w ramach programu: „Tu mieszkam, tu zmieniam EKO” Fundacji Santander, Wypożyczalnię żarskiej księżnicy ozdabiają efektowne obrazy z mchów i paproci. W dziale wymieniono regały na książki, środki na ten cel pozyskaliśmy dzięki mieszkańcom Żar, którzy oddali swój głos na nasz pomysł w budżecie obywatelskim, skąd otrzymaliśmy kwotę 50 000 zł.</p> <p>Wydarzenie uatrakcyjnił pokaz bodypaintingu w wykonaniu Agnieszki Prokop. Sztuka ta pozwala artyście używać ludzkiego ciała jako oryginalnego płótna, ale młoda żaranka zaprezentowała również swoje prace, wykonane tradycyjnymi technikami. Wierna i niezawodna przyjaciółka naszej Biblioteki, p. Jadwiga Rupieta przeczytała wiersz, w którym opisała bezmiar książkowych inspiracji, dostępnych w Wypożyczalni, a Magdalena Broniecka i Piotr Pużak zadbali o atrakcje muzyczne.</p>
<p>Posklejać skrzydła</p>	<p>Zadanie publiczne realizowane wspólnie przez Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych DWUKROPEK i Miejską Bibliotekę Publiczną w Żarach. Były to warsztaty edukacyjno-rozwojowe dla uczniów żarskich szkół podstawowych z klas 7 i 8, które odbywały się od września do grudnia 2020 roku. Poprzez realizację zadania zamierzaliśmy pozytywnie wpłynąć na żarską młodzież, wchodzącą właśnie w trudny wiek, wyjść naprzeciw oczekiwaniom społecznym, zmienić świadomość w zakresie spojrzenia na depresję, problematykę samobójstw.</p> <p>Z zaplanowanych 20 godzin warsztatów, odbyło się 9 godzin spotkań z młodzieżą.</p> <p>Z warsztatów, które przeprowadzono, skorzystały dwie szkoły:</p> <p>a) SP Nr 10 w Żarach (trzy spotkania po 2 godziny), w każdym uczestniczyło 26 uczniów,</p> <p>b) Katolicka Szkoła Podstawowa (dwa spotkania - 3 godziny łącznie) w każdym spotkaniu uczestniczyło 14 uczniów. W sumie w spotkaniach wzięło udział 106 uczniów.</p> <p>Ze względu na obostrzenia sanitarne związane z COVID-19 zadanie zostało przerwane.</p>

3.18.11. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejska Biblioteka Publiczna współpracuje z miejskimi instytucjami kultury takimi jak ŻDK i Muzeum Pogranicza Śląsko Łużyckiego oraz i innymi jednostkami w zakresie tworzenia oferty kulturalnej, organizacji imprez miejskich, koordynacji działań na rzecz mieszkańców. Biblioteka jest także wydawcą INFO ŻARY, miesięcznika społeczno-kulturalnego, gdzie publikowane są informacje dotyczące zarówno jednostek miejskich jak i organizacji pozarządowych.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Lp.	Zakres zadania	NGO's (nazwa)	Wspólne działania w zakresie zadań określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
1	Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-32a	Sektor 3	W MBP Żary zorganizowano siedzibę dla wszystkich organizacji Sektora 3, w której odbywają się spotkania, jest możliwość korzystania ze sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu.

Lp.	Zakres zadania	NGO's (nazwa)	Wspólne działania w zakresie zadań określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
2	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Sektor 3	Biblioteka jest także wydawcą INFO ŻARY, miesięcznika społeczno-kulturalnego, gdzie publikowane są informacje dotyczące zarówno jednostek miejskich jak i organizacji pozarządowych.
3	Działalność na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych Działalność na rzecz turystyki i krajoznawstwa	Klub Turystyki Aktywnej PTTK „Ryś” w Żarach	Współorganizacja imprez dla dzieci i dorosłych: 1. Nocny Marsz po Zielonym Lesie - W pogoni za świetlikiem”; 2. Sejmik Krajoznawczy-Mijające krajobrazy; 3. udział w jury ogólnopolskiego konkursu „Poznajemy Ojcowiznę”; 4. współorganizacja wspólnego projektu ze środków Narodowego Centrum Kultury „W kulturowym tyglu Pogranicza Śląsko-Łużyckiego”: • organizacja wycieczek po pograniczu, • organizacja pikniku rodzinnego w parku MBP Żary, • organizacja koncertu – scena plenerowa ŻDK, • nakręcenie i popularyzacja filmów z przedstawicielami etnicznej różnorodności pogranicza.
4	Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Towarzystwo Społeczno Kulturalne Żydów	Udział w projekcie MBP Żary realizowanym ze środków Narodowego Centrum Kultury „W kulturowym tyglu Pogranicza Śląsko-Łużyckiego” - organizacja koncertu.
5	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Stowarzyszenie „Śpiewajmy razem” z Olbrachtowa	Udział w projekcie MBP Żary realizowanym ze środków Narodowego Centrum Kultury „W kulturowym tyglu Pogranicza Śląsko -Łużyckiego” - organizacja koncertu.
6	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych DWUKROPEK	Współorganizacja projektu „Posklejać skrzydła” - organizacja warsztatów z żarską młodzieżą poświęconych m.in. tematyce wykluczenia, depresji, samobójstw.
7	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	Fundacja „Możesz Inaczej” z Zielonej Góry	Współorganizacja projektu „Posklejać skrzydła” - organizacja warsztatów z żarską młodzieżą poświęconych m.in. tematyce wykluczenia, depresji, samobójstw.
8	Działalność na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych DWUKROPEK	Kontynuacja akcji Wakacje z książką i Czytanie na czekaniu. Współorganizacja akcji polegająca na wystawianiu i uzupełnianiu książek w szafach bookcrossingowych w mieście w okresie od maja do września oraz w trybie całorocznym w przychodniach lekarskich.
9	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Żarach	Podopieczni fundacji brali udział w projekcie MBP Żary realizowanym ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury pod hasłem „Okiełznać kosmos”.
10	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Fundacja „Bliżej Kobiet”	Cykl 2 spotkań z paniami poświęcony rozwojowi osobistemu realizowanych w MBP Żary - warsztaty.

Lp.	Zakres zadania	NGO's (nazwa)	Wspólne działania w zakresie zadań określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
11	Działalność na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Działalność na rzecz kombatanów i osób represjonowanych.	Związek Sybiraków Koło Nr 7 w Żarach	Współorganizacja projektu ze środków Narodowego Centrum Kultury „W kulturowym tygłku Pogranicza Śląsko-Łużyckiego” - udział w filmie pod tym samym tytułem.
12	Działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego	Fundacja Santander Bank	Realizacja projektu pod nazwą „Biblioteko Jesteś Eko” finansowanych ze środków Fundacji - zakup i montaż paneli roślinnych do działu Wypożyczalnia dla Dorosłych.
13	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku	Stowarzyszenie „Żar Serca” w Żarach	Organizacja spotkań autorskich z Ewą Kołodziejczyk promujących akcję „Pomaganie przez czytanie”.

3.18.12. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności

Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach realizuje program wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” na lata 2016-2020, który został ustanowiony Uchwałą nr 180/2015 Rady Ministrów z dnia 6 października 2015 r. Celem Programu jest poprawa stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmocnienie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych, jako lokalnych ośrodków życia społecznego stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy. MBP Żary pozyskała środki i uczestniczyła w roku 2020 w realizacji Priorytetu 1 – Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych oraz w dodatkowym naborze wynikającym z zagrożenia epidemiologicznego. Zakup usług dostarczania publikacji drogą elektroniczną.

Opracowanie pod nadzorem **Beaty Kłębukowskiej**, Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej.

3.19. Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego

3.19.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Muzeum jest gminną samorządową instytucją kultury działającą między innymi na podstawie:

- ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194),
- ustawy z 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2020 r. poz. 902),
- Statutu nadanego Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XIV/138/19 z dnia 30 grudnia 2019 r.

Głównym celem Muzeum jest gromadzenie, trwała ochrona i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego miasta Żary, powiatu żarskiego oraz historycznego pogranicza śląsko-łużyckiego.

3.19.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Siedziba Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego w Żarach, pl. Kard. S. Wyszyńskiego 2

Budynek wpisany do rejestru zabytków. Przekazany Muzeum w użyczenie 20 maja 2014 r. na czas nieoznaczony. Budynek umiejscowiony jest na działce o powierzchni 1 924 m², w tym budynek zajmuje ok. 300 m², teren utwardzony ok. 410 m², pozostała część to teren zielony. W zagospodarowanej części budynku znajdują się sale ekspozycyjne, pomieszczenia administracyjne, magazynowe oraz hol, w którym mieści się sklepik muzealny. Budynek w stanie dobrym. Wykonano dokumentację na zagospodarowanie piwnicy (uzyskano pozwolenie na budowę w grudniu 2019 r.). W 2021 r. sporządzona zostanie dokumentacja projektowa na dwa strychy, w tym wymianę dachu i okien.

Wieża Wartownicza

Wieża wartownicza została przekazana Muzeum w dniu 5 lutego 2018 r. w formie użyczenie na czas nieoznaczony na cele statutowe. Od 2019 r. w Wieży znajduje się wystawa stała dotycząca historii miasta Żary.

3.19.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Środki finansowe przeznaczone na działalność w 2020 r. łącznie wyniosły 620 817,63 zł.

3.19.4. Zasoby

• Środki trwałe	244 124,82 zł
• Pozostałe środki trwałe	303 061,83 zł
• Zbiory biblioteczne	10 111,63 zł
• Dzieła sztuki i eksponaty muzealne	174 288,04 zł
• Materiały pomocnicze do ekspozycji i wystaw	14 460,21 zł
• Wartości niematerialne i prawne	10 704,47 zł
Razem	756 751,00 zł

3.19.5. Liczba odwiedzających

W 2020 roku Muzeum odwiedziło 3 336 osób, w tym:

- 2 861 osób indywidualnie,
- 18 grup zorganizowanych (475 osób).

Od otwarcia w 2014 roku Muzeum zwiedziło 40 275 osób.

Wieżę Wartowniczą w 2020 r. odwiedziło 569 osób (w tym 8 grup zorganizowanych).

3.19.6. Działalność promocyjna, wydarzenia kulturalne

Muzeum prowadziło działania promocyjne miasta i placówki poprzez informacje w prasie, telewizji i na profilu Facebook. Powstało także nowe logo Muzeum oraz rozpoczęło się tworzenie nowej strony internetowej jednostki.

Wydarzenia kulturalne zrealizowane w 2020 roku

Konkursy	Muzeum zorganizowało 4 Konkursy Wiedzy Historycznej młodzieży szkolnej z powiatu żarskiego.
Spotkania autorskie	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie z dr Adamem Górskim, dyrektorem Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie – autorem książki „POWIAT ŻARSKI (do 1815 r.)” - wydanej w ramach serii: Inskrypcje województwa lubuskiego pod redakcją Joachima Zdrenki – 33 uczestników, • spotkanie z dr Wiktorem Krajniakiem – autorem książki „Dzieje energetyki wodnej w dorzeczu Bobru” – 35 uczestników, • spotkanie z Krzysztofem Kowszem – autorem książek, m.in. „Na peryferiach historii, czyli mój spacer z muzą Klio” oraz „Wędrowanie szlakiem słynnych postaci” – 11 uczestników.
Wystawy czasowe	<ul style="list-style-type: none"> • Ratusz i Rynek Miejski w Żarach na dawnych pocztówkach (styczeń), • dawne naczynia kamionkowe w zbiorach żarskiego Muzeum (luty), • współczesne odbicie dawnych Żar (czerwiec), • Żołnierze Niepodległości (wrzesień), • wystawa o Janie Pawle II z okazji Dnia Papieża Jana Pawła II (październik) – wystawa również na fb Muzeum – zasięg postu 893 osoby, • Moja Mała Ojczyzna i Model Żarskiego Zabytku (listopad) – wystawa pokonkursowa online na fb Muzeum – zasięg postu 706 osób, • w barwach narodowych (listopad) – wystawa pokonkursowa online zdjęć – zasięg postu 1933.
Cykl spacerów „Macie ochotę na spacer w sobotę?”	Od 11.07. do 26.09. odbyło się 11 tematycznych spacerów, których tematem przewodnim była historia Żar. Aby urozmaicić wydarzenia pojawiały się dodatkowe atrakcje, np. koncert organowy w żarskiej farze, koncert w kościółku Św. Piotra i Pawła.
Obchody Święta Wojska Polskiego, Dnia Żołnierza, w 100. Rocznicę Bitwy Warszawskiej	W parku, w Pawilonie Muzycznym, Muzeum zorganizowało koncert piosenek patriotycznych, który poprzedziła krótka opowieść o historii Bitwy Warszawskiej. Historię opowiedział laureat V Turnieju Wiedzy Historycznej wraz z pracownikiem Muzeum.
Dzień Sybiraka	W ramach obchodów Dnia Sybiraka, Muzeum wydało albumu, ze zdjęciami oraz wspomnieniami Sybiraków z powiatu żarskiego. Każdy bohater albumu otrzymał pamiątkowy egzemplarz podczas uroczystości na folwarku, gdzie przygotowano program artystyczny i poczęstunek dla uczestników uroczystości.
Wakacje z Muzeum? Czemu NIE!	W ramach zajęć wakacyjnych odbyło się siedem otwartych zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży. W programie było malowanie porcelany, zwiedzanie miasta, pisanie i wysyłanie kartek pocztowych, robienie masła, ucieranie ziarna w młynkach, historia i warsztaty z piśmiennictwa, zajęcia plastyczne i edukacyjne związane z historią regionu.
Święto Niepodległości	Muzeum zorganizowało konkurs fotograficzny (bez ograniczeń wiekowych) pn. „W barwach narodowych” – wzięło udział 14 osób. Konkurs plastyczny „Moja Mała Ojczyzna” – skierowany do najmłodszych – wzięło udział 23 osoby. Ponadto nagrany został filmik z żarskimi miejscami pamięci narodowej. Zamieszczono w nim hymn narodowy i zaproszono poprzez profil fb do akcji „Niepodległa do hymnu”. Wzięło w niej udział 108 osób.
Mikołajki z Muzeum	Po mieście zostały rozwieszone Mikołajki zrobione z otwieranych jajeczek. W środku było pytanie dot. historii Żar. Należało odpowiedzieć na pytanie poprzez e-mail. Wzięło udział 20 osób.

3.19.7. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Muzeum w 2020 r. współpracowało z miejskimi instytucjami kultury oraz organizacjami pozarządowymi w regionie, przy realizacji kilku zamierzeń:

Współpraca	
Żarski Dom Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna	Muzeum uczestniczyło wspólnie z Żarskim Domem Kultury między innymi w organizowanym przez MBP Żary, Pikniku Regionalnym. Na potrzeby imprezy został oddelegowany pracownik Muzeum, w celu przeprowadzenia warsztatów ubijania masła.
Stowarzyszenie 42. Pułku Zmechanizowanego i 11. Brygady Zmechanizowanej	Współpraca w związku z organizacją obchodów Święta Wojska Polskiego i 100. Rocznicy Bitwy Warszawskiej. Udostępnienie sali konferencyjnej na potrzeby statutowe Stowarzyszenia.
Stowarzyszenie Łowcy Smaków	Współpraca w związku z otwarciem Targu Śniadaniowego (warsztaty, pokaz robienia masła w maselnicy).
PTTK	W ramach Tygodnia Turystyki pracownicy Muzeum oprowadzali grupę osób w temacie trzech żarskich wież. W ramach Tygodnia Seniora – warsztaty malowania porcelany, oprowadzanie po parku.
Związek Sybiraków Koło nr 7 w Żarach	Współpraca w ramach obchodów Dnia Sybiraka, której efektem było wydanie albumu ze zdjęciami i wspomnieniami Sybiraków z powiatu żarskiego.

3.19.8. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności

W 2020 r. podejmowano działania zmierzające do dalszego dostosowywania pomieszczeń zabytkowego budynku Muzeum pod względem wymogów użytkowych, między innymi na sale ekspozycyjne i pomieszczenia techniczne. Ponadto realizowana jest koncepcję funkcjonowania Muzeum na lata 2020-2025. Działania te są zgodne z „Programem Rozwoju Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2016-2023”.

3.20. Miejski Ośrodek, Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach

3.20.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

MOSRIW jest zakładem budżetowym Gminy Żary o statusie miejskim. Podstawą prawną działalności jest Decyzja nr 5/89 Naczelnika Miasta w Żarach z dnia 28 czerwca 1989 roku powołująca Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach.

MOSRIW działa w oparciu o Statut nadany Uchwałą Nr XIV/170/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2015 r. Przedmiotem działania MOSRIW jest zaspakajanie potrzeb mieszkańców miasta w zakresie sportu, kultury fizycznej i rekreacji oraz tworzenie odpowiednich warunków materialno-technicznych dla ich rozwoju.

Do podstawowych zadań należy m.in.:

- utrzymanie obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta Żary, uzupełnianie wyposażenia w urządzenia, sprzęt sportowy i rekreacyjny, rozbudowa i modernizacja obiektów,
- udostępnianie bazy sportowej i rekreacyjnej dla społeczności lokalnej,
- bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej,
- dowóz uczniów niepełnosprawnych,
- realizacja własnego kalendarza imprez: Żarskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej, Żarska Olimpiada Młodzieży, Otyliada, Majówka, itp.

3.20.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Rodzaj obiektu	Rok		Cechy obiektu		Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych		Liczba dni w roku 2020, w których obiekt był dostępny
	oddania do użytkowania	ostatniej modernizacji znacznie podnoszącej standard obiektu	Widownia	Liczba miejsc siedzących na widowni	dla ćwiczących	dla widzów	
Wielofunkcyjny Kompleks Basenowy ul. Źródłana							
Pływalnia otwarta o wymiarach od 25x12,5 do poniżej 50x25m	1972	2015	nie	-	tak	-	87
Boisko wielofunkcyjne	2018		nie	-	tak	-	87
Boisko do piłki siatkowej plażowej niepełnowymiarowe	2016		tak	32	tak	tak	87
Zjeżdżalnia rodzinna	2015		nie	-	nie	-	87
Zjeżdżalnia „ANAKONDA”	2015		nie	-	nie	-	87
Wiata grillowa / na ognisko	2016		tak	50	tak	tak	87
Obiekt SYRENA ul. Leśna							
Stadion piłkarsko - lekkoatletyczny	1945	2017	tak	200	tak	tak	312
Bieżnia okólna	1945	2017	tak	200	tak	tak	312
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	-	2017	tak	40	tak	tak	312
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	-	2017	tak	40	tak	tak	312
Boisko wielofunkcyjne	2017		nie	-	tak	-	312
Kort tenisowy otwarty	1984		tak	100	nie	nie	312
Siłownia zewnętrzna	2016		nie	-	nie	-	312
Wiata na ognisko, stoły	2017		tak	40	tak	tak	312
Budynek socjalno-szatniowy	-	2017	nie	-	nie	-	312

Rodzaj obiektu	Rok		Cechy obiektu		Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych		Liczba dni w roku 2020, w których obiekt był dostępny
	oddania do użytkowania	ostatniej modernizacji znacznie podnoszącej standard obiektu	Widownia	Liczba miejsc siedzących na widowni	dla ćwiczących	dla widzów	
Pływalnia WODNIK ul. Telemanna 1							
Pływalnia kryta o wymiarach od 25x12,5m do poniżej 50x25m	2000	2015	tak	60	tak	nie	203
Siłownia	2000	2016	nie	-	tak	-	178
Sauna sucha	2000		nie	-	tak	-	203
Sauna mokra	2000		nie	-	tak	-	203
Łaźnia parowa	2006		nie	-	tak	-	203
Zjeżdźalnia	2000		tak	60	nie	nie	203
Obiekt PROMIEŃ ul. Zwycięzców 38							
Stadion piłkarski	1946	2017	tak	1804	nie	tak	312
Sala gimnastyczna o wymiarach od 24x12 m do poniżej 36x19 m	1946	2017	tak	200	nie	nie	312
Obiekt UNIA Al. Wojska Polskiego 56							
Stadion piłkarski	1946	2017	tak	200	nie	nie	312
Zaplecze socjalno-szatniowe	1946	2017	nie	-	tak	-	312
Altana ze stołami biesiadnymi	2016		tak	40	tak	tak	312
Obiekt OKRĄGLAK ul. Lubelska							
Boisko piłkarskie pełnowymiarowe	2014		tak	70	tak	tak	312
Bieżnia prosta	2014		tak	70	tak	tak	312
Zaplecze socjalno-sanitarne	2014		nie	-	tak	-	312
STRZELNICA ul. Czerwonego Krzyża							
Strzelnica sportowa (budynek)	1945	2017	nie	-	tak	-	305
Część palna (teren zewnętrzny)	1945	2018	nie	-	tak	-	305
ORLIK ul. Paderewskiego							
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	2011		tak	40	tak	tak	305
Boisko uniwersalne - wielozadaniowe	2011		nie	-	tak	-	305
Zaplecze socjalno-szatniowe	2011		nie	-	tak	-	305
ORLIK ul. Zwycięzców							
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	2012		nie	-	tak	-	305

Rodzaj obiektu	Rok		Cechy obiektu		Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych		Liczba dni w roku 2020, w których obiekt był dostępny
	oddania do użytkowania	ostatniej modernizacji znacznie podnoszącej standard obiektu	Widownia	Liczba miejsc siedzących na widowni	dla ćwiczących	dla widzów	
Boisko uniwersalne - wielozadaniowe	2012		nie	-	tak	-	305
Zaplecze socjalno-szatniowe	2012		nie	-	tak	-	305
ORLIK ul. Sikorskiego							
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	2013		nie	-	tak	-	305
Boisko uniwersalne - wielozadaniowe	2013		nie	-	tak	-	305
Zaplecze socjalno-szatniowe	2013		nie	-	tak	-	305
Park ul. Czerwonego Krzyża							
Miejsce na ognisko, stoły biesiadne	2018		tak	40	tak	tak	366
Otwarta Strefa Aktywności ul. Częstochowska							
Plac zabaw	2018	2019	nie	-	-	-	287
Strefa relaksu / stoły do gier planszowych	2018		nie	-	-	-	287
Siłownia plenerowa	2018		nie	-	tak	-	287
Tężnia solankowa ul. Częstochowska							
Tężnia solankowa	2018		tak	20	tak	tak	130
FOLWARK Zamkowy ul. Folwarczna 4							
Zespół zabudowań pofolwarcznych Sala widowiskowa / wystawowa	2020		tak	150	-	tak	214

3.20.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Dotacja przedmiotowa.....	2 944 041,00 zł
Przychody.....	3 903 245,94 zł
w tym:	
• wpływy z najmu i dzierżawy	61 169,55 zł
• wpływy z usług (m.in. wpływy z: Pływalni Wodnik, usług pielęgnacji zieleni miejskiej, zarządzania kompleksem basenowym, realizacji programów MKRPA, dowozu uczniów, inne)	3 793 069,44 zł
• wpływy z pozostałych odsetek	1 116,76 zł
• wpływy z tytułu odszkodowań	6 181,29 zł
• pozostałe	11 708,90 zł
RAZEM.....	6 847 286,94 zł

3.20.4. Inwestycje, remonty i modernizacje

Lp.	Lokalizacja	Zadanie	Wartość zł brutto
1	Kompleks Sportowy „Syrena” ul. Leśna 34, Żary	<ul style="list-style-type: none"> zakup garażu najazdowego na zeskok do skoku o tyczce, bieżąca konserwacja trzech boisk piłkarskich: skaryfikacja, aeracja, nawożenie, dosiew trawy odchwaszczanie murawy boiska. 	31 000,00 4 995,00
2	Kompleks Sportowy „PROMIENI” ul. Zwycięzców 38, Żary	<ul style="list-style-type: none"> remont ciągów komunikacyjnych bieżąca konserwacja boiska piłkarskiego: skaryfikacja, aeracja, nawożenie, dosiew trawy odchwaszczanie murawy boiska. 	29 518,77 1 665,00
3	Stadion „UNIA Kunice” Al. Wojska Polskiego, Żary	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca konserwacja boiska piłkarskiego: skaryfikacja, aeracja, nawożenie, dosiew trawy odchwaszczanie murawy boiska. 	1 665,00
4	Pływalnia „WODNIK” ul. Telemanna 1, Żary	<ul style="list-style-type: none"> zakup i wymiana sterowników do uzdatniania wody basenowej. 	60 516,00
5	Boisko „Okrągłak” ul. Lubelska Żary	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca konserwacja boisk: czyszczenie nawierzchni, rozluźnianie i spulchnianie, szczotkowanie. 	pracownicy MOSRiW
6	ORLIK 2012 ul. Zwycięzców ul. Paderewskiego ul. Sikorskiego	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca konserwacja boisk: czyszczenie, nawierzchni, rozluźnianie i spulchnianie, szczotkowanie. 	pracownicy MOSRiW
7	Żarskie Rowery Miejskie	<ul style="list-style-type: none"> zakup Żarskich Rowerów Miejskich – 11 szt. 	39 913,50
8	Folwark	<ul style="list-style-type: none"> zakup 4 łodzi z osprzętem oraz 2 szt. przyczepek do transportu łodzi. 	20 000,00
9	MOSRiW	<ul style="list-style-type: none"> zakup 9-osobowego samochodu z możliwością transportu osób niepełnosprawnych. 	119 999,99

3.20.5. Zasoby

FINANSOWE

Zakład w 2020 roku na realizację zadań posiadał środki w wysokości 6 847 286,94 zł.

RZECZOWE

Zakład dysponuje mieniem, które zgodnie z zapisami nadanego statutu jest mieniem Gminy Żary o statusie miejskim. Jego skład stanowią obiekty, urządzenia sportowe, urządzenia rekreacyjne i inne będące własnością miasta Żary przekazane zakładowi w trwały zarząd, administrowanie lub w inne formy władania.

W 2020 roku zwiększono posiadane zasoby, w tym o sfinansowane z dotacji celowej:

- zakup 9-osobowego samochodu,
- zakup Żarskich Rowerów Miejskich,
- zakup garażu najazdowego na zeskok do skoku o tyczce,
- zakup łodzi i przyczepek.

LUDZKIE

Średnioroczne zatrudnienie w 2020 roku wynosiło 70,08 etatu, w tym pracownicy administracyjni 9 etatów.

INFORMACYJNE

Zakład posiada stronę www.mosriw.zary.pl, BIP - na których umieszcza informacje o postępowaniach przetargowych, cenniki korzystania z obiektów, informacje o imprezach, itp.

3.20.6. Liczba osób korzystających z poszczególnych obiektów

1. Pływalnia WODNIK 75 560 osób
2. Kompleks Basenowy 33 512 osób

3.21.7. Organizowane imprezy i przedsięwzięcia

Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach w roku 2019 zorganizował wiele imprez m.in.:

Lp.	Nazwa imprezy	Data	Miejsce
1	Pływackie Zawody WOŚP	12.01.2020	Pływalnia WODNIK
2	Ferie zimowe na sportowo z MOSRiW-em	25.01-09.02.2020	Pływalnia WODNIK ORLIKI, MOSRiW
3	Dzień Kobiet	08.03.2020	Pływalnia WODNIK
4	Miting Ogólnopolski LA na „Syrenie”	03.09.2020	stadion „Syrena”
5	Dzień Dziecka	01.06.2020	ORLIKI MOSRiW
6	Otwarcie Kompleksu Basenowego	08.06.2020	Kompleks Basenowy
7	Wakacyjne mini turnieje „Dzikich Drużyn”	lipiec-sierpień 2020	ORLIKI MOSRiW
8	Igrzyska Dzieci i Młodzieży Szkolnej	wg harmonogramu wrzesień-październik 2020	Obiekty MOSRiW

oraz współorganizował liczne przedsięwzięcia wraz z Urzędem Miejskim w Żarach oraz innymi podmiotami, jak np.:

- 01.01.2020 Sylwester przy Ratuszu,
- 12.01.2020 WOŚP - Ratusz, pływalnia Wodnik,
- 25.01-09.02.2020 Ferie z MOSRiW – pływalnia Wodnik, Kompleks Basenowy przy ul. Źródlanej,
- styczeń-marzec 2020 organizacja Żarskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej,
- 07.03.2020 Lubuski Związek Piłki Nożnej – egzaminy dla sędziów,
- 03.09.2020 Miting LA/Ślusarskiego – Syrena,
- 06.06.2020 otwarcie Kompleksu Basenowego przy ul. Źródlanej,
- lipiec-sierpień 2020 udostępnienie łódek na zalewie przy pl. Konstytucji,
- wrzesień-październik 2020 organizacja Żarskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej,
- wrzesień - grudzień 2020 Targi Śniadaniowe – Stowarzyszenie Łowcy Smaków,
- 30.08.2020 Hiphopowe zakończenie lata - Park Czerwonego Krzyża,
- 05.09.2020 SWISS KRONO sprzątanie „Zielonego Lasu” - Syrena,
- 19-20.09.2020 Jarmark Wina i Miodu – Ratusz,
- 27.09.2020 Grand Prix Kaczmarek Elektronic MTB.

3.20.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, a także wolontariatem. Współpraca polega przede wszystkim na bezpłatnym udostępnianiu obiektów zarządzanych przez MOSRiW w Żarach, sprzętu będącego na wyposażeniu oraz na współorganizacji różnego rodzaju zawodów sportowych, imprez, festynów itp.

W zależności od klubu czy organizacji współpraca dotyczy:

- 1) KS „Promień”, UKS „Promień”, Unia” Kunice. Kluby korzystają z boisk na ul. Zwycięzców 38, z boiska „Okrągłak”, z boisk przy ul. Leśnej 34 (Stadion „Syrena”), al. Wojska Polskiego (stadion piłkarski) oraz boiskach Orlik przy

ul. Zwycięzców, ul. Sikorskiego i ul. Paderewskiego. Trenerzy klubów przeprowadzają na wyżej wymienionych obiektach treningi oraz rozgrywają sparingi i ligowe mecze piłkarskie. Korzystają również z zaplecza socjalno-sanitarnego na wymienionych obiektach. Zarówno boiska jak i zaplecze socjalno-sanitarne przygotowywane jest przez pracowników MOSRiW w Żarach;

- 2) Stowarzyszenia piłkarskie: Fundacja Młody Talent, UKS Promień, Oldboy Hajduk, Lubuska Federacja Rozwoju Sportowego Internationale Schule Fussball Żary, KS Grabik Błękitni Olbrachtów. Stowarzyszenia te korzystają w ramach współpracy z boisk oraz zaplecza na ul. Leśnej 34 (Syrena) oraz z kompleksów boisk „ORLIK 2012” przy ul. Paderewskiego, Sikorskiego i Zwycięzców. Wspólnie

- z trenerami, animatorzy zatrudnieni przez MOSRiW Żarach przeprowadzają różnego rodzaju treningi, turnieje i mecze piłkarskie;
- 3) „Basket Club Swiss Krono”. Klub korzysta z sali przy ul. Zwycięzców 38 oraz z kompleksu „ORLIK 2012” przy ul. Zwycięzców. Organizuje tam zajęcia treningowe jak również mecze ligowe oraz turnieje różnych grup wiekowych w piłkę koszykową;
 - 4) MLKS „AGROS”. W ramach współpracy z klubem udostępniane są sala „Pilawa” oraz stadion „Syrena” głównie boisko lekkoatletyczne wraz z zapleczem socjalno-sanitarnym. Na obiektach odbywają się zajęcia szkoleniowe, zawody zapaśnicze oraz lekkoatletyczne. Zawodnicy mają możliwość trenowania i startowania na obiektach, które są przygotowywane przez pracowników MOSRiW w Żarach;
 - 5) w ramach współpracy partnerskiej MOSRiW wraz z trenerami Agrosu współorganizuje program dla mieszkańców Żar „Biegam Bo Lubię” realizowany raz w tygodniu na stadionie „Syrena” od kwietnia do końca października;
 - 6) od roku 2019 MOSRiW i MLKS „AGROS” ściśle współpracują przy organizacji największego w naszym regionie Ogólnopolskiego Mityngu Lekkoatletycznego dla dzieci i młodzieży oraz Memoriału Skoku o Tycze „Tadeusza Ślusarskiego” rozgrywanego na stadionie „Syrenie”;
 - 7) WOPR w ramach współpracy używa 2 razy w tygodniu wyznaczone tory na basenie „Wodnik” w celu przeprowadzenia przez WOPR treningów pływacko-ratowniczych dla członków WOPR. WOPR angażuje się i współorganizuje z MOSRiW różnego rodzaju imprezy, które odbywają się zarówno na pływalni Wodnik i basenie wielofunkcyjnym (różnego rodzaju zawody pływackie) jak również na innych obiektach zabezpieczając medycznie imprezy (np. festyny rodzinne, ferie, zawody pływackie, WOŚP, Igrzyska Dzieci i Igrzyska Młodzieży Szkolnej). Czynnici uczestniczą również w imprezach organizując zawody z zakresu ratownictwa i pierwszej pomocy;
 - 8) Liga Obrony Kraju korzysta z obiektu przy ul. Czerwonego Krzyża 27 – STRZELNICA SPORTOWA. Stowarzyszenie prowadzi cykliczne zajęcia treningowe dla mieszkańców Żar oraz przeprowadzają zawody mistrzowskie i okolicznościowe;
 - 9) Stowarzyszenie ŻARY RUNNERS TEAM – organizator biegów Dycha po Żarach i Cross Górski po Zielonym Lesie korzysta nieodpłatnie z obiektu Syrena oraz wyposażenia do zabezpieczenia technicznego organizowanych biegów;
 - 10) w roku 2020 została podjęta współpraca w nowo oddanym w zarząd MOSRiW obiekcie „Folwark” ze Stowarzyszeniem „Łowcy Smaków”, którzy od września 2020 r. w wybrane niedziele organizują „Targi Śniadaniowe” promujące naszą regionalną żywność i cieszące się bardzo dużą popularnością wśród naszych mieszkańców;
 - 11) w ramach współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych animatorzy zatrudnieni przez MOSRiW na Orlikach zobligowani są do wdrożenia programu profilaktycznego oraz przeprowadzenia sportowo-rekreacyjnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych przychodzących na kompleksy boisk „ORLIK 2012” (przy ul. Paderewskiego, ul. Sikorskie-

go, ul. Zwycięzców). Animatorzy w zakresie swoich zadań organizują różnego rodzaju gry i zabawy, turnieje, zawody okolicznościowe, festyny rodzinne, zajęcia półkolonijne na ferie itp. Animatorzy na wszystkich trzech orlikach (obiekty przy ul. Paderewskiego, ul. Zwycięzców oraz ul. Sikorskiego w Żarach), ściśle współpracują również z organizacjami pozarządowymi, jednostkami miejskimi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Obiekty te są udostępniane m.in. dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych, miejskich przedszkoli, świetlicy środowiskowej, KS „Promień”, UKS „Promień”, Internationale Schule Fussball Żary, Młody Talent, Zespoły Młodzieżowe, KS Grabik, Zespół Szkół z Grabika, KS „Błękitni” Olbrachców, Niepubliczne Przedszkole „Groszki”, Zespół Szkół Specjalnych, Parafia p.w. św. Józefa Oblubieńca, zakłady pracy (Saint Gobain Sp. z o.o., Swiss Krono Sp. z o.o.). Z obiektów korzystają również Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej. Wszystkie podmioty korzystają również ze wszystkich obiektów, którymi zawiaduje MOSRiW (Okraglak, Promień, Syrena, Pływalnia Wodnik, Unia Kunice, Kompleks Basenowy przy ul. Źródlanej, strzelnica sportowa).

Miejski Ośrodek Sportu Rekreacji i Wypoczynku od 1995 roku współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy. Współpraca polega na pozyskiwaniu pracowników do pracy w Ośrodku. W 2020 roku byli to pracownicy skierowani na różne stanowiska pracy i o różnych predyspozycjach zawodowych: instruktor sportu (Orliki), instruktor rekreacji ruchowej (siłownia), kasjerka (Wodnik), robotnicy (tereny zielone), sprzętaczka (Wodnik).

Głównie były to prace interwencyjne. Skierowani bezrobotni korzystali z refundacji prac w ramach różnych projektów:

- „Aktywni mogą więcej” (projekt współfinansowany ze środków UE),
- „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie żarskim” (projekt współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny),
- „Aktywizacja Bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia – Rezerwa Ministra”.

Dzięki współpracy Ośrodek pozyskał w 2020 roku 7 pracowników.

Korzyści dla pracodawcy są duże. Naborem na wolne stanowiska zajmuje się PUP (pracodawca ma prawo wyboru spośród skierowanych kandydatów), każde stanowisko jest refundowane (są to kwoty różne w zależności od programu), refundowana jest częściowo składka ZUS, pracodawca nie opłaca również składki na Fundusz Pracy (najczęściej jest to okres 12 m-cy). Dzięki wieloletniej, dobrej współpracy z PUP pozyskaliśmy dobrych pracowników, którzy pracują do dziś.

MOSRiW jako podmiot wyznaczony przez Gminę Żary o statusie miejskim przyjmuje skazanych obywateli przez Sąd Rejonowy w Żarach w celu odpracowania godzin wyznaczonych w wyroku. Są to prace społecznie użyteczne (Rozp. Ministra Sprawiedliwości z 1 czerwca 2010 – Dz. U. 98, poz. 634). W 2020 roku ze względu na stan epidemiczny kraju w MOSRiW pracowało tylko 63 osoby. Skierowani wykonywali prace na wszystkich obiektach w różnych terminach.

4. RODZINA, OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

4.1. Rodzina

4.1.1. Żłobki

W roku 2020 populacja urodzeń dzieci w naszej gminie w stosunku do 2019 r. obniżyła się o około 10%. Nadal jednak utrzymuje się zapotrzebowanie na miejsca opieki oraz obserwowana jest tendencja do obejmowania opieką instytucjonalną dzieci w coraz młodszym wieku.

Zgodnie z rejestrem żłobków i klubów dziecięcych prowadzonym przez Burmistrza Miasta Żary w roku 2020, opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 świadczyło sześć podmiotów, w tym cztery żłobki niepubliczne oraz dwa żłobki samorządowe. Tym samym zapewniono 330 publicznych i niepublicznych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Od września 2020 r. jeden ze żłobków niepublicznych, tj. Żłobek „Radosny Szkrab” zawiesił swoją działalność.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. Gmina dotowała niepubliczne miejsca opieki. Miesięczna dotacja do opieki nad dzieckiem w niepublicznej instytucji wyniosła 250,00 zł, przy założeniu, że dziecko objęte było 10-cio godzinną opieką w ciągu 20-22 dni w miesiącu. Łącznie przekazano na ten cel 253 244,00 zł. Średnio miesięcznie dotacją objęto 93 dzieci, w tym 20 dzieci z terenu sąsiedniej Gminy Żary, która w ramach refundacji przekazała na nasze konto kwotę w wys. 57 708,00 zł. Podstawę refundacji stanowiło porozumienie zawarte 12 września 2013 r. pomiędzy naszą Gminą a Gminą Żary o statusie wiejskim,

która zobowiązała się do zwrotu dotacji udzielonej za opiekę nad dziećmi z jej terenu.

W związku ze zmianą wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2020 wzrosły opłaty za wyżywienie i pobyt dziecka w miejskich żłobkach. Zgodnie z przyjętą uchwałą Rady Miejskiej w Żarach powyższe opłaty ustalone zostały na poziomie 0,33% minimalnego wynagrodzenia za pracę wskazanego w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu. Łączna dzienna stawka wyniosła 17,20 zł (8,60 zł za wyżywienie + 8,60 zł za pobyt - opłata stała).

Z uwagi na ogłoszenie na obszarze RP stanu zagrożenia epidemiologicznego - od 12 marca 2020 r. do 10 maja 2020 r. zawieszono działalność żłobków. W związku z tym Rada Miejska w Żarach podjęła uchwałę zwalniającą rodziców dzieci objętych opieką w Żłobku Miejskim Nr 1 i Nr 3 z opłaty stałej, tj. z opłaty za pobyt dziecka w żłobku. Uchwałę nr XVII/15/20 zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat w żłobkach miejskich prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim podjęto 30 kwietnia 2020 r. z mocą obowiązywania od 12 marca 2020 r.

W związku z utrzymującym się stanem epidemii COVID-19 w roku 2020 odstąpiono od czynności nadzorczych planowanych do przeprowadzenia w żłobkach niepublicznych.

INFORMACJA NA TEMAT ŻŁOBKÓW SAMORZĄDOWYCH

Nazwa żłobka	Liczba miejsc	Liczba dzieci uczęszczających do żłobka ¹	Liczba oddziałów	Liczba etatów	Wydatki na żłobek (w zł) ²	Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka (w zł) ²	Wydatki poniesione na remonty bieżące i wyposażenie (w zł)
Żłobek Miejski nr 1 ul. Okrzei 13	83	63	3	20	1 198 734,32	1585,63	83 920,35
Żłobek Miejski nr 3 ul. Broni Pancерnej 10	88	69	3	17,5	1 172 595,71	1416,18	94 905,64

¹ kolumna zawiera informacje nt. średniej miesięcznej liczby dzieci uczęszczających do żłobka.

² w koszty nie wliczono remontów bieżących oraz kosztów związanych z wyposażeniem żłobków.

INFORMACJA NA TEMAT ŻŁOBKÓW NIEPUBLICZNYCH

Nazwa żłobka	Liczba miejsc	Liczba oddziałów	Średnia liczba dzieci objętych dotacją ¹	Wysokość przyznanej dotacji (w zł)	Średnia miesięczna wysokość dotacji przyznanej na 1 dziecko (w zł)
Żłobek Niepubliczny „Chatka Puchatka” ul. Czerwonego Krzyża 25 B	70	4	37	108 693,12	245
Mini Żłobek „Zakątek” ul. Czerwonego Krzyża 25 A	15	1	14	39 412,50	235
Żłobek „Radosny Szkrab” ul. Grunwaldzka 17	29	4	18	35 942,40	245
Niepubliczny Żłobek „Bajkowy Miś” ul. Hutnicza 1 A	45	3	24	69 195,54	240

¹ dotacji udzielono na dziecko zamieszkałe na terenie Gminy Żary o statusie miejskim oraz na terenie Gminy Żary.

² dotację w tym żłobku przyznano za miesiące od stycznia do sierpnia z uwagi na zawieszenie działalności od września do końca roku 2020.

Opieka nad dziećmi do 3 roku życia należy do zadań własnym gminy, a zasady jej organizowania określono w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2021 poz. 75).

Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żarach w sprawie funkcjonowania żłobków:

- uchwała nr XV/4/16 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat w żłobkach miejskich prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim,
- uchwała nr VIII/95/11 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz opiekunami dziennymi,
- uchwała Nr XXXIX/10/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobek lub klub dziecięcy na terenie Gminy Żary o statusie miejskim – obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r.,
- uchwała nr XLVII/92/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 września 2019 r. w sprawie ustalenia statutu Żłobka Miejskiego nr 3 w Żarach,
- uchwała nr XLVII/91/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 września 2019 r. w sprawie ustalenia statutu Żłobka Miejskiego nr 1 w Żarach,
- uchwała nr XIV/140/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały dot. wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobek lub klub dziecięcy na terenie Gminy Żary o statusie miejskim,
- uchwała nr XIV/139/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat w żłobkach miejskich prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim,
- uchwała nr XVII/15/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat w Żłobkach miejskich prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim.

4.1.2. Karta Dużej Rodziny

4.1.2.1. Krajowa Karta Dużej Rodziny

Osobom zamieszkałym na terenie naszego miasta prawo do krajowej karty dużej rodziny ustala Burmistrz Miasta Żary na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Przyznanie karty jest zadaniem zleconym administracji rządowej.

Karta Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Osoby posiadające kartę korzystają z uprawnień/ulg polegających na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Wykaz uprawnień oraz instytucji je przyznających jest publikowany przez właściwego ministra do spraw rodziny.

Od początku realizacji rządowego programu skierowanego do rodzin wielodzietnych, tj. od 2014 r., **na terenie naszej Gminy przyznano łącznie karty 810 rodzinom,**

w tym w roku 2020 karty uzyskało 120 żarskich rodzin.

Program jest finansowany ze środków budżetu państwa. Za realizację zadania Gmina otrzymuje 14,21 zł za obsługę jednej rodziny wielodzietnej, 5,58 zł za obsługę jednej rodziny składającej się wyłącznie z rodziców oraz 1,44 zł za "domówienie" drugiego nośnika Karty lub wydania jej duplikatu. Łącznie w roku 2020 Lubuski Urząd Wojewódzki z tego tytułu przekazał na rzecz Gminy Środki w wysokości 1319,00 zł.

4.1.2.2. Karta „Żary Miasto Przyjazne Rodzinie”

Od roku 2014 na terenie naszej gminy realizowany jest program p.n. „Żary Miasto Przyjazne Dużej Rodzinie”.

W ramach programu żarskie rodziny posiadające na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do 18 r.ż. oraz w przypadku kontynuacji nauki do 25 r.ż. i bez ograniczenia wieku w przypadku dzieci niepełnosprawnych - mogą ubiegać się o Kartę „Żary Miasto Przyjazne Rodzinie”.

Program stanowi element Strategii rozwiązywania problemów społecznych w naszej Gminie. Jego celem jest promocja żarskich rodzin wielodzietnych, wzmocnienie ich kondycji, poprawa warunków życia, zwiększenia szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży wychowujących się w tych rodzinach oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku takiej rodziny.

Posiadacze Karty są uprawnieni do ulg i zwolnień oferowanych przez jednostki organizacyjne i osoby prawne podległe Gminie oraz inne podmioty oferując swoje partnerstwo w programie. Między innymi posiadacze Karty otrzymują 50% zniżki w opłatach za żłobek, 50% zniżki w opłatach za wstęp na basen, 20% zniżki w opłatach za odprowadzanie ścieków i doprowadzanie wody. Wykaz uprawnień opublikowano na stronie [www.zary.pl /PL/897/KARTA_DUZEJ_RODZINY/](http://www.zary.pl/PL/897/KARTA_DUZEJ_RODZINY/). W ramach przyznanych ulg w roku 2020 dopłaty do wody i ścieków otrzymało 150 (średnio) rodzin na łączną kwotę 67 724,84 zł. Ponadto z 50% zniżki w opłatach za żłobek skorzystało 37 rodzin.

Od roku 2014 objęto programem 374 rodzin, z czego **w roku 2020 kartę wydano 27 żarskim rodzinom wielodzietnym.**

Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żarach w sprawie programu dla rodzin wielodzietnych:

- uchwała nr XLII/81/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia gminnego programu dla rodzin wielodzietnych,
- uchwała nr VIII/50/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 12 czerwca 2015 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia gminnego programu dla rodzin wielodzietnych,
- uchwała nr XIV/169/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2015 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia gminnego programu dla rodzin wielodzietnych.

4.1.3. Karta Seniora

Na terenie Gminy od roku 2016 realizowany jest program p.n. Żarska Karta Seniora. Adresatami programu są mieszkańcy Żar w wieku pow. 65 r.ż.

Program jest jednym z elementów polityki społecznej realizowanej przez naszą Gminę i obejmuje system zniżek, ulg, preferencji i uprawnień skierowanych do żarskich seniorów. Celem programu jest ułatwienie seniorom dostępu do dóbr kultury, sportu i rozrywki, kształtowanie ich pozytywnego wizerunku, wzmocnienie kondycji fizycznej, podniesienie aktywności i sprawności.

W ramach programu Żarski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Pogranicza Śląsko – Łużyckiego oraz Miejski Ośrodek Sportu Rekreacji i Wypoczynku udzielają ulg posiadaczom Żarskiej Karty Seniora. Informacja nt. wysokości ulg oferowanych przez nasze jednostki oraz rodzaju i wysokości ulg oferowanych przez pozostałych partnerów programu publikowana jest na stronie www.zary.pl.

Od początku trwania programu, tj. od roku 2016 wydano 1 887 Żarskich Kart Seniora, w tym: w roku 2020 - 134 karty.

Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żarach w sprawie programu Żarska Karta Seniora:

- uchwała nr XXI/73/16 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 9 września 2016 r. w sprawie przyjęcia i realizacji programu Żarska Karta Seniora,
- uchwała nr XXVIII/32/17 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia programu Żarska Karta Seniora.

4.1.4. Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, wychowawcze, dobry start

Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, wychowawcze oraz dobry start stanowią system zabezpieczenia społecznego rodzin. Wymienione świadczenia należą do sektora zadań zleconych gminie z zakresu administracji

rządowej. Wyплаты świadczeń oraz koszty ich obsługi w całości pokrywa budżet państwa – dotacja celowa. Podstawą realizacji zadań jest:

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Celem systemu świadczeń wychowawczych oraz rodzinnych jest częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka oraz częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osobie w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Środki z funduszu alimentacyjnego stanowią podstawowe wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania należnych alimentów.

Rodzaj wypłaconych świadczeń oraz liczbę żarskich rodzin korzystających z tej formy pomocy w 2020 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Forma pomocy / świadczenia	Liczba wypłaconych świadczeń	Liczba rodzin pobierających świadczenia	Liczba dzieci / osób korzystających ze świadczeń (średnia)	% liczba mieszkańców gminy korzystających ze świadczeń*
1	Zasiłki rodzinne	19 481	518	994	2,76
2	Zasiłki pielęgnacyjne	18 204	1517	1517	4,23
3	Świadczenia pielęgnacyjne	2 388	199	199	0,55
4	Specjalne zasiłki opiekuńcze	485	41	41	0,11
5	Zasiłki dla opiekunów	290	25	25	0,07
6	Świadczenia rodzicielskie	833	70	70	0,19
7	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	179	179	179	0,50
8	Świadczenia alimentacyjne	3 396	202	302	0,84
9	Świadczenia wychowawcze	72 140	4 125	6 012	16,75
10	Świadczenia Dobry Start	3 966	2 897	3 966	11,05

* stan mieszkańców na dzień 31 grudnia roku 2020 – **35 899**.

W roku 2020 na podstawie 2 549 wydanych decyzji administracyjnych przyznających prawo do świadczeń oraz 7 022 informacji o przyznanych świadczeniach wychowawczych oraz świadczeniach Dobry Start **dokonano z budżetu wypłat na łączną kwotę 50 872 652,03 zł.**

W roku 2020 na obsługę ww. zadań otrzymano z budżetu państwa środki finansowe w wys. 767 259,76 zł, które przeznaczono na wydatki bieżące związane z realizacją zadań oraz wynagrodzenia pracowników merytorycznie je realizujących.

4.1.5. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Gmina była zobowiązana do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych. Dłużnik alimentacyjny to osoba zobowiązana do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko której egzekucja stała się bezskuteczna, a Gmina dokonywała na rzez dzieci wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego (FA).

Na dzień 31 grudnia 2020 r. zobowiązania wobec skarbu państwa z tyt. wypłaconych świadczeń z FA posiadało 595 dłużników alimentacyjnych na łączną kwotę 14 980 714,00 zł plus odsetki ustawowe (narastająco od paździer-

nika 2008 r.).

Zgodnie z ww. ustawą Burmistrz Miasta Żary jako organ właściwy wierzyciela (organ wypłacający świadczenia z FA), był zobowiązany do dochodzenia należności wypłaconych z FA.

W ramach tych działań od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.:

- wyegzekwowano 647 408,00 zł, z czego: 522 034,00 zł przekazano do budżetu państwa, a 125 374,00 zł pozostawiono na dochodach Gminy,
- wystawiono 203 wniosków egzekucyjnych,
- wystawiono 232 zawiadomień o możliwości popęnie-

- nia przestępstwa o niealimentacji,
 - przekazano 595 informacje o zobowiązaniach dłużników do wszystkich biur informacji gospodarczej.
- Ponadto w roku 2020 Burmistrz Miasta Żary jako organ właściwy dłużnika (dla dłużników zamieszkujących na terenie Żar), w stosunku do 154 dłużników alimentacyjnych:
- przeprowadził 62 wywiady w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika,

- skierował 14 dłużników do aktywizacji zawodowej,
- wobec 30 dłużników złożył wnioski do prokuratury o ściganie z art. 209 kk,
- wobec 6 dłużników złożył wniosek o zatrzymanie prawa jazdy.

W roku 2020 wygaszono należności z tyt. zgonu 13 dłużników na łączną kwotę 199 050,00 zł.

4.1.6. Dodatki mieszkaniowe

Wypłata dodatku mieszkaniowego jest zadaniem własnym gminy. Zasady i tryb przyznawania, ustalenia wysokości i wypłacania tych dodatków określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Dodatek mieszkaniowy skierowany jest do osób o niskich dochodach i może zmniejszyć koszt utrzymania mieszkania nawet o kilkaset złotych. O dodatek mieszkaniowy mogą się ubiegać zarówno właściciele mieszkań czy domów, jak i najemcy. Warunek: dochód oraz powierzchnia mieszkania nie mogą przekraczać ustawowych norm.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres 6 miesięcy w wysokości ustalonej indywidualnie dla każdego wnioskodawcy. Procedurę związaną z dodatkiem mieszkaniowym należy zatem powtarzać co sześć miesięcy. Dodatek nie refunduje wszystkich wydatków. Może on pokryć

co najwyżej 70% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego mieszkania. Oznacza to, że 30% musi zapłacić ze środków własnych właściciel/najemca lokalu. Refundacją objęte są opłaty za ogrzewanie, wodę, ścieki, wywóz śmieci, a także czynsz – w przypadku najemców, zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną – w przypadku właścicieli mieszkań, opłaty eksploatacyjne – w przypadku członków spółdzielni mieszkaniowych. Jeśli w mieszkaniu lub domu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody albo gazu z sieci – dodatkowo można otrzymać ryczałt na zakup opału. Przy ustaleniu dodatku nie uwzględnia się wydatków z tytułu ubezpieczeń, podatku od nieruchomości, opłat za wieczyste użytkowanie gruntów, a także rachunków za gaz z sieci i energię elektryczną.

W poniższej tabeli przedstawiono ilość oraz wysokość wypłaconych przez gminę w roku 2020 dodatków z podziałem na rodzaj lokali.

Rodzaj lokalu	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)
Gminne	2 064	454 071,00
Inne	34	11 286,00
Prywatne	25	5 269,00
Spółdzielcze	623	99 043,00
TBS	0	0
Wspólnota mieszkaniowa	1017	196 297,00
OGÓŁEM	3 763	765 966,00

W roku 2020 średniomiesięcznie z dodatku mieszkaniowego korzystało 312 żarskich rodzin. Najniższy wypłacony dodatek wyniósł 24,92 zł, najwyższy 605,18 zł.

Łącznie w roku 2020 złożono 661 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Wydano 608 decyzji przyznających prawo do dodatku.

Dodatek mieszkaniowy z mocą wsteczną

W 2020 roku, w związku z sytuacją epidemiologiczną w Polsce, zostały wprowadzone szczególne uprawnienia dla osób ubiegających się o dodatek mieszkaniowy, które nadal obowiązują. W okresie stanu zagrożenia epidemiologicznego ogłoszonego z powodu COVID-19, można przyznać dodatek mieszkaniowy z mocą wsteczną. Rozwiązanie jest korzystne dla mieszkańców, ponieważ umożliwia uzyskanie dodatku za miesiące, które już upłynęły. Wprowadzone zmiany zwiększyły wydatki gminy, która w ślad za zmianą przepisów nie otrzymała na ten cel rekompensaty z budżetu państwa. W 2020 roku dodatek mieszkaniowy z mocą wsteczną został przyznany 4 wnioskodawcom.

Podstawa prawna - art. 15zzzib i 15zzziba ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, 1086).

4.1.7. Dodatki energetyczne

Zasady przyznawania i wypłacania dodatków oraz ich finansowanie określa ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2020 poz. 833).

Dodatek energetyczny jest pomocą finansową w ponoszeniu opłat za energię elektryczną. Świadczenie przyznawane jest na wniosek mieszkańca, który posiada prawo do dodatku mieszkaniowego, jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej oraz zamieszkuje w miejscu poboru energii elektrycznej.

Dodatek przyznawany jest na czas pobierania dodatku mieszkaniowego. Wysokość zryczałtowanego dodatku energetycznego jest stała i uzależniona od liczby osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy. Od 1 maja 2020 r. świadczenie wynosi: 10,94 zł miesięcznie - dla gospodarstw 1-osobowych; 15,19 zł miesięcznie - dla gospodarstw 2-4-osobowych; 18,23 zł miesięcznie - dla gospodarstw składających się z 5 lub więcej osób.

Wypłata dodatków energetycznych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Gmina otrzymuje z budżetu państwa dotację celową powiększoną o 2 % na obsługę zadania.

W roku 2020 wypłacono 2 517 dodatków energetycznych na łączną kwotę 33 472 zł, w tym dla gospodarstw:

- 1-osobowych - 1330 dodatków na kwotę 14 47 zł,
- 2-4-osobowych - 1043 dodatków na kwotę 16 071 zł,
- 5-osobowych lub więcej - 144 dodatków na kwotę 2 654 zł.

Koszty obsługi zadania zleconego (dochód gminy) wyniosły 666 zł.

Łącznie w 2020 roku złożono 443 wnioski o przyznanie dodatku energetycznego. Wydano 417 decyzji przyznających prawo do dodatku energetycznego.

4.2. Ochrona zdrowia

4.2.1. Programy polityki zdrowotnej

Opracowywanie i realizacja programów polityki zdrowotnej (PPZ) wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych mieszkańców należy do zadań własnych Gminy (ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Podstawą opracowania projektu PPZ jest „Mapa regionalna potrzeb zdrowotnych” sporządzona dla obszaru naszego województwa oraz Ogólnopolska Mapa Potrzeb Zdrowotnych. Program może być realizowany w okresie jednego roku albo wielu lat po uprzednim uzyskaniu pozytywnej lub warunkowo pozytywnej opinii Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

W roku 2020 do mieszkańców Żar skierowano cztery programy przyjęte przez Radę Miejską w Żarach. Udział mieszkańców w programach był dobrowolny, a każdy z beneficjentów PPZ był zobowiązany do złożenia pisemnej zgody na udział w programie.

Wyboru realizatorów PPZ dokonano w sposób jawny w drodze otwartego konkursu ofert. Do udziału w konkursie dopuszczono publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej prowadzące swoją działalność na terenie Żar.

W poniższej tabeli przedstawiono programy zdrowotne przeprowadzone na terenie naszej Gminy w roku 2020.

Lp.	Nazwa programu profilaktyki zdrowotnej	Planowana liczba beneficjentów programu	Faktyczna liczba uczestników programu	% udział uczestników w programie
1	Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w mieście Żary.	173	75	43
2	Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla osób po 65 r.ż. z terenu miasta Żary.	992	885	89
3	Program rehabilitacji dla mieszkańców Gminy Żary o statusie miejskim w wieku powyżej 65 r.ż. i poniżej 18 r.ż.	342	500	146
4	Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla mieszkańców miasta Żary powyżej 65 r.ż. z przewlekłymi chorobami płuc.	76	40	53

W ramach programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w roku 2020 przeprowadzono akcję edukacyjno – informacyjną skierowaną do uczestników programu, tj. rodziców i dzieci z rocznika 2006, badanie lekarskie kwalifikujące dziewczęta do szczepień oraz podano 3 dawki szczepionki w schemacie 0-2-6 miesięcy. Źródłem finansowania programu były środki własne gminy w wys. 56 575,00 zł.

Beneficjenci programu szczepień przeciwko grypie zostali przez realizatora programu objęci badaniem lekarskim poprzedzającym podanie szczepionki. Szczepienie przeprowadzono wg przyjętego schematu, zgodnie ze wskazaniami producenta szczepionki oraz zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia. Źródłem finansowania programu były środki własne gminy w wys. 40 140,00 zł.

W ramach programu szczepień przeciwko pneumokokom osoby zgłaszające swój udział w programie miały zapew-

nione badanie lekarskie, materiały informacyjno-edukacyjne oraz podanie szczepionki. Źródłem finansowania programu były środki własne Gminy w wys. 13 759,00 zł.

Działania podejmowane w ramach programu rehabilitacji ukierunkowane zostały na zahamowanie lub ograniczenie skutków procesów chorobowych wśród populacji powyżej 65 r.ż. i poniżej 18 r.ż. posiadających dolegliwości ze strony narządu ruchu. Rehabilitację prowadzono w warunkach ambulatoryjnych. Świadczenia udzielane były mieszkańcom Żar dobrowolnie i bezpłatnie do wysokości zabezpieczonych w budżecie środków finansowych.

Źródłem finansowania programu były środki własne Gminy w wysokości 71 992,80 zł oraz środki pozyskane z NFZ w wys. 47 992,80 zł. Łączny koszt programu to 119 988,00 zł.

Wykaz uchwał Rady Miejskiej w Żarach dotyczących przyjęcia i realizacji programów zdrowotnych:

- uchwała nr XVI/7/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej z zakresu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV),
- uchwała nr XVIII/31/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej z zakresu profilaktycznych szczepień przeciwko grypie na lata 2020-2022,
- uchwała nr XVIII/32/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej z zakresu szczepień profilaktycznych przeciwko pneumokokom dla osób powyżej 65 r.ż. na lata 2020-2022,
- uchwała nr XLVI/85/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 24 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej z zakresu rehabilitacji na lata 2019-2021.

4.2.2. Hospicjum (zakład pielęgnacyjno-leczniczy)

Od roku 2015 Koło Żarskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta prowadzi Hospicjum św. Brata Alberta, które jest przedsiębiorstwem podmiotu leczniczego. Siedziba Hospicjum mieści się w Żarach przy ul. Pszennej 2. W 2020 r. Stowarzyszenie na realizację tego zadania w ramach wspierania działań na rzecz mieszkańców Żar objętych stacjonarną opieką paliatywno-hospicyjną nie będących świadczeniami medycznymi - otrzymało od gminy dotację w wysokości 50 000,00 zł. Dotacja została prze-

znaczona na pokrycie kosztów zakupu środków medycznych, drobnego sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, wynagrodzenia terapeutów i psychologów, kosztów eksploatacyjnych lokalu, kosztów administracyjnych i innych niezbędnych do realizacji zadania.

Podstawą przekazania dotacji był art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przekazanie dotacji zostało poprzedzone przeprowadzeniem konkursu ofert.

4.2.3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy (ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Do zadań własnych gminy należy również przeciwdziałanie narkomanii (ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).

Działania prowadzone przez Gminę, w zakresie realizacji tych zadań, obejmują w szczególności:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków i ich rodzin,
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i innych uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci, uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dot. reklamy i promocji oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego (CIS).

Zadania realizowano zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Prze-

ciwdziałania Narkomanii przyjętym przez Radę Miejską w Żarach na rok 2020 r. W Programie ujęto cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. Program stanowił część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Jego głównym celem było ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie świadomości mieszkańców Żar oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Równolegle prowadzone były również działania służące zmniejszeniu występowania zjawiska przemocy.

Zadania określone w Programie zostały sfinansowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Łącznie w roku 2020 wydatkowano na ten cel 920 275,00 zł.

W celu realizacji założeń objętych Programem w roku ubiegłym podpisano 40 umów i porozumień, w tym:

- przeprowadzono 2 konkursy w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2020 poz. 1057) i podpisano w tym zakresie 4 umowy,
- przeprowadzono 2 tryby pozakonkursowe na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i podpisano w tym zakresie 5 umów,
- przeprowadzono 3 konkursy w trybie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2021 poz. 183) i podpisano w tym zakresie 16 umów,
- przeprowadzono 1 tryb konkursowy na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2020 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2020 poz. 1398) i podpisano 2 umowy w tym zakresie,

- podpisano 3 polecenia z MOSRiW w Żarach w sprawie przeprowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych i programów profilaktycznych na obiektach Orlik,
- podpisano 2 polecenia z MOSRiW w Żarach w sprawie przeprowadzenia zajęć sportowych i programów profilaktycznych w okresie ferii zimowych na basenie „Wodnik” i kompleksie sportowo – rekreacyjnym przy ul. Źródlanej,
- podpisano 1 porozumienie w sprawie udzielenia dotacji celowej Komendzie Powiatowej Policji w Żarach na realizację programów profilaktycznych,
- podpisano 1 porozumienie z Powiatem Żarskim w sprawie udzielenia pomocy finansowej na realizację programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży z placówek oświatowo-wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Żarski,
- podpisano 2 umowy na realizację programów profilaktycznych w Ochotniczym Hufcu Pracy w Żarach,
- podpisano 1 umowę na realizację programu profilaktycznego w Katolickim Liceum Ogólnokształcącym,
- podpisano 1 umowę z Miastem Zielona Góra w sprawie udzielenia pomocy finansowej w zakresie przyjmowania do Izby Wyrzeźwien osób nietrzeźwych będących mieszkańcami miasta Żary,
- podpisano 1 porozumienie w oparciu o ustawę o zatrudnieniu socjalnym w sprawie przekazania dotacji celowej z przeznaczeniem na działalność Centrum Integracji Społecznej,
- podpisano 6 umów na podstawie regulaminu zamówień publicznych.

Szczegółową charakterystykę wykonanych zadań oraz ich adresatów za rok 2020 przedstawiono w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Żarach, który zostanie przedłożony Radzie Miejskiej w Żarach w kwietniu 2021 r.

Kluczową rolę w inicjowaniu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz

ich koordynowaniem pełni Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) powołana przez Burmistrza. W skład Komisji wchodzi 7 członków, w tym: 3 przedstawiciele Burmistrza, 1 przedstawiciel NZOZ, 1 przedstawiciel Zespołu Kuratorskiego Służby Sądowej w Żarach, 1 przedstawiciel Zespołu Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej Powiatu Żarskiego i 1 przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach. Siedziba Komisji znajduje się w Żarach Pl. Rynek 17, a jej obsługę administracyjną prowadzi pracownik Wydziału Spraw Społecznych. Szczegółowy tryb działania Komisji określono w Regulaminie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach, przyjętym zarządzeniem Burmistrza. Członkowie Komisji obradują na posiedzeniach (min. raz w miesiącu), a dyżury w biurze Komisji pełni jej przewodniczący min. 16 godz. tygodniowo. W roku 2020 dyżury pełnione były w poniedziałek od godz. 12.00 do 16.00, środę od godz. 11.30 do 15.30 oraz w czwartek od godz. 7.30 do 15.30.

Komisja na mocy ustawowego umocowania podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. W roku 2020 przeprowadzono w przedmiotowej sprawie 37 postępowań.

Na mocy upoważnienia Burmistrza członkowie MKRPA prowadzili kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie naszej Gminy. Zakres przedmiotowy kontroli określa wyżej przytoczona ustawa o wychowaniu w trzeźwości, a tryb jej prowadzenia zarządzenie Burmistrza. W roku 2020 kontrolą objęto 14 punktów sprzedaży.

Przed wydaniem przez Burmistrza zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych MKRPA wydaje opinię w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z obowiązującą uchwałą. W roku 2020 Komisja dokonała 31 wizji lokalnych dotyczących usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydała w przedmiotowej sprawie 81 postanowień.

Wykaz uchwał Rady Miejskiej w Żarach dotyczących realizacji zadań przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii:

- uchwała nr XIV/142/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Żarach na 2020 rok,
- uchwała nr XIV/141/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia kwoty dotacji przypadającej w roku 2020 na jedną osobę będącą uczestnikiem lub pracownikiem Centrum Integracji Społecznej w Żarach,
- uchwała nr XV/2/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 23 stycznia 2020 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Miasta Zielona Góra na realizację zadania w zakresie przyjęcia do Izby Wyrzeźwien w Zielonej Górze osób nietrzeźwych zatrzymanych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim,
- uchwała nr XVII/14/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żarskiemu na realizację zadania w zakresie przeprowadzenia programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z placówek oświatowo – wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Żarski.

4.3. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest częścią polityki społecznej Gminy. Jej zasadniczym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna to wspólne działania Gminy z administracją rządową, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, osobami fizycznymi i prawnymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi zmierzające do zapewnienia mieszkańcom Żar życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

4.3.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

4.3.1.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach, jest jednostką organizacyjną Gminy Żary o statusie miejskim, nie posiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa podległa Radzie Miejskiej w Żarach.

Do podstawowych zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach należy między innymi:

- realizacja zadań własnych Gminy Żary o statusie miejskim oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie o pomocy społecznej,
- wspieranie i koordynowanie działalności innych podmiotów i organizacji działających w zakresie pomocy społecznej na terenie miasta Żary, przy zachowaniu ich samodzielności statutowej,
- koordynowanie realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Żary o statusie miejskim,
- organizowanie pracy z rodziną w zakresie zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- ustanawianie rodzin wspierających oraz zawieranie i rozwiązywanie z nimi umów określających zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem przez nie pomocy,
- prowadzenie postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawanie w tych sprawach decyzji,
- realizacja programu rządowego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”,
- obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi,
- potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- realizacja innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb Gminy,
- udzielanie wsparcia, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).

4.3.1.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Główna siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej znajduje się w Żarach przy ul. Domańskiego 1. Ponadto w celu realizacji zadań MOPS dysponuje następującymi budynkami i lokalami:

- budynek przy ul. Okrzei 70a (Rejon Pracy Socjalnej, stołówka),
- budynek przy ul. Parkowej 8 (Dzienny Dom Senior+),
- lokal przy ul. Okrzei 35 (Świetlica Środowiskowa),
- lokal przy ul. Boh. Getta 9 (noclegownia),
- budynek przy ul. Boh. Getta 19 (siedziba DDW, WTZ),
- lokal przy ul. Boh. Getta (wypożyczalnia sprzętu),
- mieszkanie przy ul. Szkolnej 5/11 (mieszkanie readaptacyjne),
- mieszkanie przy ul. Moniuszki 32/2 (mieszkanie readaptacyjne),
- mieszkanie przy ul. Szkolnej 5/8 (mieszkanie readaptacyjne),
- mieszkanie przy ul. Piastowskiej 6/1 (mieszkanie chronione),
- mieszkanie przy ul. Moniuszki 21/1 (mieszkanie chronione).

4.3.1.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

W 2020 r. zrealizowano budżet MOPS w zakresie wydatków na kwotę **15 394 140,77 zł**. Szczegółowy opis wydatków ujęty jest w sprawozdaniu budżetowym RB-28s.

4.3.1.4. Remonty, modernizacje oraz inwestycje

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził remonty w administrowanych lokalach. Szczegółowy opis zadań przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa wykonawcy	Wartość zadania
1	Remont mieszkania chronionego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach przy ul. Piastowskiej 6/1.	PROFI – BUD Piotr Zieziula, ul. Pułaskiego 94, 68-200 Żary	12 500,00 zł
2	Przebudowa i remont budynku. Budowa windy, zadaszenia ogrodu zimowego, schodów zewnętrznych wraz z pochylnią dla osób niepełnosprawnych. Przebudowa części dachu z dwuspadowego na jednospadowy, przy ul. Parkowej 8 w Żarach.	„AL.FACH-BUD” Langier Andrzej, ul. Kusocińskiego 58, 68-200 Żary	1 074 232,14 zł

4.3.1.5. Działalność promocyjna, w tym wydarzenia kulturalne, organizowane imprezy

Lubuski Tydzień Seniora

W październiku 2020 r. MOPS w ramach organizacji XII Lubuskiego Tygodnia Seniora współpracował m.in. z ŻDK, PCK, PTTK, MBP, Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Muzeum Pogranicza Śląsko- Łużyckiego, RDS „Leśne Zacisze” i Kinem Pionier. W tym roku ze względu na sytuację epidemiologiczną impreza w ramach obchodów Lubuskiego Tygodnia Seniora była zorganizowana na terenie Dziennego Domu Senior+ w reżimie sanitarnym dla uczestników Dziennego Domu „Senior+”.

Wigilia dla mieszkańców Żar

W związku z trwającym stanem epidemicznym w kraju w 2020 r. nie było możliwości zorganizowania Wigilii dla mieszkańców Żar. W związku z powyższym pracownicy socjalni wytypowali 112 najbardziej potrzebujących osób, które otrzymały pomoc w formie paczek żywnościowych.

Szczegółowe informacje z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawione zostały w sprawozdaniu merytorycznym z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2020 oraz Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2020 dla Gminy Żary o statusie miejskim.

4.3.1.6. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z Parafialnymi Zespołami Caritas działającymi na terenie miasta Żary, tj. PZC przy parafii p.w. św. Józefa Oblubieńca w Żarach, PZC przy parafii Miłosierdzia Bożego, PZC przy parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Żarach, PZC przy parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Żarach. Współpraca polegała na kierowaniu osób, które wymagały wsparcia, do otrzymania paczki żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) 2014-2020.

Parafialne Zespoły Caritas działające na terenie naszego miasta w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) do maja 2020 r. wydawały produkty żywnościowe dla osób, których dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego. Od dnia 26 listopada 2020 r. kryterium dochodowe uprawniające do pomocy żywnościowej zostało podniesione do 220 % kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Ponadto od sierpnia 2020 r. pracownicy socjalni na bieżąco zajmowali się weryfikacją uprawnień na nowy okres realizacji podprogramu i wydawali skierowania uprawniające do odbioru paczek żywnościowych. Łącznie wydano 313 skierowań. Z pomocy skorzystało łącznie 542 osoby.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania klienta

Burmistrz Miasta Żary w ramach realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej w formie świadczenia usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, które zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przysługują osobie samotnej lub osobie w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób,

a jest jej pozbawiona, ogłosił w roku 2019 otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób, w obszarze „Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta na terenie miasta Żary w okresie od 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 r.” na kwotę 1 610 000,00 zł.

Konkurs wygrał Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Zielonej Górze, a realizatorem usług był Punkt Opieki PCK w Żarach. Umowę zawarto zgodnie ze złożoną ofertą, na kwotę 1 609 992,00 zł.

W roku 2020 usługami opiekuńczymi świadczonymi w miejscu zamieszkania klienta na terenie miasta Żary objęto ogółem 181 świadczeniobiorców, na łączną kwotę 1 441 536,00 zł, (w tym 1 163 516,40 zł ze środków Gminy Żary o statusie miejskim a pozostała kwota z odpłatności świadczeniobiorców w wys. 278 019,60 zł).

W roku 2020 nie świadczone specjalistycznych usług opiekuńczych.

Noclegownia dla osób bezdomnych

W dniu 25.11.2019 r. został ogłoszony konkurs z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, ochrony i promocji zdrowia, w obszarze „Przeprowadzenia programów profilaktyki uzależnień oraz zapewnienia schronienia osobom bezdomnym w Noclegowni oraz możliwości skorzystania z łaźni w roku 2020”. Konkurs wygrała Fundacja „Pogodna Jesień Seniora”.

Na realizację powyższego zadania od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. przeznaczono środki publiczne w wysokości ogółem 159 995,00 zł. Umowa o powierzenie realizacji zadania publicznego była dwa razy aneksowana z powodu pandemii COVID-19, w związku z koniecznością zapewnienia całodobowej działalności Noclegowni od 19.03.2020 r. do 31.05.2020 r. Kwota dotacji w związku z powyższym została zwiększona o 13 835,00 zł. Zadanie zostało wykonane na kwotę ogółem 173 817,21 zł.

Noclegownia czynna była:

- od 01.01.2020 r. do 31.03.2020 r. oraz od 01.11.2020 r. do 31.12.2020 r. prowadzenie Noclegowni odbywało się w godzinach od 18.00 do 8.00 rano dnia następnego, a w każdą sobotę od godziny 18.00 do 11.00 rano w niedzielę oraz od 16.00 w każdą niedzielę do godziny 8.00 rano w poniedziałki, z tym, że od 19.03.2020 r. do 31.03.2020 r. Noclegownia czynna była również w godzinach od 11.00 do 15.00 od poniedziałku do niedzieli,
- od 01.04.2020 r. do 31.05.2020 r. Noclegownia czynna była całodobowo,
- od 01.06.2020 r. do 30.09.2020 r. prowadzenie Noclegowni odbywało się,
 - w godzinach od 20.00 do 8.00 rano dnia następnego, a w każdą sobotę od godziny 20.00 do 11.00 rano w niedzielę oraz od 16.00 w każdą niedzielę do godziny 8.00 rano w poniedziałki,
 - w dni świąteczne Noclegownia czynna była całodobowo.

Osobom bezdomnym przebywającym w Noclegowni umożliwiony był w ramach działalności: nocleg tj. łóżka z materacem, poduszką i kocem, korzystanie z sanitariatu, kąpeli oraz pranie odzieży. Zapewnione były również ciepłe napoje oraz żywności w ramach suchego prowiantu, ciepła odzież, środki czystości i higieny osobistej. W ramach prowadzonych przez psychologa zajęć edukacyjno - profilaktycznych przeprowadzono 20 h zajęć z zakresu profilaktyki alkoholowej i narkotykowej, w których ogółem udział wzięło 11 osób.

W ciągu roku 2020 z Noclegowni skorzystało łącznie 50 osób, średnio na dobę w placówce przebywało 16 osób.

W czasie wolnym osoby bezdomne miały możliwość oglądania telewizji, słuchania radia oraz korzystania z gier m.in. warcaby, szachy.

W zakresie prowadzonej dokumentacji w Noclegowni prowadzona była ewidencja pobytu osób bezdomnych, w której były rejestrowane i opisywane różne zdarzenia interwencyjne. Comiesięcznie sporządzane było na jej podstawie sprawozdanie z pobytu osób bezdomnych w Noclegowni.

Zgodnie z zawartą Umową Nr 1/N/2019 z dnia 31.12.2019 r. Zleceniobiorca miał obowiązek składania częściowych sprawozdań z wykonania zadania publicznego zgodnie z ustalonymi terminami, które zostały dotrzymane.

W zakresie kontroli dotyczącej czystości i ładu pomieszczeń Noclegowni nie stwierdzono nieprawidłowości, co do prowadzonej działalności na rzecz osób bezdomnych.

W pomieszczeniach panował ład i porządek. Rzeczy osobiste osób bezdomnych były poukładane, łóżka pościelone, pościel czysta.

Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych i chorych

W zakresie wspomagania osób niepełnosprawnych i chorych Dzienny Dom Wsparcia/Dzienny Dom „Senior+” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach w 2020 roku nie współpracował z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych i chorych ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju. Z tego powodu zostały odwołane wydarzenia o charakterze kulturalno-społecznym, w których brali udział uczestnicy z Dziennego Domu Wsparcia/Dziennego Domu „Senior+”.

Warsztat Terapii Zajęciowej poczynszy od roku 2014 realizuje swoje cele z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej przy wsparciu Stowarzyszenia „Serwus”. W ramach współpracy w roku 2020 planowana była m.in. organizacja „VII Biegu Szlakiem Żarskich Uliczek”. Niestety z uwagi na konieczność przestrzegania zaleceń związanych z przeciwdziałaniem

niem rozprzestrzenianiu się zakażeniom wirusem Covid-19 nie doszło do realizacji wspólnie założonych planów. Z uwagi na trudny czas obostrzeń związanych z pandemią nie odbyły się również działania planowane w ramach załączanej w dniu 13.08.2015 r. Umowy Współpracy Partnerstwa na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej w Gminie Żary i Powiecie Żarskim zawartą pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej w Zielonej Górze, Stowarzyszeniem „Serwus”, Lasami Państwowymi – Nadleśnictwem Lipinki oraz Państwem Anną i Eugeniuszem Ślawnickimi właścicielami Piekarni w Lipinkach Łużyckich.

Od roku 2012 kadra WTZ przynależy do Stowarzyszenia Olimpiady Specjalne Polska - Klub „Synergia”, co umożliwia udział naszych uczestników w zawodach sportowych wielu dyscyplin na gruncie regionalnym i ogólnopolskim. Celem nadrzędnym Klubu jest upowszechnianie kultury fizycznej i sportu u osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez popularyzację i uczestnictwo w zawodach sportowych, rehabilitacji ruchowej, hydroterapii i innych formach mających wpływ na doskonalenie sprawności fizycznej i psychofizycznej naszych podopiecznych. Klub prowadzi działania na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie, zmierzające do poprawy ich życia oraz pogłębienia świadomości społecznej, której celem jest szeroko pojęte poszanowanie w/w osób oraz ich integracja ze społeczeństwem. W dniu 8.10.2020 r. w Hali Zielonogórskiego Klubu Sportowego w Drzonkowie odbył się Lubuski Turniej Tenisa Stołowego Olimpiad Specjalnych, gdzie nasi uczestnicy zdobyli dwa złote medale i jeden brązowy.

Warsztat współpracuje również z powstałym w roku 2009 Stowarzyszeniem Pracowników i Przyjaciół Warsztatów Terapii Zajęciowej „Synergia”. Celem nadrzędnym Stowarzyszenia jest podejmowanie wszelkich działań mających na celu poprawę funkcjonowania warsztatów terapii. W dniach 10-11 marca 2020 roku na terenie WTZ Wiechlice odbyło się spotkanie Kierowników Warsztatów Terapii Zajęciowej województwa lubuskiego. Tematem przewodnim konferencji była kwestia funkcjonowania WTZ w Polsce oraz możliwości wykorzystywania środków i programów zewnętrznych, celem poprawy sytuacji poszczególnych WTZ. W spotkaniu uczestniczył Dyrektor Lubuskiego Oddziału PFRON oraz Radca Prawny Starostwa Powiatowego w Żaganiu. W trakcie konferencji poruszono wiele spraw związanych nie tylko z bieżącym funkcjonowaniem warsztatów ale również podejmowaniem działań mających na celu poprawę szeroko pojętej sytuacji osób niepełnosprawnych. Omawiano także kwestie planowanych zmian do rozporządzenia w sprawie WTZ. Dyskutowano nad wypracowaniem wspólnej wizji zmian, niezbędnych do prawidłowego ich funkcjonowania. W roku 2020 Stowarzyszenie prowadziło aktywną działalność mającą na celu bieżące monitorowanie funkcjonowania warsztatów w sytuacji pandemii i zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom zajęć. Stowarzyszenie aktywnie uczestniczy we wszelkich działaniach Ogólnopolskiego Forum WTZ mających na celu wypracowanie nowych standardów funkcjonowania i monitoringu zakresu dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Działalność na rzecz seniorów

W październiku 2020 r. MOPS w ramach organizacji XII Lubuskiego Tygodnia Seniora współpracował m.in. z ŻDK, PCK, PTTK, MBP, Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Muzeum Pogranicza Śląsko- Łużyckiego, RDS „Leśne Zacisze” i Kinem Pionier. W tym roku ze względu na sytuację epidemiologiczną uczestnicy DDW/DDS+ obchodzili swoje święto we własnym gronie. Życzenia w formie filmu przesłała Burmistrz Miasta Żary i Zastępca Burmistrza Miasta Żary. Dużą atrakcją była integracja i biesiadowanie uczestników z zachowaniem zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego.

Działalność na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach współpracuje z Fundacją Centrum Rozwoju Społeczno-Edukacyjno-Gospodarczego w Żarach z siedzibą w Żarach, przy Al. Jana Pawła II w zakresie kierowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w ramach Centrum Integracji Społecznej. Centrum Integracji Społecznej w Żarach zostało utworzone 17 listopada 2015 r. natomiast prowadzone jest od 01 września 2016 r.

W 2020 r. pracownicy socjalni monitorowali łącznie 30 osób, które uczestniczyły w zajęciach w CIS. Uczestnicy w trakcie zajęć kształtowali umiejętności pozwalające na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu. Otrzymali wsparcie psychoterapeuty, doradcy zawodowego i terapeuty ds. uzależnień. Ponadto brali udział w warsztatach dotyczących treningu umiejętności społecznych, treningu motywacyjno-aktywizacyjnego i warsztatów z rozwijania umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Ponadto nabywali umiejętności teoretyczne i praktyczne w zakresie pracownika robót wykończeniowych w budownictwie oraz w zakresie pracownika porządkowego i pielęgnacji terenów zielonych. Nabyli również umiejętności w zakresie wykonywania zawodu siostry PCK, pokojówki oraz w zakresie profesjonalnego sprzątnięcia, w tym dezynfekcji pomieszczeń.

Ponadto w 2020 r. tutejszy Ośrodek współpracował z przedstawicielem regionalnym Stowarzyszenia Wiosna, które realizuje ogólnopolski program w ramach Szlachetnej Paczki. Pracownicy socjalni wytypowali 6 rodzin, które były w trudnej sytuacji życiowej do otrzymania wsparcia w ramach programu.

Wykaz dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym w 2020 r. w zakresie pomocy społecznej oraz w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, ochrony i promocji zdrowia

Nazwa oferenta	Nazwa realizowanego zadania - zgodnie z zawartą umową	Liczby osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych (w tym wolontariuszy)	Liczby osób, które były adresatami różnych działań publicznych	Środki finansowe organizacji	Kwota przyznana / kwota wykorzystana	Powierzenie / wsparcie realizowanego zadania
Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Zielonej Górze Punkt Opieki PCK w Żarach	Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta na terenie miasta Żary.	45	181	0	1 610 000,00 zł (ogłoszony konkurs). Przekazana dotacja: 1 465 560,00 zł Wykorzystana 1 441 536,00 zł	powierzenie
Fundacja „Pogodna Jesień Seniora” z siedzibą w Żarach	Prowadzenie programów profilaktyki uzależnień oraz zapewnienie schronienia osobom bezdomnym w Noclegowni oraz skorzystania z łaźni w roku 2020.	5	50	0	159 995,00 zł (ogłoszony konkurs) 13 835,00 zł (dodatkowe środki - aneks) Przekazana dotacja: 173 830,00 zł Wykorzystana 173 817,21 zł	powierzenie

4.3.1.7. Realizacja polityk, strategii, programów i uchwał w ramach działalności

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (FEAD) 2014 – 2020 współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W 2020 r. w edycji programu 2019/2020, w okresie od stycznia do czerwca pracownicy socjalni wydali 313 skierowań do otrzymania paczki żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD 2014-2020. Z tej formy pomocy skorzystało łącznie 542 osoby. Realizatorem tej formy pomocy były Parafialne Zespoły Caritas przy żarskich parafiach.

Wieloletni Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 to wsparcie dla najuboższych mieszkańców. MOPS przy aktywnym współudziale placówek oświatowych oraz firmy cateringowej zapewnia potrzebującym gorący posiłek.

W 2020 roku uprawnionych do korzystania z posiłku w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” było: 44 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 101 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej oraz 136 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)

Łącznie zrealizowano 36 772 świadczeń (posiłków) na kwotę 253 775,00 zł.

W 2020 roku uprawnionych do świadczenia pieniężnego w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” było: 146 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 178 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej oraz 616 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Łącznie wypłacono 3914 świadczeń na łączną kwotę 966 840,00 zł.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Żary o statusie miejskim

Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach nr XXXVI/7/14 z dnia 27 lutego 2014 roku przyjęto „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Żary o statusie miejskim na lata 2014-2020”. Zarządzeniem Burmistrza Miasta Żary nr 225/14 z dnia 22.10.2014 r. powołany został Zespół merytoryczny ds. wdrażania i monitoringu w/w Strategii, w skład którego weszli przedstawiciele lokalnych instytucji i organizacji działających w sferze polityki społecznej. Zespół realizował swoje zadania poprzez zebrania oraz kontakt drogą elektroniczną. Sprawozdanie z realizacji „Strategii

Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Żary o statusie miejskim na lata 2014-2020" za lata 2018-2019 zostało przedłożone Radzie Miejskiej w Żarach w październiku 2020 r. wraz z rekomendacjami Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii do realizacji na 2021 r.

Nowy standard pracy w MOPS Żary

W okresie od 1 maja 2019 r. do 31 maja 2020 r. w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, realizowany był Projekt „Nowy standard pracy w MOPS Żary”. Projekt zakładał wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych. Celem Projektu była poprawa obsługi osób zgłaszających się do Ośrodka poprzez zmianę organizacji jego pracy, obejmującą wprowadzenie rozwiązań optymalizujących wykorzystanie kompetentnej kadry. Działania w projekcie przewidują głównie zmianę organizacji pracy pracowników socjalnych Ośrodka i jego struktury organizacyjnej. W wyniku realizacji projektu zmianie uległ więc Regulamin Organizacyjny MOPS w Żarach.

W ramach projektu utworzono zespoły do konkretnych zadań, tj.:

- stanowisko ds. pierwszego kontaktu – 1 pracownik socjalny,
- zespół ds. pracy socjalnej – 2 pracowników socjalnych,
- zespół ds. usług – 6 pracowników socjalnych,
- zespół ds. świadczeń przyznawanych decyzją – 13 pracowników socjalnych.

Ponadto dzięki pozyskanej kwocie na realizację projektu „Nowy standard pracy w MOPS Żary” zakupiono 4 laptopy dla pracowników socjalnych oraz 24 urządzenia antynapadowe dla pracowników socjalnych i asystentów rodzin (urządzenia antynapadowe są urządzeniami GPS nadawczo-odbiorczymi służącymi do gromadzenia i przesyłania danych do stacji monitorowania alarmów SMA o położeniu urządzenia GPS w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia pracownika).

Środki finansowymi jakimi dysponował MOPS w Żarach na realizację ww. projektu, płatne z Europejskiego Funduszu Społecznego wyniosły 418 379,10 zł.

Program „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2020”

Dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach składał w 2020 r. wniosek na dodatki do wynagrodzenia dla 2 asystentów rodzin w ramach Programu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pt.: „Program asystent rodziny na rok 2020”, w związku z zadaniami realizowanymi przez asystentów rodzin w okresie pandemii COVID-19. MOPS w Żarach otrzymał dofinansowanie w kwocie: 3 400,00 zł.

„Integracja społeczna i zawodowa szansą na wzrost aktywności mieszkańców Żar”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach od 01.08.2020 r. do 30.07.2021 r. w partnerstwie z Fundacją „Przedsiębiorczość” w Żarach realizuje projekt konkursowy pt. „Integracja społeczna i zawodowa szansą na wzrost aktywności mieszkańców Żar”. Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020. W ramach: Osi priorytetowej 7. Równowaga społeczna. Działanie 7.1. Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej.

Niniejszy projekt jest odpowiedzią na potrzebę aktywizacji społeczno-zawodowej wśród mieszkańców miasta Żary. Mieszkańcy naszego miasta często borykają się z problemem wykluczenia społecznego, nierzadko prowadzącego w konsekwencji do wykluczenia zawodowego. Osoby te wycofują się z życia społecznego, mając jednocześnie niski poziom motywacji do zmiany sytuacji w jakiej się znaleźli. Posiadają niską samoocenę i obawy przed zmianą ich świadomości oraz niski poziom integracji ze społecznością lokalną. Dlatego, też często uzależniają swoją sytuację bytową od pomocy ośrodka pomocy społecznej. Uczestnikami projektu są osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z definicją zawartą w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 z dnia 8 lipca 2019 r. (z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności), a także osoby w ich otoczeniu, w tym również osoby z niepełnosprawnościami. Działania projektowe skupione są na terenie miasta Żary. Realizacja przedsięwzięć projektowych umożliwi poprawę jakości życia mieszkańców naszego miasta w sferze społeczno-zawodowej. Całkowita wartość projektu wynosi 411 984,95 zł, natomiast kwota dofinansowania 350 187,20 zł.

Celem głównym projektu odpowiadającym zdiagnozowanym problemom jest: wzrost zdolności do zatrudnienia 42 Uczestników Projektu, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z miasta Żary w okresie od 1.08.2020 r. do 30.07.2021 r. poprzez realizację zadań z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej. Rekrutacja osób do projektu odbyła się w poszanowaniu zasad równości szans i niedyskryminacji, w tym zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn. Zrekrutowano ogółem 46 osób, w tym 42 osoby kontynuują udział w projekcie. Udział w projekcie jest bezpłatny.

Program Senior+

Gmina Żary o statusie miejskim reprezentowana przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach w 2020 r. przystąpiła do Wieloletniego Programu Senior+ na lata 2015 – 2020 Edycja 2020. Zadanie dofinansowane było w ramach II modułu Programu tj. zapewnienia funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”. Całkowity koszt zadania

publicznego wyniósł 313 317,58 zł, w tym dofinansowanie otrzymane z budżetu państwa w wysokości 75 000,00 zł. Głównym celem podejmowanej działalności na rzecz osób korzystających ze wsparcia w Dziennym Domu „Senior+” jest zapewnienie wsparcia seniorom poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, aktywizacji ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, opiekuńczej, zdrowotnej i socjalnej.

Program Wspieraj Seniora

Od 24.10.2020 r. do 31.12.2020 r. MOPS w Żarach w ramach Programu „Wspieraj Seniora” realizował usługę wsparcia seniorów w wieku 70 lat i więcej w stanie epidemii – dostarczenie zakupów. MOPS w Żarach przyjął łącznie 34 zgłoszenia od seniorów. Wsparciem objęto 20 osób, którym dostarczane były zakupy, ciepłe posiłki oraz realizowane były recepty. Koszt zadania wyniósł 11 202,44 zł z czego 8 584,40 zł to kwota, która pochodziła ze środków Wojewody.

Zajęcia Klubowe WTZ

Na realizację Programu „Zajęcia klubowe w WTZ” pozyskano dodatkowe środki z PFRON w wys. 59 400,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 54 450,00 zł. Podstawę finansowania programu stanowiła Umowa nr 2/WTZ/Ż/2020 z dn. 03.04.2020 r. pomiędzy Powiatem a Gminą Żary o statusie miejskim. W minionym roku z programu skorzystało 14 osób w rocznym wymiarze 1 702,5 godziny. Uczestnicy programu korzystali z zajęć w godzinach funkcjonowania Warsztatu. Z otrzymanych środków finansowych wyposażono m.in. „salę relaksacji” znajdującą się w pomieszczeniu pozyskanym po DDW. Uczestnicy obecnie mają możliwość korzystania z zakupionego w ramach w/w środków finansowych sprzętu do rehabilitacji ruchowej (bieżnia, rower treningowy z powietrznym systemem oporu i ruchomymi ramionami maszyną umożliwiającymi jednoczesne ćwiczenia rąk i ramion, maty treningowe, ciężarki do ćwiczeń oporowych, itp.) oraz sprzętu umożliwiającego organizację imprez integracyjnych we własnym zakresie (m.in. sprzęt nagłaśniający z karaoke, zestaw oświetleniowy LED). Zakupiony sprzęt uatrakcyjnia również prowadzenie bieżących zajęć z zakresu rehabilitacji zawodowej w zakresie nabywania nowych umiejętności i nauki jego obsługi.

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Żary na lata 2014 - 2020”, (uchwała Nr XLII/82/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 6 listopada 2014 r.)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach prowadził obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny w Żarach realizuje określone działania ujęte w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Żary na lata 2014 - 2020”, który został podjęty uchwałą Nr XLII/82/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 6 listopada 2014 r.

Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupa 12 specjalistów z różnych dziedzin, łącząc swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują oraz podejmują skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą, jak również przeciwdziałanie temu zjawisku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. W skład ZI wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach, Wydziału Spraw Społecznych, Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urzędu Miejskiego w Żarach, Komendy Powiatowej Policji w Żarach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żarach, Sądu Rejonowego w Żarach Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej oraz 105 Kresowego Szpitala Wojskowego z Przychodnią SP ZOZ w Żarach. W realizacji Programu, Zespół współpracował ze specjalistami różnych instytucji publicznych m.in. pracownikami socjalnymi, psychologami, terapeutami ds. uzależnień, asystentami rodzin, prawnikiem, przedstawicielami oświaty (wychowawcy, pedagodzy), kuratorami sądowymi, dzielnicowymi KPP, przedstawicielami MKRPA, przedstawicielami służby zdrowia oraz z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie naszego miasta m.in. Lubuskim Ruchem Na Rzecz Kobiet i Rodziny „ŻAR” oraz Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Żarach. Ponadto członkowie ZI oraz grup roboczych współpracowali z Lubuskim Ruchem na Rzecz Kobiet i Rodziny „ŻAR” w ramach prowadzonego „Programu osób pokrzywdzonych przestępstwem realizowanego ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem był Minister Sprawiedliwości, a realizatorem Lubuski Ruch na Rzecz Kobiet i Rodziny „ŻAR”.

Sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Żary zostało przedłożone Radzie Miejskiej w Żarach w marcu 2021 r.

Gminny Program wspierania rodziny dla gminy Żary o statusie miejskim na lata 2019-2021

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach realizował również zadania wynikające z innych uregulowań prawnych niż ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pośrednio przyczyniając się jednak do realizacji jej celów. Zadania te zawarte były w przyjętym przez Radę Miasta w Żarach „PROGRAMIE WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY ŻARY O STATUSIE MIEJSKIM NA LATA 2019-2021”. Program skierowany był do rodzin mieszkających na terenie miasta Żary, wśród których istnieje duże prawdopodobieństwo niewydolności opiekuńczo-wychowawczej i bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, co z kolei zagraża odebraniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej lub umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Celem strategicznym programu było stworzenie efektywnego systemu wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz ochrona dzieci przed skutkami niewydolności życiowej rodziców i tworzenie warunków umożliwiających dziecku wychowanie w rodzinie biologicznej.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Żary o statusie miejskim w 2020 roku przedłożone zostało Radzie Miejskiej w Żarach w marcu 2021 r.

Zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19

Od 19.03.2020 r. do 31.08.2020 r. pracownicy socjalni pełnili dodatkowe dyżury przy wejściu do Ośrodka, kontrolując bezpieczny przepływ klientów do kasy oraz udzielając informacji na temat możliwości kontaktu z pracownikiem socjalnym i otrzymania świadczenia. Od września 2020 r. rolę tę przejął stażysta z Powiatowego Urzędu Pracy. W okresie od 1 kwietnia do 31 maja 2020 r. pracownicy MOPS w Żarach pracowali rotacyjnie w 2 grupach po trzy dni pracy zdalnej i trzy dni pracy stacjonarnej. Od 20.03.2020 r. do odwołania pracownicy MOPS w Żarach pełnili dyżury telefoniczne od godz. 15:00 do 19:00 od poniedziałku do piątku oraz od godz. 7.00 do godz. 20.00 w soboty i niedziele. Osoby zgłaszały do Ośrodka potrzebę zorganizowania paczek żywnościowych, wyprowadzenia psów itp. W tym okresie Ośrodek wydał dla ww. osób 38 paczek żywnościowych dla 49 osób przebywających w kwarantannie domowej oraz w izolacji na łączną kwotę 4 363,34 zł. Paczki były dostarczane przez Ochotniczą Straż Pożarną z Kunic oraz pracowników MOPS. Dostarczono również całodzienne wyżywienie dla 4 osób przebywających na kwarantannie zbiorowej na łączną kwotę 1 510 zł. Zgodnie z wytycznymi Wojewody Lubuskiego z dnia 6 listopada 2020 r. na terenie miasta Żary zorganizowano pomieszczenie izolacyjne dla osób bezdomnych zgłaszających potrzebę zabezpieczenia schronienia w noclegowni, które winny odbyć 10-dniową izolację. Pomieszczenie znajduje się przy ul. Powstańców Wlkp. 18f/3 w Żarach. Z ww. izolacji skorzystały 4 osoby bezdomne. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach otrzymał:

- maseczki z Maseczkowego Pogotowia z Żar,
- 50 szt. przyłbic od firmy Relpol z Żar,
- 670 szt. maseczek jednorazowych, 20 szt. maseczek FFP3, 400 szt. rękawiczek, 12 szt. po 5l płynu do dezynfekcji i 1 termometr z Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta w Żarach,
- 23 szt. po 5 l. płynu do dezynfekcji rąk, 23 szt. po 5 l. płynu do dezynfekcji powierzchni, 1400 szt. rękawiczek ochronnych 1400 szt. maseczek ochronnych, 183 szt. przyłbic z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.

Na środki ochrony osobistej związane z przeciwdziałaniem COVID-19 wydano 7 237,94 zł.

Szczegółowe informacje z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawione zostały w sprawozdaniu merytorycznym z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2020 oraz Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2020 dla Gminy Żary o statusie miejskim.

4.3.2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach

4.3.2.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Środowiskowy Dom Samopomocy z dniem 1 stycznia 2015 r. rozpoczął działalność jako samodzielna organizacyjnie jednostka budżetowa Gminy Żary o statusie miejskim, uchwałą nr XXXIX/57/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie utworzenia i nadania statutu Środowiskowemu Domu Samopomocy w Żarach.

Celem działania Środowiskowego Domu Samopomocy w Żarach jest:

- realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej mających na celu ochronę zdrowia psychicznego poprzez udzielanie oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- udzielanie wsparcia w formie mieszkań chronionych dla osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

4.3.2.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Główna siedziba jednostki znajduje się przy ul. Bohaterów Getta 19 w Żarach. Ponadto jednostka dysponuje lokalem do zajęć dziennych przy Żagańskiej 34/2-3 w Żarach (gdzie codziennie odbywają się zajęcia wspierająco-aktywizujące). W związku z dużym zapotrzebowaniem na miejsca, od września 2020 r. Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach zwiększył liczbę miejsc pobytu dziennego o 5 miejsc, tj. z 40 na 45.

W uzgodnieniu z Dyrektorem Wydziału Polityki Społecznej w Gorzowie Wielkopolskim od września ŚDS w Żarach dysponuje 45 miejscami pobytu dziennego w trzech typach Domu:

- Dom Typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- Dom Typ B – dla osób niepełnosprawnych intelektualnie,
- Dom Typ D – dla osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi.

W 2020 roku z zajęć wspierająco-aktywizujących ośrodka wsparcia skorzystało 51 osób. Na dzień 31.12.2020 r. 28 uczestników ŚDS w Żarach korzystało z usług odpłatnie, 24 było zwolnionych z odpłatności.

W strukturach Środowiskowego Domu Samopomocy w Żarach w 2020 r. funkcjonuje mieszkalnictwo chronione, w ramach którego z usług korzystają uczestnicy ŚDS w Żarach. Dom dysponuje dwoma mieszkaniami chronionymi wspieranymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, tj:

- 1 mieszkanie dla kobiet,
- 1 mieszkanie dla mężczyzn.

Łącznie oba mieszkania mogą udzielać wsparcia dla 6 osób z zaburzeniami psychicznymi.

Mieszkania chronione przeznaczone są dla osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, niepełnosprawność, w tym niepełnosprawność intelektualną, chorobę psychiczną, epilepsję wymagają wsparcia w codziennym życiu.

W mieszkaniach chronionych świadczone jest wsparcie dla osób niepełnosprawnych przez pracowników jednostki w wymiarze nie mniejszym niż 3 godziny dziennie przez 7 dni w tygodniu.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach ma możliwość kierowania do jednostki osób nie będących mieszkańcami Miasta Żary, dzięki zawartym porozumieniom międzygminnym, tj.: porozumienie z Gminą Żary, porozumienie z Gminą Lipinki Łużyckie, porozumienie z Gminą Trzebiel.

Zgodnie z ww. porozumieniami do Ośrodka przyjmowane są osoby z innych gmin tylko w sytuacji braku kandydatów z terenu miasta Żary. Pierwszeństwo w kierowaniu do ŚDS w Żarach mają zawsze mieszkańcy naszego miasta.

4.3.2.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, w 100 % finansowane z budżetu Wojewody Lubuskiego (koszty utrzymania ośrodka dziennego).

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Środki przeznaczone na działalność w 2020 r.
1	852	85203	Rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikających z realizacji kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.	163 190,00 zł
2	852	85203	Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy - zadania zlecone.	884 311,00 zł - dotacja podstawowa, zwiększenie 30% w ramach programu „za Życiem” w kwocie 69 399,00 zł
3	852	85203	Działalność - Mieszkania chronione - zadania własne.	87 816,00 zł - koszty utrzymania mieszkań chronionych, w tym koszty inspektora nadzoru budowlanego.

4.3.2.4. Działalność promocyjna, w tym wydarzenia kulturalne, organizowane imprezy

W związku z sytuacją epidemiologiczną w 2020 r. w tym obowiązującymi rekomendacjami i wytycznymi Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim ograniczono do minimum organizację imprez czy wydarzeń. Od 19 października 2020 roku jednostka pracuje w systemie rotacyjnym.

We wrześniu 2020 r. odbyły się organizowane w gronie Uczestników Pracowników i Włodarzy Miasta Żary obchody z okazji 15-lecia funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w mieście Żary.

4.3.2.5. Inwestycje, remonty, zakupy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach na przełomie 2019/2020 r. otrzymał nowe zasoby lokalowe (ok. 100m dodatkowej powierzchni) w związku ze zmianą siedziby Dziennego Domu Wsparcia działającego przy MOPS w Żarach oraz dodatkowe środki finansowe w wysokości 163 190,00 zł w ramach, których w 2020 r. przeprowadzono prace remontowo-adaptacyjne, w wyniku których utworzono:

- pracownię gospodarstwa domowego,
- salę rehabilitacji,

- pokój wyciszeń dla osób ze spektrum autyzmu,
- salę terapeutyczną
- przeprowadzono generalny remont łazienki dla osób niepełnosprawnych.

Na potrzeby działalności statutowej Domu zakupiono sprzęt do sali rehabilitacji i pokój wyciszeń dla osób ze spektrum autyzmu oraz meble wraz ze sprzętem AGD do nowej pracowni gospodarstwa domowego.

Opracowanie pod nadzorem: **Krystyny Kozłowskiej**, Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych; **Iwony Kubiak**, Zastępcy Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych; **Katarzyny Pękali**, Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, **Marioli Alechno-Buca**, Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy.

5. ZADANIA W ZAKRESIE POPRAWY PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

STRAŻ MIEJSKA

5.1. Podstawa prawna i zadania Straży Miejskiej

Straż Miejska, jako samorządowa umundurowana formacja pełniąca służebną rolę wobec społeczności lokalnej, realizuje zadania z zakresu zapewnienia stanu porządku i bezpieczeństwa w miejscach publicznych, głównie poprzez zapobieganie zagrożeniom oraz inicjowanie działań mających na celu przeciwdziałanie popełnianiu wykroczeń (działania prewencyjne).

Zadania straży miejskiej wynikają wprost z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1795 oraz z 2020 r. poz. 2112), a mianowicie:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
- kontrola publicznego transportu zbiorowego – w zakresie określonym w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1944 i 2400),
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę

- możliwości, świadków zdarzenia,
- ochrona obiektów komunalnych i urzędzeń użyteczności publicznej,
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorzienia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy.

Dyslokacja służb patrolowych wynika z realizacji codziennych zadań stawianych funkcjonariuszom, z prowadzonego rozpoznania i identyfikowania miejsc najbardziej zagrożonych na podstawie własnych obserwacji i informacji otrzymywanych od mieszkańców, zgłoszonych do dyżurnego Komendy Straży Miejskiej.

5.2. Czynności podjęte w 2020 roku

Realizując zadania przewidziane ustawą o strażach gminnych (miejskich) i przepisami prawa miejscowego strażnicy miejscy przeprowadzili w 2020 roku relatywnie mniej kontroli i interwencji w porównaniu do poprzedniego roku. Poniższe liczby w sprawozdaniu wykazują spadek, który miał ścisły związek z utrzymywaniem się od marca 2020 roku pandemii COVID-19 i wykonywanych istotnych zmian zadań dla straży miejskiej wynikających z polecenia wojewody oraz zwiększonej ilości wspólnych służb z funkcjonariuszami Policji. Jak również absencji strażników, którzy będąc narażonymi na zagrożenie, chorowali, bądź przebywali na przymusowych kwarantannach.

Miejsca przeprowadzanych kontroli jak również lokalizacja patroli Straży Miejskiej to przede wszystkim te rejony miasta, które charakteryzują się dużą częstotliwością popeł-

nianych czynów zabronionych.

Główny nacisk w działaniach został położony na prewencyjne przeciwdziałanie wykroczeniom najbardziej dokuczliwym z punktu widzenia mieszkańców Żar (np. parkowanie pojazdów w niedozwolonym miejscu, spalanie odpadów, zanieczyszczanie publicznej przestrzeni przez psie odchody, niewywiązywanie się z obowiązków nałożonych w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim). Równolegle, prowadzone były zdecydowane działania restrykcyjne względem sprawców naruszających prawo, których zachowanie bezpośrednio mogło zagrażać bezpieczeństwu mieszkańców, a także powodować negatywny odbiór społeczny, m.in.: zakłócanie porządku publicznego, spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych czy niszczenie mienia. W tym celu realizo-

wano codzienne dwugodzinne patrole piesze wszystkich ulic miasta.

Jednym z kryteriów odzwierciedlających stan porządku i bezpieczeństwa w mieście była i jest ilość zgłoszeń od mieszkańców i instytucji kierowanych do żarskiej straży, które są przyjmowane przez dyżurnego. Tematyka zgłoszeń jest bardzo zróżnicowana. Do najczęściej występujących zgłoszeń należy zaliczyć: parkowanie pojazdów w miejscach niedozwolonych, pozostawianie psów bez dozoru, czy też spożywanie alkoholu w miejscach objętych zakazem.

W 2020 r. przyjęto i zrealizowano 1666 zgłoszeń, funkcjonariusze nałożyli 208 mandatów karnych na kwotę

22 810,00 złotych, 502 razy zastosowali środek wychowawczy w postaci pouczenia, skierowali 2 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Żarach.

Dla porównania w 2019 r. przyjęto i zrealizowano 2293 zgłoszenia, funkcjonariusze nałożyli 292 mandaty karne na kwotę 25 660,00 złotych, 683 razy zastosowali środek wychowawczy w postaci pouczenia, nie skierowano żadnego wniosku o ukaranie do Sądu Rejonowego.

Natomiast w 2018 r. przyjęto i zrealizowano 2 221 zgłoszeń, funkcjonariusze nałożyli 290 mandatów karnych na kwotę 28 610,00 złotych, 877 razy zastosowali środek wychowawczy w postaci pouczenia oraz skierowali 3 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Żarach.

Najczęściej podejmowanymi interwencjami w wybranych zakresach były:

BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK W KOMUNIKACJI			
DZIAŁANIA	2018	2019	2020
Ilość zrealizowanych interwencji	742	596	449
Pouczono	656	508	364
Mandat karny	83	88	83
Wniosek do sądu	2	0	2

BEZPIECZEŃSTWO OSÓB I MIENIA			
DZIAŁANIA	2018	2019	2020
Ilość zrealizowanych interwencji	66	61	38
Pouczono	27	25	17
Mandat karny	38	36	21
Wniosek do sądu	1	0	0

PORZĄDEK I SPOKÓJ PUBLICZNY			
DZIAŁANIA	2018	2019	2020
Ilość zrealizowanych interwencji	35	10	24
Pouczono	10	6	8
Mandat karny	25	4	16
Wniosek do sądu	0	0	0

PRZECIWKO URZĄDZENIOM UŻYTKU PUBLICZNEGO			
DZIAŁANIA	2018	2019	2020
Ilość zrealizowanych interwencji	117	126	60
Pouczono	60	70	27
Mandat karny	57	56	33
Wniosek do sądu	0	0	0

WYCHOWANIE W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI

DZIAŁANIA	2018	2019	2020
Ilość zrealizowanych interwencji	108	98	50
Pouczono	60	34	22
Mandat karny	48	64	28
Wniosek do sądu	0	0	0

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINIE

DZIAŁANIA	2018	2019	2020
Ilość zrealizowanych interwencji	30	18	49
Pouczono	23	15	42
Mandat karny	10	3	6
Wniosek do sądu	0	0	0

USTAWA O ODPADACH

DZIAŁANIA	2018	2019	2020
Ilość zrealizowanych interwencji	36	37	27
Pouczono	21	12	10
Mandat karny	15	25	17
Wniosek do sądu	0	0	0

Do najpowszechniej popełnianych czynów zabronionych na terenie miasta Żary należy zaliczyć wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. Ogólnie w minionym 2020 roku strażnicy miejscy podjęli 448 interwencji związanych z egzekwowaniem bezpieczeństwa i porządku w komunikacji. W wyniku podjętych działań:

- 83 sprawców wykroczeń ukarano mandatami karnymi na kwotę 9 200,00 zł,
- pouczono 364 kierowców.

Pomimo powszechnej znajomości ustawy z dnia 26 października 1982 r. (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492, z 2021 r. poz. 41) o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wzrosła liczba interwencji wobec osób popełniających wykroczenie z art. 431 „Kto spożywa napoje alkoholowe wbrew zakazom określonym w art. 14 ust. 1 i 2a-6 albo nabywa lub spożywa napoje alkoholowe w miejscach nielegalnej sprzedaży, albo spożywa napoje alkoholowe przyniesione przez siebie lub inną osobę w miejscach wyznaczonych do ich sprzedaży lub podawania, podlega karze grzywny”.

W ramach podejmowanych działań w 2020 r. strażnicy miejscy: wylegitymowali 50 osób spożywających alkohol w miejscach publicznych w tym: pouczyli 22 osoby, nałożyli 28 mandaty karne na kwotę 2 750,00 zł za spożywanie napojów alkoholowych w miejscach zabronionych, przewieźli 21 osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miej-

scza zamieszkania. W trakcie przeprowadzanych czynności zaobserwowano, że po wysokoprocentowy alkohol sięgają również osoby nieletnie znajdujące się na terenie miasta. W związku ze stwierdzonym zagrożeniem Straż Miejska w Żarach podjęła czynności profilaktyczno-edukacyjne przeprowadzając cykl spotkań z uczniami żarskich placówek oświatowych. Ponadto wspólnie z członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzano kontrole miejsc, w których jest sprzedawany alkohol pod kątem przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Kolejną kategorią najczęściej popełnianych wykroczeń w 2020 r. były czyny, które unormowane są w zapisach rozdziału bezpieczeństwa osób i mienia w art. 77 Kodeksu wykroczeń oraz uchwale Rady Miejskiej w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Pomimo wzrostu świadomości mieszkańców Żar odnośnie obowiązków ciążyących na właścicielach psów, mając na uwadze zmniejszoną liczbę psów niezaszczepionych przeciwko wściekliźnie oraz wypuszczanych bez dozoru, problem sprzątania po nich oraz oznakowanie psa w sposób umożliwiający identyfikację jego właściciela ciągle jeszcze nie jest na poziomie zadowalającym. Strażnicy miejscy przeprowadzają cykliczne akcje prewencyjne pn. „Pupil”, mające na celu uświadamianie właścicieli psów o ciążyących na nich obowiązkach

ustawowych. Wobec właścicieli zwierząt, w wyniku zgłoszonych w 2020 r. 180 interwencji, zostały przeprowadzone przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej czynności służbowe. W trakcie przeprowadzonych czynności 21 właścicieli zwierząt ukarano mandatami na kwotę 1 200,00 zł, natomiast 17 pouczone w związku z nie przestrzeganiem obowiązujących zasad.

Pozostałe czynności związane z popełnianymi wykroczeniami w poszczególnych zakresach:

- wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu: 96 interwencji, pouczone 8 osób, ukarano mandatami karnymi 16 sprawców na kwotę 3 170,00 zł;
- wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej: 10 interwencji, pouczone 8 osób;
- wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego: 125 interwencji, pouczone 27 osób, ukarano mandatami karnymi 33 sprawców na kwotę 3 700,00 zł;
- ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tj. z dnia 22 stycznia 2021 r., Dz. U. z 2021 r. poz. 276): 12 interwencji, pouczone 2 osoby;
- ustawie o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (tj. z dnia 16 kwietnia 2020 r. Dz. U. z 2020 r. poz. 797, 875 i 2361): 147 interwencji, pouczone 10 osób, ukarano mandatami karnymi 17 sprawców na kwotę 1 790,00 zł;
- ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, 2320 i 2361): 216 interwencji, pouczone 42 osoby, ukarano mandatem karnym 6 sprawców na kwotę

750,00 zł;

- wykroczenia przeciwko szkodnictwu leśnemu, polnemu i ogrodowemu: 11 interwencji, ukarano mandatami karnymi 2 sprawców na kwotę 100,00 zł.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w trakcie patroli przeprowadzili kontrole w sprawach porządkowo-technicznych, w wyniku których stwierdzono 850 uwag, które zostały przekazane do:

- Wydziału Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska,
- Przedsiębiorstwa Komunalnego PEKOM,
- Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej,
- Zarządu Dróg Powiatowych,
- Spółdzielni Mieszkaniowych - Wspólnot mieszkaniowych,
- nieruchomości prywatnych.

Przeprowadzona została lustracja obiektów, w szczególności użyteczności publicznej, jak również nieruchomości znajdujących się w rękach osób prawnych i fizycznych, pod kątem zagrożeń występujących w okresie zimowym tj. występująca śliskość na drogach, zwisające z dachów budynków nawisy śnieżno-lodowe, sople, a także w związku z nadmierną ilością śniegu zalegającego na dachach.

W 2020 r. podjętych zostało 97 interwencji, których przedmiotem były różnego rodzaju stwierdzone awarie, takie jak wodociągowe, kanalizacyjne, energetyczne, itp., zaistniałe na terenie miasta. Miejsce awarii w razie potrzeby było zabezpieczane, a następnie informacja przekazywana była do zarządcy sieci: telekomunikacyjnej, wodnokanalizacyjnej, energetycznej.

Poniższa tabela zawiera pozostałe przykładowe zgłoszenia, przekazywane do realizacji dla funkcjonariuszy Straży Miejskiej przez zgłaszających w poszczególnych latach (2018 – 2020):

TEMAT ZGŁOSZENIA	2018	2019	2020
zakłócenia porządku publicznego i spokoju	98	93	91
zagrożenia w ruchu drogowym	187	232	286
ochrona środowiska i gospodarka odpadami	306	222	223
zagrożenia życia i zdrowia	117	204	187
zagrożenia pożarowe (katastrofy)	6	5	4
awarie techniczne	267	319	97
zwierzęta	195	159	149
pozostałe zgłoszenia	1045	1059	850

Inne czynności wykonane przez Straż Miejską w Żarach w 2020 r.:

- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy - 26 razy;
- nadzór nad strefą płatnego parkowania: wystawiono 82 zawiadomienia wzywające do dokonania opłaty dodatkowej w strefie płatnego parkowania;
- unieruchomiono pojazdy przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół: 5 pojazdów.

5.3. Zabezpieczenie imprez i uroczystości

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Żarach brali czynny udział w zabezpieczaniu ładu i porządku publicznego podczas imprez kulturalnych, sportowych, religijnych i zgromadzeń odbywających się na terenie miasta. W 2020 roku funkcjonariusze Straży Miejskiej w Żarach zabezpieczali między innymi:

- w dniu 06.01.2020 r. trasę przejścia „Orszaku Trzech Króli”,
- w dniu 12.01.2020 r. „28 Finał WOŚP”,
- w dniu 28.06.2020 r. wybory Prezydenta RP 2020,
- w dniu 12.07.2020 r. zabezpieczenie wyborów Prezydenta RP II tura,
- w dniu 27.09.2020 r. trasy przejazdu wyścigu rowerowego „MTB”,
- w dniu 25.10.2020 r. trasy przemarszu „Pieńko Kobiet”,
- w dniu 20.12.2020 r. „Jarmark Bożonarodzeniowy”,
- w dniu 31.12.2020 r. „Sylwester 2020/2021”.

Prowadzona współpraca Straży Miejskiej z jednostką Policji, odnośnie weryfikacji realizacji nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, zgodnie ze wskazaniami komendanta Policji.

Od dnia 14.04.2020 r. dystrybucja maseczek (kilka tysięcy sztuk) zakupionych przez Urząd Miejski w Żarach dla osób starszych, podczas patroli pełnionych wspólnie z Policją. Maseczki były rozdawane głównie na parkingach przed marketami w godzinach obsługi seniorów.

5.4. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Straż Miejska, podobnie jak inne instytucje w swoich katalogach uprawnień nie posiada wszystkich kompetencji i uprawnień do kompleksowego zrealizowania występujących naruszeń prawa, dlatego też współdziała z właściwymi podmiotami w celu kompetencyjnego przekazywania spraw do realizacji, wyeliminowania stanów zagrożenia, przeprowadzania wspólnych działań, kontroli, jak również wymiany informacji.

Straż Miejska w Żarach współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Żarach, Komendą Wojewódzką Policji w Gorzowie Wlkp., Państwową Powiatową Strażą Pożarną w Żarach, Ochotniczą Strażą Pożarną w Żarach, Strażą Graniczną, Strażą Leśną, Oddziałem Pomocy Doraźnej, Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcją Handlową, Oddziałem Pomocy Doraźnej, Prokuraturą, Sądem Rejonowym w Żarach, Szkołami

i Przedszkolami, Parafiami Kościelnymi, Polskim Związkiem Działkowców, Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad, Firmami Ochroniarskimi, Polskim Czerwonym Krzyżem, Przedsiębiorstwem Komunalnym PEKOM, Zakładem Wodociągów i Kanalizacji, Zakładem Oczyszczania Miasta, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Żarskim Domem Kultury, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym, itp.

Za przykład można podać współpracę z Policją: w 2020 r. odbyło się 401 wspólnych służb w patrolach mieszanych, między innymi w celu zabezpieczenia imprez o charakterze publicznym. W ramach współpracy realizowane są również wspólne inicjatywy i programy profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, np. Bezpieczny przedszkolak, czy Program profilaktyczno-edukacyjny opracowany przez Straż Miejską w Żarach.

5.5. Realizacja działań profilaktyczno – edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa w żarskich szkołach i placówkach oświatowych

W związku z wirusem COVID-19 i licznymi ograniczeniami w kontaktach międzyludzkich Straż Miejska w 2020 roku nie zrealizowała w pełni zamierzonych działań profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych.

SZKOŁY PODSTAWOWE

Ze względu na bezpieczeństwo związane z pandemią COVID-19 decyzją kierownictwa Szkoły Podstawowej nr 1, 2 5, 10, Społecznej i Katolickiej, pogadanki przeprowadzone zostały tylko z uczniami klas pierwszych w salach lekcyjnych z bezwzględnym zachowaniem wymaganych przepisów sanitarnych. Celem zakresu tematycznego było budowanie schematów i zachowań jakimi należy kierować się, aby bezpiecznie przejść drogę do szkoły i do domu, poprawnego zabezpieczenia mieszkania, uzmysłowienie, jakie sytuacje i miejsca są niebezpieczne. Przypomniano podstawowe zasady poruszania się po drodze, poinformowano o obowiązku noszenia elementów odblaskowych na terenie niezabudowanym, w niekorzystnych warunkach przejrzystości powietrza utrudniającego widoczność oraz zaapelowano o noszeniu tych elementów również na terenie zabudowanym. Uzmysłowiono, jakie miejsca i sytuacje są niebezpieczne, m.in. ruiny

budowli, niestrzeżone akwenty wodne, zabawa otwartym ogniem. Utrwalono jak bardzo ważną sprawą jest ochrona środowiska naturalnego i przyrody. Przypomniano o najważniejszych numerach alarmowych. Dla zwiększenia zachowania bezpieczeństwa najmłodszych uczestników ruchu drogowego wszyscy uczniowie otrzymali gadżet w postaci kamizelki odblaskowej. Łącznie w wyżej wymienionych szkołach, w pogadankach uczestniczyło 313 uczniów.

PRZEDSZKOLA

W dniach 19 i 20.10.2020 r. odbyły się na zaproszenie kierownictwa Miejskiego Przedszkola nr 2, 3, 7, 8 spotkania w grupach pięcioletków i sześciolatek. Tematem przewodnim spotkań był „Bezpieczny Przedszkolak” Celem zakresu tematycznego było przedstawienie roli i zadań Straży Miejskiej jako umundurowanej formacji dbającej o bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Reasumując przebieg spotkań z najmłodszą grupą mieszkańców należy wyciągnąć bardzo pozytywne wnioski, co do odbioru prowadzonych prelekcji. Dzieci posiadają bogatą wiedzę z zakresu bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Znają formację Straży Miejskiej oraz jej rolę. Potrafią bezbłędnie podać numery telefonów alarmowych. Znają swoje dane personalne i wiedzą w jaki sposób postępować w przypadku zagubienia się. Przekazywaną wiedzę przyswajają bardzo szybko, i jak twierdzą, potrafią wykorzystać w praktyce. Można wywnioskować, że potrafią unikać sytuacji stwarzających zagrożenie oraz zachować się w sposób asertywny. Przedszkolakom wręczono gadżet w postaci spacerowego węża odblaskowego z 24 uchwyty, przydatnego przy wyjściu na wycieczkę poza teren przedszkola.

W zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa, w 2019 r. Straż Miejska realizowała zajęcia w zakresie samoobrony kobiet i dziewcząt.

W okresie 09.03 - 27.07.2020 r. odbyły się zajęcia z samoobrony dla kobiet w formie praktycznej i teoretycznej „Bezpieczne Żary, bezpieczna żaranka” i „Bezpieczne Żary, bezpieczna uczennica”. Straż Miejska od wielu lat dostrzegła w naszym mieście przypadki przemocy fizycznej i psychicznej, również wobec kobiet. Formy przemocy i agresji najczęściej używane są przez osoby uzależnione od alkoholu, w stanie po użyciu alkoholu lub innych środków psychoaktywnych oraz pod wpływem ludzkiej złośliwości. Zdarzają się przypadki, w których kobiety zwracają się o pomoc do Straży Miejskiej. Dostrzeżono również symptomy agresji i przemocy wobec nieletnich dziewcząt. Uznano więc, że działania profilaktyczne ukierunkowane na przedstawione zagadnienia problemowe wpłyną korzystnie na bezpieczeństwo mieszkańców i wystąpiono do Burmistrza Miasta o zorganizowanie V Edycji dla kobiet i uczennic cyklu praktycznych i teoretycznych zajęć z zakresu bezpieczeństwa pod hasłem „Bezpieczne Żary bezpieczna żaranka” i „Bezpieczne Żary, bezpieczna uczennica”. Straż Miejska była realizatorem przedsięwzięcia przy współudziale Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach. Zajęcia teoretyczne i praktyczne przewidziane zostały dla 30 kobiet i 30 uczennic. Zajęcia praktyczne prowadzone były przez specjalistę z zakresu ćwiczeń samoobronnych, natomiast zajęcia teoretyczne prowadzone były przez specjalistów z różnych zakresów tematycznych. Zajęcia rozpoczęto w dniu 09.03.2020 r., niestety ze względu na pandemię koronawirusa i wprowadzenie zakazu działalności siłowni i sal gimnastycznych, zajęcia z samoobrony zawieszono zostały do dnia 11.06.2020 r. Szkolenie zrealizowano w zaplanowanej całości w dniu 27.07.2020 r.

W 2020 r. w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa dla środowiska naturalnego i człowieka Straż Miejska uczestniczyła w akcjach o zasięgu lokalnym, ogólnokrajowym i międzynarodowym.

W trosce o czystość powietrza i środowiska naturalnego w dniach 16-22.09.2020 r. Straż Miejska po raz kolejny aktywnie włączyła się do akcji o zasięgu europejskim - Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu. Tegoroczna edycja ETZT upłynęła pod hasłem „Zeroemisyjna mobilność dla każdego”. Sprzyjająca słoneczna pogoda zachęciła mieszkańców naszego miasta do wybrania alternatywnych, środków transportu. W mieście minimalnie zauważalny był zmniejszony ruch samochodów osobowych i zwiększony ruch rowerowy. Właściciele rowerów mieli możliwość znakowania bicykli w KPP Żary, natomiast korzystającym z miejskich rowerów specjalista udzielał instruktażu obsługi w wypożyczeniu. W dniu bez samochodu (22 września) mieszkańcy korzystali bezpłatnie z komunikacji miejskiej. W tym dniu przed ratuszem w ustawionym namiocie strażnicy miejscy tematycznie rozmawiali z mieszkańcami, natomiast osobom, które wybrały alternatywny do samochodu ekologiczny środek lokomocji wręczano gadżety z elementami odblaskowymi.

Konkurs rysunkowy z zakresu ochrony środowiska i bezpieczeństwa najmłodszych mieszkańców.

W dniu 28.02.2020 r. w Sali Widowiskowej ŻDK LUNA odbył się finał ekologicznego konkursu plastycznego zatytułowanego „Nie spalaj odpadów i innych śmieci, szanuj zdrowie dorosłych i dzieci”. Konkurs ogłoszony został przez Burmistrza Miasta Żary w listopadzie 2019 r., w ramach działań profilaktycznych, w zakresie ochrony środowiska. Konkurs skierowany był do uczniów miejscowych szkół podstawowych. Realizatorem konkursu była Straż Miejska. Wpłynęło 137 prac. Nagrodzonych zostało 15 prac i 22 wyróżniono.

W roku 2020 Straż Miejska mając na uwadze bezpieczeństwo najmłodszych mieszkańców, przeprowadziła tematyczne akcje w rejonie szkół, placówek oświatowych oraz miejsc wypoczynku na terenie miasta Żary.

W dniach 22-26.06.2020 r. „Bezpieczne zakończenie roku szkolnego”

Celem akcji były działania związane z kontrolą miejsc sprzyjających gromadzeniu się młodzieży szkolnej w aspekcie zachowania bezpieczeństwa wśród uczniów kończących rok szkolny.

26.06.2020 r. „Trzeźwy nastolatek”

Akcja wspólna z Komendą Powiatową Policji w Żarach. Celem akcji były działania związane z kontrolą miejsc sprzyjających gromadzeniu się młodzieży szkolnej w aspekcie zachowania bezpieczeństwa wśród uczniów kończących rok szkolny i prewencyjnego zapobiegania spożywania napojów alkoholowych i innych środków odurzających.

26.06-31.08.2020 r. „Przestrzegania zakazu kąpieli”

Celem akcji były działania polegające na kontroli przestrzegania zakazu kąpieli w rejonach niestrzeżonych zbiorników wodnych. Akcja również miała na celu eliminowanie zakłócania spokoju oraz zaśmiecania terenów wokół zbiorników wodnych przez młodzież i dorosłych gromadzących się w ciepłe dni. Działania prewencyjne przeprowadzono wspólnie z WOPR i KPP Żary. Nie stwierdzono przypadków łamania zakazu kąpieli.

26.08-11.09.2020 r. „Bezpieczna droga do szkoły”

Celem akcji było zapewnienie bezpiecznej drogi do szkoły, kontrola w rejonie placówek oświatowych pod kątem prawidłowości oznakowania oraz stanu technicznego znaków drogowych i urządzeń zabezpieczających w okolicy przedszkoli i szkół. Ponadto kontrole związane były z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, w szczególności w stosunku do uczniów przemieszczających się do szkół, niechronionych uczestników ruchu drogowego. Napotkanym uczniom wręczano gadżety odblaskowe oraz przeprowadzano rozmowę związaną z pokonaniem w sposób bezpieczny drogi z domu do szkoły i ze szkoły do domu.

W 2020 r. Straż Miejska uczestniczyła w ewaluacji zewnętrznej problemowej szkół

Na zaproszenie Dyrektora SP 1 Straż Miejska w dniu 11.02.2020 r. uczestniczyła w ewaluacji, w charakterze partnera współpracującego ze szkołą, przeprowadzonej przez Przedstawiciela Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. Celem ewaluacji było m.in. wyrażenie opinii dotyczącej zagadnienia problemowego z zakresu bezpieczeństwa uczniów uczęszczających do tej szkoły oraz to, czy kierownictwo szkoły w sposób prawidłowy i wystarczający podejmuje działania w zakresie bezpieczeństwa uczniów w szkole. Ewaluacja prowadzona była bez obecności kierownictwa szkoły.

6. SPRAWY OBYWATELSKIE, ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Sprawy obywatelskie realizowane są jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów.

6.1. Dowody osobiste

Na podstawie art. 8 pkt. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 roku o dowodach osobistych, organy gmin wydają dowody osobiste na wniosek.

Statystyka wydanych dowodów w latach 2018-2020

Rok	Liczba wydanych dowodów osobistych	Wniosek o dowód osobisty niedopuszczony do produkcji	Wniosek o dowód osobisty zakończony odmownie	Wniosek o dowód osobisty pozostawiony bez rozpoznania	Liczba unieważnionych dowodów osobistych
2018	3 677	0	0	8	797
2019	3 258	0	0	0	849
2020	2 297	0	0	0	855

6.2. Ochotnicza Straż Pożarna

W Żarach działa jedna jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej – OSP Żary-Kunice. Jednostka została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w dniu 28 marca 2001 roku. Obecnie jednostka zrzesza 29 członków OSP, z tego 23 wchodzących w skład tzw. grupy bojowej uprawnionych do działań ratowniczo-gaśniczych. Jednostka funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, a ich szczegółowe zadania oraz organizację określa statut jednostki.

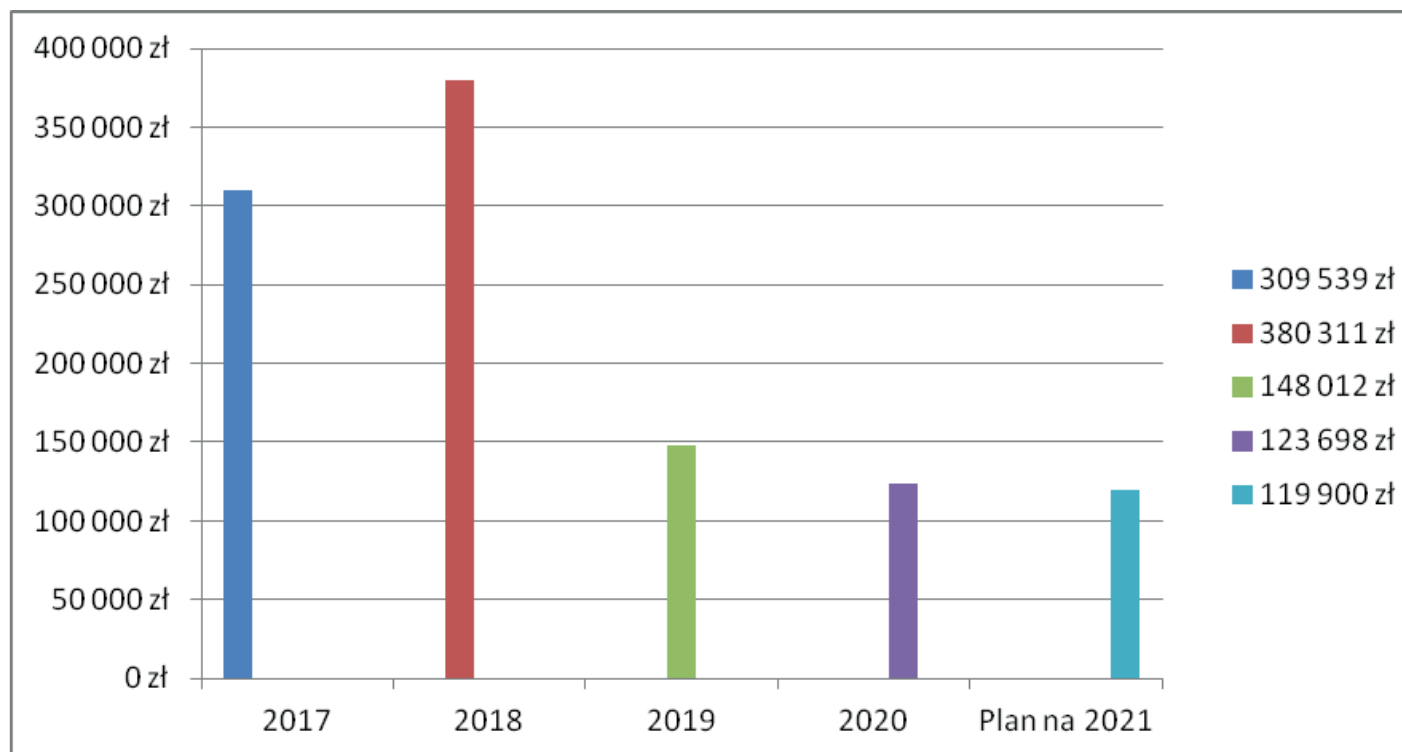
W 2020 roku OSP Żary-Kunice była dysponowana do działań ratowniczo-gaśniczych przez Powiatowe Stanowisko Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Żarach 111 razy, w tym: w gaszeniu pożarów 52 razy, w likwidacji miejscowych zagrożeń 58 razy, alarmy fałszywe 1 raz. Dodatkowo 18 razy jednostka była dysponowana do zabezpieczenia operacyjnego miasta Żary i powiatu. Jednostka wyposażona jest w dwa specjalistyczne samochody pożarnicze: średni samochód ratowniczo-gaśniczy na podwoziu Mercedes Atego oraz lekki samochód ratowniczo-gaśniczy na podwoziu Peugeot Boxer.

Stan wyszkolenia strażaków OSP

Dowódcy OSP	Naczelnicy OSP	Strażacy ratownicy OSP	Kierowcy konserwatorzy sprzętu ratowniczego	Z zakresu ratownictwa technicznego	Z zakresu KPP	Z zakresu współpracy z LPR
7	6	22	7	10	9	6

Wydatki gminy na OSP

6.3. Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego

Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego, powołany został jako organ pomocniczy Burmistrza Miasta Żary właściwy w sprawach zapewnienia wykonywania zadań w zakresie zarządzania kryzysowego. W skład zespołu wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Żarach oraz przedstawiciele służb z terenu miasta (obecnie 26 osób).

Zespół współdziała między innymi z:

- Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Żarach,
- Komendą Powiatową Policji w Żarach,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Żarach-Kunicach,
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Żarach,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Żarach,
- Komendą Straży Miejskiej w Żarach,
- Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w Żarach,
- Polskim Czerwonym Krzyżem - Oddziałem Rejonowym w Żarach.

Do zadań zespołu należy w szczególności:

- ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń,
- przygotowanie propozycji działań i przedstawienie Burmistrzowi wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w Miejskim Planie Zarządzania Kryzysowego,
- przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami,
- opracowanie i aktualizacja planu zarządzania kryzysowego,
- koordynowanie działania sił i środków otrzymanych z zewnątrz.

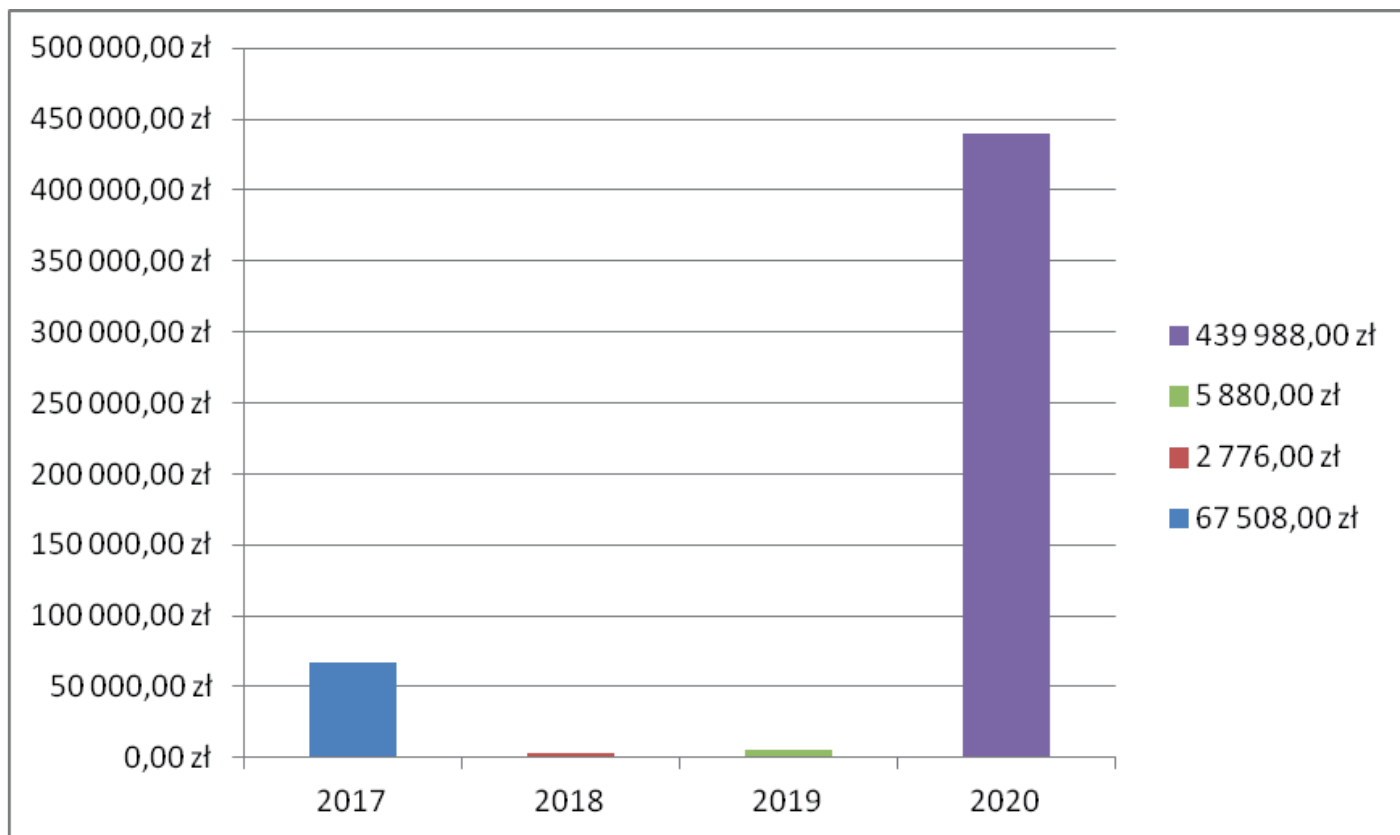
Posiedzenia zespołu zwołuje przewodniczący zespołu (Burmistrz) nie rzadziej niż dwa razy w roku. W przypadkach wymagających natychmiastowej pracy zespołu, przewodniczący może zarządzić posiedzenie zespołu w trybie nadzwyczajnym.

Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego uczestniczy w szkoleniach obronnych zgodnie z planem szkoleń obronnych zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego. Podstawę opracowania Planu szkolenia obronnego w mieście Żary stanowi rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 października 2015 r. w sprawie szkolenia obronnego, Program szkolenia obronnego w mieście Żary, oraz Wytyczne Wojewody Lubuskiego do szkolenia obronnego. Głównym celem szkolenia obronnego jest przygotowanie kadry kierowniczej, kierowników jednostek nadzorowanych, zespołów zadaniowych wchodzących

w skład stanowiska kierowania, do sprawnego przygotowania propozycji praktycznego działania w sytuacji wprowadzenia do realizacji zadań wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania miasta oraz zgrywanie elementów systemu obronnego państwa a także sprawdzenie umiejętności udzielania wsparcia Siłom Zbrojnym RP oraz wojskom sojusznicznym w czasie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

Wydatki gminy na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego

Zgodnie z uchwałą budżetową Rady Miejskiej w Żarach na 2020 r. utworzono rezerwę celową na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości 629 165, 00 złotych. W sytuacji pandemii uruchomiono rezerwę w kwocie 425 672, 00 zł na zadania związane z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19.

6.4. Obrona Cywilna

Obrona cywilna ma na celu ochronę ludności, zakładów pracy i urzędzeń użyteczności publicznej, dóbr kultury, ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny oraz współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska, a także usuwaniu ich skutków. Działalność obrony cywilnej w systemie obronnym państwa sprowadza się przede wszystkim do ratowania i stwarzania poszkodowanym warunków do przetrwania w sytuacjach ekstremalnych. Strategiczny cel, jakim jest ochrona ludności, osiąga się poprzez realizację określonych zadań.

Do podstawowych zadań obrony cywilnej należą w szczególności:

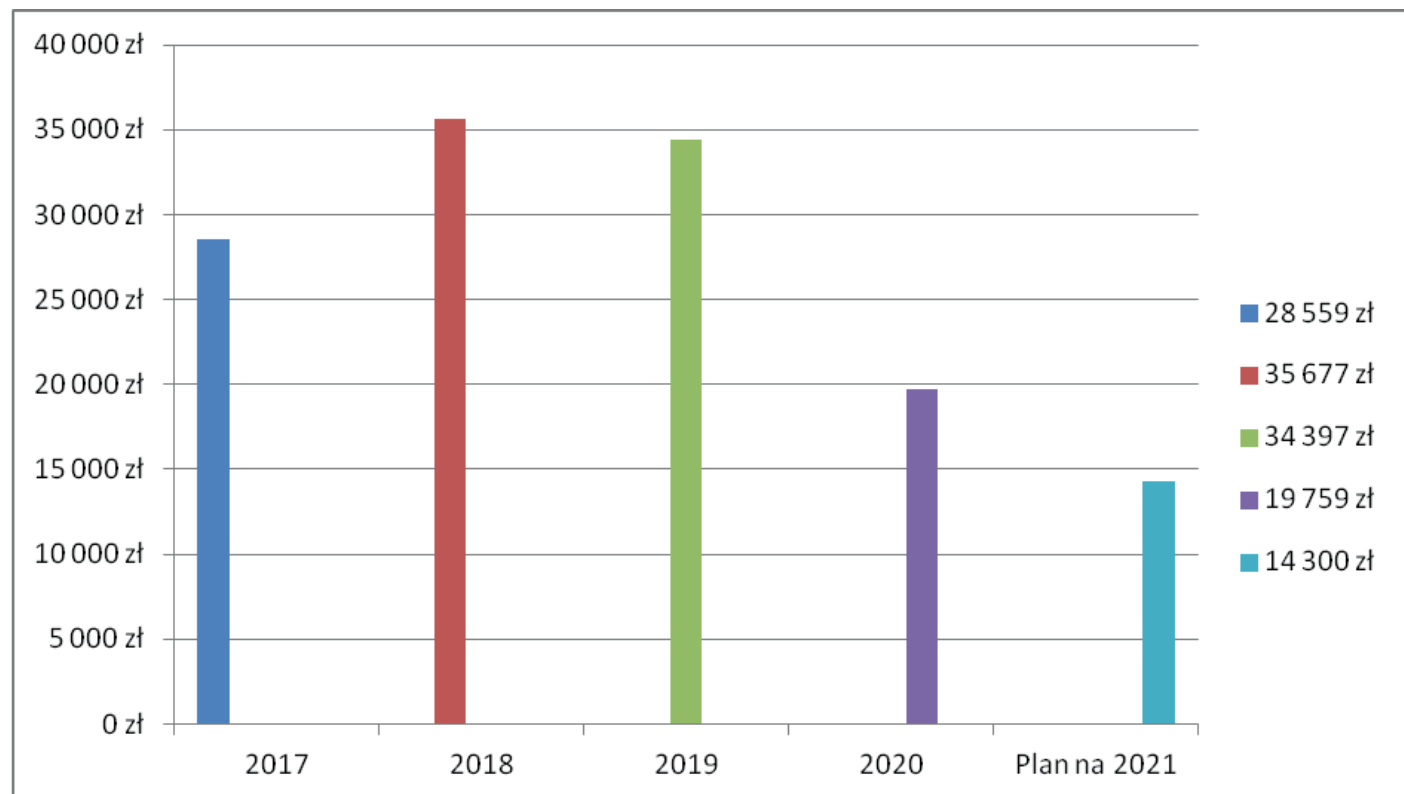
- wykrywanie zagrożeń oraz ostrzeżenie i alarmowanie,
- organizowanie ewakuacji ludności,
- zaopatrywanie ludności w sprzęt i środki ochrony indywidualnej,
- organizowanie doraźnych pomieszczeń i zaopatrzenia dla poszkodowanej ludności,
- zabezpieczenie dóbr kultury, urzędzeń użyteczności publicznej i ważnej dokumentacji,
- doraźna pomoc w przywracaniu i utrzymaniu porządku w strefach dotkniętych klęskami.

Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi przeznaczonymi do wykonywania zadań obrony cywilnej są formacje obrony cywilnej powołane w 9-ciu zakładach pracy z terenu miasta Żary. Działalność w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego realizowana jest na podstawie corocznych Wytycznych Burmistrza Miasta Żary – Szefa Obrony Cywilnej Miasta do działalności w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz Kalendarzowego planu działania w tym zakresie.

Zadaniem Burmistrza wynikającym z ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. (Dz. U. z 2021 poz. 372) o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej jest nakładanie, w drodze decyzji administracyjnej, obowiązku świadczeń osobistych lub rzeczowych na wniosek Wojskowego Komendanta Uzupelnień, kierownika jednostki zmilitaryzowanej lub wykonującej zadania na potrzeby obrony państwa albo właściwego organu obrony cywilnej. Świadczenia osobiste i rzeczowe mają na celu zaspokojenie potrzeb obronnych państwa, zwalczanie klęsk żywiołowych oraz likwidację ich skutków.

Wydatki gminy na Obronę Cywilną

6.5. Kwalifikacja wojskowa

Na podstawie art. 31 ustawy o powszechnym obowiązku obrony rejestrację i kwalifikację wojskową prowadzi Burmistrz właściwy ze względu na administrowany teren. Burmistrz miasta Żary przeprowadza kwalifikację wojskową na terenie miasta, wzywa do stawiennictwa przed Powiatową Komisją Lekarską mężczyzn rocznika podstawowego oraz osoby nieposiadające uregulowanego stosunku do służby wojskowej.

Liczba mężczyzn podlegających kwalifikacji wojskowej w 2019 roku	Liczba mężczyzn, którzy się nie stawili do kwalifikacji wojskowej bez podania przyczyny w 2019 roku
175	2
Liczba mężczyzn podlegających kwalifikacji wojskowej w 2020 roku	Liczba mężczyzn, którzy się nie stawili do kwalifikacji wojskowej bez podania przyczyny w 2020 roku
161	3

6.6. Imprezy masowe

Na podstawie art. 24 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 20 marca 2009 roku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2171) organem wydającym zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej jest Burmistrz właściwy ze względu na miejsce jej przeprowadzenia. Każdego roku Burmistrz Miasta Żary wydaje zezwolenia na imprezy masowe odbywające się na terenie miasta oraz określa szczegółowe warunki bezpieczeństwa, a także zobowiązuje organizatora do ich przestrzegania.

Imprezy masowe przeprowadzone na terenie miasta Żary

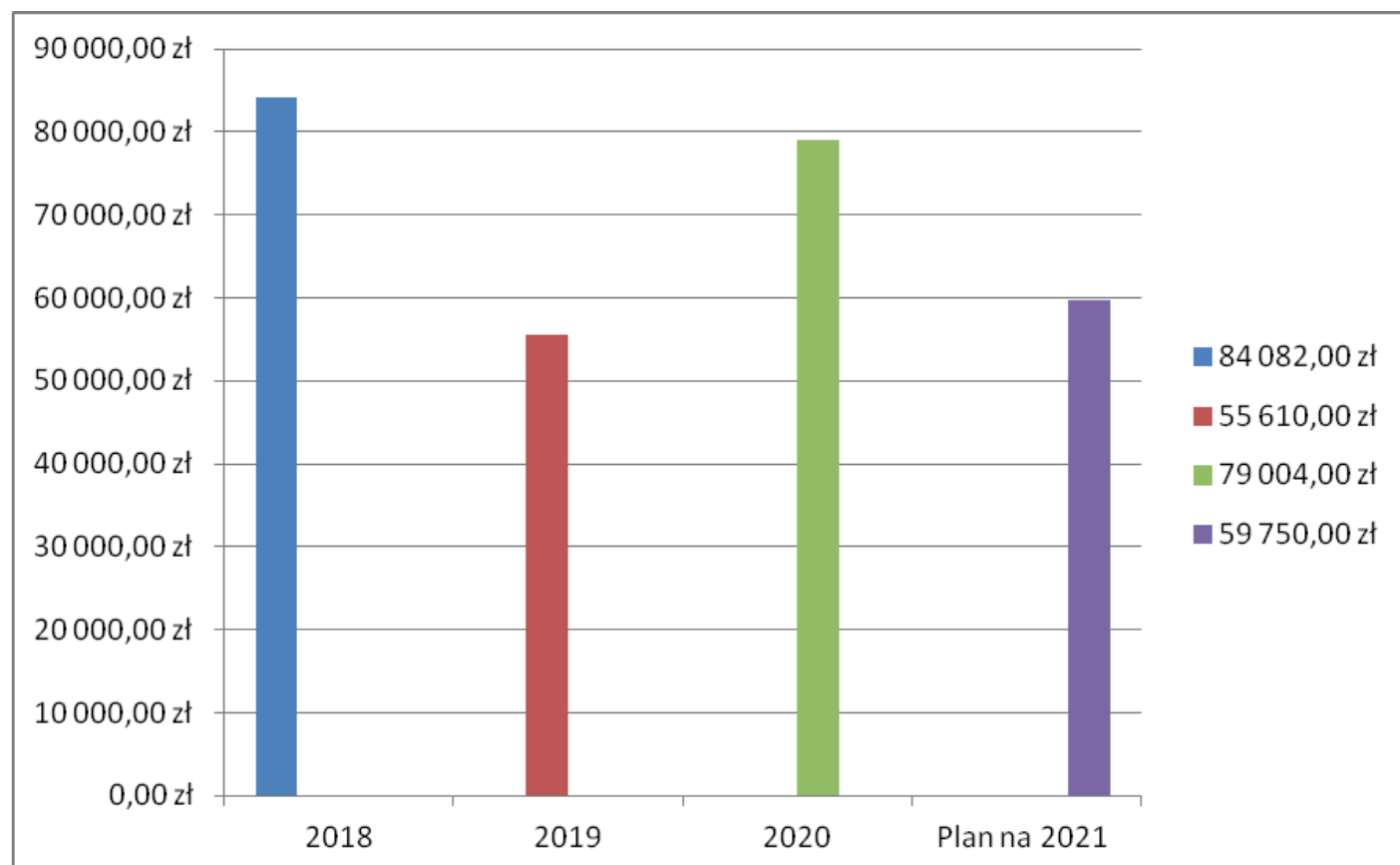
Termin imprezy masowej	Nazwa imprezy masowej	Ogólna liczba uczestników imprezy
ROK 2018		
1.05.2018	Żarska Majówka	2000 osób
24.08.2018 – 26.08.2018	Dni Żar	3000 osób
9.12.2018	Kabaret	600 osób
ROK 2019		
1.05.2019	Żarska Majówka	2000 osób
25.08.2019 – 27.08.2019	Dni Żar	3000 osób
15.09.2019	Koncert jubileuszowy	2000 osób
ROK 2020		

W związku z koniecznością ograniczenia kontaktów społecznych, w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-COV-2, czego wyrazem są ograniczenia obowiązujące na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, w 2020 r. nie odbyły się imprezy masowe.

6.7. Świadczenia pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie żołnierzom rezerwy za czas ćwiczeń wojskowych

Zgodnie z art. 119a ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej Burmistrz ustala i wypłaca świadczenia pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie żołnierzom rezerwy, za czas ćwiczeń wojskowych.

Wydatki gminy na realizację wypłat świadczeń dla żołnierzy

Opracowanie pod nadzorem Agnieszki Izdebskiej, Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego.

7. ZASÓB KOMUNALNY, GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI, GOSPODARKA PRZESTRZENNA

7.1. Zasób komunalny gminy

W skład zasobu komunalnego Gminy wchodzi lokale mieszkalne, socjalne, użytkowe, garaże, lokale tymczasowe w budynkach stanowiących 100% własności Gminy Żary o statusie miejskim oraz lokale mieszkalne, socjalne, użytkowe, garaże, lokale tymczasowe w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

Zestawienie nieruchomości lokalowych o funkcji mieszkalnej oraz garaży wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żary o statusie miejskim wg. stanu na dzień 31.12.2020 r.

	Podział	Liczba lokali	Pow. użytkowa [m ²]	Ilość budynków
GMINA	Mieszkalne	605	25 541,68	97
	Socjalne	217	7 230,89	
	Tymczasowe	4	95,36	
	Mieszkalne (jednostki wojskowe)	8	346,24	
	Razem mieszkalne	834	33 214,17	
	Użytkowe	31	2 025,66	
	Garaże	17	295,25	
	Razem użytkowe	47	2 320,91	
	OGÓŁEM GMINA	881	36 535,08	
	GMINA WE WSPÓLNOCIE	Mieszkalne	850	
Socjalne		5	156,95	
Tymczasowe		1	29,30	
Mieszkalne (jednostki wojskowe)		2	132,40	
Razem mieszkalne		858	40 344,44	
Użytkowe		56	2 493,74	
Garaże		15	302,30	
Razem użytkowe		71	2 796,04	
OGÓŁEM GMINA		929	43 140,48	
OGÓŁEM MIESZKALNE		1692	73 558,61	
OGÓŁEM UŻYTKOWE		86	4 519,40	
OGÓŁEM GARAŻE		32	597,55	
OGÓŁEM ZASOBY		1810	78 675,56	418

Liczba oczekujących na najem lokali, według stanu na 31.12.2020 r., wynosiła:

- najem lokali komunalnych - 33,
- najem lokali socjalnych - 11.

Liczba zawartych umów najmu w roku 2020 wyniosła:

- najem lokali komunalnych - 35,
- najem lokali socjalnych - 14,
- zamiany lokali - 1.

7.2. Grunty stanowiące majątek gminy

Grunty stanowiące własność Gminy Żary o statusie miejskim według stanu na koniec 2020 r., wynoszą 1 140,04 ha, w tym grunty nieobciążone użytkowaniem wieczystym stanowią 1 017,90 ha.

Majątek Gminy, analizując całokształt obrotów, tj. w następstwie sprzedaży nieruchomości w trybie przetargowym, a także bezprzetargowym, przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności i nabycia uległy zmniejszeniu w stosunku do 2019 r. o 9,97 ha.

Zestawienie gruntów wchodzących w skład zasobu Gminy Żary o statusie miejskim wg stanu na dzień 31.12.2020 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	GRUNTY STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ GMINY ŻARY O STATUSIE MIEJSKIM		
1	Grunty wchodzące w skład zasobu nieruchomości gminnych	1017,90 ha, w tym:	
		grunty oddane w trwałe zarząd	35,79 ha
		pozostałe	982,11 ha
2	Grunty stanowiące własność gminy, stanowiące przedmiot użytkowania wieczystego	122,14 ha, w tym:	
		powierzchnia gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym	70,05 ha
		pozostałe	52,09 ha
POWIERZCHNIA ŁĄCZNA		1150,01 ha	

7.3. Gospodarka nieruchomościami

Obrót nieruchomościami gminnymi regulują przepisy zawarte w art. 18, ust. 2, pkt 9, lit a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), art. 34, ust. 6, 6a, 6b i art. 68 ust. 1b ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990) i rozporządzeń wykonawczych. Na ich podstawie Rada Miejska w Żarach podjęła uchwałę nr XII/109/15 z dnia 30 października 2015 r. w sprawie zasad obrotu nieruchomościami stanowiącymi mienie komunalne miasta Żary.

7.3.1. Sprzedaż nieruchomości gminnych

7.3.1.1. Sprzedaż w formie przetargu ustnego nieograniczonego

Sprzedano ogółem 61 nieruchomości gminnych, w tym:

- 54 lokali mieszkalnych (44 na rzecz najemców i 10 w trybie przetargowym),
- 1 lokal o innym przeznaczeniu niż mieszkalne,
- 7 działek gruntu (3 w trybie przetargowym i 4 w trybie bezprzetargowym).

Wykaz lokali mieszkalnych sprzedanych w trybie przetargowym w 2020 r.

Lp.	Położenie	Wartość nieruchomości (lokal + grunt)	Cena sprzedaży	Powierzchnia użytkowa	Cena za m ²	Liczba pokoi	Wykup lokalu na raty (I rata)
1	ul. Kazimierza Wielkiego 3/2	80 000,00 zł	81 000,00	30,0	2 700,00 zł	1	0

Lp.	Położenie	Wartość nieruchomości (lokal +grunt)	Cena sprzedaży	Powierzchnia użytkowa	Cena za m ²	Liczba pokoi	Wykup lokalu na raty (I rata)
2	Pl. Rynek 6-7/2	229 500,00 zł	232 000,00, po udzieleniu 50% bonifikaty z tytułu wpisania budynku do rejestru zabytków – 116 000,00	116,5	1 991,42 zł	3	0
3	ul. Kaszubska 10/7	25 500,00 zł	26 000,00 zł	18,4	1 413,04 zł	1	0
4	ul. Parkowa 2/7a	25 000,00 zł	25 500,00 zł	9,2	2 771,74 zł	1	0
5	ul. Broni Pancерnej 5B/3	200 000,00 zł	202 000,00 zł	79,30	2 547,29 zł	2	0
6	ul. Niepodległości 11/I/9	22 500,00 zł	23 000,00 zł	17,50	1 314,29 zł	1	0
7	ul. Paderewskiego 36/39	81 750,00 zł	103 000,00	31,40	3 280,25 zł	1	0
8	ul. Westerplatte 7/7	51 750,00 zł	65 000,00	43,30	1 501,15 zł	1	0
9	ul. Niepodległości 11/II/5	16 950,00 zł	17 450,00	17,60	991,48 zł	1	0
10	ul. Konopnickiej 12/1	105 000,00 zł	115 500,00	55,40	2 075,81zł	2	0
SUMA		837 950,00 zł	774 450,00				
Z tytułu sprzedaży lokali w formie przetargowej uzyskano łącznie kwotę 774 450,00 zł.							

Wykaz działek budowlanych sprzedanych w drodze przetargu w roku 2020 r.

Lp.	Położenie	Nr działki	Obręb	Powierzchnia w m ²	Przeznaczenie	Cena sprzedaży (zł netto)	Cena m ² w zł
1	al. Wojska Polskiego	509/1	Obręb 6	2 787	Nieruchomość znajduje się na terenie nieobjętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Dla powyższego terenu nie została również wydana decyzja o warunkach zabudowy.	255 000,00	92,00
2	Osadnicza	259	Obręb 5	248	Zgodnie ze zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Żary uchwaloną uchwałą Nr XXIX/31/97 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 18 czerwca 1997 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 15, poz. 149 z dn. 16.09.1997 r. ze zmianami), działka nr 259, obręb 5, nieruchomość zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem K7MU – teren zabudowy mieszkalno-usługowej.	12 500,00	51,00

Lp.	Położenie	Nr działki	Obręb	Powierzchnia w m ²	Przeznaczenie	Cena sprzedaży (zł netto)	Cena m ² w zł
3	Różana	1247/5	Obręb 6	1584	Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów przy ul. Leśnej i Komuny Paryskiej w Żarach uchwalonego uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XIX/116/08 z dnia 12 czerwca 2008 r. (Dz. U. Woj. Lubuskiego z dnia 7 sierpnia 2009r, Nr 86, poz. 1338), działka ewidencyjna nr 1247/5, obręb 6, nieruchomość zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem MN2- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.	101 000,00	64,00

W wyniku sprzedaży przetargowej osiągnięto łączną kwotę 1 142 950,00 zł

7.3.1.2. Sprzedaż w formie bezprzetargowej

7.3.1.2.1. Sprzedaż lokali mieszkalnych i użytkowych na rzecz najemców

Przy sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców stosuje się bonifikaty:

- 80% ceny określonej na podstawie wartości lokalu w budynkach wybudowanych przed 1945 r. (przy wpłacie jednorazowej),
- 75% ceny określonej na podstawie wartości lokalu w budynkach wybudowanych po 1945 r. (przy wpłacie jednorazowej).

W przypadku płatności ratalnych wysokość bonifikaty zostaje obniżona o 5%.

Wykaz lokali mieszkalnych sprzedanych na rzecz najemców w 2020 r.

Lp.	Położenie	Wartość nieruchomości	Cena sprzedaży	Pow. użytkowa	Cena za m ²	Liczba pokoi	Wykup lokalu na raty (I rata)
1	Szkolna 10/1	72 700,00	14 540,00	31,5	2 307,94	1	0
2	Grunwaldzka 12/2	119 180,00	23 836,00	70,9	1 680,96	3	0
3	Młynarska 9/11	93 620,00	18 724,00	36,5	2 564,93	2	0
4	Okrzei 52/8	154 000,00	30 800,00	57,85	2 662,06	2	0
5	Żagańska 24/1	154 750,00	30 950,00	62,6	2 472,04	3	0
6	Podchorążych 2/5	206 130,00	41 226,00	81,8	2 519,93	3	0
7	Zwycięzców 22A/9	188 500,00	47 125,00	56,2	3 354,09	3	0
8	Strzelców 5A/3	71 000,00	14 200,00	33,9	2 094,40	2	0
9	Okrzei 12/7	110 800,00	22 160,00	43,2	2 564,81	2	0
10	Grunwaldzka 8/6	113 770,00	22 754,00	61,4	1 852,93	2	0
11	pl. Rynek 18/3	179 600,00	35 920,00	66,3	2 708,90	3	0
12	Gnieźnieńska 19/6	125 300,00	0,00	45,5	2 753,85	2	3 137
13	Kurpińskiego 4/14	136 340,00	34 085,00	37,8	3 606,88	2	0
14	Bohaterów Getta 57/2	122 560,00	24 512,00	52,6	2 330,04	3	0
15	Szkolna 8/8	96 190,00	19 238,00	37,5	2 565,07	1	0

Lp.	Położenie	Wartość nieruchomości	Cena sprzedaży	Pow. użytkowa	Cena za m ²	Liczba pokoi	Wykup lokalu na raty (I rata)
16	Broni Pancерnej 9/11	193 800,00	38 760,00	78,4	2 471,94	3	0
17	Moniuszki 9A/1	127 500,00	25 500,00	47,95	2 59,02	2	0
18	Moniuszki 13/14	90 155,00	18 031,00	36,5	2 470,00	1	0
19	Szkolna 8/14	230 760,00	46 152,00	112,29	2 055,04	4	0
20	Lotników 4/7	154 280,00	30 856,00	60,1	2 567,05	2	0
21	Okrzei 75/8	173 530,00	34 706,00	70,2	2 471,94	3	0
22	Okrzei 5/6	167 290,00	33 458,00	65,17	2 566,98	3	0
23	Witosa 17/1	128 150,00	25 630,00	55	2 330,00	3	0
24	Moniuszki 18E/7	169 830,00	33 966,00	68,7	2 472,05	3	0
25	Gnieźnińska 3/1	121 320,00	0,00	47,3	2 564,90	2	3 030
26	pl. Inwalidów 3/8	170 770,00	34 154,00	74,8	2 283,02	3	0
27	Zgorzelecka 8/8	93 600,00	18 720,00	35,2	2 659,09	2	0
28	Męczenników Ośw.3/28	160 330,00	40 082,50	45,1	3 554,99	2	0
29	Strzelców 5A/8	75 210,00	15 042,00	34,5	2 180,00	3	0
30	Wrocławska 17/7	68 630,00	13 726,00	28,3	2 425,09	1	0
31	Mieszka I-go 24/9	108 260,00	21 652,00	48,7	2 223,00	2	0
32	Szymanowskiego 27/2	203 500,00	50 875,00	58,9	3 455,01	3	0
33	Średnia 13/4	98 240,00	19 648,00	38,3	2 565,01	2	0
34	Myśliwska 4/57	154 800,00	38 700,00	45,8	3 379,91	2	0
35	Lotników 4B/2	62 540,00	12 508,00	26,3	2 377,95	1	0
36	Szkolna 8/6	89 780,00	17 956,00	35	2 565,14	1	0
37	Myśliwska 4/30	178 800,00	44 700,00	54,2	3 298,89	3	0
38	pl. Inwalidów 3/6	131 980,00	44 700,00	55,5	2 378,02	3	0
39	Moniuszki 37/1	84 100,00	16 820,00	41,6	2 021,63	1	0
40	Szkolna 12/4	89 520,00	0,00	34,9	2 565,04	1	5 280
41	Lelewela 18/2	138 400,00	27 680,00	56,5	2 449,56	3	0
42	Witosa 38/10	83 400,00	16 680,00	36,5	2 284,93	2	0
43	Katowicka 2F/49	171 100,00	42 775,00	50,2	34 08,37	3	0
44	Myśliwska 6/24	119 300,00	29 825,00	36,16	3 299,23	1	0
SUMA		5 783 315,00	1 155 068,50				11 447

Z tytułu sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemców uzyskano łączną kwotę 1 155 068, 50 zł.

7.3.1.2.2. Sprzedaż nieruchomości gruntowych

Wykaz sprzedanych nieruchomości zbytych w drodze bezprzetargowej

Lp.	Położenie	Nr działki / obręb	Pow. m ²	Przeznaczenie	Cena sprzedaży netto zł	Cena m ² w zł	Uwagi
1	Baczyńskiego	179/9 7	38	Dla powyższego terenu została wydana decyzja Nr 93/2012 Burmistrza Miasta Żary z dn. 05.07.2012 r. o warunkach zabudowy, dla inwestycji polegającej na budowie garażu jedno stanowiskowego.	5 720,00	151,00	art. 37 ust. 3 pkt 2 u.g.n
2	Rzemieśnicza	2/131 2/133 1	42	Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego byłego lotniska w Żarach uchwalonego uchwałą Nr XXIX/34/2001 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 12 lipca 2001r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 32, poz. 401 z dn. 15.03.2002r ze zmianami) działki nr 2/131 i 2/133, obręb 1 zlokalizowane są w granicach terenu oznaczonego symbolem E – tereny stacji transformatorowych.	5 630,00	134,00	art. 37 ust. 3 pkt 1 u.g.n
3	Wapienna	34/1 34/2 33/7 1	55332	Dla powyższego terenu brak jest obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Żary. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XXXVIII/27/2006 z dnia 27.04.2006 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Żary w/w nieruchomość położona jest na terenie oznaczonym jako strefa produkcyjno-techniczna, tereny o funkcji produkcyjno-technicznej.	1 439 000,00	26,00	art. 37 ust. 2 pkt 5 u.g.n.
4	Grunwaldzka	174/2 5	693	Dla powyższego terenu brak jest obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Żary. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XXXVIII/27/2006 z dnia 27.04.2006 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Żary w/w nieruchomość położona jest na terenie oznaczonym jako strefa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa ekstensywna.	1300,00	1,88	art. 37 ust. 2 pkt 6 u.g.n.
SUMA		56 105		1 451 650,00			

Z tytułu sprzedaży bezprzetargowej nieruchomości gruntowych uzyskano łączną kwotę 1 451 650,00 zł.

7.3.2. Dzierżawa nieruchomości gminnych na cele rolnicze i nierolnicze, najem i użyczenia od osób prawnych

Łączna ilość zawartych umów dzierżawy wynosi 1 035, w tym w 2020 r. zawarto 158 nowych umów. W roku 2020 z tytułu dzierżawy do budżetu Gminy Żary o statusie miejskim wpłynęła kwota 699 654,16 zł (netto), w tym z tytułu zawartych 4 umów najmu wpłynęła kwota 118 048,08 zł (netto). W analizowanym okresie zawarto również 5 umów użyczenia na przeprowadzenie imprez kulturalno-rekreacyjnych.

Zestawienie zawartych umów dzierżawy na cele nierolnicze

Lp.	Przeznaczenie	Ilość zawartych umów	Powierzchnia ogółem m ²
1	Pawilony handlowe	64	4 485
2	Imprezy sportowo – kulturalne (cyrk, wesołe miasteczko)	2	park
3	Zaplecze budowlane	10	8 681
4	Miejsca postojowe	21	14 357
5	Parking komercyjny	1	2 680
6	Plac do nauki jazdy	2	2 400
7	Tablica reklamowa	5	15
8	Wieża nadawcza	2	380
9	Ogródki warzywne	74	25 422
10	Ogródki gastronomiczne	6	443
11	Tereny rekreacyjne	136	51 120
12	Podwórka dla Wspólnot Mieszkaniowych	164	123 428
13	Garaże	368	7 501
14	Śmietniki i pergole	117	370
RAZEM		972	241 282

Zestawienie zawartych umów dzierżawy na cele rolnicze

Lp.	Przeznaczenie	Ilość zawartych umów	Powierzchnia ogółem [ha]
1	Rolne	57	66,76
2	Stawy	6	14,97
RAZEM		63	81,73

7.3.3. Dzierżawa gruntu przez gminę od osób prawnych

W 2020 roku Gmina Żary o statusie miejskim kontynuuje umowy dzierżawy zawarte z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Nadleśnictwo Lipinki, obejmujące teren o łącznej powierzchni 0,0589 ha na kwotę 1 784,13 zł, zgodnie z poniższym zestawieniem:

- część działki nr 1224/1, obr.6, m. Żary, o pow. 0,0405 ha, w celu poprowadzenia ciągu pieszego,
- część działek nr 518 oraz 524, obr. Łaz, gm. Żary, o pow. 0,0180 ha, w celu wykonania parkingu turystycznego,
- część działki nr 363, obr. 3, m. Żary, o pow.0,0004 ha, w celu umieszczenia tablicy informacyjnej „Żary Witają”.

7.3.4. Użytkowanie wieczyste

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności reguluje ustawa o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności z dnia 20 lipca 2018 r. (tj. z dnia 27 października 2020 r. Dz.U. z 2020 r. poz. 2040). Na dzień 31-12-2020 r. wydano: **6 099 szt. zaświadczeń** o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności, w wyniku czego dokonano **2 779 szt.** opłat jednorazowych w rozbiu jak poniżej:

bonifikata 50%	bonifikata 60%	bonifikata 99%	bez bonifikaty
36 szt.	555 szt.	298 szt.	1890 szt.

Łączna wartość udzielonych bonifikat w 2019 r. i 2020 r. – 521 866,65 zł, w tym:

Wysokość bonifikaty	Ogólna kwota za przekształcenie	Wartość udzielonych bonifikat	Dochód gminy
50%	19 833,07 zł	9 916,54 zł	9 916,54 zł
60%	364 378,33 zł	218 627,00 zł	145 751,33 zł
99%	296 285,97 zł	293 323,11 zł	2 962,86 zł
SUMA	680 497, 37 zł	521 866,65 zł	158 630,73 zł

Całkowity dochód z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności za 2020 r. wyniósł 284 738,90 zł.

Dochód z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste gruntów stanowiących własność Gminy Żary o statusie miejskim w roku 2020 wyniósł 182 166,59 zł.

7.3.5. Darowizny

Gmina Żary o statusie miejskim w 2020 r. nabyła do swojego zasobu nieruchomości gminnych w ramach darowizny nieruchomości zestawione poniżej.

Wykaz nieruchomości nabytych do zasobu nieruchomości gminnych w roku 2020 r.

Lp.	Położenie	Nr działki / obręb	Pow. m ²	Przeznaczenie	Wartość nieruchomości / cena nieruchomości	Uwagi
1	Al. Jana Pawła II 2	322/1 2	5 502	Zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego terenów Centrum miasta w Żarach uchwalonym uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XLI/79/14 z dnia 9 października 2014 r. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2014 r. poz. 2353 ze zmianami) działka nr 322/1, obręb 2 zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem A1.37U – teren zabudowy usługowej.	2 500 000,00 zł	Nieodpłatne nabycie nieruchomości

Lp.	Położenie	Nr działki / obręb	Pow. m ²	Przeznaczenie	Wartość nieruchomości / cena nieruchomości	Uwagi
2	ul. Rzeszowska	379/56 7	1283	Wymieniona działka nabywana jest w celu zaspokojenia potrzeb publicznych o znaczeniu lokalnym, określonym w art. 1 ust. 1 pkt. 2 ustawy o samorządzie gminnym, tj. pod drogę dojazdową do nieruchomości przyległych.	91 640,00 zł	Nieodpłatne nabycie nieruchomości
SUMA			6 785		2 591 640,00 zł	

7.4. Zarządzanie zasobem nieruchomości gminnych

Zarządzanie nieruchomościami komunalnymi i ich wykorzystanie do celów publicznych może odbywać się w oparciu o:

- zarządzanie bezpośrednio, realizowane przez radę gminy, burmistrza i upoważnionych pracowników. W ramach powyższego ujęcia realizowane są funkcje: decyzyjna, organizatorska i wykonawcza. Rada miejska posiada kompetencje do określania zasad gospodarowania mieniem, w tym przeznaczenia poszczególnych składników majątku komunalnego, natomiast burmistrz uprawniony jest do podejmowania działań zmierzających do realizacji danego celu;
- zarządzanie w systemie pośrednim przez jednostki organizacyjne podmioty mienia komunalnego, działające w formie:
 - jednostek organizacyjnych gminy (zakładów budżetowych, np. ośrodki sportu i rekreacji lub jednostek organizacyjnych np. szkoły podstawowe, ośrodki pomocy społecznej, a także gospodarstw pomocniczych),
 - innych zaliczanych do sektora finansów publicznych gminnym osobom prawnym utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania

- zadań publicznych (np. spółki kapitałowe, jednostki prowadzące działalność kulturalną na podstawie ustawy o działalności kulturalnej, tj. muzea, biblioteki, dom kultury),
 - spółek i spółdzielni z udziałem gminy, które powstają w wyniku przystąpienia gminy do spółek już istniejących lub też jako skutek zawarcia umowy z innymi podmiotami,
 - zarządzanie majątkiem gminy w systemie zleceniowym. Gmina może również zlecić zarządzanie wydzieloną częścią swojego zasobu na podstawie umowy cywilno-prawnej podmiotom prywatnym. Podmiot prywatny winien w takiej sytuacji godzić interes gminy, użytkowników i dostawców usług. Podmiot zarządzający powinien traktować nieruchomość jako kapitał i realizować takie cele strategiczne jak: maksymalizacja dochodów z nieruchomości, wzrost wartości rynkowej nieruchomości. Przykładem powyższego modelu jest zarządzanie budynkami gminnymi przez Towarzystwa Budownictwa Społecznego.
- Scharakteryzowane powyżej podmioty zarządzające w systemie pośrednim, zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.
Oczyszczalnie ścieków	1	1
Wysypiska odpadów	1	1
Targowiska	2	2
Przedszkola miejskie	6	10 (w tym 4 niepubliczne)
Szkoły podstawowe	5	8 (w tym 3 niepubliczne)
Gimnazja	0	0
Zespoły szkolno-przedszkolne	1	1
Żłobki	6	6 (w tym 4 niepubliczne)
Biblioteki	1	1

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.
Domy i ośrodki kultury	1	1
Muzeum	1	1
MOSiR	1	1
Cmentarze komunalne	2	2
Ośrodki Pomocy Społecznej	1	1
Środowiskowy Dom Samopomocy	1	1
Szalety	1	1

W systemie pośrednim majątek gminny przekazywany jest w oparciu o decyzję administracyjną burmistrza, przekazującą nieruchomości w trwały zarząd, lub kodeks spółek w formie aportu. Z tytułu prawa własności rozdysponowanego majątku organy gminy mają możliwość wpływu na funkcjonowanie tych jednostek i ocenę prawidłowości wykorzystania przekazanego im mienia. Zakres nadzoru właścicielskiego gminy i jego instrumenty są różnicowane w zależności od formy organizacyjno-prawnej jednostki i sposobu przekazania jej mienia.

Wybór sposobu organizacji zarządzania nieruchomościami komunalnymi powinien być wypadkową zasad realizacji zadań publicznych, lokalnych potrzeb i możliwości, charakteru prowadzonej działalności oraz specyfiki gminy i kierunków przyjętej przez nią polityki rozwoju.

7.4.1. Zarządzenie majątkiem gminy w systemie zleconym

Powierzchnie targowe

Lp.	Nazwa	Powierzchnia ogólna	Powierzchnia sprzedażowa [m ²]	Pawilony handlowe	Stoły targowe / miejsca	Inne miejsca targowe
1	Targowisko przy ul. Lotników	15 600	15 150	163 (do wynajęcia 16)	78	317
2	Targowisko przy ul. Kąpielowej	414,12	414,12	32 (do wynajęcia 3)	10	7

Wpływy z targowisk: 824 000,00 zł, w tym:

- wpłaty czynszu i mediów – 588 000,00 zł,
- opłata targowa – 120 000,00 zł,
- opłata rezerwacyjna – 116 000,00 zł.

Koszty utrzymania: 824 000,00 zł, w tym:

- energia i media – 79 000,00 zł,
- odpady – 88 000,00 zł,
- utrzymanie czystości – 93 000,00 zł,
- ochrona – 97 000,00 zł,
- administrowanie targowiskiem – 229 000,00 zł,
- opłata targowa – 120 000,00 zł,
- opłata za pobieranie pożytków 118 000,00 zł.

7.5. Najem lokali mieszkalnych

Najmem lokali mieszkalnych zajmuje się Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. Z o.o. w Żarach. W roku 2020 w wyniku przeprowadzonych działań odzyskano 60 lokali mieszkalnych, w tym 47 docelowych i 13 socjalnych. Lokale mieszkalne znajdujące się w budynkach wspólnot mieszkaniowych w ilości 30 przekazano do dyspozycji wydziału Gospodarki Nieruchomościami, Architektury i Zasobów Komunalnych, natomiast pozostałe 30 lokali przeznaczono do ponownego zasiedlenia. Zgodnie z zatwierdzonymi listami do przydziałów, wyrokami eksmisyjnymi z zasądzanym tytułem do lokalu oraz wnioskami instytucji i właścicieli z prawomocnymi wyrokami, dla których Gmina jest zobowiązana do zapewnienia lokalu, dokonano w roku 2020 przydziału 54 lokali i podpisano umowy na 21 lokali docelowych, 15 socjalnych oraz 2 tymczasowe. Łącznie ponownie zasiedlono 38 lokali.

7.6. Remonty

Środki gminne przeznaczone na remonty zasobu komunalnego:

- stanowią refundację poniesionych kosztów w związku z realizacją powierzonych przez Gminę zadań własnych. W 2020 r. wynosiły 554 492,74 zł i zostały wydatkowane na:
 - roboty elektryczne 87 082,22 zł,
 - roboty zduńskie 89 594,04 zł,
 - roboty ogólnobudowlane 31 120,00 zł,
 - remonty wolnych lokali 189 930,00 zł,
 - roboty gazowe 88 800,00 zł,
 - zabezpieczenie nieruchomości Cicha 3 19 886,00 zł,
 - analizę oddziaływania na środowisko 1 537,50 zł,
 - rozbiórkę pustostanów 33 323,81 zł,
 - remont pawilonów na targowisku 13 219,17 zł,
- w wyniku prowadzonych działań windykacyjnych oraz realizacji planów, uzyskane środki z zasobu mieszkaniowego w wysokości 408 783,00 zł w całości przeznaczono na poprawę stanu technicznego budynków i lokali tj.
 - wymianę stolarki okiennej i drzwiowej 94 069,16 zł,
 - wykonanie nowej instalacji gazowej 39 533,05 zł,
 - naprawy instalacji elektrycznej 6 603,99 zł,
 - wykonanie wiat śmietnikowych 45 979,38 zł,
 - naprawę i doszczelnianie dachów 76 268,04 zł,
 - wymianę podłóg 7 283,48 zł,
 - wymianę pionów wodnych i kanalizacyjnych 60 869,00 zł,
 - naprawę kominów rynien i opierzeń 43 372,00 zł,
 - pozostałe remonty 34 804,90 zł.

7.7. Polityka windykacyjna

Odzyskiwaniem należności z tytułu czynszu zajmuje się komórka windykacyjna w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. w Żarach. Pierwszym etapem jest wysyłanie dobrowolnych wezwań do zapłaty. W roku 2020 wysłano wezwania na kwotę 1 833 516,60 zł. Działania te mają na celu przypomnienie o zaległych płatnościach, zapobieganie przedawnieniom oraz oczekiwanie na wymierną reakcję najemcy na spłatę jednorazową, bądź zobowiązanie się do spłaty na raty. W roku 2020 zawarte zostały 86 ugody. W przypadku braku spłaty, sprawa kierowana jest na drogę sądową o zapłatę. W roku 2020 do sądu skierowano 249 spraw na kwotę 1 561 323,99 zł, natomiast wpłat z tytułu zaległości zasądzonych w nakazach zapłaty względem ZGM sp z o.o. odnotowano 857 943,52 zł, a względem Gminy Żary o statusie miejskim 404 371,38 zł.

Ogólny procent płatności bieżących w roku 2020 wyniósł 87,53%.

Drugim etapem działań windykacyjnych jest kierowanie spraw na drogę postępowania egzekucyjnego.

W roku 2020, ze względu na skrócenie okresu przedawnie-

nia nakazów zapłaty, do komorników skierowano wnioski egzekucyjne na ogólną kwotę 2 699 820,96 zł.

Niektórzy najemcy nie regulują zobowiązań czynszowych od lat, nie posiadają też żadnego majątku, nie pracują lub pracują dorywczo, często posiadają liczne tytuły egzekucyjne. Posiadają bardzo niskie renty, emerytury, ponoszą duże wydatki na leczenie w związku z tym ściągalność należności jest często wydłużona w czasie lub też bezskuteczna.

Ściągalność opłat czynszowych utrzymuje się od lat na zbliżonym poziomie. W roku 2020 w wyniku podejmowanych działań windykacyjnych zaobserwowano nieznaczną poprawę w regulowaniu zobowiązań. Jednak ograniczenia wprowadzone ustawą „covidową” w windykacji i wykonywaniu eksmisji, spowodowało mniejszą ilość odzyskiwanych mieszkań od wieloletnich dłużników jak również ograniczyło skuteczne odzyskiwanie należności.

Dłużnicy będący w trudnej sytuacji finansowej bądź niezadani życiowo mogą korzystać z dodatków mieszkaniowych, zapomóg, zasiłków z MOPS-u, możliwości zamiany lokalu na mniejszy lub składać wnioski o najem socjalny.

7.8. Polityka czynszowa

Zgodnie z zarządzeniem nr WA.0050.165.2019 z dnia 28.06.2019 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu dla mieszkaniowego zasobu Gminy Żary o statusie miejskim, stawka bazowa czynszu 1m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych w wysokości 5,70 zł.

Przy ustalaniu wysokości czynszu dla danego lokalu stosuje się zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania i podwyższania bazowej stawki czynszu określonej w uchwale nr XXVII/4/17 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2017 - 2022.

Liczba lokali w których zastosowano zniżkę bazowej stawki czynszu:

- lokale bez instalacji gazowej w budynku (zniżka 10%) - 197,
- lokale w strefie Kunice (zniżka 5%) - 106,
- lokale z WC poza budynkiem (zniżka 10%) - 127,
- lokale bez instalacji gazowej w lokalu (zniżka 5%) - 29,
- lokale bez naturalnego światła w kuchni (zniżka 10%) - 15,
- lokale ze wspólną łazienką lub przedpokojem (zniżka 10%) - 28,
- lokale powyżej 4 kondygnacji (zniżka 5%) - 14,
- lokale bez instalacji wod. – kan. (zniżka 10%) - 3.

Liczba lokali w której zastosowano wyżkę do bazowej stawki czynszu:

- lokale z wymianą pokrycia dachowego (wzrost o 5%) - 644,
- lokale z wymienioną stolarką okienną i drzwiową (wzrost o 5%) - 302,
- lokale z wykonaną modernizacją budynku (wzrost o 5%) - 282,
- lokale z wykonaną termomodernizacją (wzrost o 5%) - 98,
- lokale wyposażone w C. O. (wzrost o 5%) - 305,
- lokale wyposażone w C. W. (wzrost o 5%) - 92,
- lokale o powierzchni pow. 80 m2 (wzrost o 15%) - 45.

Stawka czynszu po uwzględnieniu wszystkich obniżek wysokości czynszu nie może być niższa niż 80% stawki bazowej czynszu.

Zgodnie z zarządzeniem nr WA.0050.165.2019 z dnia 28.06.2019 r. stawka czynszu 1 m2:

- powierzchni użytkowej lokali przeznaczonych do najmu socjalnego położonych w budynkach wybudowanych po roku 2000 wynosi 2,20 zł,
- powierzchni użytkowej lokali przeznaczonych do najmu socjalnego położonych w budynkach wybudowanych przed rokiem 2000 wynosi 1,60 zł.

Czynniki podwyższające i obniżające bazową stawkę czynszu nie mają zastosowania przy ustalaniu stawki czynszu dla lokali przeznaczonych do najmu socjalnego.

Zgodnie z przedłożoną informacją z Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o., wpływy z czynszów za rok 2020 wyniosły: 5 237 768,77 zł, w tym wpłaty bieżące 4 379 825, 25 zł + windykacja 857 943,52 zł.

Wpływy z czynszów za 2019 r. wyniosły: 4 901 846,93 zł, w tym wpłaty bieżące: 4 228 229,78 zł +windykacja 673 617,15 zł.

7.9. Dotacje celowe na sfinansowanie prac konserwatorskich

W 2020 r. nie udzielono dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

7.10. Działalność Miejskiego Konserwatora Zabytków

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami „Porozumienia z dnia 24 listopada 2008 roku „ w sprawie powierzenia Gminie Żary o statusie miejskim niektórych kompetencji z zakresu właściwości Wojewody Lubuskiego, realizowanych przez Burmistrza Miasta Żary”, z upoważnienia którego działa Miejski Konserwator Zabytków (Dz. U. W. L. Nr 124 poz. 1883 z dnia 1 grudnia 2008 r.)”		
1	liczba pozwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1	47
2	liczba zaleceń konserwatorskich określających sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku - wydanych na podstawie art. 27	5
3	liczba zaświadczeń o użytkowaniu zabytków zgodnie z zasadami opieki nad zabytkami - wydanych na podstawie art. 217 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096)	10
4	liczba pozwoleń na wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 2	64

**Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
„Porozumienia z dnia 24 listopada 2008 roku „ w sprawie powierzenia Gminie Żary o statusie miejskim
niektórych kompetencji z zakresu właściwości Wojewody Lubuskiego, realizowanych przez Burmistrza
Miasta Żary”, z upoważnienia którego działa Miejski Konserwator Zabytków
(Dz. U. W. L. Nr 124 poz. 1883 z dnia 1 grudnia 2008 r.)”**

5	liczba pozwoleń na umieszczenie na zabytkach wpisanych do rejestru zabytków urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów (innych niż określone w art. 12 ust. 1) - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 10	14
6	liczba pozwoleń na prowadzenie działań mogących prowadzić do naruszenia substancji zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub zmiany wyglądu tych zabytków - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 11	16
7	liczba uzgodnionych decyzji ustalających: lokalizację inwestycji celu publicznego albo warunki zabudowy - wydanych na podstawie art. 53 ust. 4 lub art. 60 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	16
8	liczba pozwoleń na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków - wydanych na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody i art. 36 ust. 1 pkt 11	3
9	liczba drzew , na usunięcie których wydano pozwolenia - wydanych na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody i art. 36 ust. 1 pkt 11	2
10	liczba uzgodnionych pozwoleń na budowę - wydanych na podstawie art. 39 ust. 3 Prawa Budowlanego	1
11	liczba pozwoleń na zmianę przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 9	3
12	liczba przeprowadzonych kontroli przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. - na podstawie art. 38 ust. 1	2
13	liczba pozwoleń na prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 3	2
14	liczba pozwoleń na dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 8	1
15	liczba przyjętych zawiadomień o zagrożeniu dla zabytku wpisanego do rejestru zabytków - na podstawie art. 28 pkt 2	1
16	liczba przyjętych zawiadomień o zagrożeniu dla zabytku wpisanego do rejestru zabytków - na podstawie art. 28 pkt 4	1
17	liczba postanowień o odmowie wszczęcia postępowania - wydanych na podstawie art. 61 a KPa	82
19	liczba decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia pozwolenia na roboty budowlane - wydanych na podstawie art. 105 Kpa	1

ZESTAWIENIE:

- liczba decyzji, zezwoleń, uzgodnień, odmów (decyzje, postanowienia): **250**,
- liczba zaświadczeń o użytkowaniu zabytków zgodnie z zasadami opieki nad zabytkami: **10**,
- liczba zaleceń konserwatorskich: **5**,
- liczba pism różnych (odpowiedzi, opinie): **20**,
- liczba zaświadczeń o ostateczności decyzji: **129**.

Ogółem: 414 spraw*

* podana szacunkowa liczba nie zawiera zmian decyzji, sprostowań, zawiadomień o wszczęciu postępowań, wezwań etc. związanych z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi.

7.11. Zagospodarowanie przestrzenne

Dokonano analizy obowiązujących ustaleń dotyczących zespołu zamkowego przed przystąpieniem do prac projektowych związanych z planowanym użytkowaniem i odbudową zniszczonej części obiektu (zamku) znajdującego się w zespole zamkowo-pałacowym.

W celu poprawy warunków zagospodarowania terenu i użytkowania obiektów zabytkowych oraz zapewnienia warunków bezpieczeństwa korzystania z obiektów, w dniu 25 czerwca 2020 r. Rada Miejska w Żarach podjęła uchwałę nr XIX/43/20 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów centrum miasta w Żarach. Procedura opracowania zmiany planu miejscowego zostanie zakończona w 2021 r.

Gmina Żary o statusie miejskim uczestniczyła w programie rozszerzonych konsultacji społecznych dot. projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Żary i otrzymała na ten cel grant, który wydatkowano dla I etapu konsultacji w ramach projektu „Szkoła świadomego planowania przestrzennego 2.0”, realizowanego w ramach II Osi priorytetowej, Działania 2.19 POWER 2014-2020.

Centrum Doradztwa Strategicznego z Krakowa, udzieliło wsparcia w ramach projektu i przeprowadziło serię szkoleń przygotowujących do wprowadzenia nowych technik konsultacji.

Celem projektu było wzmocnienie i pogłębienie procesów konsultacji społecznych realizowanych w ramach sporządzania dokumentów planowania i zagospodarowania przestrzennego w 22 gminach poprzez motywowanie i przygotowanie merytoryczne pracowników administracji samorządowej do wdrożenia pogłębionych (wykorzystujących głównie techniki deliberatywne) konsultacji społecznych.

7.11.1. Statystyka wydanych decyzji o warunkach zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz zatwierdzające projekty podziałów geodezyjnych

W zakresie gospodarki przestrzennej wydano:

- decyzje zatwierdzające projekty podziałów geodezyjnych - **26**,
- opinie architektoniczne - **44**,
- zaświadczenia o rewitalizacji - **75**,
- decyzje o warunkach zabudowy i lokalizacji celu publicznego - **116**,
z tego:
 - decyzje celu publicznego - **28**,
 - decyzje o warunkach zabudowy - **88**,
- decyzje dot. budownictwa mieszkaniowego,
w tym:
 - budownictwo domów jednorodzinnych - **38**,
 - budownictwo domów wielorodzinnych - **10**,
 - inne (infrastruktura, przemysł, usługi) - **40**.

7.12. Realizacja polityk, strategii, programów i uchwał w ramach działalności, (w tym uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2017-2022)

Polityka mieszkaniowa Gminy Żary o statusie miejskim realizowana jest na podstawie:

- ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- ustawy o ochronie praw lokatorów,
- ustawy kodeks cywilny,
- ustawy o księgach wieczystych i hipotece,
- ustawy prawo budowlane,
- ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego,
- ustawy o ochronie danych osobowych,
- ustawy o przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,
- ustawy prawo o notariacie,
- ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych.

Szczegółowe zasady prowadzonej polityki i strategii określają uchwały Rady Miasta i zarządzenia Burmistrza Miasta Żary:

- uchwała w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim,

- uchwała w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żary o statusie miejskim,
- zarządzenie Burmistrza Miasta w sprawie ustalenia stawek czynszu dla mieszkaniowego zasobu Gminy Żary o statusie miejskim,
- zarządzanie Burmistrza Miasta Żary w sprawie zasad gospodarowania mieniem gminnym w zakresie najmu i minimalnych stawek czynszu za lokale użytkowe,
- zarządzenie Burmistrza Miasta Żary w sprawie stawek czynszu najmu dla pomieszczeń przeznaczonych do adaptacji poddaszy lub innych pomieszczeń niemieszkalnych z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe,
- zarządzenie Burmistrza Miasta Żary w sprawie czynszu za pomieszczenia gospodarcze z zasobu mieszkaniowego Gminy Żary o statusie miejskim,
- zarządzenie Burmistrza Miasta Żary w sprawie ustalania stawek czynszu za umieszczenie reklam i kamer monitorujących na gminnych budynkach mieszkalnych.

Do realizacji zadań własnych gminy powołany został Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Żarach, który w ramach swojej działalności realizuje gospodarowanie mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim. Do głównych zadań należy:

- zawieranie umów najmu lokali mieszkalnych na czas nieoznaczony i lokali socjalnych na podstawie pisemnego skierowania wydanego przez Burmistrza Miasta Żary lub osoby przez niego upoważnionej,
- wykonywanie wszelkich czynności prawnych związanych z ww. umowami w szczególności dochodzenia należności z tytułu czynszu i innych opłat,
- dokonywanie drobnych napraw związanych z użytkowaniem budynków i lokali w powierzonych zasobach komunalnych z pokrywaniem ich kosztów z pobranego czynszu,
- remonty lokali, budynków i innych obiektów wykonywane za zgodą Burmistrza Miasta Żary i na koszt Gminy Żary o statusie miejskim, na podstawie refundacji kosztów lub pokryte z wpłaconych czynszów i z windykowanych należności.

W stosunku do roku 2019 wprowadzono do oferty i sprzedano nieznacznie mniej lokali mieszkalnych oraz mniej działek gruntu. Powyższe związane jest z obostrzeniami dotyczącymi nakazów i zakazów wprowadzonych w związku z epidemią koronawirusa COVID-19.

W 2020 r. kontynuowano wydawanie zaświadczeń o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności, innych zaświadczeń związanych z jednorazową zapłatą opłaty przekształceniowej oraz spraw związanych z wnioskami o bonifikatę, zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, dlatego znacznie wzrosły wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w porównaniu do 2019 r., a zmalały wpływy z tytułu użytkowania wieczystego.

Gmina Żary o statusie miejskim posiada szeroki katalog nieruchomości przeznaczonych do zbycia, w szczególności w zakresie lokali mieszkalnych i działek budowlanych pod budownictwo mieszkaniowe. W dalszym ciągu zauważalne są pewne ograniczenia zasobu nieruchomości o funkcjach komercyjnych – usługowej, handlowej, przemysłowej, są jednak systematycznie wdrażane mechanizmy, których celem jest wspieranie lokalnej polityki inwestycyjnej, są to m.in.:

- podziały nieruchomości w celu poprawienia walorów inwestycyjnych nieruchomości,
- proinwestycyjna polityka uzbrajania gruntów w infrastrukturę techniczną,
- wydzielanie nieruchomości pod układy komunikacyjne.

W sektorze budownictwa w 2020 roku nastąpił spadek aktywności gospodarczej w porównaniu z rokiem 2019.

7.12.1. Program rewitalizacji dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2016 - 2022

Program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Miejską, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (uchwała nr XXIII/105/16 z dnia 28 października 2016 r.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

KATALOG PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

NAZWA PROJEKTU	REALIZACJA
REWITALIZACJA ZESPOŁU PARKOWO-FÓLWARCZNEGO WRAZ UTWORZENIEM CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH	Inwestycja zrealizowana.
ŻARSKI PARK KULTURY I NAUKI	Inwestycja zrealizowana.
ANIMACJA LOKALNA NARZĘDZIEM PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU	Realizacja przedsięwzięcia Animacji Lokalnej ze względu na stan pandemii Covid-19 nie odbyła się.
RAZEM – AKTYWNA INTEGRACJA KLIENTÓW MOPS W ŻARACH	Informacje o realizacji przedsięwzięcia zostały opisane w części dot. Projektu „Integracja Społeczna i Zawodowa szansą na wzrost aktywności mieszkańców Żar”.
ASYSTENT OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ	W 2018 r. w ramach powstania z dniem 1 kwietnia 2018 r. mieszkań chronionych w strukturach ŚDS, zatrudniono trzech pracowników obejmujących wsparciem podopiecznych mieszkańców. W 2019 r. zatrudniono jednego pracownika w ramach mieszkań chronionych w strukturach MOPS. Pracownicy wspierają osoby niepełnosprawne będące w bardzo trudnej sytuacji życiowej w wykonywaniu przez nie codziennych zadań (pomoc w dostępie do urzędu, przychodni zdrowia, pomoc w treningu funkcjonowania w codziennym życiu).
PRACA PODWÓRKOWA	Realizacja przedsięwzięcia Pracy Podwórkowej ze względu na stan pandemii Covid-19 nie odbywała się.
CENTRUM WSPARCIA RODZINY	Realizacja Centrum Wsparcia Rodziny nie odbywała się ze względu na sytuację epidemiologiczną, stan pandemii Covid 19.
REMONT BUDYNKU PRZY UL. OKRZEI 7A I 7B WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM OTOCZENIA	Dotyczy jedynie budynku Okrzei 7B, gdyż budynek 7A to wspólnota. W ramach zadania wykonano: <ul style="list-style-type: none"> • wymianę instalacji elektrycznej na klatkach schodowych, • wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej na częściach wspólnych, • kompleksowy remont dachu i kominów, • bieżące wykaszanie terenów zielony wokół otoczenia budynku, • bieżące porządkowanie terenów z odpadów, • letnie i zimowe utrzymanie terenu.
MODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. KATOWICKIEJ 4 WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM PRZYLEGŁEGO TERENU	W ramach zadania wykonano: <ul style="list-style-type: none"> • całkowitą wymianę stolarki okiennej w lokalach, na klatkach schodowych i toaletach, • roboty kominarskie związane z udrożnieniem i frezowaniem kominów spalinowych, • remont 3 lokali socjalnych, • uprzątnięcie terenów z nagromadzonych odpadów stałych, • bieżącą pielęgnacją terenów zielonych, • letnie i zimowe utrzymanie terenów.
REMONT BUDYNKÓW I ZAGOSPODAROWANIE PODWÓREK PRZY UL. ŚREDNIEJ I SZKOLNEJ	W ramach zadania wykonano: <ul style="list-style-type: none"> • wymianę instalacji elektrycznej w budynkach (Szkolna 12 i 15), • wymianę stolarki okiennej na klatkach schodowych oraz w lokalach, • wymianę stolarki drzwiowej do lokali, • bieżącą pielęgnacją terenów zielonych, • letnie i zimowe utrzymanie terenów.
ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY UL. WITOSA 36	W ramach zadania wykonano: <ul style="list-style-type: none"> • wymianę instalacji gazowej w budynku i lokalach, • wymianę instalacji elektrycznej na częściach wspólnych, • bieżące wykaszanie terenów zielonych, • letnie i zimowe utrzymanie.

NAZWA PROJEKTU	REALIZACJA
DOSTOSOWANIE DZIEDZIŃCA MUZEUM POGRANICZA ŚLĄSKO-ŁUŻYCKIEGO DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ I OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO	<p>Zadanie zostało wykonane.</p> <p>Budynek wpisany do rejestru LWKZ (L-624/A i L-625/A) znajduje się na działce nr ewidencyjny 389, obręb 2 dla którego prowadzona jest Księga Wieczysta o nr ZG1R/00032851/1 w Sądzie Rejonowym w Żarach. Powierzchnia działki wynosi 1924 m², w tym budynek 300 m², teren utwardzony 410 m², pozostała część to teren zielony – trawa i 8 drzew.</p> <p>Wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prace budowlane - 68 434,10 zł, • nadzór archeologiczny - 4 000 zł, • nadzór inwestorski i projekt - 3 000 zł, • nadzór i projekt instalacji sanitarnej i rozdzielania wód – 1 000 zł, • materiały i robociznę instalacji kanalizacyjnej – 18 500 zł, • ogrodzenie i bramę: <ul style="list-style-type: none"> • projekt i uzgodnienia – 2 500 zł, • konserwatorski program prac – 2 000 zł, • remont – 7 440 zł. <p>Koszty wykonanych prac i dokumentacji zostały pokryte ze środków własnych. Zamontowano obiekty małej architektury w ramach projektu Żarski Park Nauki i Kultury – Budowa ścieżki historycznej na terenie Muzeum w 2019 r., tj.: 5 kiosków multimedialnych, 2 tablic informacyjnych oraz utwardzono teren do prowadzenia zajęć warsztatowych. Do realizacji pozostaje instalacja wypożyczalni rowerów.</p>
TERMOMODERNIZACJA I REMONT HALI SPORTOWEJ	<p>Zakres projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • docieplenie ścian zewnętrznych hali, • docieplenie stropów i stropodachów, • wymiana stolarki okiennej, • modernizacja instalacji oświetleniowej hali sportowej: • termin wykonania - 06.07.2017 r., • kwota wykonania - 36 900,00 zł, • opis wykonanych prac – demontaż opraw 24 szt. z utylizacją, • montaż opraw LED z wymianą przewodów nie spełniających wymogów, • wymiana i montaż nowej rozdzielnicy, • pomiary rezystancji izolacji inst. elektrycznej, • pomiary natężenia oświetlenia, <p>Lokalizacja - ul. Zwycięzców 38.</p>
ADAPTACJA WIEŻY WARTOWNICZEJ WRAZ Z MURAMI OBRONNYMI NA CELE TURYSTYCZNE	Zrealizowano.
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. CZĘSTOCHOWSKIEJ 15	Termomodernizacja nie została zrealizowana. Z zebranych danych wynika, że nie przyznano środków na realizację w/w zadania. Przewidywano źródła finansowania RPO WL 2014-20120/EFRR); środki własne podmiotu realizującego.
TERMOMODERNIZACJA I REMONT KAMIENIC Z ZAGOSPODAROWANIEM PODWÓREK	Budynki wspólnotowe - inwestycje prowadzone przez wspólnoty z udziałem w częściach wspólnych Gminy Żary o statusie miejskim – kompleksowy remont budynków (ul. Górnośląska 11 i ul. Podchorążych 8) i kompleksowy remont dachu i wymiana okien (ul. Parkowa 6).
ODTWORZENIE WALORÓW HISTORYCZNYCH OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI	Budynki wspólnotowe – prace prowadzone przez wspólnoty z udziałem w częściach wspólnych należących do Gminy Żary o statusie miejskim. Nie prowadzono prac termomodernizacyjnych.
ADAPTACJA BUDYNKU PRZY UL. LEGIONISTÓW 2 NA DOM SENIORA	Budynek przy ul. Legionistów 2 został zaadoptowany na cele przychodni stomatologicznej, właściciel prywatny myśli o dalszych inwestycjach w tym miejscu. Jest to inwestycja prywatna.

NAZWA PROJEKTU	REALIZACJA
ADAPTACJA BUDYNKU PRZY UL. LEGIONISTÓW 3 NA MIESZKANIA KOMUNALNE	Budynek przy Legionistów 3 (obecnie Policja) będzie mógł być zaadoptowany na mieszkania po wybudowaniu przez Policję nowej siedziby. Miasto przekazało nieodpłatnie działki Policji przy ul. Fabrycznej.
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. OKRZEI 35	<p>Dnia 25 lutego 2019 r. wpłynęło do Żarskiego Domu Kultury pismo z Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze informujące o uzyskaniu przez projekt wymaganej liczby punktów, spełnieniu kryteriów wyboru. Jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania.</p> <p>Mimo braku dofinansowania Żarski Dom Kultury przystąpił do termomodernizacji budynku przy ul. Okrzei 35 ze środków Gminy Żary o statusie miejskim z dotacji celowej. Zadanie realizowane jest w zakresie dostosowanym do wielkości posiadanych środków 868 717,00 zł. W ramach zadania zaplanowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • docieplenie ścian zewnętrznych i zewnętrznych piwnic, • docieplenie dachu, • wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, • demontaż i ponowny montaż elementów zamontowanych na elewacji (kamery, oświetlenie, itp.), • inne prace niezbędne do wykonania przy termomodernizacji (przebudowy kominów, wymiany obróbek blacharskich, pasy pod i nad rynnowe, itp.), • wymianę rynien i rur spustowych wraz z przebudową odpływów w gruncie do najbliższych studzienek • w celu zabezpieczenia obszarów termo-modernizowanych przed podciekaniem, • wymianę instalacji odgromowej, • wymianę parapetów zewnętrznych w celu niwelacji mostków termicznych przegród okiennych, • przebudowę wejścia wraz z remontem schodów, zadaszenia i gablot reklamowych z uwzględnieniem oświetlenia. <p>Rozpoczęcie: 10.09.2020 r. Zakończenie: 27.08.2021 r.</p>
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. OKRZEI 15	Inwestycja zakończona.
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIEJSKIEGO W ŻARACH	<p>W dniu 17 marca 2020 r. Zarząd Województwa Lubuskiego podjął decyzję o przyznaniu dofinansowania tego projektu po pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej dotyczącej zmiany w RPO-Lubuskie 2020, w tym zwiększenia alokacji środków dla tego działania. Umowa o dofinansowanie projektu została zawarta 12 maja 2020 r. Według umowy o dofinansowanie projektu: całkowita wartość projektu: 1 450 871,34 zł, całkowita wartość dofinansowania: 1 160 124,11 zł. Realizacja projektu nie została rozpoczęta w 2020 roku.</p> <p>Równoległe Wydział Administracyjny realizował zadania niezależne od wyników ww. konkursu, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonane zostało opracowanie nowej aranżacji biur obsługi mieszkańców BOM B i C przez firmę ARCHITON Studio Projektowania Wnętrz, ul. Bajana 5/8, 54-129 Wrocław. Przedmiotowe opracowanie było niezbędnym krokiem wstępnym do przygotowania projektu budowlanego obejmującego zakresem przebudowę pomieszczeń BOM B i C, • zrealizowane zostało zadanie polegające na wykonaniu ekspertyzy technicznej stropów i filarów nośnych pomieszczenia BOM C. Przedmiotowa ekspertyza miała na celu określenie możliwości przebudowy elementów konstrukcyjnych przedmiotowego pomieszczenia.

Opracowanie pod nadzorem: **Marka Iwlewa**, Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, Architektury i Zasobów Komunalnych.

8. OCHRONA ŚRODOWISKA, ZIELEŃ, GOSPODARKA KOMUNALNA, KOMUNIKACJA MIEJSKA, INWESTYCJE

8.1. Działania z zakresu ochrony środowiska

Działania podejmowane w 2020 r. przez Urząd Miejski w Żarach zmierzające do poprawy jakości powietrza w mieście:

- od 2017 r. w pierwszy poniedziałek i wtorek każdego miesiąca, w granicach administracyjnych miasta Żary obowiązuje darmowa komunikacja miejska;
- w 2019 r. Gmina Żary o statusie miejskim zakupiła 30 miejskich rowerów najnowszej generacji;
- w roku 2020 dokupiła kolejne 11 sztuk. Żarskie Rowery to alternatywny środek transportu, umożliwiający szybkie poruszanie się po naszym mieście. Jest dobrym uzupełnieniem komunikacji miejskiej w Żarach;
- współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska. Objęcie miasta Żary mobilnym laboratorium badającym jakość powietrza w różnych jego częściach w miesiącach lipiec - sierpień, następnie przed sezonem grzewczym, tj.: wrzesień - październik oraz w sezonie grzewczym, tj.: grudzień;
- udzielenie dotacji celowej z przeznaczeniem na przedsięwzięcia służące rozwojowi rodzinnych ogrodów działkowych w Gminie Żary o statusie miejskim. W 2020 r. z programu skorzystało 13 Rodzinnych Ogrodów Działkowych, a łączna kwota wypłaconych na ten cel środków finansowych wyniosła 63 739,21 zł;
- na terenie miasta Żary w 2020 r. nasadzono 549 sztuk drzew oraz 8963 sztuk krzewów;
- w 2020 r. przeprowadzono 2 i 3 etap I edycji akcji „Drzewa Młodych Żaran” organizowanej przez MOSRiW w Żarach. Akcja polegała na upamiętnianiu narodzin dzieci urodzonych po 1 stycznia 2020 r. i zameldowanych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim, poprzez udział w sadzeniu drzewa oznaczonego tabliczką z imieniem dziecka oraz datą jego narodzin. W ramach akcji posadzono 16 drzew w następujących lokalizacjach: teren zielony przy ul. Zawiszy Czarnego, park przy ul. Czerwonego Krzyża;
- od początku października 2018 r. harmonogram wywozu odpadów w Żarach dostępny jest także za pośrednictwem aplikacji na smartfony Kiedy Wywóz. Aplikacja pozwala na łatwy i szybki dostęp do aktualnych danych, przedstawionych w przejrzysty i czytelny sposób;
- na terenie miasta Żary zamontowanych jest 5 paneli Led informujących o poziomie zanieczyszczeń powietrza;
- umieszczanie na stronie internetowej w zakładce „Pomiary powietrza” wykresu dot. stężeń pyłu PM 10 w danym roku, przygotowywanie i umieszczanie danych pomiarowych dla pyłu PM 10 oraz benzo(a)pirenu z ostatniego tygodnia na stronie internetowej oraz w biuletynie INFO ŻARY.

Informujemy, iż zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219, 1378, 1565, 2127, 2338), Główny Inspektor Ochrony Środowiska w terminie do 30 kwietnia br. ma obowiązek publikować Roczną ocenę jakości powietrza w województwie lubuskim. Ocena zawiera podsumowanie wyników pomiarów prowadzonych na łącznie siedmiu stanowiskach we wszystkich strefach województwa lubuskiego, między innymi w naszym mieście.

8.1.1. Program wymiany pieców

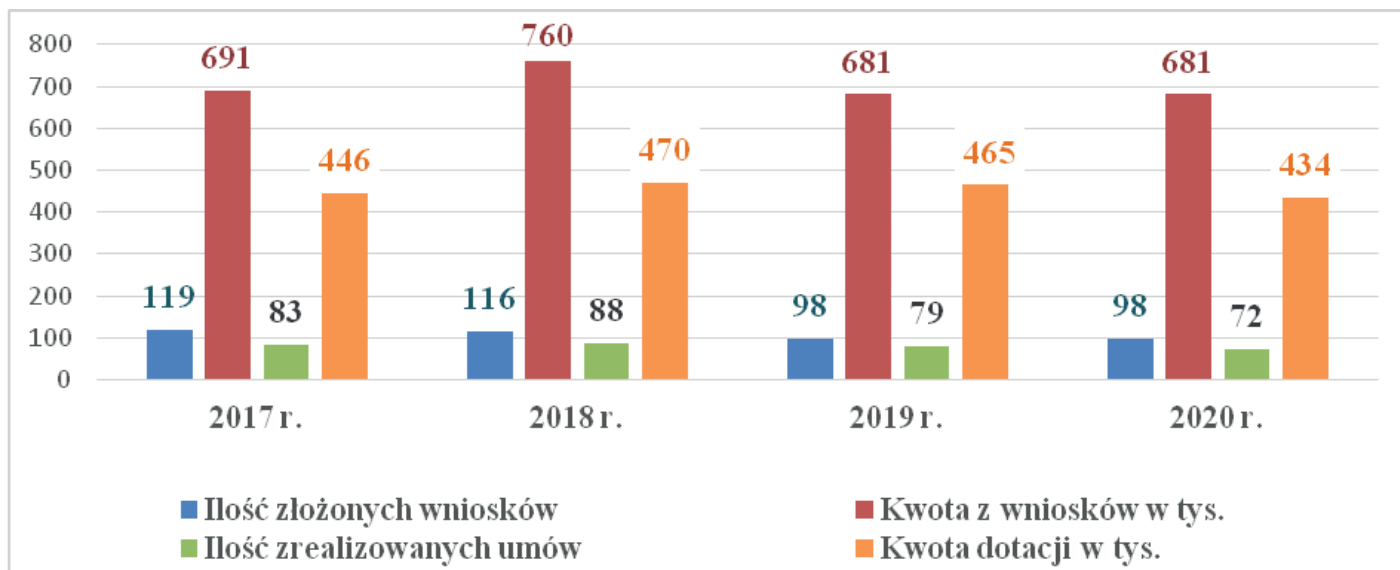
W celu poprawy jakości powietrza w mieście Żary w 2017 r. wprowadzono program udzielania dotacji celowej na wsparcie finansowania kosztów inwestycji, związanych z celami grzewczymi obiektów mieszkalnych położonych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Od 2017 r. w ramach kolejnych naborów 317 mieszkańcom Żar udzielono dotacji, angażując przy tym środki pochodzące z budżetu gminy w wysokości 1 817 074,20 zł.

W 2020 r. w ramach IV edycji programu wpłynęło 98 wniosków o udzielenie dotacji celowej na finansowanie kosztów inwestycji zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, związanych z celami grzewczymi obiektów mieszkalnych położonych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Ostatecznie z dotacji skorzystało 81 Beneficjentów, a łączna kwota wypłaconych środków finansowych wyniosła 434 171,00 zł.

Wprowadzenie programu dofinansowania wymiany ogrzewania pozwoliło zlikwidować ok. 370 palenisk z terenu miasta Żary. Wyeliminowanie procesu spalania węgla w budynkach mieszkalnych przełożyło się na znaczące ograniczenie emisji pyłów, w szczególności PM10 i PM 2,5 oraz poziomu zanieczyszczenia dwutlenkiem węgla.

Wykres przedstawia podsumowanie programu wymiany pieców za lata 2017-2020

8.1.2. Informacja z realizacji zadania polegającego na usuwaniu wyrobów zawierających azbest

Na terenie Miasta Żary przeprowadzona została inwentaryzacja materiałów azbestowych metodą spisu z natury, mająca na celu określenie lokalizacji, stanu oraz ilości wyrobów zawierających azbest. Na podstawie uzyskanych informacji sporządzono wymagane przepisami prawa ankiety, a następnie opracowane zostało tabelaryczne zestawienie obiektów, na których występuje azbest. W zestawieniu uwzględniono numery ewidencyjne obrębów i działek.

Z przedstawionych danych wynika, że wyroby zawierające azbest na terenie Miasta Żary to głównie faliste i płaskie płyty azbestowo-cementowe, służące jako pokrycie dachowe w budynkach mieszkalnych oraz budynkach zabudowy gospodarczej. Obiekty, w których znajdują się wyroby zawierające azbest na terenie Miasta Żary to głównie domy mieszkalne oraz budynki gospodarcze.

W 2020 r. z terenu miasta Żary usunięto 11,12 Mg wyrobów zawierających azbest. Natomiast od 2016 r. z terenu miasta Żary usunięto 141,88 Mg wyrobów zawierających azbest za łączną kwotę 91 533,90 zł, która została pozyskana z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.

8.2. Bezpłatna komunikacja w mieście

W 2020 roku funkcjonowała darmowa komunikacja miejska na terenie miasta Żary w wybrane dni miesiąca. Koszty związane z bezpłatną komunikacją miejską poniosła w całości Gmina, co było ujęte w umowie z przewoźnikiem na wykonywanie usługi gminnego transportu publicznego w komunikacji miejskiej na terenie Gminy Żary o statusie miejskim.

Dni, w których prowadzona była darmowa komunikacja miejska w 2020 roku.

styczeń 6, 7	lipiec 6, 7
luty 3, 4	sierpień 3, 4
marzec 2, 3	wrzesień 7, 8, 22
kwiecień 6, 7	październik 5, 6
maj 4, 5	listopad 2, 3
czerwiec 1, 2	grudzień 7, 8

8.3. Informacja z zakresu funkcjonowania komunikacji miejskiej

1. Komunikacja miejska swoim zasięgiem obejmuje obszar administracyjny miasta Żary.
2. Przebieg linii komunikacyjnych jest tak dobrany, aby zapewniał m. in. dojazd młodzieży do większości szkół i powrót z nich, tak samo jak dorosłym dojazd do większości zakładów i przedsiębiorstw zlokalizowanych na całym terenie miasta.
3. W Żarach w 2020 roku funkcjonowało 30 linii komunikacyjnych, na których łącznie rocznie przejechano około 348 000 km, obsługując w tym czasie ok. 335 000 pasażerów biletowanych.
4. Koszt jednorazowego biletu normalnego wynosi 2 zł, natomiast bilet ulgowy - 1 zł. Szczegóły opłat za korzystanie z komunikacji miejskiej w Żarach określa Uchwała nr XV/224/07 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 20.12.2007 r. w sprawie ustalenia cen urzędowych za przejazd autobusami komunikacji miejskiej, określenia osób uprawnionych do bezpłatnych i ulgowych przejazdów, sposobu ustalania opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób oraz zwierząt i bagażu;
5. Uchwałą nr XLVII/93/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28.09.2018 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej ustalenia cen urzędowych za przejazd autobusami komunikacji miejskiej, określenia osób uprawnionych do bezpłatnych i ulgowych przejazdów, sposobu ustalania opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób oraz zwierząt i bagażu, Rada Miejska rozszerzyła uprawnienia do bezpłatnych przejazdów autobusami komunikacji miejskiej na terenie miasta Żary o osoby niepełnosprawne i ich opiekunów będący uczestnikami ośrodków wsparcia w Żarach oraz o osoby niewidome i ociemniałe oraz ich przewodników na podstawie ważnej legitymacji Polskiego Związku Niewidomych;
6. Średnie miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe z Urzędu Miejskiego dla Przewoźnika to: ok. 112 000 zł brutto;
7. Miejska komunikacja publiczna w Żarach:
 - obsługiwana przez 9 autobusów (tabor dzienny) – w tym 2 o ilości miejsc powyżej 100 (w zależności od frekwencji),
 - na łącznej liczbie ok. 1 440 km (suma przejazdu poszczególnych tras w ciągu doby),
 - obsługujących ok. 80 przystanków autobusowych.
8. Ponadto w związku z wprowadzoną ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Urząd Miejski w Żarach wprowadził dodatkowe kursy autobusów tzw. „pracowniczych” na liniach Kunice Huta – Kronopol – strefa przemysłowa w maju oraz w okresie jesienno-zimowym jak również w okresie jesiennym w okolicy świąt wszystkich świąt.

8.4. Realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na szczeblu lokalnym, którego głównym założeniem jest systemowe ograniczenie niskiej emisji. Przedmiotowy dokument powstał z potrzeby opracowania przejrzystej, kompleksowej i realistycznej strategii poprawy sytuacji i zgodnie z intencją powinien przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, poprawy wizerunku gminy, zwiększenia dostępu do krajowych i europejskich funduszy, a także zwiększenia bezpieczeństwa i niezależności energetycznej. Gospodarka niskoemisyjna to gospodarka polegająca na prowadzeniu działań uwzględniających korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe a zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Podczas tworzenia dokumentu przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie oraz wpływu jaki wywierają na nie poszczególne sektory, a także przedstawia propozycje oraz opis zadań niezbędnych do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z gospodarką niskoemisyjną.

Celem nadrzędnym opracowania jest poprawa warunków życia mieszkańców wraz z rozwojem gospodarczym

Gminy Żary o statusie miejskim przy założeniu niskoemisyjności realizowanych działań.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim zakłada realizację 22 działań, których celem jest zmniejszenie emisji CO₂, emisji pyłów PM₁₀, zmniejszenie zużycia energii finalnej lub zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł OZE. Dla każdego z działań określono jednostkę odpowiedzialną, ramy czasowe realizacji, zaplanowano budżet oraz przewidziane źródła finansowania.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim z perspektywą obowiązywania na lata 2021 – 2025 jest aktualizacją Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2014 – 2020 przyjętego Uchwałą Nr III/8/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2014 – 2020.

Podsumowanie efektów planowanych działań do roku 2025. Planowane cele wynikają z sumy efektów poszczególnych zadań zaplanowanych do zrealizowania do roku 2025 i wynoszą dokładnie (wartości w tabeli):

Wszystkie efekty działań PGN					
	Rok bazowy	Zrealizowane do 2020	Działania zaplanowane w harmonogramie do 2025	Sumarycznie	Procent względem roku bazowego 2006
Zmniejszenie zużycia energii finalnej [MWh/rok]	927 329,68	9 080,00	13 793,53	22 873,53	2,47
Produkcja energii z OZE [MWh/rok]	0,00	1574,00	967,80	2 541,80	0,27
Redukcja emisji CO ₂ [MWh/rok]	280 169,55	2 199,00	6 618,58	8 817,58	3,15

KOSZTY:

Całkowity koszt planowanych inwestycji do roku 2025 szacuje się na 14 066 625,00 zł.

Gmina Żary o statusie miejskim zleciła opracowanie raportów z wykonania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej za lata 2018, 2019 i 2020. Po uzyskaniu powyższych raportów zostaną one przekazane do publicznej informacji celem zapoznania się z ich treścią.

8.5. Działania w zakresie zieleni miejskiej

Na terenie miasta Żary zlokalizowanych jest 5 parków spacerowo – wypoczynkowych, których jednostkowy areal wynosi powyżej 2 hektarów - są to park przy al. Jana Pawła II (stara i nowa część), park przy ul. Paderewskiego, basen przy ul. Źródlanej, teren rekreacyjny przy ul. Leśnej pn.: „Syrena” oraz teren rekreacyjny (tzw. basen) przy al. Wojska Polskiego w Kunicach Żarskich, na terenie którego w 2020 r. Gmina Żary o statusie miejskim w ramach zagospodarowania wykonała: domki drewniane dla kaczek w ilości 3 szt., ścieżkę pieszo – rowerową wokół stawu o nawierzchni mineralnej, dwie wiaty edukacyjną i rekreacyjną, plac zabaw, zamontowano również ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery, tablice edukacyjne, stoły do gry w szachy i ping-ponga.

Ponadto na terenie miasta funkcjonują parki, skwery i zieleńce o areale jednostkowym mniejszym niż 2 hektary, których jest dziewiętnaście oraz dwa cmentarze komunalne i jeden cmentarz wojenny. Zieleń na przedmiotowych terenach stanowi ok 60 ha. Szereg prac na terenach zielonych nie koncentruje się jedynie na w/w miejscach, ale Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska

przeprowadza także niezbędne czynności związane z szeroko rozumianą pielęgnacją zieleni na nieruchomościach, które nie stanowią terenów zieleni, a są własnością Gminy Żary o statusie miejskim.

Realizacją prac związanych z bieżącym oraz uznaniowym utrzymaniem terenów zieleni miejskiej na terenach określonych powyżej zajmuje się Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach.

W 2020 r. Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska zlecił dla MOSRIW wykonanie nasadzeń drzew i krzewów w ilości 549 - sztuk drzew i 8963 sztuk krzewów oraz usunięcie drzew w ilości 112 sztuk. Najczęściej występującą przyczyną usunięcia drzewostanu była jego zła kondycja zdrowotna i techniczna, kolizja z istniejącą infrastrukturą techniczną oraz zagrożenie dla życia i mienia ludzkiego.

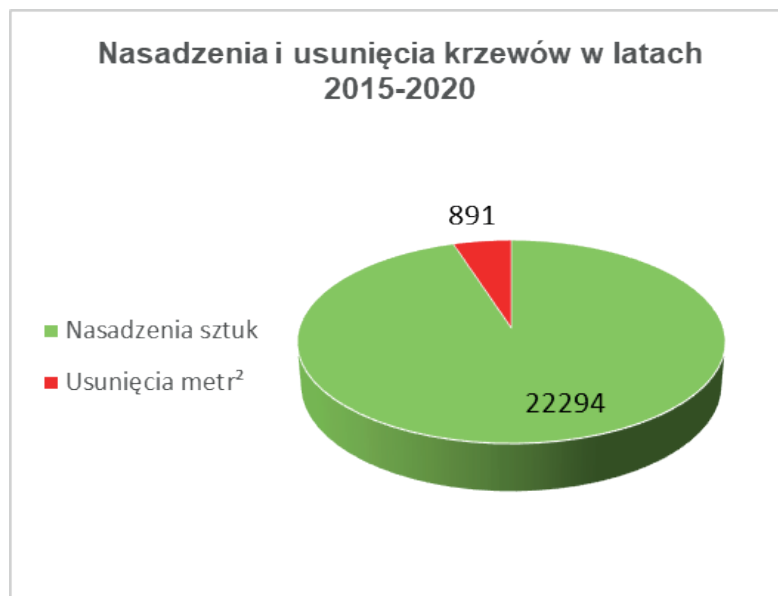
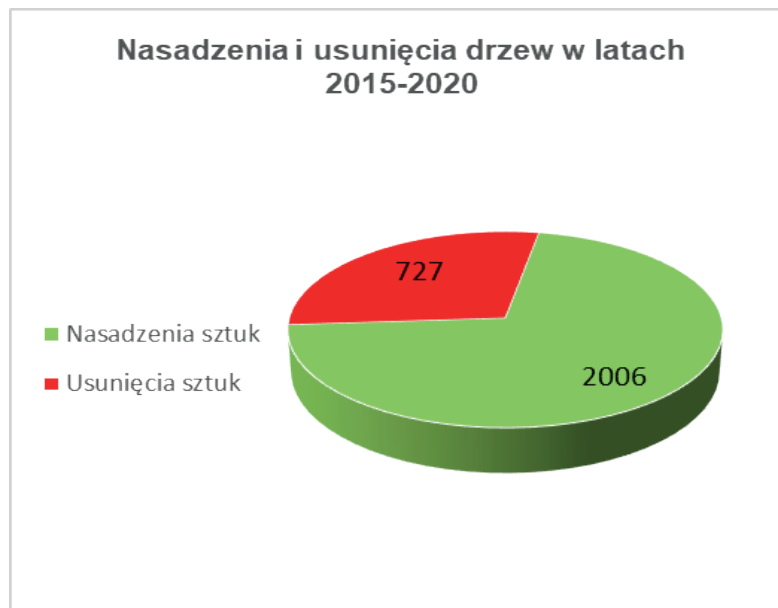
W 2020 r. w zakresie zieleni miejskiej wykonano nasadzenia drzew i krzewów m.in. przy ul. Źródlanej, na terenie zielony przy ul. Lubelskiej, szpaler grabowy w nowej części parku przy Al. Jana Pawła / Pl. Konstytucji 3-go Maja oraz przy stawie, teren przy parkingu ul. Mieszka I.

Tabela poniżej przedstawia ilość drzew i krzewów, które została nasadzona na terenie miasta Żary na przestrzeni 6 lat. Z danych wynika, że z roku na rok powiększa się ilość nowych nasadzeń.

rok	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	drzewa szt.	krzewy szt.	drzewa szt.	krzewy szt.	drzewa szt.	krzewy szt.	drzewa szt.	krzewy szt.	drzewa szt.	krzewy szt.	drzewa szt.	krzewy szt.
IŁOŚĆ	175	742	57	4 288	164	2 206	409	1627	652	4 468	549	8 963

Zestawienie nasadzenia i usunięcia drzew i krzewów za okres od 2015 do 2020 r.

Zieleń miejska to oprócz roślinności również mała architektura, która w 2020 r. została zmodernizowana bądź doposażona. Codzienne użytkowanie urządzeń małej architektury jak również częste przypadki ich dewastacji spowodowały, że w 2020 r. Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska wielokrotnie zlecał naprawę, a nawet wymianę asortymentu na nowe.

W ramach upiększania miasta wokół Ratusza, na „deptaku” stanowiącym połączenie ulicy Chrobrego i ulicy Śródmiejskiej oraz na terenie zabytkowego parku przy Al. Jana Pawła II ustawione zostały 23 wielopoziomowe konstrukcje obsadzone kwiatami oraz 10 dużych donic kwiatowych. Konstrukcje wiszące upiększyły 84 latarnie. Przed wejściem do Ratusza kolejny raz pojawiły się dwie granitowe donice wysadzone kwiatami w kolorach flagi narodowej.

W ramach utrzymania czystości i porządku na terenach zieleni miejskiej, a także w trosce o odpowiednią kulturę

sanitarną Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska zlecił Miejskiemu Ośrodkowi Sportu Rekreacji i Wypoczynku w Żarach ulokowanie i utrzymanie przy placach zabaw przenośnych toalet.

Gmina jako uczestnik porozumienia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych w każdym miesiącu aktywizowała około 35 osób przy pracach w zakresie utrzymania zieleni i czystości na terenach miejskich. Do prac kierowane były osoby bezrobotne, w trudnej sytuacji materialnej, korzystające ze świadczeń opieki społecznej.

Ponieważ przedmiotowe działania mają wymierny wpływ na estetykę miasta, jakość powietrza, poprawę warunków bytowania ludzi i zwierząt w mieście, stabilizację ekologiczną ekosystemów, zmniejszenie rozmiarów tak zwanej wyspy ciepła i szereg innych czynników, które mają mierzalny wpływ dla zdrowia mieszkańców – czynności związane ze zwiększeniem liczby nasadzanych drzew i krzewów będą w przyszłości kontynuowane i zintensyfikowane.

8.6. Gminny system gospodarki odpadami komunalnymi

8.6.1. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Gmina Żary o statusie miejskim objęła systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkie zamieszkałe nieruchomości położone w jej granicach administracyjnych.

Do 31.08.2020 r. system funkcjonował zgodnie z następującymi uchwałami Rady Miejskiej w Żarach:

- uchwała NR XIII/141/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie: regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim,
- uchwała NR XIII/142/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie: szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała NR XIII/143/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie: określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała NR XIII/144/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie: określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała NR VI/36/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie: wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości stawki tej opłaty,
- uchwała NR XXXII/90/17 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 czerwca 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie: regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim.

W związku z wejściem w życie we wrześniu 2019 r. przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 1579), wprowadzono obowiązek zbierania odpadów wyłącznie w sposób selektywny oraz zasady segregacji odpadów jednolite na terenie całego kraju. Samorządy miały rok na wprowadzenie zmian. W związku z powyższym, na kwietniowej sesji Rada Miejska w Żarach podjęła uchwały kształtujące system według znowelizowanych przepisów. Od 1 września 2020 r. system funkcjonuje zgodnie z następującymi uchwałami:

- uchwała NR XVII/22/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim,
- uchwała NR XVII/23/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała NR XVII/24/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała NR XVII/25/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości stawki opłaty,
- uchwała NR XIII/143/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 Listopada 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W ubiegłym roku w wyniku przeprowadzonej procedury przetargowej umowa na odbieranie, transport oraz zagospodarowanie zebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zawarta została z Przedsiębiorstwem Komunalnym PEKOM S.A.

Obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych przejęła na siebie Gmina Żary o statusie miejskim i przekazała go w ramach umowy firmie odbierającej odpady komunalne z terenu Miasta Żary.

Zmieszane odpady komunalne, odbierane z nieruchomości przez przedsiębiorcę, właściciele nieruchomości gromadzili w pojemnikach. Selektywnie zebrane odpady komunalne właściciele nieruchomości gromadzili:

- na terenie zabudowy wielorodzinnej - w pojemnikach,
- na terenie zabudowy jednorodzinnej - w workach.

Wszyscy mieszkańcy gminy, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę zostali wyposażeni w zestawy worków, zgodnie z poniższym opisem:

- worek niebieski – na papier i tekturę,
- worek żółty – tworzywa sztuczne, metale,
- worek zielony – szkło bezbarwne i kolorowe, w tym opakowania szklane,
- worek brązowy – odpady zielone.

Do odbioru odpadów zmieszanych stosowane były pojemniki o pojemności nie mniejszej niż 120 l (pojemność dostosowana do liczby mieszkańców zamieszkującej daną posesję i zadeklarowanego sposobu zbiórki odpadów). Worki na odpady segregowane dostarczane były przez firmę odbierającą wyżej wymienione odpady w ilości nie mniejszej niż liczba odebranych worków z gospodarstw domowych.

Mieszkańcy mogli również w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zawieźć swoje wysortowane odpady do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) funkcjonującego w PK PEKOM S.A. w Żarach, ul. Św. Brata Alberta 8. Odpady budowlane i rozbiórkowe przyjmowane były w PSZOK-u w ilości do 1,5 tony rocznie z jednej nieruchomości.

Uzupełnieniem PSZOK-u była objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych wykonywana przez przedsiębiorcę co dwa miesiące.

Przeterminowane leki można było oddać w 19 aptekach oraz w Urzędzie Miejskim, do ustawionych w nich specjalnych pojemników opróżnianych przez uprawnionego przedsiębiorcę w 2020 r. Była to firma VINCOMED z siedzibą w Słone przy ul. Kasztanowej 2.

8.6.2. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Gminny system odbioru odpadów komunalnych

Źródłem finansowania systemu jest „opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” wnoszona do gminy przez właścicieli zamieszkałych nieruchomości w zadeklarowanej wysokości, a jej wysokość jest uzależniona od liczby mieszkańców.

Opłaty w wysokości 17zł i 24zł (obowiązujące do 31 sierpnia br.) od mieszkańca miesięcznie były niewystarczające, by pokryć koszty funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tym bardziej, że od 1 września 2020 roku, mogła obowiązywać tylko jedna stawka opłaty. System musi się bilansować, co oznacza, że całość jego kosztów musi być pokrywana z opłat mieszkańców. Wzrost stawki opłaty na 24 zł od osoby wynika ze wzrostu cen związanych z ich odbiorem i zagospodarowaniem, a także wyższych kosztów prowadzenia PSZOK-u.

Rozliczenie opłat w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.:

- **należności - 7 227 464,44 zł**
- **wpłaty - 7 140 720,95 zł**
(obejmują odsetki i koszty upomnień)
- **zaległości - 86 743,49 zł** (1,28% kwoty należnej).

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie wnieśli w wyznaczonym terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w omawianym okresie wystawiono 578 upomnień, a 294 tytuły wykonawcze przekazano do Urzędów Skarbowych.

Wobec mieszkańców, którzy posiadają zaległości, a po zmianie stawek opłat nie składali deklaracji bądź nie otrzy-

mali decyzji wymiarowych wysłano pisma przypominające o wysokości i terminach opłat - 145 szt. W stosunku do 41 właścicieli nieruchomości, którzy po otrzymaniu przypomnień nie wnieśli wpłat zostały wszczęte postępowania i wydano 30 decyzji wymiarowych.

Ponadto, po podjęciu uchwały o zmianie stawek opłat wysłano wezwania do złożenia deklaracji do 50 właścicieli nieruchomości, którzy wcześniej posiadali decyzje wymiarowe.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Łącznie poniesione w 2020 r. koszty: 6 701 533,74 zł

Dodatkowo koszty związane z likwidacją tzw. dzikich wysypisk śmieci (141,56Mg, 95 336,30 zł).

Ponadto ze środków pochodzących z wpływów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska Gmina finansowała zbiórkę i utylizację przeterminowanych leków. Koszt kompleksowej obsługi 23 pojemników na przeterminowane leki – 6 557,76 zł brutto.

8.6.3. Dane o właścicielach nieruchomości i złożonych deklaracjach z danymi o liczbie mieszkańców oraz sposobie zbierania odpadów

Deklaracje złożyło łącznie **4 528 właścicieli**, w tym:

3 934 - to właściciele domów jednorodzinnych i lokali mieszkalnych w małych wspólnotach mieszkaniowych,

594 - to zarządy i zarządcy spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

Liczba mieszkańców objętych systemem wg stanu na dzień 31.12.2020 roku to **29 833**, z tego zamieszkuje w budynkach:

- wielorodzinnych **20 312** (68,1%),
- jednorodzinnych **9 521** (31,9%).

Od 1 września 2020 roku wobec wszystkich mieszkańców Gminy Żary o statusie miejskim wprowadzono obowiązek zbierania odpadów wyłącznie w sposób selektywny.

8.4.4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w zamieszkałych nieruchomościach na terenie gminy

Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli zamieszkałych nieruchomości z terenu gminy w 2020 roku to 12 278,86 Mg (ton) z tego 7 898,34 Mg stanowiły odpady niesegregowane (zmieszane), a 2190,62 Mg odpady ulegające biodegradacji. Pozostałe odpady komunalne odebrane z obszaru gminy to: tworzywa sztuczne, metale, szkło oraz odpady wielkogabarytowe.

Masa odpadów komunalnych odebranych od właścicieli zamieszkujących nieruchomości z terenu Gminy Żary o statusie miejskim.

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
Zmieszane odpady komunalne	7 898,34
Odpady zielone i bioodpady	2 190,62
Tworzywa sztuczne i metale	643,02
Papier i tektura	413,42
Szkło	575,34
Odpady wielkogabarytowe	558,12
Razem	12 278,86

Źródło: Sprawozdanie podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości - PK PEKOM S.A.

Ponadto mieszkańcy Żar w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli zawieźć wytwarzane przez siebie selektywnie zebrane odpady do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) funkcjonującego w PK PEKOM S.A. w Żarach, ul. Św. Brata Alberta 8. W ubiegłym roku do PSZOK dostarczono następujące frakcje odpadów komunalnych:

- gruz ceglany – 436,56 Mg,
- odpady wielkogabarytowe - 390,22 Mg,
- zmieszane odpady budowlane - 286,24 Mg,
- odpady zielone - 97,98 Mg,
- opony - 31,44 Mg,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - 18,32 Mg,
- papier i tektura - 5,12 Mg,
- tworzywa sztuczne - 0,36 Mg.

Nowelizacja przepisów wymusiła wprowadzenie zmian w prawie miejscowym regulującym system gospodarowania odpadami na terenie naszej Gminy. Od września ubiegłego roku zmianie uległy nie tylko stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wzór deklaracji. Najważniejszą zmianą jest obowiązek segregowania odpadów.

Zgodnie z nowymi przepisami mieszkańcy nie mogą już zadeklarować, że nie segregują odpadów. Obowiązkiem każdego jest segregacja odpadów komunalnych. Sankcją za nieprawidłową segregację bądź jej brak jest zastosowanie tzw. opłaty sankcyjnej (dwukrotność opłaty podstawowej, tj. 48 zł od osoby).

Ponadto od września 2020 roku wprowadzony został obowiązek utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów. Przeniesienie pojemników na tereny należące do Wspólnot pozwoliło ograniczyć odpowiedzialność mieszkańców za zanieczyszczenia odpadów w ogólnodostępnych pojemnikach.

8.7. Strefy ochronne ujęć wody

Zgodnie z rozdziałem 6 „Ochrona ujęć wody oraz zbiorników wód śródlądowych” ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.) istnieje konieczność ustanawiania stref ochronnych ujęć wody. Strefę ochronną ujęcia wody podziemnej ustanawia się w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładu wymagającego wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych. Strefa ochronna stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Strefa ochronna obejmuje:

- teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej,
- wyłącznie teren ochrony bezpośredniej.

Dla każdej studni, zgodnie z art. 135 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne, Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żarach ma ustanowioną w drodze decyzji przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie strefę ochrony bezpośredniej. ZWIK Sp. z o.o. aktualnie jest w trakcie opracowywania Planu Bezpieczeństwa Wody. Przeprowadzana analiza ryzyka dla ujęć wody, która ma być przekazana do zaopiniowania wojewodzie w terminie do końca 2022 r. wykaże, czy zgodnie z art. 133 ust. 3 Prawa wodnego, zachodzi konieczność ustanowienia strefy ochronnej obejmującej teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej.

8.7.1. System zaopatrzenia w wodę miasta Żary

Ujęcia - zaopatrzenie w wodę miasta Żary oparte jest na sześciu niezależnych ujęciach wód podziemnych:

- ujęcie nr 1 - zlokalizowane jest w północno – zachodniej części miasta w rejonie ul. Piastowskiej. Eksploatowane są tu wody z utworów trzeciorzędowych. Obsługiwane przez 12 studni głębinowych;
- ujęcie nr 2 - zlokalizowane jest w południowo – zachodniej części miasta w rejonie ul. Zgorzeleckiej. Eksploatowane są tu wody z utworów czwartorzędowych. Obsługiwane przez 2 studnie głębinowe;
- ujęcie nr 3 - zlokalizowane jest w południowo – wschodniej części miasta w dzielnicy Kunice, rejon Al. Wojska Polskiego. Eksploatowane są tu wody z utworów czwartorzędowych. Obsługiwane przez 4 studnie głębinowe;
- ujęcie nr 4 - zlokalizowane jest w zachodniej części miasta rejon ul. Serbskiej oraz w m. Sieniawa Żarska. Eksploatowane są tu wody z utworów trzeciorzędowych. Obsługiwane przez 4 studnie głębinowe;
- ujęcie nr 5 - zlokalizowane jest we wschodniej części miasta, w rejonie ulicy Żagańskiej. Eksploatowane są tu wody z utworów czwartorzędowych. Obsługiwane przez 2 studnie głębinowe. Obecnie w trakcie likwidacji. Planuje się odwiert studni zastępczych;
- ujęcie nr 6 - zlokalizowane jest we wschodniej części miasta, w rejonie ulicy Zawiszy Czarnego. Eksploatowane są tu wody z utworów czwartorzędowych. Obsługiwane przez 2 studnie głębinowe.

8.7.2. Stacje uzdatniania wody

Na terenie miasta Żary występują 3 stacje uzdatniania wody:

- SUW 1 - przy ul. Piastowskiej. Zaopatrywana w wodę z ujęć nr 1, 2 i 4;
- SUW 3 - przy Al. Wojska Polskiego. Zaopatrywana w wodę z ujęcia nr 3. Obecnie ze względu na zły stan techniczny urządzeń wyłączona z eksploatacji. Planowana jest modernizacja Stacji Uzdatniania;
- SUW 6 - przy ul. Zawiszy Czarnego. Zaopatrywana w wodę z ujęcia nr 6 oraz docelowo z ujęcia nr 5.

ZWiK Sp. z o.o. w Żarach nie pobiera wody powierzchniowej, wszystkie eksploatowane ujęcia pobierają wodę podziemną.

Stacje posiadają zdolności produkcyjne zapewniające zaspokojenie z zapasem obecnego zapotrzebowania na wodę. Wydajności ujęć na które zostały wydane pozwolenia wodno-prawne są dużo wyższe niż faktyczne ilości pobieranej wody. Wszystkie obiekty działają niezależnie od siebie. Ograniczenie produkcji w jednym obiekcie nie wpływa na produktywność drugiego. Roczna średnia ilość wody surowej dostarczanej do ww. obiektów kształtuje się na poziomie od 1 820 do ponad 1 900 tys. m³/rok.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (po procesie uzdatniania) jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Nieliczne przypadki przekroczenia norm są krótkotrwałe a ich przyczyny niezwłocznie likwidowane.

8.8. Zadania inwestycyjne

ZADANIA INWESTYCYJNE				
Nazwa zadania	Plan na 2020 /po zmianach na dzień 31.12.2020 r./	Wykonanie na dzień 31.12.2020 r.	Wykonanie planu (%)	ZAKRES /OPIS
Kompleksowy program komunikacji w Żarsko-Żagańskim obszarze funkcjonalnym	852 012,00 zł	711 851,65 zł	83,55	Zadanie zgodnie z umową WZP.272.8.2018 z dnia 22.05.2018 r. Zadanie zakończone potwierdzone protokołem odbioru końcowego z dn. 15.07.2020 r.
Przebudowa drogi ul. Zielonogórska	4 116 748,00 zł	2 280 847,84 zł	55,40	Zadanie realizowane w ramach umowy nr ZP/06/WIT/2019 z dnia 10.05.2019 r. z uwagi na konieczność wykonania robót zamiennych i dodatkowych planowane zakończenie zadania w II kwartale 2021 r.
Przebudowa drogi ul. Sportowa	678,00 zł	0,00	0,00	Zadanie w zakresie wykonania dokumentacji techniczno-kosztowej zgodnie z umową nr ZP/13/WIT/2019 z dnia 02.09.2019 r. Planowane zakończenie w 2021 r.
Przebudowa ul. Moniuszki i Żabikowskiej na odcinku od placu Konstytucji 3-go Maja do ronda im. 100-lecia Odzyskania Niepodległości	678,00 zł	0,00	0,00	Zadanie na podstawie umowy ZP/14/2019 z dnia 26.09.2019 r. w zakresie wykonania dokumentacji projektowo – kosztorysowej. Planowane zakończenie i rozliczenie w roku 2021 r.
Przebudowa drogi ul. Staszica	5 500,00 zł	5 166,00 zł	93,93	Poniesione wydatki związane były z podziałem zadania – dokumentacji technicznej na etapy oraz aktualizacją części kosztorysowej.
Przebudowa wiaduktu w ciągu drogi gminnej ul. Westerplatte	10 000,00 zł	5 412,00 zł	54,12	Rozliczone wydatki dotyczyły aktualizacji kosztorysów na potrzeby wniosku o dofinansowanie w ramach FDS
Przebudowa ul. Bohaterów Getta, ulic ościennych wraz z infrastrukturą techniczną	150 000,00 zł	132 840,00 zł	88,56	Zadanie w zakresie opracowania dokumentacji projektowo – kosztorysowej zakończone i rozliczone
Przebudowa dróg ul. Szymanowskiego i ul. Krótka	7 800,00 zł	7 749,00 zł	99,35	Rozliczone wydatki dotyczyły aktualizacji kosztorysów na potrzeby wniosku o dofinansowanie w ramach FDS
Przebudowa dróg w ulicach Sarnia i Dziewina	9 300,00 zł	9 243,40 zł	99,39	Rozliczone wydatki dotyczyły aktualizacji kosztorysów dokumentacji
Budowa drogi ul. Transportowa	60 000,00 zł	58 425,00 zł	97,38	Zadanie w zakresie wykonania dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Zadanie zakończone, odebrane i rozliczone.
Przebudowa drogi ul. Kujawskiej	7 200 000,00 zł	6 979 131,79 zł	96,93	Zgodnie z umową nr ZP/20/WIT/2019 z dn. 19.12.2019 r. Zadanie zakończone potwierdzone protokołem odbioru końcowego z dn. 15.12.2020 r.
Utwardzenie części nieruchomości oznaczonej jako działka 147 obręb 0006 przy Szkole Podstawowej nr 2 w Żarach Budżet obywatelski	18 100,00 zł	18 037,30 zł	99,65	Zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego obejmujące zakres dokumentacji technicznej oraz wykonania robót budowlanych. Z uwagi na sytuację pandemii oraz przedłużające się uzgodnienia z LWKZ w roku 2020 wykonano, odebrano i rozliczono wykonanie dokumentacji techniczno-kosztowej zadanie. Zakresie robót budowlanych przewidziany do realizacji w 2021. Zadanie ujęte w budżecie na rok 2021.
Zagospodarowanie działki 234/5 przy ul. Kaczy Rynek	1 353,00 zł	0,00	0,00	Zadanie realizowane na podstawie umowy WIT/51/2019 z dnia 22.08.2020 r. Zadanie w trakcie wykonania – termin realizacji robót budowlanych. Planowane zakończenie do 15.05.2021 r.

ZADANIA INWESTYCYJNE

Nazwa zadania	Plan na 2020 /po zmianach na dzień 31.12.2020 r./	Wykonanie na dzień 31.12.2020 r.	Wykonanie planu (%)	ZAKRES /OPIS
Montaż infokiosków przy cmentarzach komunalnych	3 700,00 zł	3 000,00 zł	81,08	Zadanie obejmuje opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej dla zadania pn.: Montaż infokiosków przy cmentarzach komunalnych. Zadanie realizowane na podstawie umów nr WIT/40/2020 z dnia 30.11.2020 r. oraz nr WIT/41/2020 z dnia 30.11.2020 r. Planowany termin zakończenia w 2021 r.
Termomodernizacja obiektu Ratusza	1500,00 zł	738,00 zł	49,20	Zadanie obejmujące aktualizację oszacowania wartości zamówienia dla zadania pn.: „Termomodernizacja obiektu Ratusza”. Zadanie będzie kontynuowane w 2021 r.
Przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Witosza	56,00 zł	55,10 zł	98,39	Poniesione wydatki dotyczą rozliczenia wykonania map do celów opiniodawczych. Planowane zakończenie zadania w 2021 r.
Rewitalizacja zespołu parkowo-folwarcznego w Żarach wraz z utworzeniem Centrum Usług Społecznych	2 404 313,00 zł	2 410 317,04 zł	99,42	W ramach projektu realizowane są dwie umowy na wykonanie robót budowlanych: 1. Umowa nr ZP/10/WIT/2018 z dn. 27.08.2018 r. Zadanie zakończone, odebrane 2. Umowa ZP/18/WIT/2017 z dn. 11.08.2017 r. Zadania zakończone, odebrane i rozliczone.
Inwestujemy w zielone Żary	2 846 964,00 zł	2 025 841,83 zł	71,16	Zadanie wykonanie zgodnie z umowami nr ZP/11/WIT/2019 z dnia 25.07.2019 r. ZP/1/WIT/2020 r., ZP/2/WIT/2020r., ZP/3/WIT/2020 r., ZP/4/WIT/2020 r., ZP/5/WIT/2020 r., ZP/6/WIT/2020 r., ZP/7/WIT/2020 r., związanych z zagospodarowaniem terenów zielonych przy szkole muzycznej, przy Zawiszy Czarnego, przy ul. Kaszubskiej, dawne kąpielisko Kunice, przy skarbowej oraz placu Pionierów Ziemi Żarskiej. Zadanie zakończone odebrane i rozliczone.
Modernizacja terenu zieleni publicznej pomiędzy ul. Zakopiańską a Al. Wojska Polskiego w Żarach Budżet obywatelski	22 864,00 zł	54,30 zł	0,24	Zadanie w ramach Budżetu obywatelskiego obejmujące wykonanie dokumentacji technicznej z uzgodnieniami oraz wykonanie robót budowlano -montażowych. Z uwagi na sytuację pandemii oraz przedłużające się uzgodnienia z LWKZ zadanie przewidziane do zakończenia w 2021 r. Poniesione wydatki w roku 2020 dotyczą zakupu map na potrzeby postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
Rozbudowa budynku schroniska Budżet Obywatelski	210 000,00 zł	204 192,77 zł	97,23	Zadanie w zakresie rzeczowym obejmujące wykonanie robót budowlanych z nadzorem inwestorskim. Zadanie zakończone, odebrane, rozliczone.
Montaż odmierzaczy czasowych przy sygnalizacjach świetlnych na skrzyżowaniu ul. Artylerzystów i ul. Ułańskiej oraz skrzyżowaniu ul. Artylerzystów, ul. Legionistów i ul. Przeładunkowej w Żarach Budżet Obywatelski	105 00,00 zł	80 507,44 zł	76,67	Zadanie w zakresie dokumentacji projektowo-kosztowej oraz wykonania robót budowlano-montażowych. Zadanie zakończone, odebrane i rozliczone.
Budowa budynku sztuk walki przy ul. Leśnej	1500,00 zł	1500,00 zł	100,00	Zadanie obejmujące aktualizację kosztorysów inwestorskich dla zadania pn.: „Budowa budynku sztuk walki przy stadionie sportowym przy ul. Leśnej w Żarach”. Zadanie w tym zakresie zakończone i rozliczone.

ZADANIA INWESTYCYJNE

Nazwa zadania	Plan na 2020 /po zmianach na dzień 31.12.2020 r./	Wykonanie na dzień 31.12.2020 r.	Wykonanie planu (%)	ZAKRES /OPIS
Modernizacja placu zabaw przy ul. Zawiszy Czarnego działka 293/33 obręb 3 w Żarach	87 100,00 zł	86 920,30 zł	99,79	Zadanie w zakresie dokumentacji technicznej oraz wykonania robót dostawy i montażu urządzeń. Zadanie zakończone, odebrane, zrealizowane w zakresie wykonania robót budowlanych, dostawy i montażu urządzeń zabawowych, zadaszania przeciwsłonecznego nad piaskownicą oraz ogrodzenia na podstawie Umowy nr ZP/36/WIT/2020 z dn. 03.11.2020 r. Zadanie zakończone, odebrane, rozliczone.
Montaż mikroinstalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej	1 250 000,00 zł	0,00	0,00	Realizacja zadania zakładała wykonanie dokumentacji oraz wykonanie prac montażowo-budowlanych w 11 obiektach użyteczności publicznej. Zadanie z uwagi na brak dofinansowania nie zostało zrealizowane.

8.9. Wykaz wykonanych remontów dróg, chodników, ścieżek rowerowych, parkingów, oświetlenia

Ulica	Zakres		Wartość w zł	Powierzchnia w m ²
Warmińska	jezdnia	przełożenie kostki granitowej	121 686,20	510,00
Baczyńskiego	chodnik	przebudowa po obu stronach	413 395,76	1 292,00
Edelburgis	chodnik	przebudowa po lewej stronie	173 558,73	500,00

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH – OPRAW OŚWIETLENIOWYCH [stan na 31.12.2020 r.]

WŁASNOŚĆ - GMINY ŻARY O STATUSIE MIEJSKIM	2 384 sztuk
WŁASNOŚĆ - ENEA OŚWIETLENIE	386 sztuk
WŁASNOŚĆ - WSPÓLNA	792 sztuk
RAZEM	3 562 sztuk

ZESTAWIENIE WYMIENIONYCH OPRAW I SŁUPÓW W ROKU 2020

OPRAWY	SŁUPY
28	6

ZESTAWIENIE WYBUDOWANEGO OŚWIETLENIA W ROKU 2020

LOKALIZACJA /MIEJSCE	OPRAWY	SŁUPY
PARK JANA PAWŁA II	64	44
FOLWARK	4	3
RAZEM	68	47

Opracowanie pod nadzorem **Rafała Fularskiego**, Naczelnika Wydziału Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska oraz **Daniela Babuli**, Zastępcy Naczelnika Wydziału Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska.

9. FINANSE GMINY

9.1. Wykonanie budżetu za rok 2020

Wyszczególnienie		Plan	Wykonanie	%
A	DOCHODY OGÓŁEM (A1+A2)	200 654 687,02	205 212 046,51	102,27
A1	Dochody bieżące w tym główne źródła:	181 729 985,02	179 913 292,65	99,00
A1.1	udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	40 731 280,00	39 760 233,90	97,62
A1.2	dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań bieżących	60 651 481,02	59 946 906,64	98,84
A1.3	część oświatowa subwencji ogólnej	24 760 874,00	24 760 874,00	100,00
A1.4	wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	26 352 100,00	26 375 851,44	100,09
A1.5	wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych	11 708 800,00	11 482 053,01	98,06
A2	Dochody majątkowe	18 924 702,00	25 298 753,86	133,67
B	WYDATKI OGÓŁEM (B1+B2)	205 191 819,02	194 993 979,56	95,03
B1	Wydatki bieżące	177 798 984,02	170 600 574,96	95,95
B2	Wydatki majątkowe	27 392 835,00	24 393 404,60	89,05
C	WYNIK BUDŻETU (A-B)	-4 537 132,00	10 218 066,95	x
D	RÓŻNICA MIĘDZY DOCHODAMI BIEŻĄCYMI A WYDATKAMI BIEŻĄCYMI (A1-B1)	3 931 001,00	9 312 717,69	x
E	PRZYCHODY OGÓŁEM (E1+E2+E3)	8 353 632,00	20 836 624,31	249,43
E1	Kredyty	6 200 000,00	6 200 000,00	100,00
E2	Spłata udzielonych pożyczek	40 000,00	0,00	0,00
E3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	2 113 632,00	14 636 624,31	692,49
F	ROZCHODY OGÓŁEM (F1+F2)	3 816 500,00	3 776 500,00	98,95
F1	Spłaty kredytów	3 776 500,00	3 776 500,00	100,00
F2	Udzielone pożyczki	40 000,00	0,00	0,00
KWOTA DŁUGU			43 648 400,00	
ZADŁUŻENIE W STOSUNKU DO WYKONANYCH DOCHODÓW			21,27 %	

9.2. Wykonanie przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej

Wyszczególnienie		Limit 2020	Wykonanie	%
1	Wydatki na przedsięwzięcia ogółem (1.1+1.2+1.3)	7 309 699,00	6 700 211,78	91,66
1.a	- wydatki bieżące	492 295,00	138 750,26	28,18
1.b	- wydatki majątkowe	6 817 404,00	6 561 461,52	96,25
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z tego:	492 295,00	138 750,26	28,18
1.1.1	- wydatki bieżące	492 295,00	138 750,26	28,18
1.1.2	- wydatki majątkowe	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), z tego:	6 817 404,00	6 561 461,52	96,25
1.3.1	- wydatki bieżące	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe	6 817 404,00	6 561 461,52	96,25

9.3. Realizacja uchwał

Lp.	Nr uchwały	w sprawie	z dnia
1	XIV/134/19	uchwały budżetowej na 2020 rok	30.12.2019 r.
2	XIV/135/19	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	30.12.2019 r.
3	XIV/136/19	zaciągnięcia kredytu długoterminowego	30.12.2019 r.
4	XVI/6/20	wprowadzenia zmian do budżetu na 2020 rok	27.02.2020 r.
5	XVI/12/20	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	27.02.2020 r.

Lp.	Nr uchwały	w sprawie	z dnia
6	XVII/26/20	wprowadzenia zmian do budżetu na 2020 rok	30.04.2020 r.
7	XVII/27/20	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	30.04.2020 r.
8	XIX/36/20	zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonanie budżetu Gminy Żary o statusie miejskim za 2019 rok	25.06.2020 r.
9	XIX/39/20	wprowadzenia zmian do budżetu na 2020 rok	25.06.2020 r.
10	XIX/40/20	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	25.06.2020 r.
11	XX/66/20	wprowadzenia zmian do budżetu na 2020 rok	27.08.2020 r.
12	XX/67/20	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	27.08.2020 r.
13	XXI/72/20	wprowadzenia zmian do budżetu na 2020 rok	30.09.2020 r.
14	XXI/73/20	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	30.09.2020 r.
15	XXII/83/20	wprowadzenia zmian do budżetu na 2020 rok	29.10.2020 r.
16	XXII/84/20	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	29.10.2020 r.
17	XXIII/90/20	wprowadzenia zmian do budżetu na 2020 rok	27.11.2020 r.
18	XXIII/91/20	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	27.11.2020 r.
19	XXIV/110/20	wprowadzenia zmian do budżetu na 2020 rok	30.12.2020 r.
20	XXIV/111/20	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	30.12.2020 r.
21	XXIV/112/20	ustalenia wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2020	30.12.2020 r.

Opracowanie pod nadzorem **Bożeny Krajnik**, Naczelnika Wydziału Budżetowo-Księgowego.

10. PODATKI I OPŁATY LOKALNE

10.1. Zestawienie powierzchni gruntów oraz powierzchni użytkowej budynków na terenie miasta [m²]

	OSOBY FIZYCZNE	OSOBY PRAWNE
	2020	2020
Grunty pozostałe	4 271 159,00	16 383 037,93
Grunty związane z działalnością gospodarczą	1 069 277,07	3 834 249,60
Budynki mieszkalne	989 164,12	235 122,30
Budynki pozostałe	152 569,49	166 266,20
Budynki związane z działalnością gospodarczą	231 544,31	726 773,89

10.2. Ilość podatników, ilość podmiotów w strefie gospodarczej oraz na terenie miasta

	OSOBY FIZYCZNE	OSOBY PRAWNE
	2020	2020
Ilość podatników	22 468	460
Ilość podmiotów w strefie gospodarczej	13	12
Ilość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza strefą gospodarczą	826	446

10.3. Wpływy z podatków i opłat [zł]

RODZAJ NALEŻNOŚCI	OSOBY FIZYCZNE	OSOBY PRAWNE
	2020	2020
Podatek od nieruchomości	8 897 869,53	24 998 820,16
Podatek rolny	58 136,41	3 911,00
Podatek leśny	680,22	23 920,00
Podatek od środków transportowych	413 980,48	1 111 137,00
Podatek od posiadania psów	29 716,83	nie dotyczy

10.4. Stan zaległości podatków i opłat [zł]

RODZAJ NALEŻNOŚCI	OSOBY FIZYCZNE	OSOBY PRAWNE
	2020	2020
Podatek od nieruchomości	3 389 398,08	1 455 259,69
Podatek rolny	6 074,30	nie dotyczy
Podatek leśny	4,00	1,00
Podatek od środków transportowych	104 080,78	50 194,92
Podatek od posiadania psów	11 929,29	nie dotyczy

10.5. Ulgi podatkowe

rozłożono na raty:

1 podatnikowi kwotę 9 281,00 zł

odroczone:

9 podatnikom kwotę 992 187,00 zł

umorzone:

7 podatnikom kwotę 43 884,00 zł

ulgi na podstawie uchwały Nr XL/68/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 11 września 2014 r.:

3 podatnikom kwotę 218 442,42 zł

ulgi z tytułu nabycia gruntów rolnych:

2 podatnikom kwotę 2 681,82 zł

11. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH NA PLANOWANE INWESTYCJE I ZADANIA MIEJSKIE

11.1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Współpracy INTERREG V A Brandenburgia – Polska 2014-2020

1) Projekt „Bez Granic – Część 1”

Projekt zrealizowany w partnerstwie naszej gminy jako lidera projektu oraz Gminy Lubsko, Gminy Brody i Miasta Forst (Lauzitz).

Celem projektu było osiągnięcie krótszych czasów transgranicznych przejazdów poprzez lepsze skomunikowanie węzłów drugo – i trzeciorzędnych tj. Żar, Forst (Lausitz), Brodów i Lubska z infrastrukturą TEN-T.

Projekt zakładał działania usprawniające komunikację przy wykorzystaniu sieci TEN-T tj. autostrad A15 i A18 oraz dróg B112 i drogi krajowej 12, a także dróg woj. 289 i 287.

Celem projektu była również eliminacja tzw. wąskich gardeł, utrudniających współpracę, handel, uprawianie turystyki oraz wymianę gospodarczą, jak również skrócenie czasu przejazdu na pograniczu, poprawienie bezpieczeństwa, a także stanu środowiska poprzez budowę nowych ścieżek rowerowych oraz energooszczędnego oświetlenia. Zakres rzeczowy projektu, w części dotyczącej Gminy Żary o statusie miejskim obejmował przebudowę ul. Zielonogórskiej - Etap 2 (od DK12 do ul. Poznańskiej).

Równolegle podjęte zostały działania promocyjne, tj.

- wykonano mapę „Dolnych Łużyc” wraz opisem najciekawszych turystycznie miejsc po obu stronach granicy, format B1, nakład 10 tys. egzemplarzy,
- wykonano folder opisujący potencjał partnerów, format B4, nakład 10 tys. egzemplarzy,
- utworzono stronę www.dolneluzyce.pl.

Wartość projektu przypadająca na Gminę Żary o statusie miejskim wyniosła 995 828,52 euro, w tym kwota dofinansowania 846 454,25 euro.

Zakończenie rzeczowe całego projektu nastąpiło 31 grudnia 2018 r. Obecnie projekt jest w trakcie końcowego rozliczenia finansowego. Środki zaplanowane do pozyskania w 2020 r. – 7 501,73 euro nie zostały zwrócone z uwagi na przedłużającą się kontrolę Komisji Europejskiej w zakresie zgodności przyznania dofinansowania przez Komitet Monitorujący i Instytucję Zarządzającą Programem ILB (Bank Inwestycyjny Kraju Związkowego Brandenburgia).

Środki z ostatniego końcowego raportu w kwocie 7 501,73 euro zostały zwrócone 5 marca 2021 r.

2) Projekt pn.: „Światowy Geopark UNESCO Łuk Mużakowa szansą na rozwój regionu”

Celami projektu jest wzmocnienie współpracy wszystkich samorządów oraz instytucji leżących na obszarze Łuku Mużakowa oraz opodal na dalszej części tej samej moreny polodowcowej dla lepszej, szeroko zakrojonej promocji

i przyciągnięcia do regionu większej liczby turystów.

W projekcie bierze udział 7 partnerów w tym 5 gmin z Polski: Gmina Żary o statusie miejskim, Gmina Brody, Gmina Łęknica, Gmina Przewóz, Gmina Trzebiel i 2 instytucje z Niemiec: Förderverein Geopark Muskauer Faltenbogen e.V i Ziegeleibahnverein Klein Kölzig e. V.

Projekt koncentruje się na promocji terenu Geoparku Łuk Mużakowa i Zielonego Lasu. Zorganizowana zostanie kampania reklamowa na przystankach i komunikacji miejskiej w Poznaniu i Wrocławiu – najbliższych położonych dużych miastach polskich (działanie poza obszarem wsparcia). Zaplanowano udział wszystkich partnerów w targach organizowanych we Wrocławiu i Chorzowie (poza obszarem wsparcia) oraz w Cottbus. Lider projektu (Gmina Żary o statusie miejskim), Gmina Brody, Przewóz i Trzebiel wezmą udział we wszystkich zaplanowanych targach, Gmina Łęknica weźmie udział w targach w Cottbus. Niemieccy partnerzy uczestniczyć będą w targach we Wrocławiu i Cottbus.

Każdy z partnerów projektu będzie odpowiedzialny za organizację wydarzenia kulturowo – integracyjnego, które przyczyni się do wzmocnienia wzajemnej współpracy, szeroko zakrojonej promocji Geoparku Łuk Mużakowa i Zielonego Lasu i zachęty do odwiedzin tego terenu. Lider zorganizuje: bieg sztafetowy od wieży w Zielonym Lesie do wieży w Felixsee oraz rajd rowerowy dookoła Geoparku i Zielonego Lasu. Gmina Brody: seminarium parkowe „Na Łuku Mużakowa” w Brodach, 2 koncerty „Muzyka bez granic”, imprezę plenerową „Wakacje z Brodami na Łuku Mużakowa”. Gmina Łęknica - festyn plenerowy „Dni Geoparku”, Gmina Przewóz imprezę „Tradycje rycerskie na Łuku Mużakowa”, Gmina Trzebiel imprezę plenerową „Święto Geoparku w Gminie Trzebiel”. Po stronie niemieckiej zaplanowano: Międzynarodowy obóz w Światowym Geoparku UNESCO Łuk Mużakowa; szkolenie nt. roli samorządów terytorialnych, stowarzyszeń i innych podmiotów w przyszłym Europejskim Ugrupowaniu Współpracy Terytorialnej (EUWT) oraz Światowym Geoparku UNESCO Łuk Mużakowa; weekendowe targi regionalnych produktów z rejonu geoparku oraz konferencję nt. górnictwa i kolei polowej na Łuku Mużakowa. Organizator imprezy będzie informował o terminie i programie imprezy zapraszając jednocześnie do udziału w imprezie wszystkich partnerów projektu. Stosowne informacje o każdym wydarzeniu partnerzy będą przekazywać swoim mieszkańcom zachęcając ich oraz osoby przyjezdne do udziału w imprezie. W ramach projektu przygotowana zostanie „Analiza potencjału środowiska

przyrodniczo – kulturowego Zielonego Lasu w nawiązaniu do Geoparku Łuk Mużakowa”, która jest niezbędnym dokumentem, aby obszar Geoparku Łuk Mużakowa rozszerzyć o obszar Zielonego Lasu. Analiza skierowana będzie do fachowców i stosownych instytucji. Streszczenie analizy (skrót) udostępnione zostanie na pendrivie (ok. 300 szt.) oraz na stronie internetowej projektu i poszczególnych partnerów.

Opracowane i wydane zostaną następujące materiały promocyjne: aplikacja na telefon w j. polskim i niemieckim, a w razie możliwości finansowych również w j. angielskim; film (8-10 min) o Łuku Mużakowa i Zielonym Lesie oraz film o morenie do TVP3; mapa geologiczno – turystyczna (10 000 egz.); przewodnik o Łuku Mużakowa z rozdziałem o Zielonym Lesie (2 000 egz.), album prezentujący atrakcje przyrodniczo – architektoniczne na Łuku Mużakowa (420 szt.), roll-up, broszura promocyjna (6 000 szt.), gadżety promocyjne o atrakcjach Geoparku i Zielonego Lasu: torba bawełniana z dwustronnym nadrukiem (ok. 2000 szt.), gra planszowa memory (ok. 600 szt.), brelok - wizerunek mamuta maskotki Geoparku Susi (ok. 600 szt.). Powstanie nowa trójjęzyczna strona internetowa Geoparku. Strona

zlinkowana będzie ze stronami internetowymi pozostałych partnerów.

W Łęknicy powstanie pomnik – figura Mamuta, która przypominać będzie, że na terenie Łuku Mużakowa żyły w przeszłości mamuty, czego dowodem jest odnalezienie w starej kopalni łąw blisko wioski Klinge (koło miasta Forst) pozostałości mamutów.

Działania zaplanowano na II połowę 2020 r. do 30 czerwca 2022 r.

Ogólna wartość projektu: 385 002,05 euro, w tym dofinansowanie ogółem 327 251,73 euro.

W projekcie udział Gminy Żary o statusie miejskim wynosi: ogółem 173 236,93 euro, dofinansowanie (85%) w kwocie 147 251,39 euro.

15 października 2019 r. Komitet Monitorujący PW INTERREG VA Brandenburgia – Polska 2014-2020 zatwierdził nasz projekt do dofinansowania. Umowa o dofinansowanie projektu z Gminą Żary o statusie miejskim – liderem projektu została zawarta 28 września 2020 r.

Z uwagi na opóźnienia związane z procedurą zawarcia umowy oraz stan epidemii Covid-19 w roku 2020 nie podjęto żadnych działań ani nie poniesiono żadnych wydatków.

11.2. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Współpracy INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020

Projekt „Turystyka bez granic”

Oś priorytetowa programu: Wspólne dziedzictwo naturalne i kulturowe.

Projekt realizowany w partnerstwie Gminy Żary o statusie miejskim (partner wiodący) oraz Große Kreisstadt Weißwasser/O. L. (partner).

Projekt dotyczył jednego zadania pn.: „Poprawa dostępności oraz promowanie walorów przyrodniczych i kulturowych polsko - saksońskiego pogranicza”. W ramach zadania przeprowadzone zostały zarówno działania inwestycyjne, jak i „miękkie” niezbędne do osiągnięcia ogólnego celu projektowego „Poprawa atrakcyjności pogranicza polsko - saksońskiego i dostępu do jego atrakcji przyrodniczych i kulturowych poprzez budowę bazy noclegowej oraz promocję atrakcji turystycznych regionu”.

Działania zrealizowane przez Gminę Żary o statusie miejskim:

- budowa placów postojowych dla kamperów,
- opracowanie i wydanie mapy Łużyc Wschodnich,
- udział w targach turystycznych,
- organizacja integracyjnych biegów sportowych po Zielonym Lesie.

Działania zrealizowane przez Partnera Große Kreisstadt Weißwasser/O. L.:

- budowa placów postojowych dla kamperów,
- udział w targach turystycznych,
- opracowanie i wydanie folderu informacyjnego.

Harmonogram rzeczowej realizacji projektu:

Termin rozpoczęcia projektu: 1.10.2018 r.

Z uwagi na panującą pandemię Koronawirusa (COVID 19) termin rzeczowego zakończenia projektu, na wniosek partnera niemieckiego, został przesunięty na 30.09.2020 r.

Ramowy plan finansowania projektu:

Wydatki ogółem: 576 568,06 euro w tym Gmina Żary o statusie miejskim: 436 752,01 euro.

Dofinansowanie z EFRR: 451 505,45 euro, w tym Gmina Żary o statusie miejskim: 371 239,14 euro.

W 2020 r. projekt został zakończony rzeczowo, Gmina Żary o statusie miejskim w 2020 r. uzyskała dofinansowanie na kwotę ogółem 184 923,28 euro = 789 745,04 zł.

Rozliczenie ostatniego wniosku o płatność końcową projektu nastąpiło 16.03.2021r., w ramach tego rozliczenia środki dla Gminy Żary statusie miejskim: 261,16 euro dla Große Kreisstadt Weißwasser/O. L.: 35 587,23 euro.

11.3. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020

Projekt „Utworzenie Żagańsko-Żarskiej Strefy Gospodarczej w Żarsko-Żagańskim Obszarze Funkcjonalnym”

Oś priorytetowa - Oś 1. Gospodarka i innowacje. Działanie - Działanie 1.3. Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych. Poddziałanie - 01 - Poddziałanie 1.3.1. Tereny inwestycyjne – projekty realizowane poza formułą ZIT.

Projekt realizowany był w ramach Kontraktu Lubuskiego, w partnerstwie Gminy Żary o statusie miejskim (lider) z Gminą Żagań o statusie miejski, Gminą Żary oraz Gminą Żagań.

Projekt dotyczył uzbrojenia:

- fragmentu strefy przemysłowej „Lotnisko”, położonej w północnej części miasta Żary o powierzchni 5,7962 ha,
 - strefy przemysłowej położonej na północ od ul. Asnyka w Żaganiu wzdłuż drogi krajowej nr 12 o powierzchni 10,9348 ha,
 - strefy przemysłowej w obrębie Kadłubia (Gmina Żary) o powierzchni 15,7834 ha,
 - strefy przemysłowej w miejscowości Tomaszowo (Gmina Żagań) o pow. 36,0297 ha
- oraz promocji gospodarczej.

W ramach zadania dotyczącego uzbrojenia strefy inwestycyjnej „Lotnisko” w Żarach wykonane zostały dwa odcinki dróg wewnętrznych wraz z odwodnieniem i oświetleniem oraz sieć kanalizacji sanitarnej i sieć wodociągowa.

Na zakres kampanii promocyjnej składają się:

- opracowanie i druk folderu w j. polskim, niemieckim, angielskim z informacjami ekonomicznymi oraz informacjami nt. terenów inwestycyjnych w nakładzie ok. 10.000 szt.,
- stworzenie materiału multimedialnego (film i zdjęcia z wysokości),
- udział w targach oraz reklama w prasie specjalistycznej,
- reklama terenów inwestycyjnych na branżowych stronach internetowych (np. www.ofertyinwestycyjne.pl).

Celem głównym projektu jest zwiększenie poziomu aktywności gospodarczej w Żarsko - Żagańskim Obszarze Funkcjonalnym poprzez zlokalizowanie nowych zakładów pracy na terenach inwestycyjnych.

Harmonogram realizacji projektu / Okres realizacji projektu:

- Termin rozpoczęcia realizacji projektu: 2016-04-01.
- Termin zakończenia rzeczowej realizacji projektu: 2020-01-14.
- Termin zakończenia finansowej realizacji projektu: 2020-02-20.

Całkowita wartość projektu: 23 827 507,26 zł (w tym Gmina Żary o statusie miejskim 11 146 365,50 zł).

Całkowita wartość kosztów kwalifikowalnych projektu: 21 381 713,08 zł (w tym Gmina Żary o statusie miejskim 10 422 454,62 zł).

Całkowita wartość dofinansowania: 18 174 456,03 zł (w tym Gmina Żary o statusie miejskim 8 859 086,36 zł).

Do końca 2019 roku Gmina Żary o statusie miejskim pozyskała dofinansowanie w kwocie 929 725,11 zł. W 2020 roku nastąpiło rozliczenie końcowe projektu. Gmina Żary o statusie miejskim otrzymała refundację poniesionych wydatków w kwocie: 7 929 361,25 zł.

Projekt „Rewitalizacja zespołu parkowo - folwarcznego w Żarach wraz z utworzeniem Centrum Usług Społecznych”

Projekt realizowany w ramach osi priorytetowej 9 Infrastruktura społeczna, działanie 9.2 Rozwój obszarów zmarginalizowanych, poddziałanie 9.2.1 Rozwój obszarów zmarginalizowanych - projekty realizowane poza formułą ZIT.

Zakres rzeczowy projektu obejmował rewitalizację zespołu parkowo – folwarcznego w zakresie kompleksowej rewitalizacji zabytkowego parku oraz rewitalizacji budynku pofolwarcznego. Projekt zakładał przywrócenie parkowi walorów historycznych i funkcjonalnych poprzez gospodarkę drzewostanem, renowację i odtworzenie zabytkowych obiektów budowlanych, usytuowanie elementów małej architektury, a także elementów infrastruktury. W budynku pofolwarcznym powstało Centrum Usług Społecznych, w którym realizowane będą m.in. zaplanowane w ramach programu rewitalizacji projekty ukierunkowane na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Centrum Usług Społecznych stanowi miejsce organizacji spotkań i wydarzeń kulturalnych. W ramach projektu zakupione zostało wyposażenie, umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie obiektu.

Projekt zakończono rzeczowo 26.05.2020 r.

Wartość projektu ogółem: 10 309 556,08 zł.

Wartość dofinansowania wynosi: 6 622 169,97 zł.

W 2019 roku uzyskano dofinansowanie w wysokości 5 032,00 zł.

W roku 2020 uzyskano dofinansowanie w wysokości 3 030 063,57 zł, w tym z UE 2 673 585,50 zł i budżetu państwa 356 478,06 zł.

Do pozyskania w 2021 roku 3 547 904,66 zł.

Projekt „Żarski Park Kultury i Nauki – przebudową z rozbudową instytucji kultury w Żarach”

Projekt realizowany w ramach osi 4 Środowisko i kultura, działanie 4.4 Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego, poddziałanie 4.4.1. Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego – projekty realizowane poza formułą ZIT.

Projekt realizowany w partnerstwie z Żarskim Domem Kultury. Wartość projektu ogółem: 2 718 175,38 zł.

Wartość projektu Gminy Żary o st. miejskim: 1 171 685,29 zł. Wartość dofinansowania ogółem wynosi: 1 521 820,75 zł. Wartość dofinansowania Gminy Żary o statusie miejskim: 679 954,95 zł.

Przedmiotem projektu była modernizacja, rozbudowa i przebudowa 3 instytucji kultury wraz z przyległym terenem, w tym dostosowanie obiektów do prowadzenia działalności kulturalnej i turystycznej.

Zakres rzeczowy projektu obejmował następujące działania:

- renowacja, konserwacja i wyposażenie budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żarach (roboty budowlane

na obiekcie; obróbki blacharskie; renowacja ogrodzenia) wraz z pracownią 3D;

- rewitalizacja i zagospodarowanie terenu przy budynku MBP (mała architektura; ścieżka edukacyjna; renowacja i częściowa budowa ogrodzenia; oświetlenie i monitoring terenu; instalacja kablowa z szafką);
- rewitalizacja i zagospodarowanie terenu przy Żarskim Domu Kultury i utworzenie e - Galerii (elementy małej architektury; ścieżka edukacyjna; oświetlenie; monitoring; przebudowa sceny; instalacja – oświetlenie i monitoring; przyłącze kanalizacji deszczowej; dok. techniczna; oświetlenie sceny);
- rozbudowa Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego (ścieżka edukacyjna, przyłącze, oświetlenie; tablice; infokioski, oprogramowanie, wyposażenie).

Projekt został zakończony rzeczowo 30.06.2019 r.

Wartość środków finansowych jakie pozyskała Gmina Żary o statusie miejskim w 2020 r. wynosi 671 590,95 zł.

Projekt „Modernizacja energetyczna obiektu Gimnazjum nr 3 w Żarach”

Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony 26 lutego 2018 r. w ramach 3 osi priorytetowej - Gospodarka niskoemisyjna, działanie 3.2. Efektywność energetyczna, poddziałanie 3.2.1 Efektywność energetyczna – projekty realizowane poza formułą ZIT.

Projekt dotyczył termomodernizacji obiektu Gimnazjum nr 3 (obecnie Szkoły Podstawowej nr 5) w Żarach, położonego przy ul. Okrzei 19.

Elementy wchodzące w skład inwestycji:

- przygotowanie projektu:
 - opracowanie audytu energetycznego (wraz z zestawieniem efektu rzeczowo-ekologicznego oraz analizą spełnienia formalnych i merytorycznych kryteriów dopuszczających),
 - opracowanie programu funkcjonalno – użytkowego,
 - aktualizacja ekspertyzy ornitologicznej,
 - opracowanie studium wykonalności (wraz z analizą oddziaływania na środowisko),
- realizacja projektu (w systemie zaprojektuj i wybuduj):
 - opracowanie dokumentacji projektowej,
 - roboty budowlane,
- nadzór nad projektem:
 - nadzór inwestorski,
 - nadzór przyrodniczy,
 - audyt fotowoltaiczny,
 - weryfikacja rozwiązań zawartych w dokumentacji projektowej branży sanitarnej w zakresie wentylacji mechanicznej z rekuperacją,
- promocja projektu: tablica informacyjno-pamiątkowa.

Zasadnicze elementy prac budowlanych obejmowały w szczególności:

- docieplenie podłogi przy gruncie, ścian zewnętrznych i dachów,

- wymianę drzwi zewnętrznych (wraz z montażem wentylacji nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła),
- zmianę źródła ciepła w budynku poprzez jego podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej i wykonanie zarządzanego węzła ciepłowniczego w budynku z możliwością sterowania z systemu BMS,
- montaż powietrznej pompy ciepła współpracującej z węzłem cieplnym,
- wymianę oświetlenia indukcyjnego (światłówki) oraz oświetlenia żarowego na oświetlenie typu LED wraz ze współpracującą instalacją PV,
- montaż automatyki do sterowania systemem c.o. i oświetleniem z wykorzystaniem TIK,
- wykonanie układu wentylacji mechanicznej opartego o jednostkę wentylacyjną z odzyskiem ciepła,
- montaż instalacji fotowoltaicznej,
- montaż systemu pomiarowo-sterującego BMS.

Wszystkie wskazane powyżej roboty budowlane wynikały wprost z zakresu prac termomodernizacyjnych wskazanych w audycie energetycznym.

Koszty niekwalifikowalne projektu to m.in:

- wymiana rynien i rur spustowych,
- wymiana instalacji odgromowej,
- odtworzenie istniejącej opaski wokół budynku,
- przebudowa schodów zewnętrznych,
- demontaż istniejącej instalacji monitoringu,
- inne prace.

Podstawowym celem projektu na poziomie produktu była kompleksowa termomodernizacja budynku. Cel główny na poziomie rezultatu - poprawa efektywności energetycznej budynku. Celem projektu na poziomie rezultatu długofalowego jest redukcja emisji substancji szkodliwych do atmosfery. Uzupełniają go dalsze cele,

wynikające również z celu głównego projektu, tj. zmniejszenie kosztów eksploatacji budynku i poprawa komfortu cieplnego użytkowników obiektu.

Projekt został rzeczowo zakończony w 2018 r.

Decyzją Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 26 września 2019 r. wniosek o dofinansowanie projektu zo-

stał zatwierdzony do dofinansowania, a 23 grudnia 2019 r. została zawarta umowa o dofinansowanie projektu.

Całkowita wartość projektu: 1 944 672,52 zł. Refundacja poniesionych wydatków kwalifikowalnych w postaci dofinansowania w wysokości 1 251 735,59 zł nastąpiła w 2020 roku.

Projekt „Modernizacja energetyczna obiektu Ratusza w Żarach”

Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony 26 lutego 2018 r. w ramach 3 osi priorytetowej - Gospodarka niskoemisyjna, działanie 3.2. Efektywność energetyczna, poddziałanie 3.2.1 Efektywność energetyczna – projekty realizowane poza formułą ZIT.

Elementy składające się na analizowany projekt:

- Przygotowanie projektu:
 - opracowanie audytu energetycznego (wraz z zestawieniem efektu rzeczowo-ekologicznego oraz analizą spełnienia formalnych i merytorycznych kryteriów dopuszczających dla działania 3.2 RPO – Lubuskie 2020 – typ I projektu),
 - opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego,
 - aktualizacja ekspertyzy ornitologicznej,
 - opracowanie studium wykonalności (wraz z analizą oddziaływania na środowisko),
- realizacja inwestycji (w trybie „zaprojektuj - wybuduj”):
 - opracowanie dokumentacji projektowej,
 - przeprowadzenie robót budowlanych,
 - sondażowe badania konserwatorskie (stratygraficzne) wynikające z zaleceń Lubuskiego Konserwatora Zabytków (zlecane wraz z robotami budowlanymi w trybie „zaprojektuj - wybuduj”),
- nadzór nad projektem:
 - nadzór inwestorski,
 - nadzór konserwatorski,
 - promocja projektu: Tablica informacyjno-promocyjna.

Zasadnicze elementy prac budowlanych obejmują:

- ocieplenie podłogi przy gruncie wełną mineralną,
- ocieplenie stropodachu granulatem z wełny mineralnej metodą wdmuchiwaną,
- ocieplenie dachu wełną mineralną,
- wymianę okien zewnętrznych aluminiowych na okna drewniane, rozwierno-uchylne, wyposażone w nawiewniki higrosterowalne,
- wymianę drzwi zewnętrznych,
- wykonanie ścianki szklanej z drzwiami wejściowymi w celu wydzielenia przedsionka w północno-wschodniej części budynku na parterze,
- montaż centralnej klimatyzacji VRF - maksymalnie 3 jednostki zewnętrzne na połaci dachowej oraz naścienne jednostki wewnętrzne w każdym pomieszczeniu biurowym, w którym wymagane jest chłodzenie, razem z przewodami zasilania, powrotu oraz odprowadzenia skroplin i wykonaniem odrębnych obwodów zasilających,
- modernizację oświetlenia poprzez wymianę oświetlenia indukcyjnego (światłówek) oraz żarowego na oświetlenie typu LED. Modernizacji podlegają również instalacje elektryczne jeżeli wymaga tego użyte źródło światła i oprawa,
- wymianę grzejników żeliwnych na grzejniki płytowe,
- wykonanie automatyki zarządzającej istniejącego węzła ciepłowniczego w budynku z możliwością sterowania z systemem BMS,
- montaż automatycznych głowic termostatycznych o regulacji miejscowej i centralnej, które będą umożliwiać regulację temperatury w pomieszczeniach centralnie z panelu głównego oraz miejscowo w każdym pomieszczeniu,
- montaż automatyki sterującej dla systemu c.o. opartej na centrali sterującej połączonej z czujnikami i automatycznymi głowicami termostatycznymi o regulacji miejscowej i centralnej,
- montaż powietrznej pompy ciepła o mocy ok. 10 kW współpracującej z węzłem cieplnym,
- wykonanie systemu pomiarowo-sterującego BMS pozwalającego na:
 - zarządzanie energią ciepłą w budynku poprzez zintegrowany system zarządzania pracą źródła ciepła, odborników i rozprowadzenia ciepła w obiekcie,
 - zarządzania energią elektryczną,
 - monitoring i wizualizację zużycia energii elektrycznej oraz ciepła, archiwizację danych pomiarowych w postaci bazy danych z dostępem z poziomu wewn. i zewn. sieci internetowej.

Podstawowym celem projektu na poziomie produktu jest kompleksowa termomodernizacja budynku Ratusza w Żarach. Wynika z niego cel główny na poziomie rezultatu, jakim jest poprawa efektywności energetycznej budynku Ratusza w Żarach. Z kolei z przedmiotowego celu wynikają cele projektu, znajdujące się na poziomie rezultatu długofalowego, tj.: redukcja emisji substancji szkodliwych do atmosfery, zmniejszenie kosztów eksploatacji budynku oraz poprawa komfortu cieplnego użytkowników obiektu.

17 marca 2020 r. Zarząd Województwa Lubuskiego podjął decyzję o przyznaniu dofinansowania dla projektu po pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej dotyczącej zmiany w RPO-Lubuskie 2020, w tym zwiększenia alokacji środków dla tego działania.

Umowa o dofinansowanie projektu została zawarta 12 maja 2020 r.

Wg umowy o dofinansowanie projektu: całkowita wartość projektu: 1 450 871,34 zł.; całkowita wartość dofinansowania: 1 160 124,11 zł.

Rzeczowa realizacja projektu nie została jeszcze rozpoczęta. W dniu 8 lutego 2021 r. unieważnione zostało postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Do końca marca 2021 r. zostanie złożony wniosek o zmiany do umowy o dofinansowanie projektu w zakresie terminów realizacji projektu. Kolejne postępowanie o wykonanie robót budowlanych zostanie wszczęte pod koniec marca 2021 r.

Projekt „Modernizacja energetyczna obiektu pływalni miejskiej Wodnik przy ul. Telemanna 1 w Żarach”

Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony 26 lutego 2018 r. w ramach 3 osi priorytetowej - Gospodarka niskoemisyjna, działanie 3.2. Efektywność energetyczna, poddziałanie 3.2.1 Efektywność energetyczna – projekty realizowane poza formułą ZIT.

Elementy składające się na projekt:

- przygotowanie projektu:
 - aktualizacja audytu energetycznego,
 - opracowanie świadectw charakterystyki energetycznej,
 - opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego,
 - ustalenia (oszacowania) wartości zamówienia,
 - aktualizacja studium wykonalności,
 - sporządzenie ekspertyzy ornitologicznej oraz chiropterologicznej,
- realizacja projektu (w trybie „zaprojektuj - wybuduj”):
 - opracowanie dokumentacji projektowej,
 - przeprowadzenie robót budowlanych,
- nadzór inwestorski nad projektem,
- promocja projektu: tablica informacyjno-pamiątkowa.

Roboty budowlane w systemie zaprojektuj i wybuduj, obejmują następujący zakres prac:

- docieplenie ścian zewnętrznych - obejmuje ocieplenie styropianem ścian znajdujących się nad pomieszczeniami administracyjnymi i socjalnymi oraz kompleksem basenowym,
- docieplenie dachu - obejmuje ocieplenie dachu pianką poliuretanową (metodą natryskową) znajdującego się nad pomieszczeniami administracyjnymi i socjalnymi oraz kompleksem basenowym,
- docieplenie przyziemia - obejmuje ocieplenie ścian zewnętrznych zagłębionych (znajdujących się poniżej poziomu gruntu), poprzez ich odkopanie, natrysk ścian pianką poliuretanową, a następnie ich zasypanie,
- wymiana stolarki okiennej - obejmuje wymianę starych okien PCV na nowe okna PCV o lepszych parametrach sprawności energetycznej,
- modernizacja wentylacji – polegać będzie na montażu nowej wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej z osuszaniem i z rekuperacją; centrala wentylacyjna

- wyposażona będzie w pompę ciepła,
- modernizacja instalacji centralnego ogrzewania (instalacja systemu zarządzania energią) – polega na monitorowaniu (pomiarze) i sterowaniu ilością czynników energetycznych,
- modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej – polega na montażu systemu odzysku ciepła ze ścieków wspomaganego pompą ciepła,
- instalacja fotowoltaiczna – obejmuje montaż na dachu budynku paneli fotowoltaicznych (wykonanych w technologii polikrystalicznej),
- wymiana oświetlenia na energooszczędne LED - montaż oświetlenia LED wewnątrz obiektu.

Celem głównym projektu jest zmniejszenie poziomu energochłonności obiektu pływalni.

Cele ogólne projektu:

- zmniejszenie zużycia oraz strat energii cieplnej i elektrycznej,
- ograniczenie kosztów ogrzewania i oświetlenia,
- poprawa warunków pobytu użytkowników korzystających z obiektu oraz warunków pracy personelu,
- zmniejszona emisja szkodliwych zanieczyszczeń gazowych i pyłów do atmosfery,
- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz podniesienie poziomu jakości świadczonych usług sportowo-rekreacyjnych na pływalni,
- poprawa warunków życia mieszkańców powiatu żarskiego na skutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego oraz zapewnienie odpowiedniej jakości dostępnej publicznie bazy sportowo-rekreacyjnej.

17 marca 2020 r. Zarząd Województwa Lubuskiego podjął decyzję o przyznaniu dofinansowania dla projektu po pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej dotyczącej zmiany w RPO-Lubuskie 2020 w tym zwiększenia alokacji środków dla tego działania.

Umowa o dofinansowanie projektu została zawarta 12 maja 2020 r.

Według umowy o dofinansowanie projektu: całkowita wartość projektu: 2 395 000,00 zł.; całkowita wartość dofinansowania: 1 971 036,30 zł.

Rzeczowa realizacja projektu nie została jeszcze rozpoczęta. Czterokrotnie unieważnione zostały postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na roboty

budowlane. Pod koniec marca 2021 r., zostanie złożony wniosek o zmiany do umowy o dofinansowanie projektu w zakresie terminów realizacji projektu.

Kompleksowy program komunikacji w Żarsko-Żagańskim Obszarze Funkcjonalnym

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Oś Priorytetowa 3 „Gospodarka niskoemisyjna” Działanie 3.3 „Ograniczenie niskiej emisji w miastach” Poddziałanie 3.3.1 „Ograniczenie niskiej emisji w miastach” – projekty realizowane poza formułą ZIT”. Projekt realizowany w partnerstwie przez:

- Gminę Żagań o statusie miejskim – lider,
- Gminę Żary o statusie miejskim – partner,
- Gminę Żary – partner,
- Gminę Żagań – partner.

Projekt polegał na zaprojektowaniu, wykonaniu, dostawie i montażu systemu informacji pasażerskiej oraz zarządzania flotą pojazdów transportu publicznego funkcjonującego na terenie Żarsko-Żagańskiego Obszaru Funkcjonalnego.

W ramach projektu zrealizowane zostały zadania polegające na:

- wykonaniu 18 tablic dynamicznej informacji pasażerskiej w tym na terenie Miasta Żary – 8 szt.,
- montażu wiat komunikacyjnych - 80 szt. w tym na terenie Miasta Żary 23 szt.,
- montażu wiat rowerowych - 33 szt. w tym na terenie Miasta Żary 3 szt.,
- budowie Centrum Przesiadkowego w Żarach.

Cele projektu:

- ograniczenie intensywności ruchu drogowego,
- poprawa jakości usług i atrakcyjności komunikacji publicznej,
- ograniczenie emisji zanieczyszczenia do atmosfery,
- zwiększenie różnorodności form transportu publicznego,
- lepsza integracja środków transportowych.

Łączny koszt projektu poniesionego przez Gminę Żary o statusie miejskim – 2 884 149 zł.

Przyznane dofinansowanie ze środków UE – 2 048 645 zł.

Dokonano odbioru końcowego 15 lipca 2020 roku.

„Wdrożenie i rozwój e-usług w administracji samorządowej oraz podnoszenie bezpieczeństwa teleinformatycznego”

W ramach Działania 2.1 Rozwój społeczeństwa informacyjnego Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020 na 2016 rok.

Przedmiotem projektu był rozwój i wdrożenie usług elektronicznych w 15 gminach województwa lubuskiego, w sposób znaczący poprawiających standard świadczenia usług administracji samorządowej na szczeblu gminnym.

Beneficjentem projektu była: Gmina Niegosławice.

Partnerami projektu były: Gmina Bytnica, Gmina Gubin o statusie miejskim, Gmina Gubin – wiejska, Gmina Krzeszyce, Gmina Kolsko, Gmina Skąpe, Gmina Lubrza, Gmina Zbąszynek, Gmina Kożuchów, Miasto Kostrzyn nad Odrą, Miasto Żary, Gmina Gozdnicza, Gmina Babimost, Gmina Maszewo.

Okres realizacji projektu obejmuje lata 2016–2021.

Nakłady inwestycyjne związane z realizacją całości inwestycji wyniosą 9 417 234,00 zł, w tym: dofinansowanie z Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) na poziomie 85 %, tj. 7 941 918,83 zł, wkład własny Partnerów projektu na poziomie 15 %, tj. 1 475 315,17 zł.

Łączny koszt zadań realizowanych przez Gminę Żary o statusie miejskim: 970 159,00 zł w tym:

- dofinansowanie z Unii Europejskiej na poziomie 85 %: 796 024,00 zł,
- wkład własny: 174 135,00 zł.

W dniu 14.11.2019 r. została zawarta umowa z firmą Perceptus z Zielonej Góry na rozbudowę sieci WLAN w Urzędzie Miejskim w Żarach na kwotę 399 750,00 zł brutto. Zadanie zostało zrealizowane.

W dniu 04.12.2019 r. zawarta została umowa z wykonawcą - firmą Sputnik Software z Poznania na kwotę 547 104,00 zł brutto, na wdrożenie platformy e-usług z systemami dziedzinowymi oraz dostarczenie serwera. Zadanie zostało zrealizowane.

W ramach projektu:

- wykonano rozbudowę wewnętrznej sieci bezprzewodowej UM w Żarach,
- uruchomiono portal e-BOI z usługami weryfikacji i opłacania podatków i opłat lokalnych,
- uruchomiono portal e-cmentarz wraz z digitalizacją planów i ewidencji cmentarzy,
- uruchomiono platformę e-Rada wraz z systemem głosowania i prowadzenia posiedzeń,
- uruchomiono portal obsługujący budżet obywatelski,
- wdrożono system elektronicznego obiegu dokumentów,
- uruchomiono w Urzędzie Miejskim w Żarach punkt potwierdzania profili zaufanych.

Obecnie trwa etap końcowych rozliczeń projektu.

Projekt „Żary, zadbajmy o czyste powietrze!”

Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony 30 października 2019 r. w ramach 3 osi priorytetowej - Gospodarka niskoemisyjna, działanie 3.2. Efektywność energetyczna, poddziałanie 3.2.5 Efektywność energetyczna – wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych.

Na wiązkę celów projektu składają się:

- na poziomie produktu (cel główny projektu) „zmiana sposobu ogrzewania mieszkań komunalnych Gminy Żary o statusie miejskim z nieefektywnych i nieekologicznych urządzeń grzewczych na paliwo stałe na ciepło sieciowe”,
- na poziomie rezultatu „obniżenie poziomu niskiej emisji”,
- na poziomie rezultatu długofalowego „poprawa komfortu życia najemców mieszkań komunalnych”.

Dzięki realizacji projektu zlikwidowanych zostanie 277 szt. węglowych źródeł ciepła używanych obecnie (167 szt. pieców, 107 szt. trzonów kuchennych oraz 3 szt. kotłów na paliwo stałe).

Decyzją Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 24 marca 2020 r. wniosek o dofinansowanie projektu został zatwierdzony do dofinansowania.

Umowa o dofinansowanie projektu została zawarta 15 maja 2020 r.

Według umowy o dofinansowanie projektu: całkowita war-

tość projektu: 2 014 125,00 zł.; całkowita wartość dofinansowania: 999 682,50 zł.

Główne kategorie kosztów tworzą:

- studium wykonalności,
- dokumentacja projektowa,
- opłaty przyłączeniowe do sieci ciepłowniczej,
- roboty budowlane,
- nadzór inwestorski,
- promocja projektu.

Projekt w imieniu Gminy Żary o statusie miejskim, na podstawie pełnomocnictwa Burmistrza Miasta Żary realizuje Zakład Gospodarki Mieszkaniowej przy współpracy z Wydziałem Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska (w zakresie rzeczowym) i Wydziałem Zamówień Publicznych i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych (w zakresie rozliczeń, sprawozdawczości, promocji).

Harmonogram realizacji projektu/Okres realizacji projektu:

Termin rozpoczęcia rzeczowej realizacji projektu:

01.01.2022 r.

Termin zakończenia rzeczowej realizacji projektu:

30.09.2023 r.

Termin zakończenia finansowej realizacji projektu:

31.10.2023 r.

Projekt „Radosne przedszkolaki z MP 10 w Żarach”

Miejskie Przedszkole nr 10 im. Bajka w Żarach w okresie od 1.10.2019 r. do 30.09.2020 r. realizowało projekt „Radosne przedszkolaki z MP 10 w Żarach” dofinansowany przez Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020 w części współfinansowany z EFS.

Celem głównym projektu była poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej dla dzieci z niepełnosprawnościami i deficytami rozwojowymi poprzez rozszerzenie oferty o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci: rehabilitacja ruchowa na basenie, zajęcia taneczne, dogoterapia, kinezyterapia, muzykoterapia – w zajęciach brało udział 52 dzieci. Dostosowano infrastrukturę przedszkola do potrzeb dzieci niepełnosprawnych – dostosowano 2 łazienki dla osób niepełnosprawnych i doposażono gabinety terapeutyczne w nowoczesne pomoce edukacyjne. Ponadto wydłużono pracę przedszkola o 30 minut – przedszkole było czynne od godz. 6.00 - 16.30. Realizacja projektu przyczyniła się do podniesienia kompetencji zawodowych nauczycielek w zakresie pracy z dziećmi o szczególnych potrzebach edukacyjnych - 12 osób ukończyło studia podyplomowe i kursy doskonalące, m.in. w zakresie terapii dzieci z autyzmem, integracji sensorycznej, terapii pedagogicznej. Wartość projektu wynosiła 191 413,38 zł, w tym dofinansowanie unijne w wysokości 162 701,37 zł.

11.4. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Projekt „Inwestujemy w zielone Żary”

Projekt zgłoszony w ramach priorytetu II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, działanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego, typ projektu 2.5.2 Rozwój terenów zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych.

Wartość projektu ogółem: 3 932 586,70 zł.

Wartość dofinansowania: 1 519 096,81 zł.

Umowa o dofinansowanie projektu została zawarta 28 czerwca 2019 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – Instytucja Wdrażająca POIiŚ 2014-2020.

Projekt zrealizowany został na 7 obszarach Żar: park dydaktyczny przy ulicy Kaszubskiej, dawne kąpielisko w Kunicach, skwer przy ul. Skarbowej, park przy Szkole Muzycznej przy Al. Wojska Polskiego, pas drogowy przy ulicy Zawiszy Czarnego, plac zabaw i skwer przy ul. Zawiszy Czarnego, skwer przy Pl. Pionierów Ziemi Żarskiej.

W 2018 r. podjęte zostały działania w zakresie zagospodarowania terenu przy dawnym kąpielisku w Kunicach na podstawie uzyskanego wcześniej pozwolenia na budowę. W ramach zagospodarowania tego terenu, wykonano montaż oświetlenia i monitoringu, rozbiórki, pielęgnację zieleni – wycinki. W dniu 25.07.2019 r. została zawarta umowa z wykonawcą robót dotyczących obszaru kąpieliska w Kunicach w zakresie ścieżek pieszych wokół basenu, placu zabaw, 2 wiat, miejsc postojowych, przepustów, 12 tablic, montaż małej architektury (kosze na śmieci, ław-

ki, barierki, stojaki na rowery). Wszczęte w 2019 roku trzy postępowania o udzielenie zamówień na wykonanie prac na pozostałych obszarach zieleni miejskiej (postępowanie w podziale na 7 części) nie zostały rozstrzygnięte. Wyboru wykonawców na ten zakres prac oraz prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad ich realizacją, jak również dostawę elementów małej architektury na te tereny i montaż 7 tablic informacyjno - promocyjnych dokonano w 2020 roku. Nad prawidłową realizacją projektu, zgodnie z wymaganiami POIiŚ, czuwał zespół tworzący Jednostkę Realizującą Projekt (JRP).

Tereny zielni objęte projektem obejmują łącznie powierzchnię 12,749 ha, z czego 10,608 ha stanowi powierzchnię biologicznie czynną (83,21%). Wszystkie tereny są udostępnione nieodpłatnie mieszkańcom w różnym wieku, celem zapewnienia integracji i aktywizacji na świeżym powietrzu, a także możliwości uprawiania sportu, rekreacji i odpoczynku.

Głównym celem projektu jest zahamowanie spadku powierzchni terenów zieleni w Gminie Żary o statusie miejskim.

Projekt rzeczowo został zakończony 30.11.2020 r., a finansowe płatności nastąpiły do 31.12.2020 r.

W 2019 roku z tytułu refundacji poniesionych wydatków uzyskano dofinansowanie w wysokości 25 848,34 zł, w 2020 roku 563 136,05 zł.

Pozostała kwota dofinansowania w wys. 930 112,42 zł do uzyskania w 2021 roku.

11.5. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Projekt: „Lubuska szkoła ćwiczeń w Żarach szansą na rozwój nauczycieli, studentów i uczniów”

Od 2019 r. Gmina Żary realizuje we wszystkich miejskich szkołach podstawowych we współpracy ze szkołą w Lipinkach Łużyckich i ze szkołami gminy Trzebiel projekt „Lubuska Szkoła ćwiczeń w Żarach szansą na rozwój nauczycieli, studentów i uczniów”. Głównym celem programu jest doskonalenie pracy nauczycieli poprzez stosowanie aktywnych metod i form pracy, narzędzi multimedialnych oraz przy wykorzystaniu nowoczesnych pomocy dydaktycznych. Zajęcia metodyczne z matematyki, informatyki, nauk przyrodniczych i języków obcych dla pedagogów są realizowane we współpracy z pracownikami naukowymi Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i w pracowniach Wydziałów Matematyki, Informatyki, Chemii i Neofilologii Uniwersytetu. Partnerami projektu są również pracownicy Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Zielonej Górze. Na potrzeby programu stworzona została strona internetowa www.szkolacwiczen.pl. Odbyły się na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu szkolenia kilkudniowe dla dyrektorów szkół oraz nauczycieli i trenerów szkoły ćwiczeń. Przeprowadzone zostały drogą online webinaria z matematyki

i języków obcych. Miasto pozyskało 1 mln 8 tysięcy 396 złotych w tym na funkcjonowanie szkoły ćwiczeń i pomoce dydaktyczne 367 tysięcy złotych. Projekt w 100% finansowany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i realizowany będzie do 2021 roku.

Z uwagi na panującą pandemię Koronawirusa (COVID 19) termin rzeczowego zakończenia projektu został przesunięty. Ponadto w związku z wygenerowaniem oszczędności (powstałych w wyniku stosowania PZP) Beneficjent – Gmina Żary o statusie miejskim za zgodą Instytucji Pośredniczącej – Ministerstwa Edukacji Narodowej zakupiła 24 laptopy dla szkół (a pośrednio dla nauczycieli). W wyniku przedłużających się ograniczeń związanych z działaniami rządu mającymi na celu zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych oraz skutkami COVID-19, zaplanowane do zakupu laptopy okazały się być niezbędne, aby móc bezproblemowo realizować projekt. Większość działań zmieniła formę na online, stąd też zajęcia dla nauczycieli – warsztaty i seminaria oraz prowadzenie sieci współpracy również miały formę online. Zakup wraz z dostawą 24 szt. laptopów wyniósł 67 866,48 zł brutto.

11.6. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych / Rządowego Fundusz Rozwoju Dróg

Rozbudowa ul. Sarniej i Dziewina w Żarach

Umowa o dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa ul. Sarniej i ul. Dziewina w Żarach” podpisana została z Wojewodą Lubuskim w dniu 29 października 2020 r.

Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa drogi ul. Sarniej (droga gminna nr 104820F) oraz drogi ul. Dziewina (droga gminna nr 104730F) w Żarach, która zrealizowana zostanie w podziale na trzy odcinki:

- odcinek nr 1 - ulica Dziewina (od skrzyżowania z al. Wojska Polskiego do skrzyżowania z ul. Sarnią) o długości 523,24 m i szerokości jezdni 5,0 m,
- odcinek nr 2 - ul. Sarnia (od skrzyżowania z ul. Dziewina do łącznika ul. Dziewina i al. Wojska Polskiego) o długości 511,44 m i szerokości jezdni 5,0 m,
- odcinek nr 3 - łączący ul. Sarnią z ul. Dziewina o długości 90,5 m i szerokości jezdni 4,5 m.

Zmodernizowany zostanie również odcinek łączący ul. Dziewina z al. Wojska Polskiego (o długości 87,70 m i szerokości jezdni 5,0 m.), który nie jest objęty dofinansowaniem i zostanie zrealizowany w jednym czasie ze środków własnych Gminy (koszt niekwalifikowalny).

W ramach zadania zrealizowane zostaną następujące działania pozwalające na bezawaryjne funkcjonowanie układu drogowego: (1) przebudowa nawierzchni wraz z wykonaniem nowej konstrukcji odcinka drogi (nawierzchnię ul. Dziewina zaprojektowano jako bitumiczną, nato-

miast nawierzchnię jezdni ul. Sarniej z kostki betonowej), (2) usprawnienie odprowadzania pochodzących z drogi wód opadowych i roztopowych poprzez modernizację kanalizacji deszczowej (kanały deszczowe i wpusty uliczne), (3) budowa ciągu pieszo-rowerowego (ul. Dziewina), (4) przebudowa istniejących i budowa nowych zjazdów indywidualnych oraz dojazd do posesji i miejsc gromadzenia odpadów, (5) modernizacja oświetlenia: do oświetlenia ul. Dziewina przyjęto słupy stalowe (22 szt.), do oświetlenia ul. Sarniej słupy typu parkowego (25 szt.), oprawy z ledowymi źródłami światła - 27 szt., (6) przebudowa linii telekomunikacyjnej światłowodowej (usunięcie kolizji planowanej rozbudowy dróg), (7) przebudowa gminnych skrzyżowań ul. Dziewina - al. Wojska Polskiego oraz ul. Dziewina - ul. Leśna, (8) wyposażenie w urządzenia bezpieczeństwa ruchu, (9) zagospodarowanie terenów zielonych poprzez ułożenie trawy z rolki.

Kompleksowa przebudowa wymienionych odcinków dróg wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną, umożliwi stworzenie optymalnego (tj. bezpiecznego i funkcjonalnego) układu komunikacyjnego sieci dróg miejskich na tym obszarze gminy.

Całkowita wartość zadania: 3 808 329,00 zł.

Kwota dofinansowania: 1 807 356,00 zł.

Termin zakończenia realizacji zadania: kwiecień 2022 r.

11.7. Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL) to program, w ramach którego środki z budżetu państwa trafiają do jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań inwestycyjnych. Wsparcie jest bezzwrotne i pochodzi z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W 2020 roku Gmina Żary o statusie miejskim otrzymała z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych wsparcie w wysokości:

- 4 123 791,00 zł - środki pochodzące z puli 6 mld zł, które trafiły latem 2020 roku do wszystkich gmin i powiatów w całej Polsce (wsparcie wyliczone przez algorytm),
- 1 000 000,00 zł - środki przyznane w ramach drugiego konkursu w grudniu 2020 roku na remont budynku z przeznaczeniem na siedzibę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach.

11.8. Programy realizowane przez szkoły i kluby sportowe przy współpracy z gminą

Szkolne Młodzieżowe Ośrodki Koszykówki (SMOK) w Żarach

Realizacja projektu w mieście od początku stworzenia programu. Zajęcia sportowe przeprowadzane w ramach Programu są zajęciami pozalekcyjnymi, nieodpłatnymi oraz przeprowadzanymi na terenie Szkoły wchodzącej w skład Szkolnego Młodzieżowego Ośrodka Koszykówki.

Realizatorzy na terenie miasta Żary:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. F. Chopina w Żarach,
- Szkoła Podstawowa Nr 8 im. B. Chrobrego w Żarach.

W ramach dofinansowania ze środków MSiP, Polski Związek Koszykówki dla każdego z powołanych trzech SMOK-ów pokrywał wynagrodzenie trenerów prowadzących zajęcia w ramach SMOK w wysokości 60,00 zł brutto za każde przeprowadzone zajęcie (90 minut). Ilość i rodzaj zajęć, za których przeprowadzenie PZKosz udzielał dofinansowania w ramach

pracy ośrodka od 2 stycznia 2020 roku do 30 listopada 2020 roku wynosił 76 zajęć z jedną grupą szkoleniową (50 zajęć w I semestrze i 26 zajęć w II semestrze), tj. 228 zajęć za trzy grupy*.

*Z uwagi na panującą pandemię Koronawirusa (COVID 19) w okresie od połowy marca do początku maja program był zawieszony. Niezrealizowane w tym okresie zajęcia były realizowane w okresie wakacyjnym.

Główne obowiązki organizatora (jednostka samorządu terytorialnego):

- nieodpłatne udostępnienie sal sportowych,
- zakup strojów treningowych dla dzieci rozpoczynających udział w zajęciach z koszykówki.

Koszykarski Ośrodek Sportowego Szkolenia Młodzieży w 2019 (KOSSM)

Celem programu było stworzenie Koszykarskiego Ośrodka Sportowego Szkolenia Młodzieży w koszykówce chłopców na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Struktura organizacyjna szkolenia sportowego funkcjonowała w klasach VI, VII i VIII szkół podstawowych od 02 stycznia do 31 grudnia 2020 roku.

Z uwagi na panującą pandemię Koronawirusa (COVID 19) w okresie od połowy marca do początku maja program był zawieszony. Przez pewien okres zawieszenia program realizowany był również zdalnie. Program szkolenia był realizowany na terenie Szkoły Podstawowej Nr 5 w Żarach.

Gmina Żary o statusie miejskim:

- udostępniła nieodpłatnie obiekty sportowe niezbędne do realizacji programu szkolenia sportowego.
- miasto oraz szkoła podstawowa zobowiązane były do zamieszczenia na swojej stronie internetowej informacji o Programie oraz o jego finansowaniu przez Polski Związek Koszykówki ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Polski Związek Koszykówki:

- przekazał nieodpłatną licencję do korzystania z pro-

gramu szkolenia sportowego w koszykówce chłopców biorących udział w zajęciach Koszykarskiego Ośrodka Sportowego Szkolenia Młodzieży w koszykówce,

- pokrywał wynagrodzenie trenerów realizujących Program zgodnie z decyzją nr 68 Ministra Sportu i Turystyki:

Funkcja - Wysokość wynagrodzenia ze środków FRKF

Nauczyciel / Trener - 2 000,00 zł/m-c

Trener motoryki - 1 500,00 zł/m-c

Lekarz / Fizjoterapeuta - 1 000,00 zł/m-c

- zabezpieczył możliwość uczestnictwa trenerów prowadzących szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w ramach programu KOSSM w kursach i szkoleniach doskonalących kompetencje zawodowe.
- obejmował ubezpieczeniem od kosztów leczenia i NNW zawodników znajdujących się na listach przekazanych do PZKosz
- zakupił odzież sportową dla nowych zawodników i trenerów biorących udział w Programie w ilości zatwierdzonej przez koordynatora PZKosz.

Szkolny Klub Sportowy SKS

Program Szkolny Klub Sportowy skierowany był do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. SKS miał na celu stworzenie przestrzeni do dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. Zajęcia prowadzone w ramach Programu odbywały się w 60-minutowych jednostkach treningowych, dwa razy w tygodniu, w grupach minimum 15 osobowych.

W ramach programu ze środków MSiIT dofinansowane było wynagrodzenie nauczycieli realizujących zajęcia oraz dodatkowo sprzęt sportowy.

W 2020 r. program realizowały 4 żarskie szkoły: SP 1, SP 2, SP 3 (ZSP), SP 5, prowadzonych zostało 7 grup przez 6 nauczycieli. W zajęciach brało udział 68 chłopców i 49 dziewcząt. Z uwagi na panującą pandemię Koronawirusa (COVID 19) w okresie od połowy marca do początku maja program był zawieszony.

Orliki - dofinansowanie

Projekt „Lokalny Animator Sportu” jest systemowym rozwiązaniem, którego głównym celem jest upowszechnianie aktywności fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie udziału w sportowych zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych, dofinansowanych ze środków MSiIT. Projekt jest uzupełnieniem opracowanych i wdrożonych przez MSiIT projektów aktywizacyjnych kierowanych do uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Projekt „Lokalny Animator Sportu” polega na udziale finansowym MSiIT w pokryciu kosztów zatrudnienia animatorów –osób organizujących i prowadzących zajęcia sportowe, na obiektach powstałych w ramach rządowego programu inwestycyjnego „Moje Boisko – Orlik 2012” oraz na terenie obiektów sportowych wskazanych przez JST.

Projekt realizowany był od 1 marca do 30 listopada 2020 r. Z uwagi na panującą pandemię Koronawirusa (COVID 19) w okresie od połowy marca do początku maja program był zawieszony.

Główne warunki realizacji zadania:

1. jednostka samorządu terytorialnego (JST) mogła zgłosić jedną osobę, przypisaną do każdego oddanego do użytku obiektu „Moje Boisko -Orlik 2012”, która posiada odpowiednie kwalifikacje do organizowania i prowadzenia zajęć sportowych. Możliwe było zgłoszenie dwóch osób przy założeniu, że kwota przyznanej przez MSiT dla danego obiektu dotacji, będzie podzielona na dwie osoby,
2. wynagrodzenie osoby zatrudnionej jako animator w ramach projektu „Lokalny Animator Sportu” dofinansowane było w ramach dotacji MSiT w wysokości 1 200 zł brutto miesięcznie.

Dyrektor MOSRIW ŻARY na podstawie udzielonego upoważnienia od początku trwania programu wnioskuje o dofinansowanie wynagrodzeń pracowników obsługujących 3 żarskie Orliki.

Program Lekkoatletyka dla każdego!

Program Lekkoatletyka dla każdego, dofinansowany ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej związany jest ze szkoleniem młodzieży uzdolnionej sportowo w ośrodkach działających ze wsparciem jednostek samorządu terytorialnego oraz Partnerów (żarskich szkół – Szkoła Podstawowa Nr 1, 5 i 8).

W 2020 r. program Lekkoatletyka dla każdego funkcjonował na terenie miasta Żary już 5 rok, z podziałem na grupy wiekowe, które zrzeszają dzieci w wieku od 7 do 18 lat. Zajęcia prowadzi pięciu trenerów którzy są opłacani przez Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Przez ten okres, dzięki bardzo dobrym wynikom uzyskiwanym przez młodzież trenującą, w programie udało się pozyskać sprzęt o wartości ok 300 tysięcy zł, który jest w miejscach gdzie odbywają się zajęcia czyli: SP nr 5, SP nr 8, SP nr 1 oraz na stadionie „Syrena”.

Zajęcia są organizowane przy zachowaniu zasad narzuconych przez przepisy prawa dotyczące aktywności sportowej. Corocznie podpisywane jest porozumienie między władzami miasta a PZLA. Wszyscy uczestnicy programu

LDK są również członkami klubu sportowego Agros Żary i posiadają licencję sportową Polskiego Związku Lekkiej Atletyki.

W marcu ubiegłego roku wszystkie zajęcia były zawieszono odbywały się tylko zdalnie, po kilku tygodniach udział w zajęciach mogli wznowić zawodnicy 16-letni i starsi w grupach 6 osobowych, które odbywały się na żarskiej „Syrenie”. W miesiącach letnich obostrzenia zostały ograniczone do tego stopnia że młodzież mogła uczestniczyć w zawodach sportowych (obowiązywały ograniczenia uczestników do 150 osób, brak publiczności).

Obecnie przy zachowaniu reżimu sanitarnego w zajęciach uczestniczą wszystkie grupy, Po każdych zajęciach dezynfekowany musi być sprzęt. Uczestnicy zajęć sportowych nie mają obowiązku zasłaniania ust i nosa. W młodszych grupach w trakcie zajęć w pomieszczeniach zamkniętych rodzice nie mogą być z dziećmi (nawet na trybunach), przyprowadzają i odbierają swoje dzieci z zajęć. Obecnie wszystkie zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem, trenerzy dbają aby wszystkie zasady były przestrzegane.

Zdalna Szkoła - sprzęt do realizacji procesu zdalnego kształcenia

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, działając w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych jednym z działań rządu było przeniesienie nauki w szkołach do domów – nauka zdalna.

Złożony przez Gminę Żary o statusie miejskim wniosek o przyznanie grantu w ramach projektu pn. „Zdalna Szkoła”- wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie

kształcenia zdalnego” został pozytywnie rozpatrzony. Program ten umożliwił jednostkom samorządu terytorialnego ubieganie się o dofinansowanie na zakup sprzętu potrzebnego do realizacji procesu zdalnego kształcenia. Zgodnie z wnioskiem przyznano kwotę 99 999,00 zł. Zakupiono 6 tabletek i 43 laptopy, które użyczono 6 szkołom podstawowym (wszystkie szkoły publiczne). Sprzęt ten na czas zamknięcia placówek oświatowych został wypożyczony dzieciom i nauczycielom, aby umożliwić im zdalną naukę i pracę.

Zdalna Szkoła +

II edycja konkursu organizowanego przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa, w którym JST mogły uzyskać 100% dofinansowania na zakup sprzętu komputerowego umożliwiającego realizację zdalnych lekcji uczniom wykluczonym cyfrowo.

Program ten skierowany był głównie do rodzin ubogich z minimum trojgiem dzieci (nie jest to jednak jedyne kryterium dopuszczalne przez instytucję przyznającą granty).

Gmina Żary o statusie miejskim otrzymała grant w wysokości 104 676,00 zł., dzięki któremu zakupiono 44 laptopy, które użyczono 8 szkołom podstawowym (wszystkie szkoły publiczne i niepubliczne). Sprzęt ten na czas zamknięcia placówek oświatowych został wypożyczony dzieciom z rodzin wielodzietnych i nauczycielom, aby umożliwić im zdalną naukę i pracę.

11.9. Program „Żary, tu chcę żyć!!!”

W odpowiedzi na ogłoszony przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju konkurs w ramach Programu „Rozwój lokalny”, który finansowany jest ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 – 2021, w lipcu 2019 r. Miasto Żary złożyło swoją aplikację projektową pt. „Żary, tu chcę żyć !!!”

Nabór skierowany był do polskich gmin posiadających status miasta, znajdujących się na liście 255 ośrodków miejskich wskazanych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju tracących funkcje społeczno – gospodarcze, cechujące się stagnacją lub wolnym tempem rozwoju. Celem konkursu jest wsparcie małych i średnich miast w wypracowaniu i wdrożeniu przez nie zrównoważonego i systemowego podejścia do rozwoju lokalnego i tym samym do ograniczenia negatywnych zjawisk rozwojowych i podniesienia standardu życia ich mieszkańców.

Procedura wyboru projektów do dofinansowania składa się z dwóch etapów. Etap I to otwarty nabór zarysów projektów i wybór ok. 50 miast. Etap II (obecny) to wybór ok. 15 projektów do dofinansowania.

W grudniu 2019 roku, po przeprowadzonej ocenie formalnej i merytorycznej, ogłoszono że żarski projekt znalazł się na liście 54 zarysów zakwalifikowanych do II Etapu konkursu.

W styczniu 2020 roku rozpoczął się drugi etap konkursu dedykowany wyłącznie 54 miastom - wnioskodawcom, których zarysy projektów zostały najlepiej ocenione w pierwszym etapie naboru. Wybrani wnioskodawcy zobowiązani byli złożyć kompletną propozycję projektu, która zawierała następujące elementy:

- Plan Rozwoju Lokalnego czyli wielosektorowy, strategiczny program rozwoju społeczno-gospodarczego miasta,
- Plan Rozwoju Instytucjonalnego - zakładający podniesienie poziomu kompetencji i oferowanych usług, ale także zwiększenie otwartości, przejrzystości i transparentności urzędu,
- szczegółowy budżet projektu.

W ramach drugiego etapu gmina otrzymała kompleksowe, niefinansowe wsparcie eksperckie od Związku Miast Polskich (ZMP) oraz Instytutu Rozwoju Miast i Regionów (IRMiR), które obejmowało:

- doradztwo w zakresie:
 - analizy potrzeb, diagnozowania problemów, definiowania obszarów wymagających wsparcia, analiz finansowych,
 - przygotowania lub weryfikacji dokumentów strategicznych w różnych dziedzinach,
 - opracowania metodologii samooceny miasta,
 - oceny miasta na podstawie Przeglądu Stanu Zarządzania w Samorządzie Lokalnym oraz rekomendacji w nim zawartych,
 - przygotowania i opracowania Planu Rozwoju Lokalnego i Planu Rozwoju Instytucjonalnego;

- działania szkoleniowe obejmujące konferencje, szkolenia, warsztaty organizowane przez Operatora Programu prowadzone w trakcie opracowywania kompletnej propozycji projektu.

Decyzją Burmistrza Miasta Żary powołany został Zespół Miejski ds. projektu „Żary, tu chcę żyć!!!”, w skład którego wchodził pracownicy Urzędu Miejskiego w Żarach oraz gminnych jednostek organizacyjnych. Zadaniem zespołu było opracowanie Kompletniej Propozycji Projektu przy wykorzystaniu narzędzi zaproponowanych przez Doradców Miast, umożliwiających przeprowadzenie prawidłowej diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej miasta, określenie jego celów i potrzeb rozwojowych oraz działań planowanych do podjęcia w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy i cele. Członkowie Zespołu Miejskiego uczestniczyli w licznych seminariach, szkoleniach on-line organizowanych przez Związek Miast Polskich w ramach Programu „Rozwój Lokalny”, zdobywając wiedzę o nowych narzędziach mających zastosowanie w budowie nowej wizji rozwoju miasta, a także w bieżącej pracy.

Do opiniowania i konsultowania założeń Kompletniej Propozycji Projektu (Plan Rozwoju Lokalnego i Plan Rozwoju Instytucjonalnego) określającej Nową Ścieżkę Rozwoju włączono również lokalną społeczność, która miała realny wpływ na kształt wizji rozwoju miasta. Spośród przedstawicieli instytucji publicznych oraz liderów społecznych działających na rzecz miasta utworzona została Rada Rozwoju, która na każdym etapie projektu była zaangażowana w prace Zespołu, jak również uczestniczyła w warsztatach organizowanych przez Związek Miast Polskich. Pomimo niesprzyjających warunków panujących w kraju spowodowanych pandemią koronawirusa Covid -19, która w znacznym stopniu utrudniała prace nad projektem, Zespół Miejski wykorzystywał szereg narzędzi partycypacji społecznej, aby zaangażować jak największą liczbę Żarów w budowanie Nowej Ścieżki Rozwoju miasta. Lokalna społeczność aktywnie uczestniczyła w pracach nad Planem Rozwoju Lokalnego i Planem Rozwoju Instytucjonalnego. Prowadzone były różnego rodzaju konsultacje społeczne tj.: warsztaty, badania ankietowe, spotkania bezpośrednie i otwarte, a także on-line z poszczególnymi grupami społecznymi (przedsiębiorcami, instytucjami publicznymi, NGO, seniorami, młodzieżą). Za pośrednictwem strony internetowej urzędu miejskiego oraz profilu dedykowanego projektowi na Facebook'u (Program Rozwoju Lokalnego Miasta Żary) przekazywano mieszkańcom informacje o podejmowanych działaniach Zespołu Miejskiego w ramach projektu.

Projekt „Żary, tu chcę żyć!!!” obejmuje przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym i nieinwestycyjnym, zmierzające do poprawy sytuacji Gminy przede wszystkim w wymiarze:

- gospodarczym (w tym wsparcie lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości),
- środowiskowym (w tym efektywnej i czystej energii, zrównoważonego transportu),

- społecznym (w tym ograniczenia ubóstwa, polityki mieszkaniowej, innowacji społecznych, zatrudnienia, zdrowia, edukacji, partycypacji społecznej).

W ramach projektu skupiono się również na podniesieniu poziomu kompetencji urzędników i jakości świadczonych usług przez administrację publiczną, aby w ten sposób budować zaufanie mieszkańców do władz lokalnych. Projekt obejmuje również działania mające na celu poprawę standardów dostępności.

W październiku 2020 r. Zespół Miejski zakończył prace nad Kompletną Propozycją Projektu, która została przesłana w dniu 30 października 2020 r. do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Dwa strategiczne dokumenty tj. Plan Rozwoju Lokalnego oraz Plan Rozwoju Instytucjonalnego, określające nową wizję rozwoju miasta, zostały udostępnio-

ne na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Żarach.

15 grudnia 2020 r. Związek Miast Polskich poinformował o zakończeniu procesu oceny formalnej 54 kompletnych propozycji projektów złożonych w naborze Programu Rozwój Lokalny. Projekt „Żary, tu chcę żyć!!!” został oceniony pozytywnie. Tym samym rozpoczął się proces oceny merytorycznej przez ekspertów zewnętrznych i Operatora Programu. Zakończenie oceny merytorycznej planowane jest na II kwartał 2021 roku.

Z grupy 54 miast wsparcie finansowe otrzyma około 15 w wysokości od 3 do 10 mln euro. Poziom dofinansowania wyniesie do 100% kosztów kwalifikowalnych. Miasta, które nie otrzymają dofinansowania, otrzymają grant w wysokości do 100 000,00 zł na realizację działań z zakresu poprawy dostępności.

12. SPÓŁKI KOMUNALNE

12.1. Informacje ogólne

Istotą zadań publicznych wykonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej na rynku lokalnym. Gospodarka komunalna obejmuje przede wszystkim zadania o charakterze użyteczności publicznej, tj. wykonywane w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych w sposób bieżący i nieprzerwany. Usługi o charakterze użyteczności publicznej mają za zadanie zaspokajać podstawowe potrzeby gminnej wspólnoty. Aby zrealizować prawem nałożone na gminę obowiązki, gminy mogą przystępować bądź tworzyć spółki. Takie spółki określane są mianem spółek komunalnych, ponieważ działają zarówno na podstawie Kodeksu spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526 ze zm.), jak i ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 712 ze zm.).

Gmina Żary o statusie miejskim jest udziałowcem w pięciu spółkach prawa handlowego: w czterech spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (ZWiK Sp. z o.o. w Żarach, ZGM Sp. z o.o. w Żarach, ZZO Sp. z o.o. w Marszowie, RTBS Sp. z o.o. w Zielonej Górze) i w jednej spółce akcyjnej (PK PEKOM S.A. w Żarach). W dwóch spółkach nasza gmina ma 100% udziałów, są to: PK PEKOM S.A. i ZGM Sp. z o.o. W jednej ze spółek udziały są większościowe (ZWiK Sp. z o.o.-79,18%), w jednej spółce udział gminy jest największy ze wszystkich gmin-wspólników, ale nie jest większościowy (ZZO Sp. z o.o.-24,41%). Z kolei w innej spółce udział jest tak niewielki, że nie podlega ujawnieniu w Krajowym Rejestrze Sądowym (RTBS Sp. z o.o. - udziały 4,61%).

Organami spółki są:

- Zgromadzenie Wspólników (w spółce akcyjnej jest to Walne Zgromadzenie),

- Zarząd (jedno lub wieloosobowy),
- Rada Nadzorcza.

Spółki komunalne mają obowiązek powołać radę nadzorczą. W spółkach w udziałami Gminy Żary o statusie miejskim rady nadzorcze spółek liczą sobie od 3-6 osób. 3-osobowa rada nadzorcza jest w ZWiK Sp. z o.o. i ZGM Sp. z o.o., 5-osobowa rada jest w PK PEKOM S.A. i ZZO Sp. z o.o., a 6-osobowa w RTBS Sp. z o.o. Spółki niezależnie od tego czy są spółkami prywatnymi czy też komunalnymi muszą działać w granicach określonych przepisami prawa, które nakładają na spółki określone obowiązki. Do 31 marca każdego roku spółki winne są sporządzić sprawozdanie finansowe wraz z bilansem za rok ubiegły, a do 30 czerwca każdego roku wspólnicy zatwierdzają sprawozdanie zarówno finansowe, jak i z działalności.

Gmina Żary o statusie miejskim jest również udziałowcem w spółce wodnej ZŁOTA STRUGA. Jest to specyficzny rodzaj spółki, funkcjonującej na podstawie przepisów prawa wodnego. Gmina miejska Żary ma 76,47% udziałów w spółce wodnej ZŁOTA STRUGA, co daje 266 głosów (udziałów). Spółka wodna nie ma rady nadzorczej, a 3-osobowy zarząd. Spółką kieruje dyrektor spółki.

Każda ze spółek Gminy Żary o statusie miejskim ma stronę internetową, na której znajdują się wszystkie informacje dotyczące działalności spółki oraz dane kontaktowe.

- PK PEKOM S.A.- www.pekom.com.pl
- ZWiK Sp. z o.o.- www.zwikzary.pl
- ZGM Sp. z o.o.- www.zgmzary.pl
- ZZO Sp. z o.o.- www.marszow.pl
- RTBS Sp. z o.o.- www.rtbs.pl
- ZŁOTA STRUGA- www.zlotastruga.com.pl

12.2. Wykaz spółek z udziałem Gminy Żary o statusie miejskim

Stan na dzień: 31.12.2020 r.

Lp.	Nazwa spółki	Ilość udziałów / akcji	Wartość całościowa udziałów / akcji	Wartość jednostkowa udziałów / akcji	Udział w kapitale zakładowym
1	Przedsiębiorstwo Komunalne PEKOM S.A. w Żarach	67 890	1 357 800,00 zł	20,00 zł	100%
2	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żarach	3 048	3 048 000,00 zł	1.000,00 zł	79,18%

Lp.	Nazwa spółki	Ilość udziałów / akcji	Wartość całościowa udziałów / akcji	Wartość jednostkowa udziałów / akcji	Udział w kapitale zakładowym
3	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Żarach	642	321 000,00 zł	500 zł	100 %
4	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Marszowie	71 792	3 589 600,00 zł	50 zł	24,41 %
5	Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Zielonej Górze	632	316 000,00 zł	500 zł	4,61 %
6	Spółka wodna ZŁOTA STRUGA	266	3 643 912,30 zł	X Brak wartości nominalnej głosu wynika ze specyfiki spółki.	76,47 %

12.3. Zakres działalności spółek Gminy Żary o statusie miejskim

1. Przedsiębiorstwo Komunalne PEKOM S.A. w Żarach świadczy szeroki zakres usług. Zajmuje się odbiorem nie tylko zmieszanych odpadów komunalnych, ale również wielkogabarytowych, odpadów zbieranych selektywnie, odpadów budowlanych, gruzu, ziemi. Ponadto świadczy usługi podnośnikiem koszowym, pielęgnacja i utrzymanie terenów zielonych (wycinka drzew, wykaszanie terenów zielonych, usuwanie chwastów, grabienie liści, pielęgnacja krzewów i żywopłotów), utrzymanie w czystości dróg, ulic, placów, chodników, zimowego utrzymania dróg (odśnieżanie, posypywanie solą), w zakresie robót drogowych.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne PKD 38.11.Z,
- zbieranie odpadów niebezpiecznych PKD 38.12.Z,
- odzysk surowców z materiałów segregowanych PKD 38.32.Z,
- roboty związane z budową dróg i autostrad PKD 42.11.Z,
- przygotowanie terenu pod budowę PKD 43.12.Z,
- pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane PKD 43.99.Z,
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu PKD 46.77.Z,
- pozostałe sprzątnięcie PKD 81.29.Z,
- działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni PKD 81.30.Z,
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana PKD 96.09.Z.

2. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żarach realizuje zadania własne Gminy Żary o statusie miejskim z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody PKD 36.00.Z,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków PKD 37.00.Z,
- roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych PKD 42.21.Z,
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne PKD 71.12.Z.

3. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Żarach zarządza:

- gminnym zasobem komunalnym,
- targowiskiem,
- schroniskiem dla zwierząt.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z,
- pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w pozostałych mediach PKD 73.12.D,
- pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana PKD 63.99.Z,
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana PKD 96.09.Z,

- działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni PKD 81.30.Z,
- zarządzanie nieruchomościami na zlecenie PKD 68.32.Z,
- działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach PKD 81.10.Z,
- wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane PKD 77.39.Z,
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne PKD 71.12.Z.

4. Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Marszowie jest instalacją komunalną dla 22 gmin województwa lubuskiego: Bobrowice, Brody, Bytnica, Gozdnicza, Gubin (gmina i miasto), Iłowa, Jasień, Krosno Odrzańskie, Lipinki Łużyckie, Lubsko, Łęknica, Maszewo, Nowogród Bobrzański, Przewóz, Trzebiel, Tuplice, Wymiarki, Żagań (gmina i miasto), Żary (gmina i miasto).

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- odzysk surowców z materiałów segregowanych PKD 38.32.Z,
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne PKD 38.11.Z,
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne PKD 38.21.Z,
- działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami PKD 39.00.Z,
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu PKD 46.77.Z,
- transport drogowy towarów PKD 49.41.Z,
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z,
- wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli PKD 77.12.Z,
- produkcja nawozów i związków azotowych PKD 20.15.Z,
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana PKD 96.09.Z.

5. Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Zielonej Górze zajmuje się budowaniem domów mieszkalnych i ich eksploatacją na zasadach najmu. RTBS zostało powołane celem popierania i rozwoju budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego. Podstawowym przedmiotem działalności jest budowa, wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi i powierzonymi oraz budowa i sprzedaż mieszkań w systemie developerskim.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z,
- roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków PKD 41.10.Z,
- wykonywanie instalacji elektrycznych PKD 43.21.Z,
- wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych PKD 43.22.Z,
- tynkowanie PKD 43.31.Z,
- zakładanie stolarki budowlanej PKD 43.32.Z,
- posadzkarstwo, tapetowanie i oblicowywanie ścian PKD 43.33.Z,
- malowanie i szklenie PKD 43.34.Z,
- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z,
- zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie PKD 68.32.Z.

6. ZŁOTA STRUGA spółka wodna. Podstawowym celem – dla realizacji którego została powołana Spółka - była budowa, utrzymywanie i eksploatacja oczyszczalni ścieków w Żarach dla ochrony rzeki Złota Struga przed zanieczyszczeniami. Zdecydowano się na budowę oczyszczalni ścieków dla systemu rozdzielczego o przepustowości 15 000 m³/dobę, dzięki czemu wszystkie ścieki bytowe i przemysłowe są oczyszczane na jednej oczyszczalni. Oczyszczalnia pracuje w trójstopniowym układzie technologicznym. Jest typowym przykładem oczyszczalni mechaniczno-biologicznej z systemem przerobu powstających osadów. Układ ten obejmuje wstępne oczyszczenie ścieków w sposób mechaniczny, następnie zasadnicze oczyszczanie na drodze biologicznej oraz końcową przeróbkę powstających osadów. Głównym zadaniem procesu oczyszczania ścieków jest usunięcie związków organicznych oraz biogenów (azotu i fosforu), które w środowisku wodnym powodują zwiększoną eutrofizację – gwałtowny rozwój organizmów, który w końcowym efekcie prowadzi do zaniku tlenu i niepożądanych zmian środowiska wodnego.

13. PANDEMIA COVID-19

13.1. Wpływ pandemii na finanse gminy w roku 2020

W związku z wprowadzonym stanem epidemiologicznym wywołanym wirusem COVID-19 zostały wprowadzone przez rząd przepisy mające wpływ na realizację dochodów z tytułu podatku od nieruchomości. Główną zasadą tarczy 1.0 i 2.0 było wstrzymanie rozpoczęcia biegu oraz zawieszenia już biegnących terminów prawa materialnego jak również terminów procesowych. Ponadto niektóre grupy przedsiębiorców nie mogły prowadzić swojej działalności gospodarczej w wyniku czego zmuszone były do zwolnień pracowniczych oraz nieterminowego bądź braku możliwości regulowania należności publicznoprawnych. Poniżej przedstawione zostały analizy realizacji głównych rodzajów dochodów własnych miasta według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2019 i 2020. Wprowadzone w 2019 roku zmiany przepisów prawa w zakresie

podatków: CIT i PIT mają wpływ na wysokość dochodów. Ponadto na wysokość dochodów z tytułu udziału w podatku CIT istotne znaczenie ma przynależność Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej dwóch dużych przedsiębiorców korzystających z ulg.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wpływy z tytułu udziału w podatku PIT zostały wykonane w kwocie 38 977 874,00 zł (100,95% planu dochodów) a w roku 2020 – 36 256 347,00 zł (97,15% planu). W roku 2020 wpływy z PIT były niższe o kwotę 2 721 527,00 zł. Natomiast wpływy z CIT według stanu na dzień 31 grudnia były niższe niż w roku 2020 w porównaniu do 2019 r. i wyniosły 3 503 886,90 zł. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła +13,89%.

Dochody własne z tytułu udziału w podatku PIT i CIT – wykonanie według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2019 – 2020 (w zł)

Wykonanie	2019		2020	
	PIT	CIT	PIT	CIT
Kwota	38 977 874,00	4 333 082,37	36 256 347,00	3 503 886,90
% wykonania do planowanych dochodów	100,95 %	133,93 %	97,15 %	102,71 %

Według stanu na dzień 31 grudnia w roku 2019 wpływy z tytułu udziału w podatku od nieruchomości od osób prawnych zostały wykonane w 100,58 % do planu dochodów z tego tytułu, a w roku 2020 w 100 % planu dochodów. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła – 0,58 %.

Dochody własne z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych – wykonanie według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2019 – 2020 (zł)

Wykonanie	2019	2020
Kwota	23 324 977,55	24 998 820,16
% wykonania do planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych	100,58 %	100 %

Według stanu na dzień 31 grudnia w roku 2019 wpływy z tytułu udziału w podatku od nieruchomości od osób fizycznych zostały wykonane w 103,02% do planu dochodów z tego tytułu a w roku 2020 w 97,78 % planu. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła – 5,24 %.

Dochody własne z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych – wykonanie według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2019 – 2020 (zł)

Wykonanie	2019	2020
Kwota	8 406 629,19	8 897 897,57
% wykonania do planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych	54,29 %	97,78 %

Według stanu na dzień 31 grudnia w roku 2019 wpływy z tytułu udziału w podatku od nieruchomości zostały wykonane w 101,22 % do planu dochodów z tego tytułu a w roku 2020 w 99,40% planu. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła – 1,8 %.

Dochody własne z tytułu podatku od nieruchomości ogółem- wykonanie według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2019 – 2020 (zł)

Wykonanie	2019	2020
Kwota	31 731 606,74	33 896 717,73
% wykonania do ogółem planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości	101,22 %	99,40 %

Według stanu na dzień 31 grudnia w roku 2019 dochody ogółem zostały wykonane w 103,03 % do planu dochodów a w roku 2020 w 102,27% planu. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła – 0,76 %.

Dochody ogółem – wykonanie wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2019 – 2020 (zł)

Wykonanie	2019	2020
Kwota	184 990 732,67	205 212 046,51
% wykonania do ogółem planu dochodów	103,03 %	102,27 %

Opracowanie pod nadzorem **Joanny Wojak**, Skarbnika Gminy Żary o statusie miejskim.

13.2. Wydatki na sytuację kryzysową związaną z COVID-19

Uruchomiono rezerwę na zarządzanie kryzysowe w kwocie 425 672 00 zł, przeznaczoną na zadania związane z zapobieganiem i zwalczaniem COVID – 19, z której finansowano zakup masek ochronnych, przyłbic, płynów dezynfekcyjnych, rękawic ochronnych oraz kocy i śpiworów na potrzeby organizacji miejsc kwarantanny, koszty zużycia gazu, energii elektrycznej, wody i wywozu nieczystości w miejscu kwarantanny, dezynfekcję targowisk i przystanków autobusowych.

REZERWY URUCHOMIONE NA ZADANIA ZWIĄZANE Z ZAPOBIEGANIEM I ZWALCZANIEM COVID-19

Data	Kwota
26.02.2020	9 840,00 zł
10.03.2020	16 351,00 zł
16.03.2020	43 581,00 zł
23.03.2020	235 500,00 zł
16.04.2020	38 000,00 zł
06.05.2020	6 000,00 zł
19.05.2020	58 100,00 zł
02.06.2020	3 000,00 zł
09.07.2020	5 300,00 zł
30.10.2020	10 000,00 zł
RAZEM	425 672 zł

POMOC DLA 105. KRESOWEGO SZPITALA WOJSKOWEGO Z PRZYCHODNIĄ SP ZOZ - KWOTA 103 038,75 ZŁ

Lp	Nazwa przedmiotu	Całkowity koszt
1	Półmaski ochronne ze specjalnym filtrem FFP3 X 310 SV	100 639,75 zł
2	Pralko-suszarka	2 399,00 zł

POMOC DLA SZPITALA NA WYSPIE - KWOTA 113 115,90 ZŁ

Lp	Nazwa przedmiotu	Całkowity koszt
1	Maska medyczna trzywarstwowa z gumkami CONALL	486,00 zł
2	Fartuchy ochronne	9 504,00 zł
3	Półmaska filtrująca, Respirator	17 748,90 zł
4	Przyłbica ochronna COVERone	8 302,50 zł
5	Wideolaryngoskop	6 816,96 zł
6	Przystawka argonowa	28 749,00 zł
7	Maseczka ochronna	27 306,00 zł
8	Rurka intubacyjna	5 529,50 zł
9	Rękawice	550,80 zł
10	Testy Panbio COVID-19 Ag Rapid Test Devince	8 122,14 zł

Opracowanie pod nadzorem **Agnieszki Izdebskiej**, Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego.

13.3. Pomoc udzielona lokalnym przedsiębiorcom w związku z pandemią

W roku 2020 w ramach pomocy dla przedsiębiorców udzielono ulg podatkowych w wysokości 1 263 794,42 zł.

W związku z sytuacją epidemiologiczną wywołaną wirusem COVID-19 w roku 2020, do Urzędu Miejskiego wpłynęło 80 wniosków od przedsiębiorców w sprawie udzielenia ulgi podatkowej w podatku od nieruchomości. Na dzień 31 grudnia 2020 r., zostało rozpatrzonych 77 wniosków.

Uwzględniając wytyczne Ministerstwa Finansów oraz pomoc przedsiębiorcom, która jest priorytetem dla władz miasta, ulgi udzielane są na indywidualny wniosek i oparte na bieżącej weryfikacji ich zasadności skorzystania bez konieczności ich wzywania do przedłożenia potwierdzających dokumentów w okresie późniejszym, co znacznie ułatwia procedury postępowania, które i tak są wymagane przez Ministerstwo Finansów.

Szczegółowe informacje dotyczące udzielonych ulg podatkowych zostały podane do publicznej wiadomości zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych na stronie miasta Żary: www.zary.pl - BIP w zakładce ogłoszenia Burmistrza.

W związku z pandemią koronawirusa od 31.10.2020 r. do 2.11.2020 r. w całym kraju zostały zamknięte cmentarze i zaplanowana sprzedaż kwiatów oraz zniczy przy cmentarzu komunalnym w Żarach nie odbyła się. Dlatego, aby zminimalizować straty lokalnych producentów, udzielono im pomocy poprzez zwrot pobranych opłat targowych. Kwota zwrotu to 10 918,00 zł.

Dodatkowo przedsiębiorcom umożliwiono nieodpłatne prowadzenie sprzedaży przy cmentarzu od dnia 3.11.2020 r. do dnia 10.11.2020 r.

Ponadto dokonano zakupu chryzantem od lokalnych producentów. Zakupem kwiatów od przedsiębiorców zajmował się na zlecenie Urzędu - Miejski Ośrodek Sport, Rekreacji i Wypoczynku. Pracownicy MOSRiW-u kontaktowali się z przedsiębiorcami handlującymi przy cmentarzu i uzgadniali temat zakupu kwiatów, w tym ich ilości. Chryzantemy zostały zakupione za kwotę 6 000 zł. Ponadto Urząd Miejski w Żarach w ramach programu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa odebrał 4 700 sztuk chryzantem od lokalnych przedsiębiorców.

Wydział Geodezji rozpatrywał wnioski o pomoc dotyczące odstąpienia od dochodzenia należności – czynsz dzierżawny za grunt pod pawilonami użytkowymi.

Wpłynęło 11 wniosków, z czego uzupełnionych i kompletnych było 7 wniosków przedsiębiorców. Kwota pomocy brutto wyniosła 11 289,92 zł.

Decyzją Burmistrza Miasta Żary i Rady Miejskiej w Żarach zdecydowano o niepodwyższaniu podatków lokalnych z uwagi na dobro przedsiębiorców. Miasto szacuje, że pomoc z tego tytułu wyniesie około 2,5 mln zł.

Pomoc dla żarskich szpitali w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej wynikającej z rozprzestrzeniania się koronawirusa (COVID-19):

- pomoc dla 105. Kresowego Szpitala Wojskowego z Przychodnią SP ZOZ – kwota 103 038,75 zł;
- pomoc dla Szpitala Na Wyspie – kwota 113 115,90 zł.

14. SKARGI, WNIOSKI, PETYCJE, UCHWAŁY STATYSTYKA

W terminie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. wpłynęło do urzędu 37 skarg, 5 skarg rozpatrzonych zostało przez Burmistrza Miasta Żary, 29 przez Radę Miejską, natomiast 3 skargi przekazano według właściwości. Do urzędu wpłynęło także 6 wniosków, w tym 2 wnioski skierowane do Burmistrza Miasta Żary, 4 do Rady Miejskiej oraz trzy petycje skierowane do organu wykonawczego gminy.

Zestawienie sposobu załatwienia skarg w 2020 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Sposób załatwienia skarg			Sposób załatwienia skarg rozpatrzonych we własnym zakresie		
		Ogółem (4+5)	w tym		pozytywny	negatywny	inny
			przekazano według właściwości	załatwiono we własnym zakresie			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Burmistrz	8	3	5	-	5	8
2	Rada Miejska	29	-	29	-	29	-
RAZEM		37	3	34	-	34	-

Zestawienie sposobu załatwienia wniosków w 2020 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Sposób załatwienia wniosków			Sposób załatwienia wniosków rozpatrzonych we własnym zakresie		
		Ogółem (4+5)	w tym		pozytywny	negatywny	inny
			przekazano według właściwości	załatwiono we własnym zakresie			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Burmistrz	2	-	2	-	2	8
2	Rada Miejska	4	4	-	-	-	-
RAZEM		6	4	2	-	2	-

Zestawienie sposobu załatwienia petycji w 2020 r.

Lp.	Przedmiot petycji	Sposób załatwienia petycji	Termin załatwienia petycji
1	Petycja w sprawie zrezygnowania z używania jednorazowego plastiku oraz rozpoczęcia akcji edukacyjnej dotyczącej tego problemu.	pozytywnie	w terminie
2	Petycja w sprawie zamontowania znaków ograniczających prędkość i zamontowania progu zwalniającego za Stadionem Syrena.	pozytywnie	w terminie
3	Petycja w sprawie likwidacji ławeczek i stolików na ulicy Cichej.	pozytywnie	w terminie

Zestawienie zarządzeń wydanych przez Burmistrza Miasta Żary w 2020 r.

Lp.	Rodzaj zarządzenia	Ilość
1	WA.0050.2020 Zarządzenia zewnętrzne	327
2	WA.120.2020 Zarządzenia wewnętrzne	77

Zestawienie podjętych uchwał i zgłoszonych interpelacji w roku 2020 r.

Lp.	Uchwały / interpretacje / zapytania radnych	Ilość
1	Podjęte uchwały	112
2	Interpelacje / zapytania radnych	51

Opracowanie raportu pod nadzorem **Olgi Boryń**, Sekretarza Gminy Żary o statusie miejskim.

Gmina Żary o statusie miejskim
maj 2021